Vol.6 | No.1548 | Sun. Dec 15. 2019 | یک شنبه ۲۴ آذر ۱۳۹۸ | ۱۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۵۴۸ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۴۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۴۴۴۰۰۰۰ تومان	۳۴۳۲۹۱

در گفت‌وگو با یک کارشناس بازار سهام مطرح شد

چرخش بازار به سوی نمادهای سنگین وزن

صفحه ۵

گزارش «تعادل» از وضعیت بودجه سازمان حفاظت محیط‌زیست در سال ۹۹

افزایش سهم طبیعت از بودجه کشور

صفحه ۱۲

چرخش‌های حوزه انرژی و بی‌اعتباری تحلیل‌ها؟

شگفتی‌سازی نفت و گاز در گذر تاریخ

صفحه ۷

سخنگوی وزارت امور خارجه ایران خبر داد

آمادگی ایران برای مبادله همه زندانیان با امریکا

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی استانداری آذربایجان شرقی

۲

سرمقاله

مساله زمین

مجید اعزازی

۱- سهم ۵۰ تا ۶۰ درصدی قیمت زمین در قیمت تمام شده مسکن، اهمیت آن را بیش از پیش در معادله تهیه سرپناه برای خانوارهای ایرانی افزایش داده است. از آنجا که جهش‌های قیمتی طی سال‌های ۸۶، ۸۹، ۹۱ و ۹۷ توان متقاضیان مصرفی ملک را به‌طور چشمگیری تحلیل برده‌است، بخشی از تحلیل‌های کارشناسانه و برنامه‌های دولتی به سمت یافتن راهکارهایی برای کاهش قیمت زمین سوق یافته است. البته این مساله، طی دهه‌های اخیر هر از گاه و متناسب با شرایط اقتصادی وقت مطرح و گاهی اجرایی نیز شده است. اعطای زمین شهری به خانوارهای بدون سرپناه در دهه ۶۰ و ساخت مسکن مهر با زمین‌های اجاره‌ای ۹۹ ساله دو نمونه بارز سیاست‌های اجراشده برای حذف قیمت...

همین صفحه

صنعت، معدن و تجارت

کسری تراز تجاری با اروپا

گروه تجارت | تجارت ایران با کشورهای اروپایی تا پایان فصل سوم سال ۲۰۱۹ چگونه رقم خورده‌است؟ صادرکنندگان و واردکنندگان ایرانی چه کالاهایی را صادر یا وارد کرده‌اند و اینکه مهم‌ترین مبادی صادراتی و وارداتی ایران کدام کشورها بوده اند؟ تحلیل داده‌های آماری بیانگر این است که تراز تجاری کالایی ایران با اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست ۲۰۱۹ با کسری ۲،۸ میلیارد یورویی همراه بوده است، که علت افزایش ۴،۵ میلیارد یورویی کسری تجاری...

صفحه ۱۴

کلان

ادعای کسری بودجه ۹۹ نادرست است

سازمان برنامه و بودجه کشور روز گذشته در واکنش به مطلب درج شده در روزنامه تعادل با عنوان «تشریح نقاط ضعف بودجه ۹۹» که به نقل از علی اصغر یوسف نژاد عضو هیات رییسه مجلس شورای اسلامی در روزنامه تعادل منتشر شده بود، جوابیه‌ای تحت عنوان «ادعای کسری بودجه ۹۹ نادرست است» ارسال کرده است. در متن این جوابیه آمده است: لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ با پیش‌بینی ۴۸۴ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمومی تنظیم شده است که سهم درآمدهای عمومی شامل درآمدهای مالیاتی، حقوق ورودی و سایر درآمدهای دستگاه‌های اجرایی، ۲۶۱هزار میلیارد تومان است که در مقایسه با سقف پیش‌بینی شده هزینه‌ها یعنی ۳۶۷ هزار میلیارد تومان، بیانگر حدود ۱۰۶ هزار میلیارد تومان کسری تراز عملیاتی است که به اشتباه به عنوان کسری بودجه از آن یاد می‌شود.

۳

جهان

توقف جنگ تجاری میلیاردها دلار تعرفه حذف شد

۱۵

قضایی

رأی محکومیت «نجفی» ابلاغ شد

وکیل محمدعلی نجفی از ابلاغ رأی محکومیت موکلش خبر داد. حمیدرضا گودرزی در گفت‌وگو با فارس، گفت: رأی دادگاه لحظاتی پیش به ما ابلاغ شد؛ ۶ سال و نیم حبس برای قتل عمد و یک سال و ۳ ماه حبس نیز برای نگهداری سلاح غیرمجاز برای موکلم «محمدعلی نجفی» صادر شده است. وی ادامه داد: ما به این رأی اعتراض خود را خواهیم کرد و به دیوان عالی فرجام‌خواهی می‌کنیم. گودرزی با تاکید بر اینکه حتما نسبت به رای صادرشده اعتراض می‌کنیم، گفت: ما این قتل را شبه‌عمد می‌دانیم؛ چراکه نظر کارشناسی دلالت بر شبه‌عمد بودن آن دارد؛ چراکه موکلم تعادل و اختیاری در ارتکاب جرم نداشته است. وی افزود: همچنین بر اساس نظر کارشناسی گلوله در یک نقطه به دست خورده و اگر از نزدیک مُچ خارج شده و تغییر مسیر داده، با زاویه و غیرمستقیم به قفسه سینه اصابت کرده است و این نشان‌دهنده آن است که قتل شبه‌عمد اتفاق افتاده و از دست کمانه کرده است. این وکیل دادگستری گفت: دیوان عالی نیز به صراحت کمانه زدن گلوله را قتل غیرعمد دانسته، اما دادگاه خلاف آن را تایید کرد و ما ابهامات زیادی را در این زمینه داشته‌ایم. اولا اینکه گلوله به لبه وان خورده و در آن فرو رفته، به همین دلیل تقاضای آزمایش DNA روی گلوله را با خون مرحوم میترا استاد داشته‌ایم، اما انجام نشد. گودرزی افزود: اگر ابهامات کماکان بماند، کار کارشناسی اثرگذار نخواهد بود، ثانیا مطرح شد که گلوله با جناق سینه برخورد کرده و تقاضای نبش قبر شد، در حالی که در سند رسمی پزشکی قانونی جناق سینه صدمه‌ای ندیده است و دفرمه شدن گلوله به دلیل اصابت آن به دیواره‌های حمام بوده است. وی تصریح کرد: کمانه کردن در فرهنگ ما این نیست که گلوله به جایی بخورد و برگردد، بلکه اگر تغییر مسیر دهد کمانه کرده است، بنابراین اعتقاد من این است دفاعیات باید بر پایه‌های جدید علمی و قضایی تعبیر و تفسیر شود و رای صادره غیرواقعی بوده و اصول و انصاف و عدالت در آن نادیده گرفته شده است. وکیل نجفی گفت: همچنین بر اساس تبصره ۲ ماده ۱۶ قانون حمل اسلحه آمده؛ اگر فردی سلاح را در مدت ۶ ماه تسلیم کند، از مجازات معاف است و تسلیم سلاح پس از مهلت فوق در پرونده موکلم باعث تخفیف ۲ درجه‌ای می‌شود. در نتیجه اصلا موکلم بر اساس این قانون از تعدد حکم خارج می‌شد و فقط اتهام قتل به او وارد می‌ماند و اگر قتل غیرعمد برایش صادر می‌شد، حبس ۳ تا ۷ سال را داشت و چنانچه جهات مخففه متعدد نیز مطرح می‌شد، به موکلم ۲ درجه تخفیف می‌خورد و حبس ایشان از یک سال هم کمتر می‌شد.

سرمقاله

مساله زمین

مجید اعزازی | دبیر گروه راه و شهرسازی |

۱- سهم ۵۰ تا ۶۰ درصدی قیمت زمین در قیمت تمام شده مسکن، اهمیت آن را بیش از پیش در معادله تهیه سرپناه برای خانوارهای ایرانی افزایش داده است. از آنجا که جهش‌های قیمتی طی سال‌های ۸۶، ۸۹، ۹۱ و ۹۷ توان متقاضیان مصرفی ملک را به‌طور چشمگیری تحلیل برده است، بخشی از تحلیل‌های کارشناسانه و برنامه‌های دولتی به سمت یافتن راهکارهایی برای کاهش قیمت زمین سوق یافته است. البته این مساله، طی دهه‌های اخیر هر از گاه و متناسب با شرایط اقتصادی وقت مطرح و گاهی اجرایی نیز شده است. اعطای زمین شهری به خانوارهای بدون سرپناه در دهه ۶۰ و ساخت مسکن مهر با زمین‌های اجاره‌ای ۹۹ ساله دو نمونه بارز سیاست‌های اجرا شده برای حذف قیمت زمین از قیمت کل مسکن به شمار می‌روند.

۲- در همین چهار چوب، وزارت راه و شهرسازی نیز تلاش دارد قیمت زمین را از قیمت کل واحد مسکونی حذف کند تا شرایط را برای خانه‌دار شدن گروه‌هایی از مردم تسهیل کند. اما گویا برای اجرای این سیاست، شروطی دارد. چه آنکه محمد اسلامی، وزیر راه و شهرسازی گفته است، «ما نذر نداریم که زمین بدهیم تا عده‌ای کسب و کار کنند. زمین دولتی را واگذار می‌کنیم تا برای جامعه هدف ما، یعنی اقشار متوسط و ضعیف کشور مسکن ایجاد شود. ما نیاز به خانه‌سازی انبوه داریم.» به‌طور قطع، در نظر گرفتن تدابیری برای ممانعت از توزیع رانت زمین میان گروه‌های برخوردار یا سفته بازان قابل توجه است، اما به همان میزان، پرهیز از انبوه‌سازی به ویژه در شهرهای کم‌جمعیت نیز شایسته توجه مسوولان است. چه آنکه زندگی بخش بزرگی از جمعیت کشور در مجتمع‌های آپارتمانی در کلان‌شهرها (فقط ۱۵ درصد جمعیت کشور در واحدهای مسکن مهر ساکن هستند) مناسبات فرهنگی جامعه ایرانی را وارد فاز جدیدی کرده است که البته شرح و بسط آن مستلزم نگارش یادداشتی مستقل است و در این مقال نمی‌گنجد.

۳- در ابتدای دولت دوازدهم، حسن روحانی از نوسازی بافت فرسوده و همچنین نوسازی ناوگان حمل و نقل جاده‌ای به عنوان دو برنامه اصلی این دولت یاد کرد. در کنار هدف اصلی نوسازی بافت فرسوده که فراهم آوردن سرپناهی امن در برابر حوادث طبیعی برای ساکنان این بافت‌ها به شمار می‌رود، در این طرح، مساله اشتغال‌زایی و به حرکت در آوردن صنایع وابسته به مسکن‌سازی نیز مورد نظر دولت بوده است. انجام این کار تحت عنوان «بازآفرینی شهری» البته مستلزم واگذاری زمین‌های دولتی تحت اختیار دستگاه‌های دولتی به وزارت راه و شهرسازی برای استارت کار نوسازی بافت فرسوده و استقرار ساکنان کنونی این بافت‌ها بود. البته ساخت مسکن حمایتی و اجتماعی نیز در این زمین‌ها از سوی دولت پیگیری می‌شد. اما تاکنون آنگونه که مسوولان وزارت راه و شهرسازی گزارش کرده‌اند، هیچ دستگاه دولتی زمین خود را در اختیار این وزارتخانه قرار نداده است. از این رو، مشاهده می‌شود که دست کم در شهر تهران، زمین مناسبی برای ساخت و ساز ولو از نوع انبوه آن وجود ندارد یا دستگاه‌های دولتی (به استثنای خروج برخی پادگان‌ها از پایتخت که در حال اجرا شدن است) حاضر به ارایه آن نیستند. با این حال، نبود یا کمبود چنین زمین‌هایی را باید به فال نیک گرفت چرا که کلان‌شهری همچون تهران از جمعیت اشباع شده است و از سوی دیگر، این شهر در معرض مخاطراتی همچون زلزله و فرونشست و سیل و... قرار دارد و از همین رو، افزایش جمعیت آن از طریق ساخت و سازهای انبوه به صلاح نیست. اما سویه دیگر ماجرا، ضرورت تمرکز زدایی کلان‌شهرها و توسعه کمی و کیفی شهرهای کوچک از طریق واگذاری زمین‌های متوسط متراژ (حدود ۲۰۰ متر مربع) با هدف ساخت خانه‌های ویلایی توسط سازندگان حرفه‌ای برای شهروندان ایرانی است. مساله‌ای که می‌تواند هم مساله سرپناه ساکنان این شهرها را حل کرده و هم از مهاجرت آنها به کلان‌شهرها جلوگیری کند.

فضای مجازی

راه‌های توسعه و تقویت شبکه ملی اطلاعات بررسی شد

راه‌های توسعه و تقویت شبکه ملی اطلاعات در جلسه شورای عالی فضای مجازی به ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی رییس جمهوری و با حضور کلیه اعضا بررسی شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، راه‌های توسعه و تقویت شبکه ملی اطلاعات به عنوان زیر ساخت ارتباطی فضای مجازی، در جلسه امروز شورای عالی فضای مجازی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در این جلسه ضمن تشریح وضعیت شبکه ملی اطلاعات در کشور مقرر شد این شبکه به نحوی گسترش یابد که اقتصاد دیجیتال در کشور به صورت تاب آور توسعه یابد و در این رابطه موانع کسب و کار بخش خصوصی به نحوی برطرف شود که توسعه شبکه ملی اطلاعات عمدتا توسط این بخش انجام گیرد.

گزارش

کدخدایی در جمع روسای پلیس اطلاعات و امنیت کشور:

شورای نگهبان اعتماد ویژه‌ای به گزارش ناجا در بررسی صلاحیت‌ها دارد

سخنگوی شورای نگهبان با بیان اینکه ناجا پشتوانه سلامت و امنیت انتخابات است، گفت: شورای نگهبان اعتماد ویژه‌ای به گزارش نیروی انتظامی در بررسی صلاحیت‌ها دارد. به گزارش ایسنا به نقل از شورای نگهبان، عباسعلی کدخدایی قائم‌مقام دبیر و سخنگوی شورای نگهبان دیروز (شنبه، ۲۳ آذر ۱۳۹۸) در نشست روسا و مدیران پلیس اطلاعات و امنیت کشور که در ستاد ناجا برگزار شد با قدردانی از تلاش‌های بی‌وقفه پلیس به ویژه پلیس اطلاعات و امنیت گفت: همه اجزاء و ارکان نیروی انتظامی تعامل بسیار سازنده و خوبی با شورای نگهبان دارند. عضو حقوقدان شورای نگهبان، نیروی انتظامی در جمهوری اسلامی را پیشخوان و پیشگام در تأمین امنیت دانست و تصریح کرد: ناجا در عرصه‌های مختلف عمومی نظیر تأمین امنیت شهرها و کنترل ترافیک با شهروندان سروکار دارد؛ از این‌رو باید قدردان زحمات آنها باشیم. وی با تأکید بر اینکه همواره باید اقتدار ناجا حفظ شود، افزود: برخی اوقات در رسانه‌ها ادعاهای ناصواب علیه ناجا نسبت داده می‌شود که این درست نیست؛ شاید نقدهای واردی وجود داشته باشد، اما نباید هرگز اقتدار ناجا مخدوش شود و اگر شخص یا گروهی این کار را انجام دهند قطعاً گناهی نابخشودنی مرتکب شده‌اند. قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان در ادامه سخنان خود به بحث انتخابات اشاره و خاطرنشان کرد: در اکثر نظام‌های سیاسی دنیا، انتخابات به عنوان یک روش برای رسیدن به نهادهای عالی یک کشور همچون پارلمان، ریاست‌جمهوری و... مطرح است که در قانون اساسی جمهوری اسلامی نیز به این روش تصریح شده، اما با این تفاوت که انتخابات در کشور ما علاوه بر روش به یک ارزش ملی نیز تبدیل شده است. وی افزود: انتخابات همواره در نظام جمهوری اسلامی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده که در این مقطع، حساسیت آن دوچندان شده است و همه باید تلاش کنند تا میزان مشارکت مردم همچون گذشته خوب باشد. کدخدایی در همین زمینه به نقش پلیس در انتخابات اشاره کرد و با بیان اینکه ناجا در تأمین سلامت و مشارکت بالا در انتخابات، نقش بسزایی دارد، افزود: همه نظام‌های سیاسی دنیا مدعی مراقبت از سلامت انتخابات خود هستند و با متخلفان انتخاباتی برخورد می‌کنند. در کشور ما انتخابات، حزبی نیست اگرچه احزاب و گروه‌ها در انتخابات موثر هستند. وی با بیان اینکه وجود شورای نگهبان برای پاسداری از رأی مردم است، خاطرنشان کرد: در سال ۸۸ دشمن و عده‌ای فریب‌خورده تلاش کردند انتخابات را ناسالم جلوه دهند، اما شورای نگهبان پاسدار رأی ملت بود؛ از این‌رو اگرچه ما نظام انتخاباتی حزبی نداریم، اما احزاب و افراد باید معیارهای قانونی را بشناسند چراکه در هر انتخاباتی به صورت طبیعی یک عده پیروز و عده‌ای ناکام هستند، مهم این است که همه در سلامت انتخابات کوشا باشند. سخنگوی شورای نگهبان تأکید کرد: این شورا هم در بررسی صلاحیت‌ها و هم در روند نظارت بر اجرای انتخابات و پس از آن تمام تلاش خود را کرده و می‌کند تا سلامت انتخابات حفظ شود. در این مراحل نیز نقش و همکاری پلیس با شورای نگهبان بسیار مهم است. به‌طور مثال و طبق قانون در روند بررسی صلاحیت‌ها، هم در هیات‌های اجرایی و هم در هیات‌های نظارت، گزارش‌های ارسالی نیروی انتظامی که یکی از مراجع چهارگانه است، نقش تعیین کننده‌ای دارد که خدای ناکرده فرد ناصالح و متخلفی وارد کارزار انتخابات نشود که این امر همچون گذشته دقت مضاعف شما را می‌طلبد. وی تأکید کرد: دبیر، اعضاء و کارشناسان شورای نگهبان اعتماد ویژه‌ای به گزارش‌های ارسالی نیروی انتظامی دارند و این گزارش‌ها را در کنار گزارش‌های سایر مراجع دیگر در روند بررسی صلاحیت‌ها مدنظر قرار می‌دهند؛ از این‌رو باید دقت شود که همگی این گزارش‌ها مستند باشد. قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان افزود: الان روند بررسی صلاحیت‌ها در هیات‌های اجرایی آغاز شده و مطلع هستم نیروی انتظامی از چند ماه قبل آمادگی لازم را برای ارئه گزارش‌ها داشته است که پس از اتمام رسیدگی به صلاحیت‌ها در هیات‌های اجرایی، هیات‌های نظارت شورای نگهبان رسیدگی به شکایات و نظارت بر بررسی صلاحیت‌ها را بر اساس گزارش‌های مراجع قانونی انجام خواهد داد.

وی خاطرنشان کرد: هیات‌های اجرایی باید وفق قانون عمل کنند، اما متأسفانه در برخی مقاطع هیات‌های اجرایی به وظایف خود به درستی عمل نکردند و بسیاری از افراد فاقد شرایط را تأیید صلاحیت کردند که البته با هوشیاری هیات‌های نظارت، این افراد تأیید صلاحیت نشدند. سخنگوی شورای نگهبان گفت: امیدواریم که در این دوره نیز روند بررسی صلاحیت‌ها در هیات‌های اجرایی با دقت انجام شود و ناجا با ارسال گزارش‌های مستند به هیات‌های اجرایی و نظارت موجبات برگزاری انتخابات سالم و پرشکوه را فراهم کند؛ چراکه همه وظیفه داریم از آرای مردم که حق‌الناس است حفاظت کنیم. وی در بخش دیگری از سخنان خود به بحث میزان مشارکت در انتخابات اشاره کرد و گفت: امروزه در برخی کشورهای اروپایی به میزان مشارکت مردم در انتخابات چندان توجهی نمی‌شود به‌طور مثال در فرانسه مکرون با حدود ۵۰ درصد به ریاست‌جمهوری رسید یا در انگلیس با «اکثریت ساده ساده» دولت تشکیل می‌شود، اما در ایران میزان مشارکت از ابتدای انقلاب مهم بوده و هست.

اخبار

تعطیلی مدارس استان تهران

معاون استانداری تهران از تعطیلی تمامی مدارس استان به جز دو شهرستان فیروزکوه و دماوند در روز یک‌شنبه خبر داد. به گزارش ایسنا، تقی‌زاده در جلسه کمیته اضطرار آلودگی هوای تهران که دیروز به ریاست استاندار تهران برگزار شد، با اشاره به انباشت آلاینده‌ها و غلظت ذرات معلق هوای تهران گفت: تمامی مدارس استان در تمامی مقاطع در دو شیفت صبح و بعدازظهر به جز دو شهرستان فیروزکوه و دماوند روز یک‌شنبه تعطیل است. وی گفت: فعالیت کلیه معادن شن و ماسه نیز متوقف و تردد کامیون‌ها نیز در سطح شهر ممنوع می‌شود. همچنین فعالیت‌های ورزشی نیز متوقف خواهد بود. این در حالی است که محسنی‌بندپی، استاندار تهران از نیم‌بهاء شدن بلیت اتوبوس و مترو در روز یک‌شنبه خبر داد. وی افزود: همچنین طرح زوج و فرد از درب منازل اعمال خواهد شد. استاندار تهران در خصوص تصمیمات برای تعطیلی روز دوشنبه نیز اظهار کرد: تصمیمات برای روز دوشنبه بدون تشکیل جلسه و تنها با اخذ گزارش دستگاه‌های مرتبط صورت و اطلاع‌رسانی خواهد شد.

امنیت امریکا با تصمیمات نابخردانه رهبرانش تهدید می‌شود

کیوان خسروی سخنگوی دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در واکنش به اظهارات برایان هوک مسوول پرونده ایران در کاخ سفید گفت: امنیت ملی امریکا با تصمیمات نابخردانه رهبران آن تهدید می‌شود. خسروی در واکنش نسبت به اظهارات اخیر برایان هوک که گفته قصد ما برای تحریم ایران جلوگیری از تهدید امنیت ملی امریکا بوده است گفت: امنیت ملی امریکا را رهبران نابخرد آن تهدید می‌کنند که با اتخاذ تصمیم‌های یکجانبه، غیرقانونی و تنش آفرین همه جهان را به هم‌آوردی با خود وادار کرده‌اند. وی اظهار داشت: فرار از اجرای تعهدات قانونی از سوی امریکا و استفاده ابزاری از تحریم و تروریسم اقتصادی که هدفی غیر از فشار بر معیشت، سلامت و پیشرفت مردم ایران را دنبال نمی‌کند توجیهی ابلهانه برای جنایت علیه مردمی است که با همه بدعهدی‌ها پای تعهدات خود ایستادند. سخنگوی دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی خاطرنشان کرد: امریکا با خروج از توافقی بین‌المللی که پشتوانه قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل را دارد عملا صلح و امنیت جهانی را به چالش کشید و نمی‌تواند با گرفتن ژست گفت‌وگو و مذاکره از پاسخگویی به افکار عمومی جهانی فرار کند.

روی موج خبر

■ شرکت‌های دولتی از هزینه کردها و سفرهای غیرضرور منع شدند؛ پاد |
اسحاق جهانگیری معاون اول رییس جمهوری در بخشنامه‌ای به همه شرکت‌های دولتی به منظور صرفه‌جویی وانضباط مالی بیشتر، هر گونه هزینه زائد، تشریفاتی و غیرضرور از جمله سفرهای غیرضروری از محل اعتبارات شرکت‌های دولتی را ممنوع اعلام کرد. در این بخشنامه آمده است: به منظور صرفه‌جویی و انضباط مالی بیشتر و در راستای بند ۱۶ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و بند ۲۱ سیاست‌های کلی نظام اداری مبنی بر صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور از طریق حذف هزینه‌های زائد و در اجرای قانون نحوه اعمال نظارت بر کاهش هزینه‌های غیرضرور و جلوگیری از تجمل گرایی مصوب ۱۳۷۰، انجام هر گونه هزینه‌های زائد، تشریفاتی و غیرضرور از جمله سفرهای غیرضروری از محل اعتبارات شرکت‌های دولتی ممنوع بوده و تخلف از آن به موجب ماده ۳ قانون مذکور، در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب و طبق قوانین و مقررات مربوط رسیدگی خواهد شد.

■ گام پنجم را هم برمی‌داریم؛ تسنیم |
محمد ابراهیم رضایی رییس کمیته هسته‌ای مجلس می گوید: اروپایی‌ها از زمانی که امریکا از برجام خارج شد صرفا موضع گیری‌های سیاسی انجام داده‌اند و گام اساسی برای ایفای تعهدات خود برنداشته‌اند. محمد ابراهیم رضایی با بیان اینکه تا زمانی که اروپایی‌ها به گفتار درمانی بپردازند، گام‌های برجامی ایران برای کاهش سطح تعهدات برداشته خواهد شد، ادامه داد: بر اساس تمامی گزارش‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، ایران به کلیه تعهدات هسته‌ای خود عمل کرده، نباید این گونه باشد که ایران به تعهدات خود در برجام عمل کند و طرف مقابل تنها به گفتار درمانی و صدور بیانیه‌های سیاسی بسنده کند.

■ محورهای استیضاح وزیر کشور؛ ایسنا |
۳۹ نماینده مجلس خواستار استیضاح وزیر کشور به دلیل عملکرد وی در ناآرامی‌های آبان ماه شدند. به گفته علی مطهری متن استیضاح وزیر کشور به همراه محورهای استیضاح به شرح زیر است: «اول؛ وزیر کشور از طرف دولت مسوول اصلی اجرای تصمیم شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا در خصوص مدیریت مصرف سوخت بوده است. ایشان مقدمات و تمهیدات لازم برای اجرای این تصمیم خصوصا در جریان قرار دادن و اقناع مردم را فراهم نکرده و آسیب جدی به نظام جمهوری اسلامی وارد کرده است». در ادامه این متن آمده است: «دوم؛ وزیر کشور حتی برای شرایط آغاز اجرای طرح نیز تدبیر کافی نیندیشیده بود و شوراهای تأمین استان‌ها دیر وارد عمل شدند. اگر تدبیر و تلاشی که از روز سوم ناآرامی‌ها از نظر حفاظت از محل‌های حساس اعمال شد از ابتدا اعمال شده بود، قطعا این مقدار خسارت مالی و جانی پدید نمی‌آمد.»

■ آماده رفع تحریم‌ها و از سرگیری روابط دیپلماتیک با ایران هستیم؛ ایسنا |
رییس گروه اقدام علیه ایران در وزارت خارجه امریکا با متهم کردن ایران به انجام اقدامات خصمانه گفت: تحریم‌های ایران به منظور مجازات این کشور نیست بلکه به منظور تامین امنیت ملی امریکا است. برایان هوک که برای شرکت در «سمینار دوحه» به کشور قطر سفر کرده است در گفت‌وگویی با شبکه الجزیره گفت: اگر ایران فعالیت‌های خصمانه خود را متوقف کند ما آماده رفع تحریم‌ها و از سرگیری روابط دیپلماتیک با این کشور خواهیم بود. وی افزود: تحریم ایران به منظور مجازات این کشور نیست بلکه برای تضمین امنیت ملی ماست. هوک در ادامه گفت: می‌توان به توافق بهتری با تهران رسید. این دیپلمات امریکایی همچنین خاطرنشان کرد: امیدواریم که تبادل زندانیان با ایران گامی برای آزادی زندانیان دیگر باشد.

■ امریکا مانع ارسال تجهیزات پزشکی کره به ایران است؛ ایرنا |
خبرگزاری یونهاپ کره جنوبی در گزارشی با اشاره به مخالفت امریکا برای صادرات کالاهای بشردوستانه مانند دارو، غذا و تجهیزات پزشکی به ایران نوشت سئول در این ارتباط در حال گفت‌وگو با امریکا است. یونهاپ دیروز در مطلبی نوشت ایران این مساله را در جریان احضار سفیر کره جنوبی در تهران به اطلاع وی رسانده و به توقف صادرات کالاهای بشردوستانه اعتراض کرده و خواستار از سرگیری آنها شده است. این گزارش از قول وزارت خارجه کره جنوبی آورده است که این کشور از مواضع ایران اطلاع حاصل کرده و با تهران و واشنگتن در مورد تجارت انسان‌دوستانه در حال رایزنی است. خبرگزاری کره جنوبی می‌افزاید: گفت‌وگوهایی در جریان است تا اقلام تجاری بشردوستانه همچون تجهیزات پزشکی به ایران ارسال شود و این کار می‌تواند با سامانه‌های بانکی با ارز کره جنوبی انجام شود.

■ انتقاد نخست‌وزیر مالزی از تحریم‌های امریکا علیه ایران؛ ایلنا |
نخست‌وزیر مالزی دیروز تحریم‌های امریکا علیه ایران را نقض منشور سازمان ملل و قانون بین‌المللی برشمرد. به گزارش ایلنا وبه نقل از رویترز، «محمد مهاتیر» نخست‌وزیر مالزی -شنبه- در کنفرانس دوحه با حضور «تمیم بن حمد آل ثانی» امیر قطر گفت: «مالزی از اعمال مجدد تحریم‌های یکجانبه امریکا علیه ایران حمایت نمی‌کند». مهاتیر محمد در ادامه افزود: «مالزی و کشورهای دیگر به دلیل تحریم‌های تحمیلی بر ایران بازار بزرگی را از دست داده‌اند. کاملا روشن است که این تحریم‌ها با منشور سازمان ملل و قانون بین‌المللی در تناقض است». وی تأکید کرد که اجرای تحریم‌ها فقط از سوی سازمان ملل و بر اساس منشور بین‌المللی آن امکان‌پذیر است.

سخنگوی وزارت امور خارجه ایران خبر داد

آمادگی ایران برای مبادله همه زندانیان با امریکا

در حالی که بعد از ماجرای تبادل زندانیان بین ایران و امریکا بحث بر سر این موضوع که آیا می‌توان این الگو را در سایر حوزه‌های ارتباطی نیز تسری داد مطرح شده است، سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان می گوید: بعد از آزادی دکتر سلیمانی، آقای ظریف پیشنهاد نقل و انتقال به‌صورت پکیجی را در توییت خود داد و الان هم آماده هستیم تا همه گروگان‌هایی را که ما در امریکا داریم در قالب یک پکیجی مبادله کنیم. سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به تبادل زندانی بین ایران و امریکا در هفته گذشته و احتمال تداوم آن در آینده گفت: بعد از آزادی زندانی ایرانی در امریکا، آقای ظریف پیشنهاد نقل و انتقال به‌صورت بسته را در توییت خود مطرح کردند و اکنون هم بعد از مبادله ما آماده هستیم تا همه گروگان‌هایی که در امریکا داریم مبادله کنیم و توپ در زمین امریکاست. موسوی افزود: امریکا همیشه از ترفند فشار استفاده کرده ولی این ما هستیم که باید مصون‌سازی در مقابل فشارها را داشته باشیم و روند وزارت امور خارجه نیز بر همین مبناست و البته به برخی کشورها اعلام کرده‌ایم که استقلال خود را حفظ کرده و درگیر فشار و موضوعات بیهوده نشوند.

موسوی همچنین در پاسخ به پرسش‌هایی که با موضوع آزمایش‌های موشکی ایران مطرح شده بود، گفت: قطعنامه‌های سازمان ملل هرگز ایران را از آزمایش‌های متعارف موشکی منع نکرده است و ایران مبتنی بر منافعش در این زمینه برنامه‌هایش را به پیش خواهد برد. بعد از برگزاری نشست خبری سخنگوی دولت در سایر استان‌ها، سخنگوی وزارت خارجه نیز دیروز ۲۳ آذرماه، اولین نشست خبری خود را در خارج از تهران و در شهر تبریز برگزار کرد. نشستی که در جریان برگزاری آن به مهم‌ترین پرسش‌های مطرح شده از سوی خبرنگاران در حوزه دیپلماسی پاسخ داده شد و ابعاد و زوایای برنامه‌های آتی ایران در این خصوص نیز تشریح شد. در خصوص حال و هوای این نشست اما سید عباس موسوی در صفحه شخصی خود در توییتر نوشت: «به احترام مردم آذربایجان، خبرنگاران و رسانه‌های استانی، نخستین نشست خبری سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران خارج از تهران را در تبریز برگزار کردم. تجربه بسیار خوبی بود که امیدوارم در مناسبت‌های مختلف و در سفرهای احتمالی به سایر استان‌ها نیز تکرار شود.» سیدعباس موسوی ظهر دیروز در نشست خبری خود در تبریز گفت: سیاست خارجی دولت در دو دوره اخیر متوازن و فعال بوده است و همسایگان را به عنوان اولویت‌های اصلی قرار دادیم. وی با بیان اینکه گاهی برخی همسایگان بر اساس توهمات از ما دوری می کنند، افزود: استان‌های مرزی ما و آذربایجان‌های ما نقش محوری در حوزه روابط به ویژه اقتصادی دارند، تبریز موقعیت استراتژیک دارد و می تواند قطب مراودات با همسایگان باشد و برخی تفاهمنامه‌ها در این راستا امضا شده است. موسوی ادامه داد: مسائل داخلی کشورها و انتخابات آنها به ما ارتباطی ندارد و این مساله در انگلستان هم برای ما صادق است، امیدواریم دولت جدید انگلیس به تعهدات خود در برجام پایبند بماند و اقدامات عملی برای بازگشت به تعهدات خود را انجام دهد. سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: بعد از سرکار آمدن ترامپ در امریکا، او از بسیاری معاهدات بین‌المللی از جمله برجام خارج شد و طوری رفتار کرد که انگار انقلاب اتفاق افتاده است.

◄ امیدواریم تبادل زندانیان منجر به گفت‌وگوی گسترده‌تر شود

در همین خصوص سخنگوی وزارت خارجه امریکا با بیان اینکه امیدواریم تبادل زندانیان میان تهران و واشنگتن منجر به گفت‌وگوی گسترده‌تر در امور کنسولگری بشود، افزود: تا زمانی که ایران به رفتارهای خود ادامه دهد ما نیز به سیاست فشار حداکثری ادامه خواهیم داد. به گزارش ایسنا، اریکا چیوسانو، سخنگوی وزارت خارجه امریکا در گفت‌وگو با پایگاه خبری اخبار الیوم در پاسخ به این سوال که آیا امریکا برای مقابله با ایران در کنار کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس خواهد ایستاد؟ مدعی شد: ما از طریق سیاست فشار حداکثری و تحریم‌های بی‌سابقه‌ای که علیه ایران وضع کردیم این کشور را از منابعش محروم کردیم. وی افزود: علاوه بر این ما تلاش‌های مشترکی برای تقویت آزادی کشتیرانی و مقابله با تهدیدات تجارت بین‌المللی در تنگه هرمز داریم. سخنگوی عربی زبان وزارت خارجه امریکا در پاسخ به این سوال که آیا واشنگتن از نیروهای خود در عراق برای مقابله با ایران استفاده خواهد کرد، گفت: ائتلاف بین‌المللی همچنان در کنار دولت عراق ایستاده است تا شکست قطعی و دایمی داعش در عراق و سوریه را تضمین کند. چیوسانو در گفت‌وگو با این پایگاه خبری مصری در پاسخ به این سوال که آیا همان گونه که حسن روحانی، رییس جمهور ایران در سوم دسامبر جاری اعلام کرد، واشنگتن پیام‌هایی محرمانه برای مذاکره با تهران فرستاده است خاطرنشان کرد: دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا به‌طور علنی اعلام کرد که هر وقت شرایط مناسب فراهم شود من آماده مذاکره خواهم بود.

◄ اهداف سفر روحانی به ژاپن

همچنین سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در بخش دیگری از سخنان خود گفت: سفر آینده روحانی به ژاپن جهت ثمربخشی است، ژاپن روابط دیرینه با ما داشت و از مشتریان اصلی نفت ما بود که بر اثر فشارهای غیرقانونی امریکا دست کشید و این برای ما قابل قبول نیست. موسوی ابراز داشت: پیشنهادات دولت ژاپن برای کاهش تنش در منطقه از روی حسن نیت است و جمهوری اسلامی ایران از این حسن نیت استقبال می کند. وی ادامه داد: حذف روادید بین دو کشور ایران و جمهوری آذربایجان از دستور کارهای دو دولت است، کشور آذربایجان از دوستان ماست و ما از طرف خود حسن نیت برای حذف روادید اتباع آن کشور را انجام می‌دهیم. موسوی افزود: در برجام صرفا برای موضوع هسته‌ای جمهوری اسلامی مذاکره کردیم که آنها سعی کردند مساله موشکی را مطرح کنند.

◄ محکومیت رزمایش موشکی امریکا

سخنگوی دستگاه دیپلماسی کشورمان گفت: از رزمایش موشکی اخیر ایالات متحده ابراز نگرانی کرده و محکوم می کنیم که خروج یکجانبه از پیمان با روسیه است و باعث بی‌ثباتی در جهان می‌شود. موسوی گفت: اعتراض خود را از اقدامات اشرار در عراق علیه کنسولگری ایران در نجف اعلام کردیم، پیگیری‌های حقوقی و سیاسی ما همچنان برای جبران این امر و مجازات مسببان ادامه دارد. وی گفت: هر کسی داخل ایران جرم مرتکب شود، طبق قانون اتباع ایرانی محسوب شده و مجازات می‌شود و ادعای دولت فرانسه در خصوص زندانیان با تابعیت دوگانه فرانسوی وارد نیست. وی گفت: اگر زمینه عفو برای هر زندانی فراهم باشد، طبق قانون مشمول می‌شود و تفاوتی بین ایرانی و اتباع دوگانه ندارد.

◄ مواضع ایران در مورد منطقه قره‌باغ

موسوی ادامه داد: مواضع جمهوری اسلامی در مورد منطقه قره باغ روشن است و در چارچوب قوانین بین‌المللی اعلام موضع کردیم و آماده همکاری برای کاهش تنش بین دو کشور همسایه جمهوری آذربایجان و ارمنستان هستیم و راه‌های مسالمت‌آمیز برای حل اختلافات را بیان کردیم. وی در خصوص عدم حضور پوتین و اردوغان در تبریز و برگزاری اجلاس سه جانبه گفت: دلایل لغو سفر پوتین و اردوغان به تبریز در شهریور سال قبل عدم هماهنگی تشریفاتی بین کشورهای میزبان و میهمان بود. وی گفت: تبریز نقش تاریخی و محوری در حفظ ثبات، اقتدار و صلابت ایران داشته و ایران مدیون تبریز و تبریز مدیون ایران است. اینکه امروز کنفرانس مطبوعاتی خود را در تبریز برگزار می کنم جای امیدواری است که تبریز همچون گذشته جایگاه بین‌المللی ویژه در عرصه بین‌المللی داشته باشد.

◄ پیگیری مسائل زیست محیطی رود ارس

وی گفت: رودخانه‌های مرزی ما با همسایگان یکی از موضوعات مهم برای دو طرف است و مسائل زیست محیطی رود ارس هم برای ما مهم بود و نشست‌ها و پیگیری‌های زیادی در خصوص آلودگی رود ارس از طرف ارمنستان صورت گرفته و به جاهای خوبی رسیده است. وی همچنین گفت: امریکا همیشه ادعا داشت دارو و غذا جزو موارد تحریمی نیست و مساله انسانی است اما عملا راه رسیدن دارو و غذا را به کشور ما بستند و اخیرا در بدترین اقدام بانک مرکزی را تحریم کرد تا نتواند پول برای دریافت دارو را پرداخت کند، اینها تروریسم اقتصادی و جنایت علیه بشریت است و مغایر با حقوق بین‌الملل است. موسوی ادامه داد: امریکا ادعای بی جایی کرده که ایران مسوول حمله موشکی به آرامکو بوده و سازمان ملل بعد از تحقیقات به این نتیجه رسید که ایران نقش نداشته و امریکا این روسیاهی را هم باید تحمل کند. سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: موضوع حج از مسائل عمده‌ای است که جدا از روابط ایران و عربستان است و رایزنی‌هایی برای برپایی حج عمره انجام شده است.

لاریجانی پیش از آغاز دوازدهمین مجمع عمومی مجالس آسیایی مطرح کرد

ایجاد ساز و کار در حوزه‌های اقتصاد، امنیت و علم بین دولت‌ها

دوازدهمین مجمع عمومی مجالس آسیایی به میزبانی ترکیه و با حضور علی لاریجانی رییس مجلس کشورمان آغاز به کار کرد. پیش از آغاز این مجمع عمومی، روسای هیات‌های شرکت‌کننده نشست مشترکی داشتند و در زمینه‌های اقتصادی و بازرگانی با هم به تبادل نظر پرداختند. علی لاریجانی، رییس مجلس دهم پیش از عزیمت به کشور ترکیه برای حضور در دوازدهمین مجمع مجالس آسیایی در جمع خبرنگاران گفت: سفر به ترکیه برای حضور در مجمع مجالس کشورهای آسیایی انجام می‌شود. در چند دهه اخیر، شاهد جهش قابل ملاحظه کشورهای آسیایی در حوزه‌های علم، فناوری، تجارت و روش‌های حل مسائل سیاسی بوده‌ایم. رییس مجلس افزود: نمونه این گونه ارتباطات در سال‌های گذشته بین دولت‌ها و مجالس کشورهای آسیایی ملاحظه و سازوکارهایی در حوزه‌های اقتصاد، امنیت و علم فراهم شده که شانگهای نمونه‌ای از آن در عرصه روابط بین دولت‌های آسیایی است. او تصریح کرد: مجمع مجالس آسیایی در سال‌های اخیر، تلاش‌های خوبی برای ایجاد فرصت‌های تجاری، علمی و همچنین رایزنی در حوزه مسائل امنیتی و امنیت پایدار فراهم کرده است و در این اجلاس نیز همین تفکر دنبال خواهد شد؛ چرا که رویکرد قرن معاصر، توجه به تاثیرگذاری کشورهای آسیایی است. لاریجانی اظهار کرد: مجمع مجالس آسیایی فرصت رایزنی برای بهتر شدن روابط اقتصادی بین کشورها و گسترش انواع همکاری‌ها با توجه به سنخیت کشورها با یکدیگر است.

◄ ایران و ترکیه در ایجاد امنیت پایدار منطقه نقش فعال دارند

در حاشیه اجلاس مجمع عمومی مجالس آسیایی در ترکیه، رییس مجلس کشورمان و رییس مجلس ملی کبیر ترکیه با یکدیگر دیدار کردند و سپس در جمع خبرنگاران حاضر شدند. رییس مجلس کشورمان در سفر به ترکیه بر فعال بودن تهران و آنکارا برای ایجاد امنیت پایدار در منطقه تأکید کرد.

مصطفی شنتوپ رییس مجلس ملی کبیر ترکیه در جمع خبرنگاران اظهار کرد: امروز نشست مجالس آسیایی را داریم و در این چارچوب با رییس مجلس شورای اسلامی ایران دیدار کردیم؛ این دیدار بسیار مفید بود و مسائل مهم منطقه‌ای مورد ارزیابی قرار گرفت. وی همچنین از سفر رییس مجلس کشورمان به ترکیه تشکر کرد.

علی لاریجانی نیز در جمع خبرنگاران از رییس مجلس ملی کبیر ترکیه برای میزبانی مجمع عمومی مجالس آسیایی قدرانی کرد و افزود: ترکیه و ایران دو کشور مهم در منطقه هستند و ما روابط دوستانه و صمیمانه‌ای داریم که این روابط بین دو ملت، دو دولت و دو پارلمان وجود دارد. رییس مجلس ادامه داد: ما در روابط دوجانبه و توسعه روابط اقتصادی بین دو کشور در این جلسه با دکتر شنتوپ به‌طور تفصیلی صحبت کردیم و در زمینه مسائل مهم منطقه‌ای و فعال بودن دو کشور برای ایجاد امنیت پایدار منطقه نگاه‌های بسیار نزدیکی با هم داشتیم که امیدوارم این همکاری نزدیک بین دو پارلمان بتواند به سود ملت‌های دو کشور مهم منطقه یعنی ایران و ترکیه باشد.

چهره‌ها

۲۰ درصد از مدیران دستگاه‌های اجرایی زنان هستند

معاون رییس جمهوری در امور زنان و خانواده گفت: شمار مدیران زن در دستگاه‌های اجرایی از ۱۳.۸ درصد در سال ۹۶ به حدود ۲۰ درصد در سال جاری افزایش پیدا کرده است. معصومه ابتکار دیروز در جلسه شورای مشورتی با زنان استان همدان افزود: در دولت دوازدهم سهم زنان در عرصه مدیریتی باید ۳۰ درصد باشد که با همکاری مدیران بخش‌هایی اجرایی عملیاتی می‌شود.

وی با بیان اینکه هم‌اکنون زنان ۴۱ درصد از کارکنان دولت را نیز تشکیل می‌دهند، افزود: ۲۷ درصد اعضای هیات علمی کشور زنان هستند و انتظار می‌رود زنان بیشتری را در بخش‌های مدیریتی دانشگاه‌ها داشته باشیم. ابتکار اظهار داشت: عدالت یکی از مباحث محوری در جامعه است، چرا که هم از جهت فرهنگ و باورهای دینی و هم به لحاظ ارزش‌ها و آرمان‌هایی که انقلاب اسلامی پایه‌گذاری کرده همواره جزو موضوعات مهم در جامعه است.

معاون رییس جمهوری در امور زنان و خانواده گفت: در برنامه ششم توسعه، سیاست ابلاغی رهبر معظم انقلاب و در سیاست‌های اختصاصی ابلاغی رییس جمهوری و برنامه‌های دولت دوازدهم، فرصتی است که بتوانیم بر اساس آنها برای عدالت جنسیتی برنامه‌ریزی کنیم.

ابتکار با اشاره به تصویب سند ارتقای زنان و خانواده در همدان و دیگر استان‌ها گفت: در سطح ملی و برای هر استان سند ارتقای وضعیت زنان مبتنی بر اطلس هر استان و نیازهای خاص آنها پیگیری می‌شود.

تصویب لایحه شورای حل اختلاف

رییس مرکز امور شوراهای حل اختلاف کشور در خصوص لایحه شورای حل اختلاف گفت: رییس قوه قضاییه به مناسبت‌های مختلف به شورای حل اختلاف پرداخته و این لایحه به تصویب وی رسیده و به دولت ارسال شده است. به گزارش مهر، حجت‌الاسلام مظفری ضمن تقدیر از عملکرد رییس شوراهای حل اختلاف استان تهران گفت: به جهت مسائل عدیده خصوصا حجم پرونده‌های وارده به شورای حل اختلاف مشکلات فراوانی در شوراهای حل اختلاف استان تهران وجود داشت که اقدامات موثری در این رابطه انجام شده است. وی افزود: شفاف‌سازی در نیروها و پرداخت‌ها انجام شده و نظارت فراگیری در فعالیت شعب، مجتمع‌ها و اجرای احکام صورت گرفته است. رییس مرکز امور شوراهای حل اختلاف کشور در خصوص لایحه شورای حل اختلاف نیز عنوان کرد: رییس قوه قضاییه به مناسبت‌های مختلف به شورای حل اختلاف پرداخته و این لایحه به تصویب وی رسیده و به دولت ارسال شده است. حجت‌الاسلام مظفری در ادامه گفت: در یکی از مواد قانونی به دولت تکلیف شده ظرف سه سال اعضای دفتری و کارکنان شورای حل اختلاف که دارای شرایط استخدام در دولت هستند را به استخدام دربیاورد که این استخدام‌ها باید حتما در مرکز اتفاق بیفتد و یکی از نقاط قوت لایحه این است که مرکز امور شورای حل اختلاف کشور را دارای تشکیلات اداری مستقل پیش‌بینی کرده که اگر این لایحه در دولت و مجلس تصویب شود طبعا زمینه استخدام این عزیزان در درون خود شورای حل اختلاف فراهم خواهد شد.

هزینه مسکوت گذاشتن تصمیم‌گیری‌های مهم

یک عضو فراکسیون امید مجلس دهم معتقد است: مسکوت گذاشتن تصمیم‌گیری‌های مهم برای کشور یکی از ایرادات نظام ماست و این امر می‌تواند هزینه‌های زیادی برای ما داشته باشد. جلال میرزایی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره اینکه با توجه به شرایط کشور و تحریم‌ها برخی از تندروها در مجمع مانع می‌شوند که تکلیف «FATF» مشخص شود، گفت: انتقادی که درباره روشن شدن تکلیف «FAFT» دارم این است که نه موافقان سعی کردند در این مدت مخالفان را به یک نشست دعوت و دلایل خود را بیان کنند و نه مخالفان که معتقد هستند پیوستن به این سازمان کشور را دچار مشکل می‌کند، این کار را انجام دادند. این عضو فراکسیون امید خاطرنشان کرد: اصلا فرض را بر این بگذاریم که مخالفان درست هم می‌گویند اما نباید آنها بخشی از جامعه که خواستار پیوستن به FATF هستند را قانع کنند؟ وی ادامه داد: عجیب‌ترین قسمت ماجرا این است که هر دو طرف پیگیری را مسکوت گذاشته‌اند و تلاشی هم برای اقناع یکدیگر نکردند و برای یکدیگر آثار و تبعات را کالبدشکافی نکردند. وی درباره اینکه اعضای مخالف مجمع به نظر می‌رسد قدرتی بیشتر از وکلای ملت دارند، بنابراین مجلس نمی‌تواند پیگیر آن چیزی باشد که خودش به تصویب رسانده است، گفت: ایراد کار اینجاست که چندین نهاد برای یک موضوع تصمیم‌گیری می‌کنند؛ دولت، مجلس و مجمع تشخیص مصلحت نظام تصمیم‌گیرنده در مساله «FAFT» هستند حتی اگر چند نهاد موازی دیگر هم احداث کنیم در این باره نتیجه‌ای نخواهیم گرفت.

بی‌نیازی با وجود سامانه‌های دفاع موشکی داخلی

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: برد، دقت و تکنولوژی به روز سامانه‌های دفاع موشکی تولید شده در داخل به اندازه‌ای است که ما را از سامانه‌های خارجی بی‌نیاز کرده و ما در این زمینه هیچ احتیاجی به تهیه سامانه‌های دفاع موشکی از خارج نداریم. سیدحسین نقوی حسینی در گفت‌وگو با فارس گفت: طی پیشرفت‌هایی که در حوزه موشکی در سال‌های گذشته در کشور حاصل شده ما دیگر نیازمند سامانه دفاعی موشکی خارجی نیستیم. وی افزود: سامانه‌های دفاع موشکی که در داخل تولید می‌شوند از نظر برد، دقت و تکنولوژی از پیشرفت‌های لازم برخوردار است و این پیشرفت به اندازه‌ای است که ما نیازی به سامانه‌های دفاع موشکی خارجی نداریم و سامانه‌های دفاع موشکی تولیدشده در داخل ما را بی‌نیاز کرده است. سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با اشاره به آغاز بررسی لایحه بودجه سال ۹۹ در کمیسیون‌های تخصصی مجلس اظهار داشت: کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس همه تلاش خود را به کار خواهد گرفت تا در حوزه دفاعی در حد مقدورات اعتباری کشور بودجه مناسبی تخصیص داده شود. نقوی خاطرنشان کرد: بودجه دفاعی کشور برای ما اهمیت زیادی دارد ما کشوری هستیم که علنا از سوی بعضی از قدرت‌های متجاوز تهدید می‌شویم بنابر این ضرورت دارد حوزه دفاعی کشور تقویت شود. توجه به پرسنل فعال در حوزه دفاعی کشور به ویژه بازنشستگان، حوزه دفاعی پرسنل نیروهای مسلح، نیروی انتظامی و بخش‌های مربوطه حتما در جریان بررسی بودجه مورد توجه خواهد بود.

توهم تهاجم به مرزهای دریایی برای دشمنان

معاون هماهنگ‌کننده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران گفت: تهاجم به مرزهای دریایی ایران با حضور همه جانبه سربازان ولایی نیروی دریایی جمهوری اسلامی برای دشمنان به توهم و رویا تبدیل شده است. امیر دریادار حمزه علی کاویانی عصر شنبه در آیین افتتاح میدان امیر دریادار شهید محمد ابراهیم همتی افزود: اقتدار نیروی دریایی روز به روز افزایش می‌یابد و امریکایی‌ها با اقتدار این نیروهای ولایی از منطقه خارج خواهند شد. وی خاطرنشان کرد: حراست از آب‌های دریایی ایران در اولویت است و این مسیری است که فرمانده کل قوا برای ما ترسیم کردند. معاون هماهنگ‌کننده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ادامه داد: موقعیت جغرافیایی ایران برای جهانیان مهم است و در نظریه‌های مختلف تاکید شده است که ایران در قلب جهان قرار دارد. وی اضافه کرد: برگزاری آیین بزرگداشت شهید دریادار همتی نشان از ارادت مردم سمنان به شهدا است. معاون هماهنگ‌کننده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران گفت: دریادار همتی با فرمان‌های اقتدارگونه خود کشور را از تجاوز به دریاهای ایران ناامید کرد و در کنار رزم زمینی رزمندگان اسلام در هشت سال دفاع مقدس، در صحنه دریا نیروی دریایی جمهوری اسلامی اقتدار خود را به نمایش گذاشت و نیروی دریایی رژیم بعث عراق گرفتار اقتدار سربازان ملت ایران شد. امیر دریادار کاویانی گفت: نیروی دریایی عراق با کارکنان ورزیده خود با تلاش دریادار همتی و یاران باوفایش نابود شد و کارکنان نیروی دریایی ارتش با جانفشانی خود جاودانه شدند.

در گفت‌وگو با «تعادل» تحقق ۱۹۵ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی در بودجه ۹۹ بررسی شد

افزایش درآمد مالیاتی با تکیه بر کدام قوانین؟

گروه اقتصاد کلان | ریحانه مهدوی |
یک کارشناس اقتصادی با تشکیک در توانایی دولت برای دریافت ۱۹۵ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی برای سال آینده این پرسش را مطرح می‌کند، که دولت چه زیرساختی را برای افزایش درآمد مالیاتی خود فراهم کرده است؟ او البته این را هم اضافه می‌کند که دولت اگر بخواهد می‌تواند از طرقی درآمدهای مالیاتی خود را افزایش دهد مثلا اینکه جلوی فرارهای مالیاتی با ارقام بالا را بگیرد به شرطی که عزم آن را داشته باشد.
غلامرضا سلامی در عین حال به این نکته هم اشاره می‌کند که باید برای بالا رفتن درآمدهای مالیاتی به دنبال افزودن پایه‌های مالیاتی مهمی مانند بازار سوداگری مسکن یا بازار سوداگری ارز و بازار سوداگری سهام بود. که البته با توجه به رو به اتمام بودن دوره این مجلس بعید به نظر می‌رسد که به کارگیری این قبیل پایه‌های مالیاتی حداقل برای مدت زمان کوتاه در دستور کار باشد. بنابراین نمی‌توان انتظار داشت که با شرایط موجود درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده در بودجه ۹۹ محقق شود.
به گزارش «تعادل»، ۱۹۵ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی درآمد مالیاتی برای سال ۱۳۹۸ از سوی دولت است. این در حالی است که طبق برآوردها دولت تا پایان سال ۱۳۹۸ قادر به تامین ۱۷۲ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده برای درآمد مالیاتی سال جاری هم نخواهد بود. سوال این است که افزایش ذکر شده از سوی دولت برای درآمد مالیاتی سال آینده با تکیه بر چه منبعی است؟ این در حالی است که گزارش‌ها از واحدهای تولیدی حاکی از آن است که بسیاری از این واحدها در رکود هستند. و امکان پرداخت مالیاتی که سال‌های گذشته پرداخت می‌کردند ندارند. در عین حال با توجه به ایجاد محدودیت در واردات، درآمد حاصل از مالیات بر واردات دولت هم کم خواهد شد. سوال این است که آیا در چنین شرایطی امکان درآمدهای پیش‌بینی شده در لایحه بودجه ۹۹ برای دولت وجود دارد. این موضوعی است که رضا سلامی، اقتصاددان و کارشناس امور مالی در گفت‌وگو با «تعادل» به آن پاسخ گفته است.
در ادامه مشروح این گفت‌وگو را می‌خوانید:

■ درآمدهای پیش‌بینی شده از محل مالیات در بودجه ۹۹ تا چه میزان امکان تحقق دارد؟
از نظر من با تکیه صرف بر پایه‌های مالیاتی قدیم امکان تحقق درآمدهایی که دولت برای مالیات در بودجه ۹۹ برآورد کرده بعید است. اگر دولت پایه‌های جدیدی را در نظر بگیرد یا تا حدی از فرارهای مالیاتی جلوگیری کند امکان وصول درآمدهای مالیاتی محقق خواهد شد اما با روال گذشته امکان اینکه ما به رقم ۱۹۵ هزار میلیارد تومان برسیم دور از ذهن است.
ما در سال گذشته بیش از حدود ۱۲۰ هزار میلیارد تومان نتوانستیم مالیات بگیریم به این معنا که صرفا حدود ۶۰ درصد مبلغ پیش‌بینی شده برای بودجه ۹۹ را توانسته‌ایم وصول کنیم. با توجه به اینکه اقدام قابل توجهی هم از سوی دولت برای فراهم کردن زیرساخت‌های دستیابی به درآمد مالیاتی بیشتر فراهم نشده است، بعید می‌دانم ارقام ارایه شده برای درآمد مالیاتی در سال آینده محقق شود.

■ دولت باید چه کند که زمینه‌های افزایش درآمد مالیاتی فراهم شود؟
دولت باید عزم خود را برای کشف فرارهای مالیاتی بیشتر جزم کند تا بتواند مالیات‌های بیشتری را وصول کند اما مساله‌ای که باید به آن توجه داشت این است که وقتی ما نتوانیم نفت بفروشیم طبعا روی واردات اثر می‌گذارد. در عین حال وقتی میزان واردات کاهش پیدا کند طبیعی است که درآمدهای مالیاتی ما که مربوط به مالیات بر واردات کالا است حذف می‌شود. به این معنا که میزان فروش نفت روی درآمدهای مالیاتی هم اثر خود را می‌گذارد، حتی مالیات تولید هم کاهش پیدا می‌کند چون بسیاری از تولیدکنندگان به دلیل در دست نداشتن مواد اولیه و واسطه‌ای نمی‌توانند به میزان تولید قبلی برسند.
از دیدگاه من ۱۹۵ هزار میلیارد تومان رقمی غیر قابل دستیابی است حال اینکه دولت چاره‌های دیگری اندیشیده باشد مشخص نیست اما به‌طور کل بر اساس اطلاعات و آماری که در دست داریم بعید است که به رقم اصول مالیاتی در سال ۹۹ برسیم.

■ به جلوگیری از فرارهای مالیات اشاره کردید، آیا دولت امکان کشف بیشتر فرارهای مالیاتی را دارد؟
بله دولت می‌تواند البته اگر بخواهد. همان گونه که تاکنون نیز در مواردی که شروع به رصد فرارهای مالیاتی کرده است، افرادی که فرارهای مالیاتی زیادی داشتند مورد شناسایی قرار گرفته‌اند. برای مثال شماری از پزشکان با وجود درآمدهای میلیونی و بعضا میلیاردی از پرداخت مالیات سر باز می‌زنند. این موضوعی بود که دولت مورد توجه قرار داد و اقداماتی هم درباره آن انجام داد.
سازمان امور مالیاتی با دسترسی به حساب‌های بانکی مودیان می‌تواند به شناسایی تعداد کثیری از فراریان پرداخت از مالیات بپردازد. به هر حال کسانی که به واسطه‌گری مشغول بوده‌اند یا در زمینه ارز و طلا درآمدهای بسیاری داشته‌اند از این طریق قابل شناسایی هستند کما اینکه تاکنون تعداد بسیاری از این افراد هم در دام سازمان امور مالیاتی افتادند.

■ با توجه به شرایط امروز اقتصاد ایران، می‌توان به درآمدزایی از محل لوایح مالیاتی بلاتکلیفی مانند لایحه مالیات بر عایدی سرمایه و غیره امید داشت؟
بعید است. برای این که زمان چندانی تا پایان مجلس دهم زمانی باقی نمانده است اما در لوایحی که روی آن کار می‌کنند پایه‌های مالیاتی جدید دیده شده است. اکنون از محل مالیات بر فروش ملک، سهم و دیگر اقلام دارایی می‌توان درآمدهای جدیدی حاصل کرد، البته از معافیت‌های مالیاتی در لوایح جدید کاسته شده است و این درآمدهای مالیاتی را بالاتر می‌برد اما بعید است به سال ۹۹ برسد.

■ عده‌ای می‌گویند بار کود اقتصادی مالیات‌ها باید کمتر می‌شد، آیا این مفهموم را ندارد که مالیات ابزار سیاست‌گذاری مالی نیست؟
بله درست است، کمبود ارز دامنه رکود را گسترده‌تر می‌کند و چون تولیدکننده به میزان قبل نمی‌تواند تولید کند و کسانی که مواد اولیه تولید خود را با واردات تامین می‌کنند آسیب می‌بینند. از طرفی هم قدرت خرید مردم کاهش پیدا کرده است بنابراین دامنه رکود در کوتاه‌مدت و میان مدت با شرایط تحریمی وسیع‌تر خواهد شد اما امید است که از میزان زیاد فرارهای مالیاتی کاسته شود.

■ بار سنگین درآمدهای مالیاتی در بودجه ۹۹ بر دوش مالیات بر ارزش افزوده است، آیا ظرفیت اینکه از محل مالیات بر ارزش افزوده درآمد مورد نیاز حاصل شود امکان پذیر است؟
به‌طور کل باید بگویم مالیات بر ارزش افزوده مالیات خوبی است اما در ایران در برابر آن مقاومت می‌شود. نرخ مالیات بر ارزش افزوده در ایران حدود ۱۰ درصد است در حالی که این میزان در کشورهای اروپایی بالای ۲۵ درصد است بنابراین نرخ مالیات بر ارزش افزوده در کشور ما نسبت به دیگر کشورها پایین است و در عین حال مالیات بر ارزش افزوده بر بسیاری از کالاها هم معاف است و به نوعی با نرخ صفر محاسبه می‌شود بنابراین به نظر من یکی از مالیات‌های سالمی که قابل وصول است مالیات بر ارزش افزوده است. مالیاتی که مستقیما با مصرف مردم سر کار دارد اما نه مصرف اقلام خوراکی اولیه‌ای که مردم عادی و کم‌درآمد تغذیه می‌کنند مانند لبنیات، نان، گوشت و دیگر اقلام. یا بهداشت و آموزش که از مالیات بر ارزش افزوده معاف هستند بنابراین اگر فرض کنیم که از مصرف طبقات متوسط به بالا مالیات گرفته شود، مالیات معقولی است. در نهایت از دیدگاه من وصول این مالیات واقع‌بینانه است هر چند که مقاومت در برابر پرداخت آن زیاد است.

■ معافیت مالیاتی هنرمندان را چطور می‌بینید؟
یکی از اقشار پردرآمد در ایران سلبریتی‌ها هستند البته نه لزوما همه هنرمندان اما کسانی که به عنوان سلبریتی چه در ورزش و چه در هنر شناخته می‌شوند از درآمدهای بالایی برخوردار هستند و قاعدتا نباید از مالیات بر درآمد معاف شوند و اتفاقا باید مالیات از این قبیل افراد اخذ شود.

■ به‌طور کلی راهکار و پیشنهاد مالیاتی شما برای بودجه ۹۹ چیست؟
طبق قانون اساسی ما مالیاتی را نمی‌توانیم اخذ کنیم مگر به موجب قانون. متاسفانه یکسری از پایه‌های مالیاتی ما از مالیات معاف هستند مانند بازار سوداگری مسکن یا بازار سوداگری ارز و بازار سوداگری سهام، از این بازارها رقم‌های بزرگی را می‌توان مالیات گرفت چون نوسان در معاملات این بازارها بالا است اما در قانون برای دریافت مالیات از این بازارها مقرراتی نداریم مگر اینکه در این مدت کوتاه چند ماده قانونی با چند فوریت را به تصویب برسانند. البته این نوع از مالیات گرفتن‌ها هم حساسیت‌زاست و اصول پیچیده‌ای دارد بنابراین باید بر آن تعمق شود. اگر هم بدون مطالعه و غیر کارشناسی بخواهیم پیش برویم که مشکل روی مشکل تلنبار کرده‌ایم. بعضی از زمزمه‌ها مانند مالیات بر سود سپرده‌های بانکی هم راه به جایی نخواهد برد چرا که سود سپرده بانکی ۲۰ درصد در حالی که تورم ۴۰ درصد است و این مورد در شرایط کنونی اقتصاد ایران قابل پذیرش نیست. در نهایت باید بگویم که زمان کمی که برای مجلس باقی مانده است به نظر می‌رسد که فرصت چندانی برای پیگیری این موارد وجود ندارد.

پاورقی اقتصادی

مردم، قدرت و منافع (۱۳۴)

سرمایه‌داری پیشرفته در عصر نارضایتی

نوشته: جوزف استیگلیتز |
ترجمه: منصور بیطرف |
■ فصل نهم
■ احیای یک اقتصاد پویا همراه با شغل و فرصت برای همگان
■ تضمین اشتغال کامل

هیچ سیاستی مهم‌تر از اشتغال کامل برای برابری، رشد و کارآمدی نیست. و داشتن یک شغل شریف مهم‌ترین جزو در سبک زندگی طبقه متوسط است. همین امر ایجاب می‌کند که شغل‌هایی وجود داشته باشد- یک چارچوب کاری اقتصاد کلان که اشتغال کامل را تضمین می‌کند. به رغم این حقیقت که بسیاری از اقتصاددانان محافظه‌کار معتقدند که بازارها همیشه به‌طور کارآمد کار می‌کنند، باید این حقیقت مشهود را دید که دوره‌های طولانی از زمان بوده است که در آن بازار به خودی خود برای دستیابی به اشتغال کامل شکست خورده است. بیکاری وسیع به معنای هدر رفت زیاد منابع است. بسیاری از اقتصاددانان معتقدند که سیاست پولی—پایین آوردن نرخ بهره—ابزاری است که باید از اول به آن چسبید. این بحث چه درست باشد چه غلط، واضح است که زمان‌هایی بوده است—مثل دهه قبل—که سیاست پولی برای احیای اشتغال کامل در کشور کفایت نکرد. در چنین زمان‌هایی، نیاز به سیاست‌های مالی قوی—افزایش هزینه‌های دولت یا کاهش مالیات—وجود دارد و اگر کسری بودجه‌ای هم درست شود چاره‌ای جز این نیست. یک دهه وقت برد، ده سال پس از شروع رکود بزرگ، تا ایالات متحده بالاخره به اشتغال کامل نزدیک شد. (در سپتامبر سال ۲۰۱۸، فقط ۳،۷ درصد از نیروی کار بدون شغل بودند.) هر چند که این آمارها، تصویر قشنگی را می‌دهد: اما فقط ۷۰ درصد از جمعیت در سن کار شغل دارند، خیلی پایین‌تر از دیگر کشورها مثل سویس و ایسلند که در آن کشورها به ترتیب ۸۰ و ۸۶ درصد از جمعیت در سن کار، شغل دارند. و بسیاری از افراد که در ایالات متحده کار می‌کنند—حدود ۳ درصد—به‌طور غیرداوطلبانه پاره‌وقت کار می‌کنند چون نتوانسته‌اند شغل تمام‌وقت گیر بیاورند. نرخ بیکاری امریکا می‌تواند در صورتی که بسیاری از افراد در زندان نباشند—تقریبا یک درصد جمعیت در سن کار در زندان هستند که بیشتر از هر کشوری در جهان است—بالاتر باشد. باز تاب ضعف‌های بازار کار این است که دستمزدهای واقعی به‌طور فزاینده‌ای رو به کاهش است—حتی پس از سال‌ها رکود طی بحران بزرگ، در سال ۲۰۱۷ دستمزدهای واقعی برای کارگران تمام وقت بالای ۱۶ سال سن فقط ۱،۲ درصد افزایش داشت و این دستمزدها پایین‌تر از سطح سال ۲۰۰۶ است.

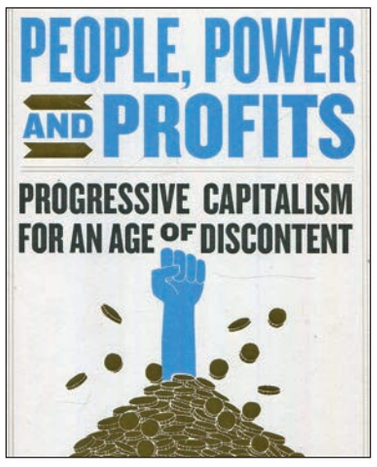

۲۴۰ هزار شغل با احیای هزار بنگاه اقتصادی

مدیرکل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت کار گفت: در جهت صیانت از نیروی کار و پایداری تولید و حفظ حیات اقتصادی بنگاه‌ها در سال ۹۸ با حمایت‌های موثر از حدود هزار بنگاه موجبات تثبیت حدود دویست و چهل هزار نفر شغل فراهم آمد.
کریم یاوری، مدیرکل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: اکنون کارگران علی رغم مضائق مالی و دستمزدهای حداقلی با تمام توان در پایداری تولید و حفظ حیات اقتصادی بنگاه‌ها دوش به دوش کارفرمایان در رفع مشکلات بنگاه‌ها اهتمام دارند.
وی افزود: شناسایی ورصد، پیگیری، و بررسی و رسیدگی و حل و فصل مشکلات بنگاه‌های اقتصادی مشکل‌دار در ابتدا به عهده سهامداران - مالکان - کارفرمایان و مدیران بنگاه‌های اقتصادی است و چنانچه موفق به حل مشکل نشوند از طریق وزارتخانه صادرکننده مجوز تاسیس و بهره‌برداری و پس از آن از طریق کارگروه‌های استانی و ملی تسهیل و رفع موانع تولید بایستی پیگیری و اقدام نمایند.
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی پیگیری و حل و فصل، مشکلات بنگاه‌های اقتصادی در جهت صیانت از نیروی کار و تثبیت اشتغال و پایداری تولید و حفظ حیات اقتصادی بنگاه‌ها رصد و پیگیری می‌نماید این موضوع از اولویت‌های کارگروه‌های تسهیل و رفع موانع تولید استان‌های کشور و کارگروه ملی به شمار می‌رود. وی گفت: برای صیانت از نیروی کار، کارفرمایان، کارآفرینان و سرمایه‌گذاران و حفظ حیات بنگاه‌های اقتصادی و پایداری تولید و تثبیت اشتغال رسیدگی حل و فصل مشکلات بنگاه‌های اقتصادی مشکلدار ضروری است. یاوری ادامه داد: کارفرمایان، کارآفرینان و سرمایه‌گذارانی که بخواهند هر گونه تغییر یا بازسازی خط تولید و جابه‌جایی کارگاه و ماشین آلات به منظور کاهش وابستگی و بهینه کردن تولید که در راستای سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی دولت صورت دهند و اصلاح ساختار انجام دهند کارگران آنان در طول مدت زمان تغییر اقتصادی با مصوبه شورای عالی کار تحت پوشش بیمه بیکاری قرار می‌گیرند. کریم یاوری افزود: مشکلات بنگاه‌های اقتصادی مشکلدار فقط نقدینگی نیست بلکه پاره‌ای از مشکلات درون کارگاهی است همانند (بالا بودن هزینه‌های تولید، انباشت محصولات تولیدی، نیاز به اصلاح ساختار، اختلاف بین سهامداران، بعضاً سوءمدیریت و..) و بخش برون کارگاهی همانند (رکود صنعت، تحریم‌ها، واردات بی‌رویه، قاچاق کالا، مطالبات از سایر سازمان‌ها و..) معاون وزیر کار گفت: در شرایطی که بنگاه‌های اقتصادی با مشکل مواجه می‌گردند، نیروی کار و کارگران عزیز باید نهایت همراهی و همکاری را برای حل مشکل در جهت پایداری تولید و حفظ حیات اقتصادی بنگاه‌ها با کارفرمایان به عمل آورند.
یاوری بیان کرد: از ابتدای سال ۱۳۹۸ تاکنون بنگاه‌های اقتصادی از محل رونق تولید برای تثبیت اشتغال و بهینه کردن خطوط تولید و ادامه فعالیت حدود بیش از نه هزار میلیارد تومان تسهیلات دریافت نمودند.
وی گفت: در سال ۱۳۹۸ طرح رونق تولید برای واحدهای صنعتی و معدنی کوچک و متوسط اجرا می‌گردد همچنین بنگاه‌هایی که نیاز به بازسازی و نوسازی دارند و طرح‌های نیمه‌تمام با پیشرفت فیزیکی ۶۰٪ اجراء و به آنان تسهیلات پرداخت می‌گردد. که در سال ۹۸ نیز از هر گونه تغییر یا بازسازی خط تولید، جابه‌جایی کارگاه و ماشین آلات به منظور کاهش وابستگی و بهینه کردن تولید در راستای سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی دولت صورت پذیرد با تایید و تصویب طرح اصلاح ساختار توسط شورای عالی کار حمایت موثر بعمل می‌آید. کریم یاوری تصریح کرد: در جهت صیانت از نیروی کار و پایداری تولید و حفظ حیات اقتصادی بنگاه‌ها در سال ۹۸ با حمایت‌های موثر از حدود هزار بنگاه موجبات تثبیت حدود دویست و چهل هزار نفر شغل فراهم آمد. مسائل مربوط به حدود ۱۲۸۱ بنگاه مشکل‌دار را با جدیت رصد، پیگیری و دنبال می‌کنیم و در جهت رفع مشکلات آنان برای پایداری تولید از هیچ کوششی دریغ نمی‌کنیم. وی افزود: استانداران به عنوان رییس کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید به همراه کلیه اعضاء کارگروه به گونه‌ای برنامه‌ریزی نمایند که هر روز یک بنگاه مشکلدار یا بحرانی را مورد بازدید قرار داده و از محل بنگاه با هم‌فکری مدیران، کارفرمایان و سهامداران کارگران مشکلات آنها را بررسی و رسیدگی و حل و فصل نمایند. وی گفت: مدیران و کارفرمایان بنگاه‌های اقتصادی متقاضی اصلاح ساختار اقتصادی باید طرح خود را به تصویب وزارتخانه ذی‌ربط برسانند. یاوری ادامه داد: سامانه ستاد تسهیل برای تسهیل ارتباط متقاضیان با ستاد و شفاف‌سازی و تسریع در مراحل رسیدگی به پرونده‌ها و نظارت ستاد بر روند اقدامات توسط دستگاه‌ها در ماه سال جاری راه‌اندازی خواهد شد.
کریم یاوری، مدیرکل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در کارگاه آموزشی حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری گفت: بیمه بیکاری یک حمایت اجتماعی است و تامین اجتماعی با دریافت وی افزود: حق بیمه مقرر به بیمه‌شدگان مشمول قانون کار و تامین اجتماعی که طبق مقررات قانون بیمه بیکاری بدون میل واراده از کار بیکار می‌شوند بیمه بیکاری پرداخت می‌نماید.
وی گفت: بیمه‌شدگان مشمول قانون کار و تامین اجتماعی که به دلیل بروز حوادث قوه قهریه و غیر مترقبه از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتش سوزی و... بیکار می‌شوند مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری می‌گردند. تمامی کارگران و کارکنان مشمول قانون کار و تأمین اجتماعی در طول اصلاح ساختار اقتصادی مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری می‌گردند.

ضرورت ارتقای سامانه بررسی و تعیین ارزش توسط گمرک

معاون فنی گمرک گفت: سازمان گمرک موظف شده تا نسبت به بهبود سامانه بررسی و تعیین ارزش به عنوان کد شناسایی کالا و استفاده از آن برای تعیین دامنه حداقل و حداکثری برای ارزش کالاها اقدام کند.
مهرداد جمال اورنقی در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به احکام ابلاغی وزیر امور اقتصادی و دارایی به سازمان‌های تابعه در راستای بهبود فضای کسب و کار گفت: به منظور اصلاح رویه‌های ارزش‌گذاری کالا، گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف گردیده است تا نسبت به بهبود سامانه بررسی و تعیین ارزش به عنوان کد شناسایی کالا و استفاده از آن برای تعیین دامنه حداقل و حداکثری برای ارزش کالاها اقدام کند. همچنین این سازمان مکلف گردیده است توسعه و بهره‌گیری از سیستم خبره و داده کاوی برای تعیین سیستمی ارزش کالاها را در دستور کار خود قرار دهد.
معاون امور گمرکی گمرک ایران افزود: جهت رسیدن به موارد فوق پیگیری‌های متعددی از سوی گمرک ایران صورت پذیرفته و جلساتی در این زمینه تشکیل شد تا نهایتاً تصمیمات جامع و کاملی اتخاذ گردید که به نظر می‌رسد ظرف هفته جاری ابلاغ و مورد اجرا واقع شود.
اورنقی به لزوم به روز کردن ارزش‌های مندرج در سامانه تعیین ارزش گمرک ایران پرداخت و اعلام کرد: شناسه‌های ارزش مندرج در سامانه باید با توجه به شرایط موجود به روز و تقویت شوند تا تناقض غیر منطقی میان ارزش کالاهای اظهار شده و ارزش‌های موجود در سامانه وجود نداشته باشد. در این راستا تشکیل کارگروه تعیین ارزش اقلام صادراتی و وارداتی مصوب ستاد تنظیم بازار ضروری به نظر می‌رسد.
معاون گمرک ایران با تشریح مصوبات ستاد تنظیم بازار وزارت صنعت، معدن و تجارت و نیز کارگروه هماهنگی تجاری بانک مرکزی گمرک ایران گفت: با عنایت به مفاد مصوبات اشاره شده و تصمیماتی که اتخاذ شده، در بررسی ارزش کالاهای گروه یکم از نظر بحث اعلام بیش بود ارزش، به دو شیوه اقدام خواهد شد؛ ارزش مندرج در ثبت سفارش برخی از اقلام این گروه، وفق ارزش مندرج در مجوز ثبت سفارش، به همان صورت پذیرفته شده لیکن ارزش سایر اقلام گروه مذکور با تلورانس قابل قبولی مورد پذیرش قرار خواهد گرفت. اورنقی در ادامه با اشاره به نحوه بررسی ارزش اقلام گروه دو کالایی اشاره کرد و گفت: در خصوص بررسی اقلام این گروه کالایی نیز تلورانسی از نظر بحث بیش بود ارزش در کارگروه هماهنگی تجاری مورد تصویب قرار گرفته و به کارگروه ستاد تنظیم بازار ارایه شده که در صورت تصویب مورد اشاره شده در جلسه هفته جاری ستاد تنظیم بازار، این مورد نیز جهت اجرا به گمرکات اجرایی ابلاغ خواهد گردید.
معاون امور گمرکی گمرک ایران در خصوص بخشنامه اخیر صادره و ایجاد تأخیر در انجام تشریفات گمرکی افزود: اصولا بخشنامه جدیدی از سوی گمرک ایران صادر و به گمرکات اجرایی ابلاغ نشده لیکن اقدامات صورت پذیرفته در خصوص ارزش به مراجع مافوق گزارش و رونوشت اقدامات به گمرکات اجرایی جهت آگاهی ابلاغ شده بود که برخی از گمرکات با طرح ابهامات پیش آمده، از گمرک ایران نحوه اقدام را جویا شدند که به قید فوریت راهنمایی لازم صورت پذیرفته و ابلاغ گردید کمافی‌السابق و به روال معمول نسبت به بررسی ارزش اقلام وارداتی با رعایت قانون و مقررات مربوطه اقدام نمایند که مشکل پیش آمده در حداقل زمان ممکن رفع شد. اورنقی در پایان با دعوت از کلیه اتحادیه‌ها و سندیکاها در راستای همکاری با کارگروه تعیین ارزش گمرک ایران ابراز امیدواری کرد با کمک این مراجع تخصصی در حداقل زمان ممکن نسبت به به روز نمودن ارزش‌های مندرج در سامانه بررسی و تعیین ارزش و تبیین نقشه راه و چارچوب ارزش‌گذاری در این خصوص اقدام شود.

جوابیه

ادعای کسری بودجه ۹۹ نادرست است

سازمان برنامه و بودجه کشور روز گذشته در واکنش به مطلب درج شده در روزنامه تعادل با عنوان «تشریح نقاط ضعف بودجه ۹۹» که به نقل از علی اصغر یوسف نژاد عضو هیات رییسه مجلس شورای اسلامی در روزنامه تعادل منتشر شده بود، جوابیه‌ای تحت عنوان «ادعای کسری بودجه ۹۹ نادرست است» ارسال کرده است. در متن این جوابیه آمده است:
لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ با پیش‌بینی ۴۸۴ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمومی تنظیم شده است که سهم درآمدهای عمومی شامل درآمدهای مالیاتی، حقوق ورودی و سایر درآمدهای دستگاه‌های اجرایی، ۲۶۱ هزار میلیارد تومان است که در مقایسه با سقف پیش‌بینی شده هزینه‌ها یعنی ۳۶۷ هزار میلیارد تومان، بیانگر حدود ۱۰۶ هزار میلیارد تومان کسری تراز عملیاتی است که به اشتباه به عنوان کسری بودجه از آن یاد می‌شود. البته در ادبیات بودجه‌نویسی، عدم تکافوی درآمدهای عمومی برای تأمین هزینه‌های عمومی دولت را کسری تراز عملیاتی می‌نامند که از محل واگذاری دارایی‌های مالی یا واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای تأمین می‌شود. توجه به این نکته مهم است که مجموع درآمد دولت ناشی از صادرات نفت خام به میزان ۱۰۵ میلیارد دلار به کالاهای اساسی با نرخ ۴۲۰۰ تومان اختصاص یافته است که کاهش آن نسبت به ارقام سال جاری ناشی از کاهش میزان صادرات نفت خام است نه اینکه دولت این رقم را کاهش داده باشد، ضمن این که، درخواست‌های وزارتخانه‌های ذی‌ربط بابت واردات کالاهای اساسی، دارو و تجهیزات به همین میزان بوده است. همچنین بادوراندیشی‌های انجام شده در سال جاری، وضعیت ذخایر کالاهای اساسی در حد بسیار مطلوبی قرار دارد. در مورد بحث انتشار اوراق مالی، میزان اعتبار مصوب سال جاری ۴۴ هزار میلیارد تومان بوده است که تاکنون بابت انتشار ۴۰ هزار میلیارد تومان آن اقدام شده است و باقی‌مانده ظرفیت نیز در دست اقدام است؛ از این رو، اطلاعات ارایه شده در این بخش نیاز به اصلاح دارد. در ضمن فروش اوراق مالی اسلامی توسط دولت با سازوکارهای مناسب و در هماهنگی با سیاست‌های پولی کشور نه تنها تورم‌زا نیست، بلکه حجم نقدینگی سرگردان را هم کنترل می‌کند و به کاهش تورم و کنترل نرخ بهره نیز می‌انجامد. از طرفی، اجازه قانونی اخذ شده در قالب بند (ه) تبصره (۴) لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، برای دومین سال است که پیش‌بینی شده است و فقط دو میلیارد یورو آن مربوط به تقویت بنیه دفاعی است و غیر از تقویت بنیه دفاعی، ۱۰ مورد دیگر به شرح جدول ذیل بند یادشده، نیز مربوط به طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی و نوآورانه است و بر خلاف آنچه که در مطلب روزنامه، مصرف آن به شکل هزینه‌ای عنوان شده است. شایان ذکر است که درآمدهای مالیاتی نیز با احتساب مالیات ارزش افزوده، با ۲۵ درصد رشد نسبت به مصوب سال جاری منظور شده است که با در نظر گرفتن عملکرد مناسب و تلاش‌های سازمان امور مالیاتی کشور در وصول مبالغ پیش‌بینی شده سال جاری و فرض عدم اعمال هیچ گونه فشار مالیاتی مضاعف به مودیان موجود پیش‌بینی شده است. سخن پایانی هم این است که، اطلاعات و مستندات بودجه شرکت‌های دولتی نیز به‌طور کامل با جزییات، یک ماه زودتر در اختیار مجلس محترم قرار گرفته است و به نظر می‌رسد در سال جاری، فرصت کافی برای بررسی این بخش از بودجه فراهم باشد. گفتنی است که مالیات شرکت‌های دولت به استناد قانون تجارت و ماده (۴) قانون الحاق (۲) از سود شرکت‌های دولتی نه از درآمدها به صورت ماهیانه علی‌الحساب یک‌دوازدهم اخذ می‌شود، لذا مقایسه میان مالیات پیش‌بینی شده با درآمد ۱۴۰۰ هزار میلیارد تومانی شرکت‌های دولتی محل تأمل است.

خبر کلان

ساماندهی شغلی کارگران پروژه‌ای در انتظار هیات دولت

کورش یزدان، مدیرکل روابط کار و جبران خدمت وزارت کار در گفت‌وگو با مهر، درباره آخرین وضعیت اجرای آیین نامه امنیت شغلی کارگران شاغل در مشاغل غیرمستمر اظهار کرد: در راستای ارتقای سطح امنیت شغلی این گروه از کارگران که البته ذیل تبصره یک ذیل ماده ۷ قانون کار نیز تکلیف شده است، در سال گذشته وزارت کار آیین‌نامه‌ای با عنوان «امنیت شغلی کارگران مشاغل غیرمستمر»، تدوین کرد که در کمیسیون اجتماعی دولت تصویب شده و در نوبت تصویب در هیات وزیران قرار دارد.
وی افزود: مشاغل غیرمستمر مربوط به کارگاه‌هایی است که برای انجام ماموریتی خاص ایجاد شده و ماموریت آنها در تاریخ معینی به اتمام می‌رسد. پروژه‌های سدسازی، راه‌سازی، ساخت کارخانه و نظایر آنها، از جمله مشاغل غیرمستمر هستند. وی با بیان اینکه پس از تصویب شدن آیین نامه در هیات وزیران، شاهد ساماندهی وضعیت کاری کارگران مشاغل غیرمستمر خواهیم بود، افزود: در این آیین نامه حداکثر مدت موقت برای کارهایی که ماهیت آنها جنبه غیرمستمر دارد، ۳ سال تمام در نظر گرفته شده است. یعنی اگر این گروه از کارگران بیش از سه سال در یک پروژه حضور داشته باشند، باید تا اتمام پروژه در همان پروژه به کار گرفته شوند و امکان قطع همکاری وجود ندارد. یزدان تاکید کرد: با تصویب این آیین نامه، قرارداد کار کارگرانی که به صورت متوالی یا متناوب در این دسته از مشاغل حضور دارند، پس از گذشت ۳ سال از تاریخ ایجاد آن کار، دایمی محسوب خواهد شد و کارگران باید تا اتمام کار در پروژه حضور داشته باشند؛ بنابراین کارفرمایان و پیمانکاران نمی‌توانند بعد از سه سال و قبل از پایان پروژه، بدون دلیل موجه نسبت به اخراج کارگر اقدام کنند.

اخبار

فرصت مشمولان حذف سود مرکب تا پایان سال ۹۸

براساس طرح تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور برخی اشخاص با داشتن شرایط این طرح مشمول اجرای قانون حذف سود مرکب می‌شوند.

به گزارش ایبِنا، طرح دو فوریتی تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور در جلسه ۲۰ آذرماه ۱۳۹۸ به تصویب رسید که مهم‌ترین نکات اجرایی آن به شرح زیر است:

این مصوبه شامل تسهیلات گیرندگانی است که تمام یا بخشی از بدهی سررسید شده خود را تا پایان سال ۱۳۹۷ پرداخت نکرده و بخواهند بدهی غیرجاری خود را تا شهریور ۹۹ نقداً تسویه نمایند، قراردادهای تجدید یا امهال نشده، مشمول این قانون نبوده و همان قرارداد اصلی آنها ملاک محاسبه آنان است، صرفا تسهیلاتی که برای تولید اعطا شده مشمول این قانون است (نه کلیه تسهیلات تولیدکنندگان) قراردادهای فروش و واگذاری دارایی‌های بانک (اجاره به شرط تملیک) و تسهیلات ارزی از شمول این قانون مستثنی هستند، در مورد قراردادهایی که یک یا چند نوبت از طرقی مانند انعقاد توافقنامه، قرارداد جدید یا اعطای تسهیلات جایگزین، تجدید یا امهال شده باشد: در صورتی که قرارداد اولیه بانک یا موسسه اعتباری با تسهیلات گیرنده، قبل از ۱۳۹۳.۱.۱ منعقد شده، آخرین قرارداد یا توافق نامه قبل از تاریخ مزبور، «قرارداد ملاک محاسبه» تلقی و محاسبه مانده بدهی مشتری براساس آن انجام می‌شود، در صورتی که قرارداد اولیه بعد از ۱۳۹۳.۱.۱ منعقد شده باشد، ملاک محاسبه، اولین قرارداد بعد از تاریخ یادشده است.

مبلغی که تسهیلات گیرنده باید به صورت نقدی بپردازد، عبارت است از مانده اصل و سود قبل و بعد از سررسید (تا تاریخ تسویه نقدی) که با استفاده از فرمول ابلاغی بانک مرکزی، براساس نرخ سود ساده و غیر مرکب مندرج در «قرارداد ملاک محاسبه»، با حذف کلیه جرایم متعلقه و سودهای ناشی از آن، و با در نظر گرفتن پرداخت‌های مشتری و زمان پرداخت‌های وی محاسبه می‌شود.

این مبلغ را بانک مرکزی محاسبه می‌کند و نه خود بانک طلبکار مشمولان تا پایان اسفند ۱۳۹۸ مهلت دارند درخواست خود را به بانک ارایه کنند. بانک مکلف است حداکثر ظرف مدت دو ماه، کلیه دریافت‌ها و پرداخت‌های مشتری را که مربوط به «قرارداد ملاک محاسبه» است به همراه زمان دریافت یا پرداخت، در سامانه‌ای که بانک مرکزی اعلام می‌کند، ثبت نماید. سپس بانک مرکزی بدهی واقعی پس از بخشودگی را به بدهکار اعلام می‌کند و وی فرصت دارد تا پایان شهریور ۹۹ آن را بپردازد که این مدت تمدید نخواهد شد.

تعداد کارتخوان‌های فعال به ۷.۸ میلیون دستگاه رسید

جدیدترین گزارش منتشره از سوی شاپرک نشان می‌دهد که تعداد کارتخوان‌های فعال سیستمی و دارای تراکنش در آبان ماه با رشد نسبت به مهر ماه به ۷ میلیون و ۸۳۰ هزار دستگاه رسیده است.

به گزارش ایبِنا، جدیدترین گزارش منتشره از سوی شرکت شبکه الکترونیکی پرداخت کارت از وضعیت شبکه پرداخت در آبان ماه ۹۸ نشان می‌دهد که تعداد ابزارهای فعال سیستمی در این مدت نسبت به مهر ماه سال جاری با رشد همراه بوده است؛ در حقیقت تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی و موبایلی در آبان ماه نسبت به مهر ماه با رشدی به ترتیب ۲.۲۵ و ۱.۴۴ درصدی همراه بوده است.

این در حالی است که میزان افزایش تعداد کارتخوان‌های فعال سیستمی ۱.۰۸ درصد بوده که نشان از ادامه روند گسترش توسعه زیرساخت ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاهی در شبکه پرداخت الکترونیک کشور دارد که انتظار می‌رود با توجه به افزایش هزینه سرمایه‌گذاری در بخش کارتخوان فروشگاهی و حرکت به سوی تراکنش‌های اینترنتی و موبایلی، میزان رشد کارتخوان‌های فعال در آینده با رشد محدودتری روبرو باشد.

تعداد کارتخوان‌های فروشگاهی فعال سیستمی در شبکه پرداخت الکترونیک با افزایش ۱.۰۸ درصد ی به تعداد ۷ میلیون و ۸۳۰ هزار دستگاه رسیده است؛ همچنین تعداد ابزار پذیرش اینترنتی فعال به یک میلیون و ۹۳ هزار ابزار و تعداد ابزار پذیرش موبایلی فعال به یک میلیون و ۲۶۰ هزار ابزار پذیرش افزایش داشته است؛ بر اساس آمار اعلام شده از سوی شاپرک، تعداد ابزارهای پذیرش در شبکه پرداخت الکترونیک در آبان ماه نسبت به مهر ماه سال جاری ۱.۲۵ درصد رشد داشته و به بالغ بر ۱۰ میلیون و ۱۸۴ هزار ابزار فعال سیستمی رسیده است.

بررسی سهم تعداد هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی از تمام ابزارهای پذیرش در آبان ماه حاکی از افزایش سهم ابزار پذیرش اینترنتی و موبایلی با کاهش سهم کارتخوان است؛ کارتخوان فروشگاهی در آبان ماه سهمی ۷۶.۸۹ درصدی را به خود اختصاص داده و در ادامه، سهم بازار ابزار پذیرش اینترنتی و موبایلی از تمام ابزارهای فعال در شبکه پرداخت آبان بالغ بر ۱۰.۷۴ و ۱۲.۳۷ درصد بوده است.

«تعادل» از تحولات بازار ارز و طلا گزارش می‌دهد

تقویت پوند در بازار جهانی و کاهش ارزش دلار در بازار داخلی

گروه بانک و بیمه |

روز شنبه ۲۳ آذر ۹۸ در بازارهای جهانی نرخ اونس طلا ۱۴۷۶ دلار قیمت گذاری شد و قیمت دلار نیز در بازار آزاد و معاملات نقدی به ۱۲۷۵۰ تومان کاهش یافت و نسبت به هفته‌های قبل که به کانال ۱۴ هزار تومان افزایش یافته بود، در مجموع بیش از ۱۵۰۰ تومان ظرف چند روز اخیر کاهش داشته است. در سامانه سنا نرخ لحظه‌ای قیمت خرید دلار به ۱۲ هزار و ۷۰۰ تومان و قیمت فروش آن به ۱۲ هزار و ۸۰۰ تومان رسید. همچنین نرخ لحظه‌ای هر یورو به قیمت ۱۴ هزار و ۵۰ تومان خریداری و به قیمت ۱۴ هزار و ۱۵۰ تومان به فروش رسیده است. به گزارش «تعادل»، روز شنبه ۲۳ آذر ۹۸، به دنبال کاهش قیمت دلار در روزهای اخیر، قیمت طلا و سکه نیز با کاهش همراه شده و بر این اساس مظنه یک مثقال طلای آب شده ۱۷ عیار یک میلیون و ۹۳۰ هزار تومان، هر گرم طلا ۱۸ عیار ۴۴۵ هزار و ۶۰۰ تومان، سکه طرح جدید ۴ میلیون و ۴۴۰ هزار تومان، طرح قدیم ۴ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، نیم سکه ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، ربع سکه یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و سکه گرمی نیز ۹۱۰ هزار تومان معامله شد. سامانه سنا نیز نرخ میانگین ارز برای روز چهارشنبه ۲۱ آذر ۹۸ را برای دلار ۱۳ هزار و ۱۳۵ تومان، یورو ۱۴ هزار و ۵۱۱ تومان، پوند انگلیس ۱۶ هزار و ۸۶۲ تومان، درهم امارات ۳ هزار و ۴۰۰ تومان، لیر ترکیه ۲ هزار و ۲۷۱ تومان و یوآن چین یک هزار و ۷۷۷ تومان اعلام کرد. در بازار ارز رسمی نیز بانک مرکزی نرخ ۴۷ ارز را برای روز شنبه اعلام کرد که براساس آن نرخ ۱۴ ارز مانند یورو کاهش و قیمت ۲۴ واحد پولی دیگر مانند پوند افزایش یافت، نرخ دلار و ۸ ارز دیگر نیز ثابت ماند، براساس اعلام بانک مرکزی هر دلار امریکا برای روز «شنبه بیست و سوم آذر ماه ۹۸» بدون تغییر نسبت به روز پنج شنبه ۴۲ هزار ریال قیمت خورد. همچنین هر پوند انگلیس نیز با ۴۸۲ ریال افزایش نسبت به روز پنج‌شنبه ۵۵ هزار و ۹۹۸ ریال و هر یورو نیز با ۹۷ ریال کاهش نسبت به روز پنج شنبه ۴۶ هزار و ۷۰۵ ریال ارزش گذاری شد.

نرخ سکه شکست

همچنین به گفته نایب رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران، با توجه به کاهش قیمت ارز از اواسط هفته، قیمت سکه نیز در روزهای پایانی هفته حدود ۳۰۰ هزار تومان نسبت به ابتدای هفته کاهش داشته است. چنانچه در هفته‌های آینده، روند نزولی دلار ادامه‌دار باشد، باز هم قیمت‌ها در بازار سکه و طلا کاهشی خواهد بود. محمد کشتی آرای، در گفت‌وگو با ایسنا، در رابطه با اوضاع و احوال بازار سکه و طلا در هفته اخیر اظهار کرد: جالب است که با وجود اینکه در ابتدای هفته شاهد بالاترین رشد قیمت طلا و سکه در ۹ ماه اخیر بوده‌ایم و در واقع افزایش لجام گسیخته‌ای ایجاد شده که در ۹ ماهه گذشته سابقه نداشته است؛ اما در اواسط هفته کاهش نرخ ارز باعث شد قیمت سکه و طلا نیز کاهش یابد. در حقیقت قیمت سکه و طلا در حدود ۳۰۰ هزار تومان نسبت به روزهای ابتدایی هفته کاهش قیمت داشته است.

نایب رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران تاکید کرد: علاوه بر این نکته قابل توجه دیگر این است که افزایش قیمت سکه و طلا در اوایل هفته در حالی ایجاد شد که تغییرات قیمت جهانی طلا بسیار مختصر بوده است. در روزهای پایانی هفته افزایش ۱۰ دلاری ایجاد شد اما مجدد قیمت انس جهانی به قیمت روزهای ابتدایی هفته بازگشت؛ بنابراین افزایش قیمت سکه و طلا در بازار داخلی ناشی از افزایش قیمت‌های جهانی نبود بلکه تنها ناشی از قیمت ارز بوده است که در اوایل هفته قیمت سکه و طلا را هم افزایش داده بود اما از اواسط هفته، محدودیت تراکنش‌های بانکی که توسط بانک مرکزی اعلام شد، سبب شد قیمت ارز که تا ۱۴ هزار و ۲۵۰ تومان هم افزایش پیدا کرده بود، کاهشی شده و یک‌باره به زیر کانال ۱۳ هزار تومان برسد.

وی افزود: این کاهش قیمت ارز باعث شد که یک‌باره قیمت سکه در یک روز حدود ۲۲۰ هزار تومان کاهش یابد. وضعیت هفته اخیر بازار سکه و طلا، رکورد بی‌سابقه‌ای بوده است که قیمت سکه به‌شدت افزایش و یک‌باره مجدد در طول هفته کاهش یابد. کشتی آرای تاکید کرد: جالب است که در این نوبت زمانی که قیمت سکه و طلا افزایش پیدا کرد، هیچگونه تقاضای کاذبی در بازار ایجاد نشد. برای یک روز در اوایل هفته قیمت سکه به دلیل افزایش نرخ ارز، دارای حباب شد اما مجدد در روزهای پایانی هفته این حباب از بین رفته و روز پایانی هفته (پنج‌شنبه) قیمت‌ها به روال عادی خود بازگشته با قیمت‌های جهانی منطبق شد.

نایب رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران پیش‌بینی کرد: طبیعتاً چنانچه قیمت ارز در هفته‌های آینده همچنان کاهشی پیش رفته و مجدد افزایش نرخ ارز ایجاد نشود، قیمت سکه و طلا نیز کاهشی خواهد بود. همانطور که اشاره شد، این روزها قیمت جهانی طلا نوسان زیادی نداشته و قیمت سکه و طلا در بازار تحت تأثیر قیمت ارز پیش رفته است؛ بنابراین طبیعتاً اگر قیمت ارز توسط بانک مرکزی به همین شکلی که اکنون مدیریت شده، کنترل شود، شاهد ثبات و حتی کاهش قیمت سکه و طلا در بازار خواهیم بود.

احتمال برابر افزایش یا کاهش قیمت طلا

از سوی دیگر، در نظرسنجی هفتگی کیتکونیوز، کارشناسان وال استریت پس از اعلام توافق تجاری مقدماتی امریکا و چین، درباره روند افزایش قیمت طلا به اکثریت نرسیدند اما سرمایه گذاران همچنان به رشد قیمت طلا در هفته جاری بسیار خوش‌بین هستند. به گزارش ایسنا، در نظرسنجی هفته جاری کیتکونیوز از تحلیلگران وال استریت، ۱۶ نفر شرکت کردند که از میان آنها شش نفر معادل ۳۸ درصد افزایش قیمت طلا و به همین تعداد کاهش قیمت این فلز را پیش بینی کردند در حالی که چهار نفر معادل ۲۵ درصد نظری درباره روند قیمت طلا نداشتند. در این بین، ۷۰۴ نفر در نظرسنجی آنلاین کیتکونیوز از سرمایه گذاران شرکت کردند که از میان آنها، ۴۶۵ نفر یا ۶۵ درصد افزایش و ۱۴۴ نفر معادل ۲۰ درصد کاهش قیمت طلا را پیش بینی کردند و ۱۰۴ نفر یا ۱۵ درصد هم نظری نداشتند. برای هفته گذشته ۴۴ درصد از تحلیلگران وال استریت کاهش قیمت طلا را پیش بینی کرده بودند در حالی که ۶۱ درصد سرمایه گذاران انتظار افزایش قیمت را داشتند. بهای هر اونس طلا در معاملات روز جمعه بازار آتی امریکا هشت دلار و ۹۰ سنت معادل ۰.۶ درصد افزایش یافت و در ۱۴۸۱ دلار و ۲۰ سنت بسته شد و برای کل هفته ۱.۱ درصد افزایش به ثبت رساند. عمده توجه بازار در دو روز گذشته به مذاکرات تجاری امریکا و چین معطوف شده است. دولت امریکا پنج شنبه گذشته اعلام کرد توافقی حاصل شده است و چین پیشرفت مذاکرات تجاری را تایید کرد. به گفته تحلیلگران، اگر چنین باشد، بهبود تجارت به معنای بهبود چشم‌اندازهای اقتصادی خواهد بود و احتمالا قیمت طلا را با فشارهای کاهشی روبرو می‌کند، با این حال تحلیلگران همچنان در تلاشند دریابند آیا این دو کشور پیشرفت نهایی را در مذاکرات تجاری داشته‌اند یا توافقی را اعلام خواهند کرد.

چارلی ندوس، استراتژیست ارشد بازار در گروه لاسال فیوچرز انتظار دارد طلا به دلیل تردیدها نسبت به حل شدن مسائل تجاری امریکا با چین دوباره صعود کند. وی همچنین به عقب‌نشینی شاخص دلار امریکا اشاره کرد. دلار ضعیف‌تر معمولا از قیمت طلا پشتیبانی می‌کند.

جورج گرو، مدیر کل شرکت "آر بی سی ولث منیجمنت" نیز در گفت‌وگو با کیتکونیوز افزایش قیمت طلا را پیش‌بینی کرد و گفت: معامله‌گران در برابر هر گونه افزایش چشمگیر قیمت به فروش اقدام کرده و در صورت افت شدید قیمت‌ها، خریدار خواهند بود زیرا نوسان قیمت طلا بین ۱۴۵۰ تا ۱۵۰۰ دلار محدود مانده است. اما کالین سیژینسکی، استراتژیست ارشد بازار در شرکت مدیریت دارایی SIA تا حدودی نسبت به روند صعودی طلا بدبین بود و گفت: اخبار زیادی که وجود دارد، مثبت هستند. شاخص هراس بازار (VIX) رو به کاهش بوده و ممکن است در صورت بهبود روند رشد اقتصاد جهانی، بانک‌های مرکزی از ارایه اقدامات محرک مالی بیشتر خودداری کنند. تنها عاملی که به رشد قیمت طلا کمک خواهد کرد، ضعیف شدن نرخ برابری دلار در برابر یورو و پوند و بالا رفتن نرخ تورم خواهد بود. در غیر این صورت دورنمای طلا ثابت یا رو به کاهش خواهد بود مگر اینکه دوباره دعوای امریکا و چین تشدید شود، افشین نوابی، مدیر معاملات گروه ام کی اس سوییس به کیتکونیوز گفت: انتظار دارد قیمت طلا با نزدیک شدن به معاملات پایان سال نوسان چندانی نداشته باشد.

تقویت پوند به دنبال پیروزی محافظه کاران بریتانیا

همچنین همزمان با انتشار نتایج اولیه انتخابات پارلمانی بریتانیا که از پیروزی قاطع حزب محافظه کار حکایت داشت، نرخ برابری پوند استرلینگ در مقابل یورو به بالاترین حد از ژوئن ۲۰۱۶ تاکنون رسید.

به گزارش ایبِنا، در حالی که پیش از آغاز انتخابات روز پنج‌شنبه بریتانیا، هر پوند در برابر ۱.۱۸ یورو مبادله می‌شد، این نرخ با مسجل شدن غلبه محافظه کاران بر مجلس عوام به رهبری بوریس جانسون تا ۱.۲۱ افزایش یافت. تحلیل گران بازار جهانی ارز تقویت ارزش برابری پوند را تحت تاثیر تاکید جانسون بر اجرای سریع برگزیت و امیدواری‌ها نسبت به پایان یافتن جدال سیاسی سه ساله و بلاتکلیفی اقتصادی در بریتانیا می‌دانند. در همین حال ارزش برابری هر پوند در مقابل دلار امریکا نیز طی ۴۸ ساعت گذشته از ۱.۳۱ به ۱.۳۵ افزایش یافت. همزمان با تاکید دوباره نخست وزیر بریتانیا برای اجرای برگزیت تا پیش از پایان ماه ژانویه آینده، دونالد ترامپ، رییس جمهوری امریکا نیز در واکنش به پیروزی بوریس جانسون در انتخابات پارلمانی بار دیگر وعده خود مبنی بر امضای توافق تجارت آزاد با بریتانیا تکرار کرد و آن را مفیدتر از توافق این کشور با اتحادیه اروپا ارزیابی کرد. نتایج انتخابات پارلمانی روز پنج‌شنبه بریتانیا با پیروزی قاطع حزب محافظه کار به رهبری بوریس جانسون رقم خورد. حزب محافظه کار اعلام کرده که توافق اخیر بوریس جانسون با اتحادیه اروپا را بلافاصله پس از آغاز به کار پارلمان در دستور کار آن قرار خواهد داد تا مسیر اجرای سریع برگزیت هموار شود.

در خبری دیگر به دنبال پیروزی قاطع محافظه کاران در انتخابات انگلیس ارزش دلار کاهش یافت. به گزارش رویترز، سرانجام پس از ماه‌ها انتظار، دو تحول بسیار مهم در بازارهای مالی اتفاق افتاد: دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا اعلام کرده است که چین و امریکا پس از ۱۷ ماه اختلاف بر سر مسائل تجاری به فاز نخست توافق دست یافته‌اند. قرار است امریکا از برنامه قبلی خود برای افزایش تعرفه روی واردات محصولاتی به ارزش ۱۵۶ میلیارد دلار از چین صرف‌نظر کند و در طرف مقابل، چین میزان افزایش خرید محصولات کشاورزی از امریکا را افزایش دهد.

توافق اولیه امریکا و چین بر سر مسائل تجاری می‌تواند تا حد زیادی به نگرانی‌ها از یک جنگ تجاری تمام‌عیار خاتمه دهد. شاخص دلار که نرخ برابری آن در مقابل سبدی از ارزهای جهانی را اندازه می‌گیرد، با ۰.۲۳ درصد کاهش در مقایسه با روز جمعه و در سطح ۹۷.۱۷۶ واحد بسته شد. نرخ برابری هر فرانک سویس معادل ۱.۰۱۶ دلار اعلام شد. جاین دویل، قائم‌مقام بخش تجارت در موسسه «تمپوس این» گفت: بازارها با اخبار مهم متعددی روبرو شدند و احتمالا تا مدت‌ها شاهد جنگ تعرفه‌ای بین چین و امریکا نخواهیم بود. در نتیجه به یک پایان شگفت‌انگیز رسیده‌ایم هر چند که کمبود جزییات توافق باعث شده است تا برخی معامله‌گران هنوز به دیده تردید به مساله توافق نگاه کنند.

واقع مهم دیگر در بازارهای مالی در حوزه برگزیت اتفاق افتاد: حزب حاکم محافظه کار به رهبری بوریس جانسون به پیروزی قاطعی در برابر رقبای خود دست یافت که از زمان نخست وزیری مارگارت تاچر تاکنون بی‌سابقه بوده است. حزب کارگر که طرفدار برگزاری همه پرسی مجدد در خصوص برگزیت بود، در بسیاری از پایگاه‌های سنتی خود نیز دچار شکست شد و در نتیجه این اتفاق، جرمی کوربین، رهبر این حزب اعلام کرد از سمت خود کناره‌گیری می‌کند. کارولین فیربرین، مدیر موسسه «سی بی آی» گفت: پیروزی قاطع محافظه کاران باعث شده است تا عدم قطعیت به حداقل برسد. سوال اینجاست که نخست‌وزیر تا چه حد از این اکثریت برای تعیین شرایط آینده روابط با اتحادیه اروپا استفاده خواهد کرد و کار واقعی تازه شروع شده است. برای دولت این خیلی خیلی مهم خواهد بود که اطمینان را به فعالان تجاری باز گرداند و این کار باید هر چه زودتر صورت گیرد. فعالان نمی‌خواهند دیگر با کابوس خروج بدون توافق مواجه شوند. در آخرین دور از معاملات، پوند با افزایش بسیار نیرومند ۱.۳۸ درصدی نسبت به روز جمعه و به ازای ۱.۳۳۳۱ دلار مبادله شد. یورو نیز به مانند بسیاری از ارزهای دیگر در برابر دلار صعودی بود و به ۱.۱۱۱۹ رسید. همچنین هر دلار امریکا به ۱.۳۱۳۹ دلار کانادا کاهش یافت. در برابر همتای سنگاپوری، هر دلار به ازای ۱.۳۵۳۸ دلار سنگاپور مبادله شد.

آدام کول، کارشناس ارشد مسائل ارزی در موسسه «آر بی سی کپیتال مارکتس» گفت: هنوز نا اطمینانی‌هایی زیادی در خصوص آینده روابط انگلیس و اتحادیه اروپا وجود دارد و نمی‌توان با قطعیت پیش‌بینی کرد که چه اتفاقی در نهایت رخ خواهد داد، در معاملات بازارهای ارزی جهانی، همچنین هر دلار به ۱۰۹.۵۱۲۴ ین رسید. در برابر همتای استرالیایی، هر دلار امریکا به ازای ۱.۴۵۴۳ دلار مبادله شد. همچنین نرخ برابری دلار معادل ۶.۹۷۴۶ یوان چین اعلام شد.

رمز یک‌بار مصرف با پیامک سامانه «هریم» بانک مرکزی

بانک مرکزی با راه‌اندازی سامانه هریم (هدایت رمز یک‌بارمصرف) امکان ارسال رمز دوم پویا در قالب پیامک از سوی بانک‌ها را با تسهیل تجربه کاربری امکان‌پذیر کرده‌است.

به گزارش ایبِنا، از اوایل تابستان سال گذشته به دلیل افزایش فیشینگ در کشور بحث بهره‌گیری از رمز دوم پویا (یک‌بارمصرف) و حذف رمز دوم ایستا در کشور مطرح شد. در طرح اولیه قرار بود بانک‌ها زیرساخت لازم برای تولید رمز دوم یک‌بارمصرف در قالب اپلیکیشن را فراهم کنند و بهره‌گیری از رمز دوم یک‌بارمصرف از اول خردادماه سال ۹۸ اجباری شود؛ اما به دلیل اینکه تمام کاربران به گوشی‌های هوشمند دسترسی نداشته یا علاقه‌مند به نصب برنامک رمز ساز روی گوشی خود نبوده و همچنین تعدادی از بانک‌ها زیرساخت لازم برای راه‌اندازی این طرح را در اختیار نداشتند الزامی شدن آن به تعویق افتاد و اختیاری شد.

براساس این گزارش، با توجه به ادامه روند افزایش چشمگیر فیشینگ و حجم بالای تخلفات ناشی از سرقت اطلاعات کارت‌بانکی و خالی کردن حساب‌های مردم بانک مرکزی با رصد تجربه‌های جهانی در این بخش و همچنین توجه به دسترسی‌پذیری خدمت رمز دوم یک‌بارمصرف برای تمام کاربران و باهدف تسهیل تجربه کاربری در این طرح، الزامات جدید رمز دوم پویا را ابلاغ و سامانه هریم را برای هدایت رمز دوم یک‌بارمصرف در قالب پیامک راه‌اندازی کرد.

تمام بانک‌های کشور بعد از اتصال به سامانه هریم بانک مرکزی می‌توانند درخواست رمز دوم یک‌بارمصرف مشتریان خود را دریافت و پاسخ را در قالب پیامک به مشتریان خود ارایه دهند که از این مسیر افرادی که فاقد گوشی هوشمند هستند و همچنین افرادی که میلی به نصب چندین اپلیکیشن برای پرداخت‌های غیرحضوری خود ندارند، می‌توانند از رمز دوم یک‌بارمصرف (پویا) بهره‌برداری کنند.

افزون بر این، در الزامات جدید بانک مرکزی به‌منظور پوشش تمام آحاد جامعه برای استفاده از رمز دوم یک‌بارمصرف دست بانک‌ها برای راه‌اندازی این خدمت از کانال‌های مختلف از جمله تلفن گویا، پست الکترونیکی، پیامک، کانال USSD و اپلیکیشن‌های رمز ساز باز گذاشته‌شده است؛ البته کارشناسان معتقدند با توجه به راه‌اندازی سامانه هریم بانک مرکزی دریافت رمز از کانال پیامک منجر به تسهیل تجربه کاربری می‌شود؛ زیرا با تمهیداتی که بانک مرکزی اندیشیده بعد از اتصال کامل تمام بانک‌ها به سامانه هریم تمام درگاه‌های پرداخت غیرحضوری به آیکون و دکمه‌ای مجهز خواهند شد که کاربر بعد از فشردن آن رمز یک‌بارمصرف خود را در قالب پیامک دریافت می‌کند که این روند تجربه کاربری در اجرای این طرح را بسیار تسهیل کرده‌است.

همچنین با راه‌اندازی سامانه هریم شناسایی سایت‌های جعلی تسهیل می‌شود؛ زیرا در این روند هر درگاه پرداختی که به آیکونی برای درخواست ارسال رمز یک‌بار مصرف واقعی مجهز باشد قطعاً صفحه پرداخت اصلی بوده و صفحات پرداخت جعلی اصولاً امکان دسترسی به سامانه هریم را ندارند. البته اگر یک درگاه پرداخت غیرحضوری جعلی نیز آیکون هریم بانک مرکزی را شبیه‌سازی کند هنگامی که کاربر با فشردن آن آیکون و دکمه رمز یک‌بار مصرف خود را دریافت نکند، امکان سوءاستفاده توسط درگاه جعلی منتفی است. کارشناسان معتقدند، یکی از بحث‌هایی که در خصوص امنیت ارسال رمز دوم یک‌بارمصرف در قالب پیامک عنوان می‌شود این است که در الزامات بانک مرکزی به بانک‌ها توصیه‌شده رمز یک‌بارمصرف را به کد پذیرنده و مبلغ تراکنش لینک کنند تا رمز یک‌بارمصرفی که بدین شکل و به‌صورت پویا تولید می‌شود تنها برای یک مبلغ و استفاده از یک پذیرنده خاص کاربرد داشته باشد تا در صورت هک قابل استفاده در بقیه موارد نباشد که نکته درستی است و حسب شنیده‌ها بانک مرکزی هم قصد دارد بعد از اجرای اولیه این طرح در گام دوم این مهم را برای تمام بانک‌ها الزام کند؛ اما آنچه در اجرای اولیه بسیار مهم است و برخی منتقدان بدون توجه به این موضوع طرح را نقد کرده‌اند این است که تغییر رقم تراکنش در ارسال رمز پویا از کانال پیامک تنها در صورتی رخ می‌دهد که درگاه پرداخت جعلی باشد؛ در صورتی که با توجه به توضیحات قبلی در این یادداشت، با راه‌اندازی سامانه هریم بعد از اجرای این طرح تمام درگاه‌های پرداخت غیرحضوری اصلی به آیکون درخواست رمز دوم یک‌بارمصرف مجهز می‌شوند و در صورتی که صفحه پرداخت واقعی نباشد این آیکون کار نمی‌کند و کاربران متوجه خواهند شد که در یک سایت جعلی قرار دارند و در سایت اصلی نیز اگر مبلغ تراکنش تغییر کند این اشتباه متوجه بانک یا ارایه‌دهنده خدمت پرداخت است و به‌راحتی قابل پیگیری و بازگشت وجه را در پی دارد و به‌مثابه فیشینگ نیست؛ از این رو در همین مقطع نیز با راه‌اندازی سامانه هریم و افزوده شدن آیکون درخواست ارسال رمز یک‌بارمصرف شناسایی درگاه‌های جعلی بسیار آسان‌تر از قبل شده‌است.

افزون بر این، البته این امر بانک مرکزی را از الزام لینک کردن کد پذیرنده و مبلغ هر تراکنش به رمز یک‌بارمصرف و ایجاد رمز پویا در گام بعدی بازنمی‌دارد؛ اما در شرایط حساس فعلی اجرای این طرح جلوی بسیاری از فیشینگ‌ها و سرقت اطلاعات بانکی را گرفته و در مرحله بعد با تکمیل‌تر شدن این روند شاهد کاهش شدید فیشینگ و سرقت اطلاعات کارت‌های بانکی خواهیم بود. در انتها یادآوری می‌شود افرادی که از برنامک رمز ساز استفاده می‌کنند نیازی به فشردن کلید دریافت رمز یک‌بارمصرف نخواهند داشت و مستقیماً می‌توانند رمز دریافتی از برنامک خود را وارد کرده و تراکنش را انجام دهند. در این حالت کاربران باید مراقبت کنند که به دام صفحات پرداخت جعلی نیفتند چرا که رمز مزبور طی طول عمر ۱۲۰ ثانیه‌ای خود ممکن است یک‌بار مورد سوءاستفاده قرار گیرد.

رییس کل بیمه مرکزی اعلام کرد

پوشش بیمه ۵۰۰ میلیارد دلاری دارایی‌ها در ایران

آن‌طور که رییس کل بیمه مرکزی اعلام کرد حدود ۱۴ هزار میلیارد تومان از کل پرتفوی بیمه‌ای، سهم بیمه شخص ثالث است. غلامرضا سلیمانی در گفت‌وگو با ایسنا، در رابطه با وضعیت بیمه در بخش‌های مختلف با اشاره به اینکه در حال حاضر پوشش بیمه‌ای در کشور به حدود ۵۰۰ میلیارد دلار می‌رسد، توضیح داد: پوشش بیمه در کلیه صنایع کشور و همه بخش‌ها از پالایشگاه، نیروگاه، صنایع و خودرو و هر جایی که دارایی وجود داشته باشد اعمال شده است و حتی حوادث طبیعی، زلزله و سیل در پوشش بیمه قرار دارند که مجموعا به ۵۰۰ میلیارد دلار می‌رسد. وی در رابطه با بیمه صنعت خودرو نیز گفت: خودرو یکی از بخش‌هایی است که سهم قابل توجهی در پوشش بیمه‌ای دارد؛ به‌طوری که در حال حاضر از حدود ۲۲ میلیون خودرو در سطح کشور بیش از ۹۰ درصد تحت پوشش بیمه هستند. وی با اشاره به سهم بالای بیمه شخص ثالث اظهار کرد: در سال گذشته ۱۴ هزار میلیارد تومان از کل پرتفوی بیمه‌ای سهم بیمه شخص ثالث بوده است، رییس کل بیمه مرکزی البته در رابطه با اینکه هر یک از شرکت‌های خودروسازی چه میزان در پوشش بیمه‌ای سهم دارند توضیحاتی ارایه نکرد.

این در حالی است که آخرین گزارشی که چندی پیش رییس کل بیمه مرکزی در مورد وضعیت بدهی شرکت‌های خودرو و به‌طور خاص دو شرکت خودروسازی سایپا و ایران خودرو اعلام کرد از این حکایت داشت که شرکت سایپا بدهی حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومانی به صنعت بیمه داشت که مدتی حاشیه‌ساز شده بود اما ظاهرا با ورود بیمه مرکزی و طی توافقات انجام شده، سایپا در حال پرداخت بدهی‌های خود است و از سوی دیگر خودروهای جدید این شرکت به روال عادی بیمه می‌شوند، اما در مورد ایران خودرو هم به گفته سلیمانی مشکلی در بخش بدهی و بیمه وجود ندارد.

توانگری مالی بیمه‌ها

یک کارشناس صنعت بیمه معتقد است که ضریب توانگری مالی شرکت‌های بیمه، توانایی پرداخت خسارت را در شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد، اما در عین حال شرکت‌های بزرگ به سراغ بیمه‌های بزرگ می‌روند. رضا عباس موحدی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه توانایی شرکت بیمه در پرداخت خسارت‌ها نسبت به سرمایه‌ای که دارد را توانگری مالی می‌نامند، اظهار کرد: توانگری مالی ربطی به ثروت و مشتری یک بیمه ندارد. برای مثال بیمه ایران شاید نقدینگی بسیار بالایی داشته باشد، اما ضریب توانگری این شرکت اکنون به حدود عدد ۴ رسیده است. وی افزود: در واقع این شرکت نمی‌تواند به خوبی گذشته از عهده خسارت‌هایش برآید و این در حالی است که مثلا بیمه تعاون شاید یک پانصدم سرمایه بیمه ایران را هم نداشته باشد، اما ضریب توانگری آن عملا در سطح ۱ قرار گرفته است؛ یعنی نسبت به اندوخته‌اش، توانایی پرداخت خسارت خود را هم دارد. این کارشناس صنعت بیمه ادامه داد: بالا بودن ضریب توانگری شرکت‌های بیمه نشان از آن دارد که این شرکت‌ها بیمه‌نامه‌های خود را به درستی صادر و خسارت را به درستی پرداخت می‌کنند و سایر موارد را نیز به خوبی در نظر می‌گیرند تا بتوانند از عهده پرداخت خسارت‌های خود برآیند. عباس موحدی با بیان اینکه توانگری مالی شرکت‌های بیمه نشان‌دهنده امنیت این شرکت‌ها برای عموم مردم است، تصریح کرد: مردم معمولا سراغ شرکت‌هایی می‌روند که رتبه بهتری از نظر توانگری مالی دارند؛ چرا که خیالشان از بابت درستی بیمه‌نامه‌ها و سادگی در دریافت خسارت راحت است، شرکت‌های بیمه هم برای بالا بردن اعتبار خود به توانگری مالی اهمیت داده و تلاش می‌کنند که آن را افزایش دهند. این کارشناس صنعت بیمه همچنین در خصوص فاکتورهای مهم برای انعقاد قراردادهای بیمه‌ای با شرکت‌های بزرگ گفت: عوامل زیادی در این باره دخیل است. ضریب توانگری مالی شرکت‌های بیمه یک امتیاز است، اما فقط این ضریب برای انعقاد قراردادها ملاک نیست.

در گفت‌وگو با یک کارشناس بازار سهام مطرح شد

چرخش بازار به‌سوی نمادهای سنگین‌وزن

گروه بورس |
بازار سرمایه طی روزهای گذشته رشدی دور از انتظار را به ثبت رسانده است. در حالی که تا همین چندی پیش انتظار می‌رفت شاخص کل بورس تهران از کانال ۳۰۰ هزار واحدی نیز پایین‌تر برود و مسیری پایدار از رکود را در پیش بگیرد، دگرگونی انتظارات سبب تغییر جهت بازار شد. از آن زمان یعنی آغاز آذرماه تاکنون تمامی شاخص‌های بازار سرمایه تقریبا با رشدی بدون وقفه به روند صعودی خود ادامه دادند.

در این مدت غلبه تقاضا بر عرضه باعث شد تا طی روزهای گذشته ضمن شکسته شدن رکورد پیشین نماگر اصلی بورس تهران در سطح ۳۳۰ هزار واحد، شاخص یاد شده به راحتی خود را به سطوح بالاتر برساند. طی معاملات روز گذشته شاخص بورس تهران به کانال ۳۴۳ هزار واحدی رسید. این رشد سبب شد تا ارزش هزار و ۲۵۲ هزار میلیارد تومانی بورس تهران نشانگر بهای ۹۸.۶ میلیارد دلاری این بازار باشد. بر این اساس اگرچه مهم‌ترین بستر معاملات سهام در حال حاضر رکورد ارزش ریالی خود را زده است با این حال ارزش دلاری آن با مهرماه سال جاری (۱۰۶ میلیارد دلار) همچنان فاصله دارد. دلیل این امر رشد بهای ارز در هفته‌های اخیر است که قیمت سهام شرکت‌ها را به‌شدت متاثر کرده و در کنار روشن شدن زوایای پنهان لایحه بودجه رشد تقاضا را در پی داشته است.

آن طور که به نظر می‌رسد بازار سهام در حال حاضر به لطف تغییر در انتظارات تورمی و آرامش حاکم بر لایحه بودجه از پتانسیل کافی برای رشد برخوردار است. در حالی که انتظار می‌رفت با کاهش قیمت ارز در بازار آزاد بازار سهام در نخستین روز هفته وارد اصلاح شود با این حال حتی این عامل روانی مهم نیز نتوانست امروز جریان معاملات را به سمت عرضه منحرف کند. زنجیره این رویدادها سبب شده تا بسیاری این سوال را مطرح کنند که مسیر پیش روی بازار سرمایه به کدام سو خواهد رفت؟

در همین راستا یک کارشناس بازار سرمایه به ذکر این نکته که دولت در لایحه بودجه سال ۹۹ در مقایسه با سال‌های گذشته تمرکز بیشتری بر بازار سرمایه داشته به بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی بازار سهام پرداخت. به گزارش ایرنا، سینا سلیمانی روند معاملات بورس در هفته‌ای که گذشت را مورد ارزیابی قرار داد و گفت: هفته گذشته هفته خوبی برای بازار سرمایه بود که چند عامل بر رشد شاخص بورس و افزایش تحرک نقدینگی این بازار تاثیر داشت.

وی نخستین عامل تاثیرگذار بر رشد شاخص بورس را مشخص شدن قطعی جزییات بودجه دولت اعلام کرد و افزود: به نظر می‌رسد انتظار انتشار مفروضات بودجه موضوعی است که منجر به عقب‌نشینی بازار سرمایه از ماه مهر تا ۲ هفته گذشته شد.

سلیمانی خاطرنشان کرد: مشخص شدن مفروضات بودجه و مثبت بودن آن زمینه ایجاد سرمایه‌گذاری در این بازار را برای سرمایه‌گذاران و فعالان بازار فراهم کرد. این کارشناس بازار سرمایه تحرک قیمت دلار را عامل دیگر رشد بازار اعلام کرد و اظهار داشت: در چند روز اخیر شاهد تاثیر افزایش قیمت دلار در همه بازارها بودیم، با نزدیک شدن به توافقات تجاری امریکا و چین، قیمت‌های جهانی رشد پیدا کرد که این دو عامل در کنار یکدیگر باعث افزایش شکل‌گیری رقابت در بورس کالا و افزایش فروش بسیاری از شرکت‌ها و تاثیر بر قیمت سهام آنها شد.

سلیمانی بحث جزییات بودجه دولت در بخش اسناد خزانه اسلامی و بازار سرمایه را آخرین عامل رشد شاخص بورس در بازار هفته گذشته مطرح کرد و گفت: برنامه‌ریزی دولت برای انتشار اوراق و واگذاری بنگاه‌های دولتی نکته بسیار مهمی بود که مورد توجه بازار قرار گرفت. وی افزود: در بودجه سال ۹۹ مبلغ ۸۰ هزار میلیارد تومان برای انتشار اوراق در نظر گرفته شده که نسبت به سال گذشته حدود ۴۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد، این عدد قابل تحقق است و ممکن است به ۹۰ هزار میلیارد تومان هم برسد.

سلیمانی معتقد است با توجه به بودجه دولت، چشم‌انداز بازار سرمایه‌نگران‌کننده نیست مگر اینکه دولت بخواهد سیاست‌گذاری جدید را بر بازار اعمال کند که این موضوع به‌طور حتم بر روند بازار تاثیرگذار است.

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه به دلیل وجود حجم گسترده‌ای از نقدینگی رشد بازار ادامه‌دار خواهد بود، افزود: تا چند وقت گذشته تاثیرگذاری بازار ناشی از نرخ دلار بود، این در حالی است که اکنون جنس و ماهیت بازار تغییر کرده و رکود همه بازارهای کالایی و مالی که بیشتر فعالان بازار در انتظار آن بودند در حال شکسته شدن است.

سلیمانی با بیان اینکه وجود حجم نقدینگی در بازار به حدی گسترش یافته که دیگر رکود مفهومی ندارد و چشم‌انداز سال آینده بازار بیشتر وابسته به حجم نقدینگی است، گفت: به دلیل حجم بالای نقدینگی علاوه بر اینکه بازار سود بهتری را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد باعث می‌شود تا در این مدت افت معناداری را هم تجربه نکنیم.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اینکه بخشی از نقدینگی بازار به سمت سهم‌های کوچک فعال است، گفت: سهم‌های کوچک و شاخص هم‌وزن در حال رشد هستند، وجود نقدینگی بر صنایع کوچک مانند سیمانی‌ها، ساختمانی‌ها و گروه تجهیزات، فعال است اما تغییر قابل مشاهده، ورود نقدینگی محسوس در گروه‌های اصلی بازار مانند فلزات اساسی و معدنی‌ها است.

وی گفت: از اواسط هفته گذشته بازار وارد فاز احتیاط شد که دلیل آن هم ناشی از جهش نرخ دلار بود و بازار منتظر ماند تا ببیند نرخ دلار سرکوب می‌شود و به کانال ۱۱ هزار تومان باز می‌گردد یا خیر؟

سلیمانی با بیان اینکه از امروز اقبال بازار به سمت سهم‌های بزرگ می‌رود و دوباره شاهد افزایش تقاضا در بازار برای این سهم‌ها خواهیم بود، افزود: در نخستین روز هفته بازار محتاط‌تر عمل می‌کند اما از روز دوشنبه به سمت سهم‌های بزرگ خواهد رفت که در کنار آن سهم‌های کوچک هم به رشد خود ادامه می‌دهند.

این کارشناس بازار سرمایه رشد گروه خودرو در چند وقت اخیر را ناشی از افزایش سرمایه دانست و افزود: ماهیت رشد خودرویی‌ها متفاوت با گروه بانک و بیمه است و به نظر می‌رسد که رشد این گروه ادامه‌دار باشد.

سلیمانی با تاکید بر آنکه چشم‌انداز گروه بانک در بازار سال آینده ایجاد فضای سوددهی برای سرمایه‌گذاران است، اظهار داشت: در وضعیت کنونی سهام این گروه در بازار مورد اقبال قرار گرفته و پیش‌بینی می‌شود تا شهریور سال آینده سهام برخی از بانک‌ها بازدهی ۱۰۰ درصدی را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار خواهد داد.

مروری بر معاملات بورس و فرابورس

شاخص کل به کانال ۳۴۳ هزار واحدی رسید

گروه بورس |
طی معاملات نخستین روز از آخرین هفته آذر ماه رونق نسبی بازار سهام تداوم یافت و به موجب آن بسیاری از نمادهای فلزی-معدنی و شیمیایی با رشد مواجه شدند. همین امر سبب شد تا شاخص بورس تهران در پایان معاملات این روز به میزان ۳ هزار و ۹۰۵ واحد رشد کند. به موجب این رشد، ارزش بازار یاد شده به میزان ۱،۱۵ درصد افزایش یافت و به رقم هزار و ۲۵۲ هزار و ۵۹۸ میلیارد تومان رسید. رونق تقاضا طی روز شنبه سبب شد تا شاخص بورس تهران به سطح ۳۴۳ هزار و ۲۹۱ واحد برسد.

بر اساس آمارهای به ثبت رسیده طی روز گذشته بیشتر شاخص‌های بورس با رشد مواجه شدند به‌طوری که شاخص قیمت «وزنی - ارزشی» با ۱۰۴۵ واحد افزایش معادل ۱.۱۵ درصد به ۹۱ هزار و ۹۵۰ واحد، شاخص کل «هم‌وزن» با ۱۹۸۲ واحد رشد معادل ۱.۸۸ درصد به ۱۰۷ هزار و ۱۸۳ واحد، شاخص قیمت «هم‌وزن» با ۱۳۲۴ واحد افزایش، معادل ۱.۸۸ درصد به ۷۱ هزار و ۶۲۱ واحد، شاخص آزاد شناور با ۴۹۸۳ واحد رشد، معادل ۱.۲۴ درصد به ۴۰۵ هزار و ۵۵۰ واحد، شاخص بازار اول با ۲۲۴۹ واحد افزایش معادل ۰.۹۲ درصد به ۲۴۶ هزار ۴۵۸ واحد و شاخص بازار دوم با ۱۰۵۹۴ واحد رشد معادل ۱.۵۱ درصد، به ۷۱۱ هزار و ۸۳۱ واحد رسید. از سویی دیگر طی روز گذشته ۷ نماد «فملی» با ۴۳۸ واحد، تاپیکو با ۲۹۱ واحد، فارس با ۲۰۹ واحد، فولاد با ۲۰۵ واحد، پارس با ۲۰۲ واحد، نوری با ۱۴۸ واحد و رمپنا با ۱۴۷ واحد» رشد، بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص کل بورس بر جای گذاشتند. بر اساس آمار به ثبت رسیده در بورس تهران در نخستین روز هفته شاخص‌های صنایع تالار شیشه‌ای نیز با رشد مواجه شدند به‌طوری که شاخص صنایع «کاشی و سرامیک» با ۶۲۲ واحد صعود معادل ۵.۰۹ درصد به ۱۲ هزار و ۵۸۹ واحد، سایر معادن با ۴۱۵۴ واحد افزایش معادل ۴.۳۷ درصد به ۹۲ هزار ۲۲ واحد، زراعت ۳۴۳۰ واحد رشد معادل ۳.۷۴ درصد به ۹۵ هزار و ۵۰ واحد، محصولات چوبی ۱۲۶۷۶ واحد افزایش معادل ۳.۶۷ درصد به ۳۵۷ هزار و ۹۳۰ واحد، کانی غیرفلزی با ۵۹۹ واحد رشد، معادل ۳.۵۷ درصد به ۱۷ هزار و ۳۸۱ واحد، محصولات کاغذ با ۲۸۸۷ واحد افزایش معادل ۳.۰۴ درصد به ۹۷ هزار و ۸۷۴ واحد، ماشین‌آلات با ۲۹۹۹ رشد معادل ۳.۰۳ درصد به ۱۰۱ هزار و ۸۵۹ واحد» رسید. همچنین نگاهی به آمارهای معاملاتی دیروز بازار سهام حکایت از آن دارد که قیمت سهام نمادهای «بالبر، ونوس، کپارس، غنوش، غبشهر، سبهان و خلنت» بیشترین افزایش قیمت و نمادهای «دزهراوی، پکویر، ستران، آسیا، ولملت، پرداخت و سفانو» بیشترین کاهش قیمت را در بازار سهام رقم زدند و در تابلوهای بورس به ثبت رسیدند. به این ترتیب، در پایان داد و ستدهای روز قبل بورس تهران، در ۵۲۶ هزار نوبت معاملاتی، ۵ میلیارد و ۲۴۸ میلیون برگه اوراق بهادار به ارزش ۲۵ هزار و ۷۷۵ میلیارد تومان در بورس معامله شد.

در فرابورس نیز کلیت معاملات تشابه زیادی به بورس داشت. طی این روز جریان تقاضا در بازار یاد شده موجب شد تا شاخص کل فرابورس ۶۳ واحد رشد کرد و شاخص بازار یاد شده به سطح ۴ هزار و ۴۴۹ واحد رسید. ارزش روز بازار اول و دوم فرابورس به بیش از ۲۵۶ هزار میلیارد تومان بالغ شد.

در این روز معامله‌گران فرابورس بیش از ۱،۶ میلیارد سهام حق تقدم و اوراق مالی در قالب ۳۰۴ هزار معامله و به ارزش ۱۳۴۴ میلیارد تومان داد و ستد کردند.

همچنین نمادهای فولاد هرمزگان، هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه، مولد نیروگاهی جهرم، ذوب‌آهن اصفهان، بیمه کوثر، برق عسلویه مپنا و پتروشیمی مارون همگی در تقویت شاخص فرابورس اثرگذار بودند.

نمادهای پربیننده فرابورسی شامل ذوب‌آهن اصفهان، صنایع کاغذ پارس، سرمایه‌گذاری میراث فرهنگی، کارخانجات صنعتی تبرک، بانک دی، کشت و صنعت شهداب ناب خراسان و توسعه مولد نیروگاهی جهرم، بودند.

مدیرعامل فرابورس بیان کرد

ورود مراجع قضایی به شرکت‌های مشکل‌دار

مدیرعامل فرابورس درباره تعیین تکلیف شرکت‌هایی که در عین زیان‌دهی برای سهام‌داران سوددهی داشتند، افزود: یک‌سری مباحثی در این زمینه وجود دارد که از مراجع قانونی این موضوعات را پیگیری می‌کنیم.

به گزارش ایلنا، امیر هامونی درباره وضعیت بازار پایه پس از اعمال اصلاحات و طبقه‌بندی شرکت‌ها، اظهار داشت: از همان ابتدای اجرای اصلاحات بازار پایه به تمامی فعالان بازار اطمینان دادیم که سودآوری شرکت و سهام‌داران، فروش، هزینه، گردش وجوه نقد آزاد، اشتغال و درآمد شرکت‌ها تغییری نخواهد کرد.

وی با بیان اینکه هیچ ریزساختاری در بازار نمی‌تواند بر فعالیت شرکت‌ها اثر بگذارد، گفت: قبل و پس از اجرای این اصلاحات چندین جلسه در مجلس درباره این موضوع برگزار شد و خوشبختانه گزارش‌های تکمیلی را به نمایندگان ارایه کردیم و بر این اساس تصمیمات گرفته شد و توانستیم دغدغه‌های سهام‌داران و ابهامات این اقدام را برطرف کنیم.

مدیرعامل فرابورس درباره تعیین تکلیف شرکت‌هایی که در عین زیان‌دهی برای سهام‌داران سوددهی داشتند، افزود: یکسری مباحثی در این زمینه وجود دارد که از مراجع قانونی این موضوعات را پیگیری می‌کنیم. هامونی ادامه داد: در حال حاضر در بورس ایران ۱۲ میلیون سهام‌دار حضور دارند و بورس ایران یکی از مردمی‌ترین بورس‌های دنیا محسوب می‌شود.

وی با اشاره به آثار اصلاحات قوانین بازار پایه در همین مدت کوتاه اظهار داشت: در حال حاضر با توجه به رنگ‌بندی‌هایی که درباره وضعیت شرکت‌ها در بازار پایه انجام شد معاملات از شفافیت بالاتری برخوردارند به‌طوری که در همین مدت کوتاه برخی از شرکت‌ها با اعمال محدودیت‌های قانونی در تابلو زرد پذیرش گرفتند و شرکت‌ها خود را با رژیم مالی که برقرار شده وفق دادند و در تابلوی اصلی پذیرش شدند.

هامونی گفت: براساس دستورالعمل جدید برای برخی نمادها با صف خرید و فروش مواجه هستند و طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده، تعداد حراج‌ها یا دامنه نوسان را تا دو برابر و سقف ۵ درصد اضافه می‌کنیم تا بازار به تعادل برسد.

مدیرعامل فرابورس با اشاره به تغییرات انجام‌شده در مدت زمان اعمال اصلاحات قوانین بازار پایه گفت: در دو هفته گذشته دو شرکت از تابلوی نارنجی به زرد منتقل شدند و همچنین سه شرکت از تابلوی زرد منتقل و در تابلوی اصلی بازار اول و دوم بازار پایه پذیرش شدند.

نفس راحت بازارها با حصول اولین گام از توافق تعرفه‌ای

در حالی که قرار بود از روز یک‌شنبه دور جدیدی از تعرفه‌ها اجرایی شود، چین و امریکا به توافق فاز یک رسیدند. سرمایه‌گذاران نفس راحت کشیدند و شرکت‌های فناوری بیشتر از همه منتفع شدند.

به گزارش ایرنا، روز جمعه چین و امریکا به توافق تجاری اولیه رسیدند. آنها رسیدن به توافق موسوم به «فاز یک» را اعلام کردند که البته هنوز به امضا نرسیده است. بر اساس این توافق، وضع تعرفه‌های جدید ۱۵ درصدی روی ۱۶۰ میلیارد دلار کالاهای مصرفی چینی در روز یک‌شنبه معلق شد. چند هفته قبل از کریسمس، ۱۱۵ میلیارد دلار از این تعرفه‌ها شامل آیفون، لپ‌تاپ و سایر لوازم الکترونیکی می‌شد. بر اساس گزارش رویترز، همچنین به موجب این توافق، امریکا تعرفه‌های موجود فعلی روی سایر کالاها را نیز کاهش می‌دهد. چین نیز پذیرفته است که واردات کالاهای امریکایی در حوزه انرژی، دارویی و محصولات کشاورزی را افزایش دهد. البته مقامات چینی جزییاتی از میزان کالاهای امریکایی که پکن متعهد به خرید آنها شده است، اعلام نکردند. علاوه بر توافق فاز یک، دونالد ترامپ، رییس جمهوری ایالات متحده امریکا در پیامی توییتری اعلام کرد که گفت‌وگوهای مربوط به فاز دوم این توافق را نیز به شکلی فوری آغاز خواهد کرد. ترامپ در دو پیام توییتری نوشت: «با چین بر سر فاز یک این معامله، توافق کردیم. آنها بسیاری از تغییرات ساختاری همچنین خرید گسترده محصولات کشاورزی، انرژی، تولیدات کارخانه‌ها و بسیاری چیزهای دیگر را پذیرفتند.» او ضمن تاکید بر اینکه افزایش ۲۵ درصدی تعرفه‌ها همچنان باقی می‌ماند، افزود: «تعرفه‌های جریمه‌ای که قرار بود از ۱۵ دسامبر اعمال آنها آغاز شود، با این معامله اجرا نخواهند شد. ما به جای اینکه تا پایان انتخابات ۲۰۲۰ میلادی منتظر بمانیم، مذاکرات مربوط به فاز دوم را نیز فورا آغاز می‌کنیم. این معامله‌ای فوق‌العاده برای همه است.» رویترز معتقد است که این توافق بیشتر از همه به نفع اپل است. این خبرگزاری می‌نویسد: «اگر توافق فاز یک جنگ تجاری امضا شود، تسکینی برای اپل خواهد بود. اپل بین تمام شرکت‌های امریکایی بیشترین آسیب را از جنگ تجاری دیده است، چرا که اغلب تراشکارهایی که قطعات دستگاه‌های اپل را می‌سازند، در چین هستند.»

در همین رابطه «دان ایوز» تحلیلگر شرکت سرمایه‌گذاری ویدباش با تاکید بر تمرکز این توافق روی ۱۵ درصد تعرفه جدید نوشت: «ما باور داریم که توافق فاز یک چراغ سبزی برای بازار سهام شرکت‌های فناوری است. این بازار دیگر نگران تعرفه‌های ۱۶۰ میلیارد دلاری نخواهد بود. اگر این تعرفه‌ها در روز یک‌شنبه اعمال می‌شدند، درآمد اپل در سال ۲۰۲۰ به ازای هر یک سهم ۴ درصد کاهش می‌یافت.»

در طول سال ۲۰۱۹ با وجود تمام بی‌ثباتی‌های تجاری اپل اطمینان سرمایه‌گذار به رسیدن چین و امریکا به توافقی نهایی را ۷۰ درصد افزایش داده بود. اعتماد به حل و فصل جنگ تجاری، همچنین شاخص بورسی S&P۵۰۰ را نیز در وال‌استریت به جلو راند. شاخص SPX در سال ۲۰۱۹، ۲۶ درصد رشد کرد. بورس‌های جهانی روز جمعه را نیز بعد از اعلام خبر توافق اولیه چین و امریکا با شادی به پایان رساندند. شاخص S&P۵۰۰ در روز گذشته ۰.۰۱ درصد رشد کرد که بالاترین رکورد آن طی دو روز اخیر بوده است. نماد بورسی اپل نیز ۱.۳۶ درصد رشد کرد و به بالاترین میزان ارزش خود رسید.

سی‌ان‌ان بیزنس نیز درباره تاثیر توافق اولیه چین و امریکا روی بازارها می‌نویسد: «بازار سهام روز جمعه را بعد از اعلام دستیابی به توافق فاز یک پیش از اوج گرفتن جنگ تعرفه‌ای در روز یک‌شنبه، با سکون به پایان رساند.» براساس گزارش این خبرگزاری، شاخص داوجونز که در شروع روز بیش از ۱۵۰ نمره صعود کرده بود، در نهایت روز جمعه را تنها با ۳ نمره پیشرفت به پایان رساند. البته در روز پنج‌شنبه خبرهایی مبنی بر احتمال بالای رسیدن به توافق فاز یک منتشر شده و این شاخص ۲۲۰ نمره پیشرفت کرده بود. شاخص نزدک نیز با پیشرفت اندکی هفته را به پایان رساند.

اما بر اساس تحلیل رویترز، بیشترین تاثیر توافق فاز یک جنگ تجاری روی بازار فناوری بوده و در سال ۲۰۲۰ نیز همین بازار بیشترین نفع را از پایان این تنش‌ها خواهد برد. بخش فناوری در سال ۲۰۱۹، یک درصد افت داشته و حالا پیش‌بینی می‌شود که در سال میلادی آینده، ۱۰ درصد رشد کند.

«نیکولاس کولاس» بنیان‌گذار شرکت تحقیقاتی دیتاترک می‌گوید: «بازارها امسال به وضوح در سکون بوده‌اند و انتظار می‌رود که در سال ۲۰۲۰ عملکرد بسیار بهتری داشته باشند.»

وابستگی ۱۷ درصد بودجه به بازار سرمایه

لایحه بودجه سال ۹۹ در حالی هفته گذشته تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است که اقتصاد کشور و همچنین مالیه دولت شرایط خاصی را تجربه می‌کند.

به گزارش سنا، همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه ضمن بیان این مطلب گفت: شرایط خاص که ناشی از تحریم نفتی ظالمانه است موجب شده دولت در مسیر تعادل بخشی به بودجه سال آینده خود توجه ویژه‌ای را به مراکزی نظیر بازار سرمایه نشان دهد که در گذشته چنین توجهی وجود نداشت. این کارشناس بازار سرمایه افزود: البته هنوز بودجه دولت راه زیادی تا تبدیل شدن به قانون دارد و احتمال تغییر مفاد آن وجود دارد و حتی حرف‌هایی در مورد احتمال تفویض بودجه به صورت دو دوازدهم نیز وجود دارد؛ چرا که مجلس در آخرین ماه‌های خود قرار دارد و احتمال آنکه به دلیل نزدیکی انتخابات، مجلس کنونی بررسی دقیق بودجه را به بعد از انتخابات یا حتی مجلس آتی واگذار کند، وجود دارد. دارابی با بیان اینکه در لایحه بودجه سال آینده ۱۷ درصد بودجه به صورت مستقیم و غیر مستقیم به وضعیت بازار سرمایه بستگی دارد، اظهار داشت: بحث فروش دارایی‌های دولتی که از رقم ۴ هزار و ۴۵۰ میلیارد تومان در سال ۹۸ به ۵۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است، قطعا در برگیرنده فروش برخی از دارایی‌های دولت در بازار سرمایه نیز خواهد بود. وی در کنار این بخش، پیش‌بینی ۱۲۴ هزار میلیارد تومان واگذاری دارایی مالی که ۸۰ هزار میلیارد تومان آن فروش اوراق دولتی خواهد بود نیز نیازمند یک بازار بدهی قوی و پویا است که این دو فرصت مناسبی برای بازار سرمایه است. این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: قطعا بازار سرمایه در سال آینده باید از چشم‌بازی به این تحولات نگاه کند؛ از یک سو باید با مطالعه و منضبط باشد و از سوی دیگر، از اشتباهاتی که نظام بانکی در تسهیلات تکلیفی مرتکب شد، دوری کند. دارابی با اشاره به اینکه بازار سرمایه باید برای تحقق اهداف بودجه سال آینده از هم‌اکنون برنامه‌ریزی کرده و شرایط را مهیا سازد، افزود: تعمیق بازار سرمایه، بازبینی مقررات به خصوص اگر برنامه دولت در بر گیرنده فروش دارایی‌ها در قابل صندوق قابل معامله ETF باشد عمیق‌سازی بازار بدهی و مقابله با تهدیدات این بازار که ناشی از محدودسازی ابزارهای این بازار از جمله صندوق‌ها بوده است، می‌تواند نقش مهمی در موفقیت بازار سرمایه در سال ۹۹ داشته باشد. وی اظهار داشت: بازار سرمایه در سال ۹۸ و ۹۷ توانست خود را در برابر تورم و رشد بازارهای کاذب اثبات کند و در برابر شرایط سخت این دو سال کارنامه مناسبی را بر جای بگذارد. این کارشناس بازار سرمایه افزود: سال ۹۹ نیز سال اوج مشکلات و جنگ اقتصادی خواهد بود که در این شرایط آماده بودن و بررسی دقیق شرایط و امکانات و اهداف بسیار ضرورت دارد و این امر در گام اول با بررسی دقیق لایحه بودجه میسر خواهد شد. دارابی ادامه داد: در همین حال باید بازار سرمایه خود را برای برخی از مسائل آتی که ممکن است عملیاتی شود آماده کند. وی با بیان اینکه یکی از احتمالات، تغییر در شرایط سهام عدالت و آزادسازی صدها میلیارد تومان سهام این بخش است، اظهار داشت: به نظر می‌رسد این مساله به عنوان یک کمک دولتی به عموم مردم پتانسیل عظیمی برای عمق بخشیدن به بازار دارد اما باید برای آن از قبل بازار را آماده کرد.

روی خط شرکت‌ها

■ **سود ۶۳۶ ریالی «کی‌بی‌سی» در ۶ماهه نخست:** شرکت کی‌بی‌سی در دوره ۶ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، مبلغ ۱۸۴ میلیارد و ۴۳۶ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس، مبلغ ۶۳۶ ریال سود به ازای هر سهم خود اختصاص داد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته از افزایش ۷۰ درصدی برخوردار است. به گزارش سنا، شرکت کی بی‌سی با سرمایه ۲۹۰ میلیارد ریال، صورت‌های مالی ۶ ماهه دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸ را به صورت حسابرسی شده منتشر کرد. این شرکت سود انباشته پایان دوره را با افزایش ۲۱ درصدی نسبت به دوره مشابه در سال گذشته، مبلغ ۳۶۳ میلیارد و ۲۷۳ میلیون ریال اعلام کرده است. «کی‌بی‌سی» در دوره ۶ماهه سال مالی منتهی به اسفند ۹۷، به صورت حسابرسی شده، مبلغ ۸۹ میلیارد و ۸۴۳ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بدین ترتیب مبلغ ۳۷۴ ریال سود به ازای هر سهم خود اختصاص داده بود. همچنین بر اساس این گزارش، در صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت کی بی‌سی در دوره ۶ ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه نسبت به گزارش حسابرسی نشده، تنها افزایش یک ریالی در سود هر سهم مشاهده می‌شود.

■ **سود هر سهم «ثامان» کاهشی شد:** شرکت سامان گستر اصفهان در دوره ۱۲ ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، به ازای هر سهم خود ۳۱ ریال کنار گذاشت که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته که سود هر سهم ۳۷ ریال اعلام شده بود، از کاهش ۱۶ درصدی برخوردار بود.
شرکت سامان گستر اصفهان با سرمایه ۲۲۱ میلیارد و ۹۴۱ میلیون ریال، صورت‌های مالی ۱۲ ماهه دوره مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۳۹۸ را به صورت حسابرسی نشده منتشر کرد. شرکت سامان گستر اصفهان در دوره یاد شده، مبلغ ۶ میلیارد و ۹۱۲ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۳۱ ریال سود به‌ازای هر سهم خود اختصاص داد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته از کاهش ۱۶ درصدی برخوردار است. این شرکت سود انباشته پایان دوره را با کاهش یک درصدی نسبت به دوره مشابه در سال گذشته، مبلغ ۱۸۸ میلیارد و ۴۸۵ میلیون ریال اعلام کرده است. «ثامان» در دوره ۱۲ ماهه سال مالی منتهی به شهریور ۹۷، به صورت حسابرسی شده، مبلغ ۸ میلیارد و ۱۴۶ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بدین ترتیب مبلغ ۳۷ ریال سود به ازای هر سهم خود اختصاص داده بود.

■ **مروری بر صورت‌های مالی ۶ ماهه «خپارس»:** شرکت پارس خودرو در دوره ۶ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، به ازای هر سهم خود ۲۸۳ ریال زیان شناسایی کرد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته، افزایش در زیان مشاهده می‌شود. این شرکت طی دوره ۶ ماهه به اسفند ۹۷، زیان هر سهم را ۱۰۵ ریال اعلام کرده بود. شرکت پارس خودرو با سرمایه ۲۲ هزار و ۷۲۰ میلیارد و ۲۷۹ میلیون ریال، صورت‌های مالی ۶ماهه نخست دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۷ را به صورت حسابرسی شده منتشر کرد. شرکت پارس خودرو در دوره یاد شده، مبلغ ۶ هزار و ۴۲۲ میلیارد و ۱۹۹ میلیون ریال زیان خالص محقق کرد و بر این اساس مبلغ ۲۸۳ ریال زیان به ازای هر سهم خود شناسایی کرد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته در شناسایی زیان، افزایش داشته است. لازم به ذکر است، در گزارش حسابرسی شده شرکت پارس خودرو نسبت به گزارش حسابرسی نشده، کاهش ۵ ریالی در شناسایی زیان هر سهم مشاهده می‌شود. «خپارس» در دوره ۶ ماهه سال مالی منتهی به اسفند ۹۷، به صورت حسابرسی شده، مبلغ ۲ هزار و ۳۷۵ میلیارد و ۸۶۸ میلیون ریال زیان خالص محقق کرد و بدین ترتیب مبلغ ۱۰۵ ریال زیان به ازای هر سهم خود شناسایی کرده بود. همچنین بر اساس این گزارش، شرکت پارس خودرو در صورت‌های مالی تلفیقی دوره ۶ ماهه نخست سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۸، زیان هر سهم را ۲۹۵ ریال و زیان خالص را ۶ هزار و ۷۰۷ میلیارد و ۹۸۹ میلیون ریال اعلام کرده است.

■ **«شپترو» زیان خود را کاهش داد:** شرکت پتروشیمی آبادان در دوره ۶ ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، به ازای هر سهم خود ۱۵۴ ریال زیان شناسایی کرد که نسبت به گزارش حسابرسی نشده، کاهش ۳ درصدی در زیان مشاهده می‌شود. این شرکت در گزارش حسابرسی نشده زیان هر سهم را ۱۵۸ ریال اعلام کرده بود. شرکت پتروشیمی آبادان با سرمایه ثبت شده ۳ هزار و ۵۲۰ میلیارد ریال، صورت‌های مالی ۶ ماهه نخست دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۷ را به صورت حسابرسی شده منتشر کرد. شرکت پتروشیمی آبادان در دوره یاد شده، مبلغ ۵۴۲ میلیارد و ۱۱۳ میلیون ریال زیان خالص محقق کرد و بر این اساس مبلغ ۱۵۴ ریال زیان به ازای هر سهم خود شناسایی کرد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته کاهش ۲۲۶ درصدی در شناسایی زیان داشته است. شرکت پتروشیمی آبادان کاهش بهای تمام شده فروش را از دلایل اصلی کاهش ۴ درصدی زیان خالص و زیان هر سهم در این گزارش نسبت به گزارش حسابرسی نشده ذکر کرده است. «شپترو» در دوره ۶ ماهه سال مالی منتهی به اسفند ۹۷، به صورت حسابرسی شده، مبلغ ۴۱۴ میلیارد و ۸۳۶ میلیون ریال زیان خالص محقق کرد و بدین ترتیب مبلغ ۶۵۸ ریال زیان به ازای هر سهم خود شناسایی کرده بود.

اخبار

مشکل واردات دارو از کره جنوبی حل نشده

ایرنا | دبیر اتاق مشترک بازرگانی ایران و کره اعلام کرد که هنوز بانک‌های کره‌ای برای حل مشکل تبادل مالی اقدام خاصی انجام نداده‌اند و همچنان واردات دارو و غذا از این کشور به ایران با مشکل مواجه است. قطع واردات دارو و مواد دارویی از کره جنوبی، خبری بود که حدود دو ماه پیش در رسانه‌ها مطرح شد و آب پاکی روی دست کسانی ریخت که مدعی بودند تحریم‌ها تنها دولت ایران را نشانه گرفته است؛ قطع صادرات دارو و مواد غذایی از سمت کشور کره جنوبی که دلیل آن مسائل و مشکلات تبادل مالی مطرح شد، نشان داد تحریم‌ها نه فقط دولت، بلکه ملت ایران را نیز هدف گرفته است. حالا پس از دو ماه هنوز بانک‌های کره‌ای در این زمینه اقدام خاصی انجام نداده‌اند و همچنان واردات دارو از این کشور به ایران با مشکل مواجه است. «پویا فیروزی» دبیر اتاق مشترک بازرگانی ایران و کره در این زمینه گفت: باتوجه به تعطیلات آخر سال میلادی، قرار است اواخر ماه دسامبر یا اوایل ژانویه مشخص شود که روند مبادلات بانکی ایران و بانک‌های کره به چه صورت خواهد بود. با این حال هنوز بانک‌های کره‌ای نتیجه‌ای به ما اعلام نکرده‌اند که بدانیم مذاکرات در چه وضعیتی است. وی ادامه داد: منتظر دریافت پاسخ بانک‌های کره‌ای هستیم تا کار را زودتر آغاز کنیم و اگر مشکلی وجود داشت، راه‌حلی برای آن پیدا کنیم. وی درباره حجم روابط تجاری بین ایران و کره گفت: مبادلات تجاری این دو کشور تحت تاثیر تحریم‌ها و روابط بانکی کاهشی بوده و بعد از اتفاق اخیر تا حدودی متوقف شده است؛ تا زمانی که این مشکل حل نشود نیز امکان مبادله تجاری وجود ندارد.

نظارت بر بازار محصولات خوراکی تشدید شد

ایسنا | مدیر نظارت و بازرسی اتاق اصناف ایران از آغاز طرح تشدید نظارت بر زنجیره تولید و فروش محصولات خوراکی و آشامیدنی در کشور خبر داد. بهنام نیک‌منش اظهار کرد: به‌رغم اینکه وزارت بهداشت متولی بحث بهداشتی و درمانی است با همکاری صورت گرفته در سطح بازار نظارت‌مان را تشدید کرده‌ایم و با ابلاغیه‌ای به اتاق‌های اصناف سراسر کشور، طرح تشدید نظارت بر زنجیره تولید و توزیع محصولات خوراکی و نوشیدنی آغاز شده است. وی با بیان اینکه در این طرح از مبادی تولید تا خرده‌فروشی محصولات خوراکی و آشامیدنی تحت نظارت و تشدید بازرسی قرار می‌گیرند، خاطرنشان کرد: بازرسان اتاق‌های اصناف با همکاری وزارت بهداشت، سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و تعزیرات با گشت‌های مشترک رصد، کنترل و نظارت بر اقلام مواد خوراکی و آشامیدنی را انجام می‌دهند. مدیر نظارت و بازرسی اتاق اصناف ایران تصریح کرد: در ابلاغیه صورت گرفته به اتاق‌های اصناف سراسر کشور قید شده که به تمام اتحادیه‌ها و صنوف تاکید کنند که اقلام عرضه شده به‌ویژه محصولات خوراکی و آشامیدنی را باید حتما از شرکت‌های پخش معتبر، رسمی و نام و نشان‌دار تهیه کنند.

عدم افزایش قیمت شیرینی در شب یلدا

تسنیم | رییس اتحادیه قنادان تهران از عدم افزایش قیمت شیرینی در شب یلدا خبر داد و گفت: تا عید نوروز قیمت‌ها تغییری نخواهد داشت. علی بهرامند در خصوص قیمت شیرینی در آستانه شب یلدا اظهار داشت: برنامه‌ای برای افزایش قیمت نخواهیم داشت و بازار با همین روند قیمتی پیش خواهد رفت. وی ادامه داد: در حال حاضر بازار خرید شیرینی آرام بوده و ان‌شاءالله در شب یلدا بازار خوبی را خواهیم داشت و فروشندگان بر اساس نیاز بازار اقدام به عرضه می‌کنند. رییس اتحادیه قنادان تهران در خصوص تأثیر قیمت ارز روی قیمت‌ها گفت: با توجه به اینکه حدود ۷۰ درصد از تولید شیرینی به نوعی به واردات وابسته است، بنابراین قیمت ارز نیز روی آن اثر دارد. اما در شرایط فعلی هیچ برنامه‌ای برای افزایش قیمت نداریم. بهرامند در پاسخ به این سوال که تا چه زمانی افزایش قیمت نخواهیم داشت، تأکید کرد: حداقل تا عید نوروز هیچ افزایشی نخواهیم داشت.

روند کاهشی قیمت گوجه فرنگی در بازار

ایرنا | رییس اتحادیه مرکزی میوه و تر بار از روند کاهش قیمت گوجه فرنگی در بازار تهران خبر داد و گفت: با افزایش عرضه، بازار این محصول در روزهای آینده متعادل می‌شود. اسدالله کارگر افزود: از سه روز گذشته تاکنون قیمت گوجه فرنگی روند کاهشی به خود گرفته و اکنون در خرده فروشی‌ها، قیمت هر کیلوگرم گوجه فرنگی تازه بین پنج تا هشت هزار تومان است. وی عامل گرانی گوجه فرنگی در هفته‌های اخیر را بارندگی و تاخیر در برداشت محصول استان‌های جنوبی کشور عنوان کرد و اظهار داشت: با ورود گوجه فرنگی بوشهر قیمت فعلی این محصول نسبت به هفته‌های گذشته از روند کاهشی برخوردار شده است. رییس اتحادیه مرکزی میوه و تربار با تاکید بر اینکه قیمت گوجه‌فرنگی از این پس کاهشی خواهد بود، گفت: برای روزهای آتی گوجه فرنگی تازه خوری از استان فارس نیز وارد بازار می‌شود که همین امر در متعادل شدن قیمت‌ها تاثیر گذار است. براساس این گزارش، قیمت هر کیلوگرم گوجه فرنگی رسمی در بازار دیروز بین پنج تا هشت هزار تومان و گوجه فرنگی گلخانه‌ای ۱۵ هزار تومان اعلام شد. این درحالی است که در هفته‌های اخیر قیمت گوجه فرنگی به ۲۰ هزار تومان رسیده بود.

صنایع پایین‌دستی چگونه از قطار رشد باز می‌مانند

پیشنهادهای راهبردی برای توسعه متوازن صنایع

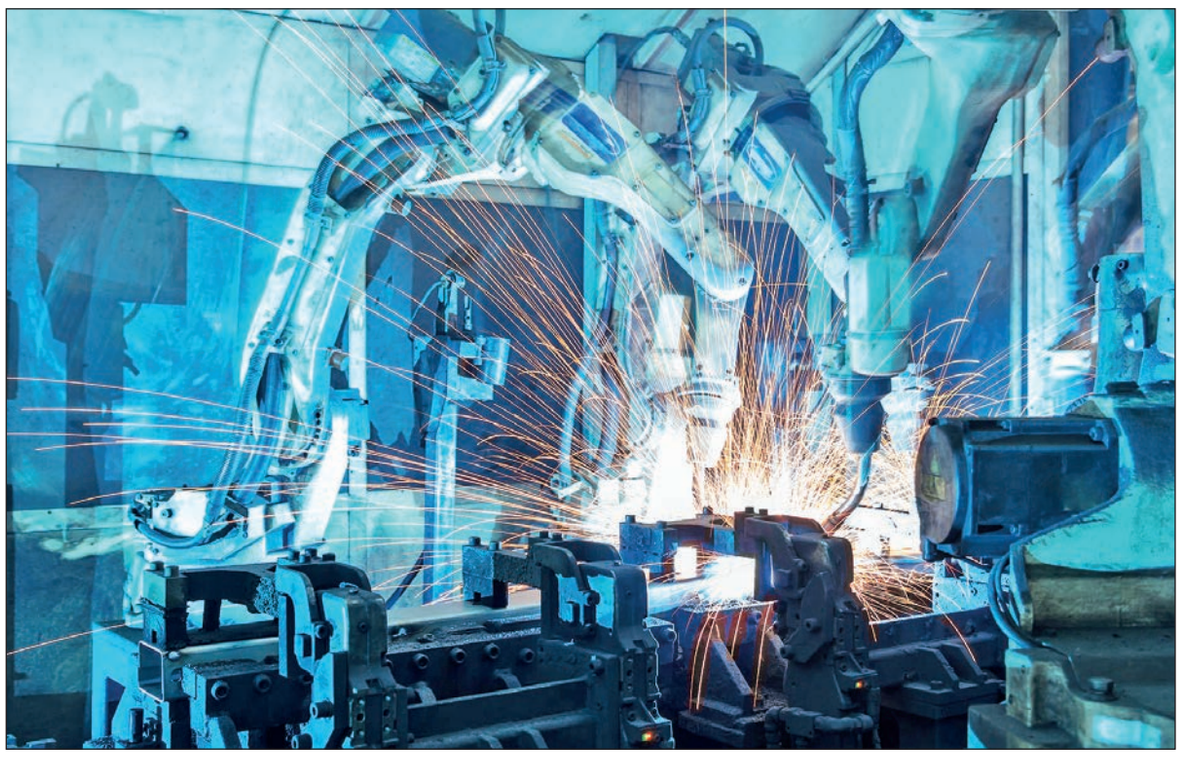

گروه صنعت | «بررسی الگوی توسعه صنعتی و تاثیرات آن بر صنایع بالادستی» در دستور کار پارلمان اقتصادی پایتخت قرار گرفت. اعضای کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران، درباره «بهبود رقابت‌پذیری» در صنایع پایین‌دستی شامل «صنایع مس، فولاد، آلومینیوم و پتروشیمی» نیز به بحث و بررسی پرداختند. از نگاه فعالان اقتصادی، «عدم امکان برنامه‌ریزی برای تولید آتی»، «صرف نظر کردن از بازارهای قراردادی و بلندمدت»، «کاهش ظرفیت تولید، افزایش قیمت تمام شده» و «از دست دادن بازار داخلی و خارجی» از جمله مشکلات صنایع پایین‌دستی در ایران است. در همین رابطه، بخش خصوصی برای توسعه متوازن در صنایع بالادستی و پایین‌دستی به ارایه راهبردهای پیشنهادی پرداخته است. نخستین پیشنهاد اتاق این است که با تغییر سیاست‌های مالیاتی در صادرات مواد اولیه، شیب قیمت مواد اولیه تولید صنایع بالادستی کشور از جمله «پتروشیمی، پالایشی، مس، فولاد و آلومینیوم» به سمت تأمین و تقویت صنایع مکمل داخلی برگردد. در این راستا پیشنهاد شده که معافیت مالیات بر درآمد صادرات مواد اولیه پتروشیمی، پالایشی و فلزات پایه لغو شود. اما پیشنهاد دیگر اتاقی‌ها این است که استرداد مالیات ارزش افزوده در صادرات مواد اولیه از جمله «نفت، گاز، پالایشی، پتروشیمی، مس، فولاد و آلومینیوم» متوقف شود. اما راهکار اجرایی برای این پیشنهاد نیز این است که کارگروهی مشابه کارگروه ماده ۱۴۱ قانون مالیات‌های مستقیم محصولات را بررسی و مورد به مورد تصمیم‌گیری کند.

آماری از وضعیت تولید

در دوازدهمین نشست کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران که با حضور نمایندگان تشکل‌های حرفه‌ای بخش خصوصی برگزار شد، در ابتدا و پیش از آغاز این مباحث، حسین حقگو، کارشناس این کمیسیون در مرور برخی از مهم‌ترین خبرها در حوزه اقتصاد و صنعت و معدن به گزارش هفت ماهه آمار تولیدات صنعتی، معدنی و پتروشیمی اشاره کرد و گفت: این گزارش از رشد تولید ۳۳ قلم کالا و افت تولید ۲۳ قلم کالا از مجموع ۵۶ محصول منتخب حکایت می‌کند. در این میان، بیشترین افت تولید در مدت زمان مورد بررسی به خودروسازان اختصاص داشته است. همچنین باید به کاهش ۱۰،۳ درصدی تولید لاستیک خودرو و کاهش ۵،۳ درصدی تولید انواع تلویزیون و افزایش ۲۰،۲ درصدی تولید تراکتور و افزایش ۲۲،۸ درصدی تولید نخ پلی‌استر و رشد ۱۳،۱ درصدی تولید ماشین لباسشویی طی هفت ماهه امسال اشاره کرد.

او ادامه داد: وزیر صمت با بیان اینکه باید تأثیر واقعی سهمیه‌بندی بنزین را بر قیمت برخی اقلام پذیرفت، گفته است که ۱۰۰ قلم کالای پرمصرف هر روز رصد می‌شود که در این مدت ۵۰ درصد آنها افزایش قیمت داشته‌اند؛ البته برخی افزایش‌ها بین یک تا چهار درصد بود. در عین حال، افزایش قیمت ۲۳ قلم کالا بین صفر تا یک درصد بوده است؛ بعضی کالاها نیز بین یک تا پنج درصد افزایش قیمت داشته‌اند. حقگو همچنین به نقل از معاون سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان از انجام ۳۱ هزار و ۳۴۴ مورد بازرسی از بازار کالاها در ایام پس از افزایش قیمت بنزین خبر داد و گفت که ۲۴۴۷ پرونده تشکیل شده است.

نگاهی به الگوی توسعه صنعتی در ایران

در ادامه این جلسه، علیرضا کلاهی صمدی، نایب‌رییس این کمیسیون گزارشی در باب الگوی توسعه صنعتی و تاثیرات آن بر صنایع بالادستی ارایه کرد. او با اشاره به مطالعاتی که در موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در خصوص الگوی توسعه صنعتی و وضعیت صنایع در ایران انجام گرفته و برخی از آنها هنوز در دست بررسی است، گفت: این بررسی‌ها نشان می‌دهد که صنایع ساخت‌محور رو به تحلیل هستند و آن بخشی از صنایع رشد را تجربه می‌کنند که وابسته به منابع طبیعی هستند. او سپس به وضعیت صنایع پایین‌دستی اشاره کرد و گفت: عدم امکان برنامه‌ریزی برای تولید آتی، صرف نظر کردن از بازارهای قراردادی و بلندمدت، کاهش ظرفیت تولید، افزایش قیمت تمام شده و از دست دادن بازار داخلی و خارجی از جمله مشکلات صنایع پایین‌دستی در ایران است.

کلاهی گفت: ارزش افزوده زیرگروه صنعت از تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری از ۱۹،۹ درصد در سال ۱۳۷۰ به ۱۵،۳ درصد در سال ۱۳۹۳ رسیده است. این روند بر اساس قیمت‌های ثابت نیز در سال ۹۳ به ۲۰ درصد رسیده است.

این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران همچنین در مورد ترکیب رشته فعالیت‌های صنعتی کشور طی برنامه‌های توسعه اقتصادی بر حسب سهم از ارزش افزوده صنعتی توضیح داد که طی برنامه اول تا پنجم توسعه، سهم کشاورزی پایه از ۳۸ به ۱۶،۵ درصد کاهش یافته، سهم صنایع هیدرو کربوری از ۱۲،۵ به ۳۸،۵ درصد رسیده، صنایع معدنی پایه از ۱۶،۵ به ۲۱،۹ درصد و سهم صنایع ساخت محور از ۱۲،۱ به ۱۰،۸ درصد کاهش یافته است.

کلاهی در مورد الگو و ساختار توسعه صنعتی در اقتصاد ایران گفت: سهم بنگاه‌های کوچک (۴۹-۱۰ نفر کارکن) در نتیجه آسیب‌پذیری بالاتر این بنگاه‌ها از شرایط تحریم و رکود اقتصادی، با کاهش ۲۱ درصدی مواجه بوده و بیشترین کاهش تعداد بنگاهی در صنایع «چاپ و انتشار، پوشاک و چرم» اتفاق افتاده است. همچنین با وجود افزایش صورت گرفته در تعداد بنگاه‌های متوسط و بزرگ طی دوره مورد بررسی نهایتا به میزان ۱۸۳۱ واحد بنگاهی از مجموعه بنگاه‌های صنعتی کشور حذف شده است. به لحاظ درصد استفاده از ظرفیت موجود تنها ۲۴ درصد، ۴۱ درصد و ۴۸ درصد از بنگاه‌های کوچک، متوسط و بزرگ در ظرفیت بالای ۷۰ درصد فعالیت دارند.

علیرضا کلاهی با اشاره به اینکه نتیجه رشد نامتوازن صنعتی در ایران، سهم ۶۵ درصدی صنایع معدنی از ارزش افزوده صنعتی است، ادامه داد: معادل ۹۰ درصد صادرات صنعتی به بنگاه‌های بزرگ اتکا دارد. همچنین ۳۰،۹ درصد صادرات بنگاه‌های بزرگ به هلدینگ‌های صنعتی بزرگ متکی است.

او کوچک بودن حجم صادرات، تنوع پایین محصولات صادراتی، تمرکز بالای مقاصد صادراتی و ماندگاری پایین در بازارهای صادراتی را به عنوان وضعیت مبادله خارجی در کشور مورد اشاره قرار داد. کلاهی در بخش دیگری از این گزارش به بررسی کلان صنعت فولاد و پتروشیمی پرداخت. او در بررسی قیمت‌های صادراتی و فروش داخلی فولاد به افزایش قیمت‌ها در شهریور ۹۶ نسبت به ۹۵ اشاره کرد و گفت: افزایش بهای واحد وارداتی ورق فولاد گرم، ۴۲،۹ درصد، افزایش بهای واحد صادراتی ۰،۷ درصد و افزایش بهای بازار داخلی ورق فولاد گرم معادل ۵۹ درصد بوده است. این در حالی است که طی این مدت قیمت ارز در بازار آزاد نیز با افزایش ۹،۶ درصدی مواجه بوده است.

او با بیان اینکه ارزش هر تن مصنوعات پلیمری وارداتی برابر ۱۹۵۰ دلار و ارزش هر تن مصنوعات پلیمری صادراتی برابر ۷۵۰ دلار است، به فرصت‌های اشتغال در زنجیره ارزش پتروشیمی اشاره کرد و گفت: تبدیل یک میلیون تن محصولات پلیمری بالادستی به پایین‌دستی و صادرات آن، ۱،۴ میلیارد دلار درآمد صادراتی ایجاد کرده و با ایجاد حداقل ۳۵ هزار نفر اشتغال مستقیم به افزایش اشتغال پایدار کمک می‌کند.

نایب‌رییس کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران همچنین به اطلاعات به دست آمده از بررسی موردی زنجیره ارزش مس اشاره کرد و در ادامه به راهبردهای پیشنهادی اتاق بازرگانی ایران برای توسعه متوازن در صنایع بالادستی و پایین‌دستی پرداخت. به گفته او، نخستین پیشنهاد اتاق این است که با تغییر سیاست‌های مالیاتی در صادرات مواد اولیه، شیب قیمت مواد اولیه تولید صنایع بالادستی کشور (پتروشیمی، پالایشی، مس، فولاد و آلومینیوم) به سمت تأمین و تقویت صنایع مکمل داخلی برگردد. در این راستا پیشنهاد شده است که معافیت مالیات بر درآمد صادرات مواد اولیه پتروشیمی، پالایشی و فلزات پایه لغو شود. پیشنهاد دیگر اتاق ایران این است که استرداد مالیات ارزش افزوده در صادرات مواد اولیه (نفت، گاز، پالایشی، پتروشیمی، مس، فولاد و آلومینیوم) متوقف شود. راهکار اجرایی این پیشنهاد نیز آن است که کارگروهی مشابه کارگروه ماده ۱۴۱ قانون مالیات‌های مستقیم محصولات را بررسی و مورد به مورد تصمیم‌گیری کند. کلاهی تاکید کرد که هدف از طرح این پیشنهادات، یکسان‌سازی شرایط برای صنایع بالادستی و پایین‌دستی است.

سیاست‌های ناکارآمد در صنعت

پس از قرائت سایر راهبردهای اتاق ایران، سایر اعضای کمیسیون به طرح نظرات و دیدگاه‌های خود پرداختند. مهدی پورقاضی این توصیه را مطرح کرد که رویکرد این کمیسیون نباید تحدید صنایع بزرگ باشد. او افزود: رویکرد ما باید این باشد که صنایع بزرگ، زمانی نسبت به صادرات اقدام کنند که نیاز داخل تامین شده باشد یا اگر قیمت محصول را برای خریداران خارجی کاهش می‌دهد، این کاهش را برای خریداران داخلی نیز اعمال کند.

او با بیان اینکه باید ببینیم مشکلات صنایع پایین‌دستی چیست؟ ادامه داد: در بررسی موانع رشد صنایع پایین‌دستی باید به سیاست‌های صنعتی کشور و سیاست‌های پوپولیستی دولت‌ها رجوع کرد. دولت‌هایی که خود را قیم صنایع دانستند و با تصمیمات خود موجب ناکارآمدی این صنایع شدند.

او با اشاره به اینکه در ایران گرایش‌ها بیشتر به صنایع با ارزش افزوده پایین اما سریع‌الوصول بوده است، افزود: اگر چه در صنایع بالادستی فساد وجود دارد اما صنایع پایین‌دستی نیز فاقد تحرک کافی هستند.

عباسعلی قصاعی، دیگر عضو این کمیسیون با اشاره به اینکه رشد ناکافی صنایع پایین‌دستی ناشی از قوانین و مقررات است، ادامه داد: مقررات مربوط به بیمه، مالیات و البته سایر حوزه‌ها، به مثابه‌بندی به پای تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی بسته شده است. بالا بودن نرخ مواد اولیه در داخل، ناشی از عدم تعادل است و عدم تعادل زمانی ایجاد می‌شود که صادرات آن محصول بیش از حد باشد. این عدم تعادل صنایع پایین‌دستی را با مشکل مواجه کرده است.

عباس آرگون، دیگر عضو کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران، هم با اشاره به اینکه کشور در شرایط تحریم قرار دارد، عنوان کرد که ایجاد محدودیت برای صنایع بالادستی که در شرایط کنونی برای کشور ارزآوری می‌کنند، ممکن است عواقبی به همراه داشته باشد.

او در ادامه از ضرورت شناسایی مشکلات ساختاری صنایع پایین‌دستی و تلاش برای رفع آنها سخن گفت. علی لشگری نیز که به نمایندگی از جامعه صنعت کفش ایران در این نشست حضور یافته بود، با اشاره به محتوای یکی از گزارش‌های مجمع جهانی اقتصاد گفت: رشد ۱۲۰ درصدی بنگاه‌های کوچک و متوسط در بازارهای توسعه‌یافته تصادفی نیست. این بنگاه‌ها پیشتازان اصلی اقتصادهای مدرن هستند و ۹۰ درصد مشاغل در کشورهای گروه جی ۲۰ و ۵۰ درصد اشتغال جهان مربوط بنگاه‌های کوچک و متوسط است.

او ادامه داد: در ۵ برنامه توسعه اقتصادی پیش از انقلاب و ۵ برنامه توسعه اقتصادی پس از انقلاب شاهد رشد اقتصادی در کشور بوده‌ایم اما این رشد پایدار نبوده است. این به دلیل آن است که زنجیره‌های ارزش نتوانسته است تا حلقه‌های پایین تسری پیدا کند. لشگری در بخش دیگری از سخنانش گفت: توقع ما این نیست که مواد اولیه را کمتر از قیمت جهانی در بورس خریداری کنیم. توقع این است که صنایع بالادستی دست‌کم با همان قیمت جهانی محصولات خود را به ما عرضه کنند.

محمدرضا فیاض، عضو این کمیسیون، نیز بر این عقیده بود که نگرش صفر و یکی نتیجه‌ای حاصل نخواهد کرد و احتمالا صنایع بزرگ در مقابل اجرای پیشنهادات اتاق ایران مقاومت خواهند کرد. حسین حقگو نیز به این نکته اشاره کرد که تا زمانی که رابطه موثری میان صنایع بالادستی و پایین‌دستی ایجاد نشود، جراحی در یک بخش، هدف مورد نظر را محقق نخواهد کرد. در نهایت عبدالله صفایی‌پور که از طرف معاونت معدنی دفتر صنایع معدنی وزارت صمت در این نشست حضور داشت، از عدم ثبات در الگوهای صنعتی کشور انتقاد کرده و پیشنهاد کرد که اتاق تهران معیارهای خود را در زمینه توسعه صنایع بالادستی و پایین‌دستی تعیین کند.

رییس اتاق ایران خبر داد

راه‌اندازی دفاتر منطقه‌ای اتاق بازرگانی بین‌المللی در کشور

گروه تجارت | رییس اتاق ایران در اولین جلسه استانی کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) خبر داد: این کمیته ظرفیت ارزشمندی برای انعکاس توانمندی‌های اقتصادی کشور در مجامع جهانی است و برای تقویت ساختار آن، به‌زودی دفاتر منطقه‌ای اتاق بازرگانی بین‌المللی در سطح کشور ایجاد می‌شود.

غلامحسین شافعی، در اولین جلسه استانی کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی در اتاق مشهد افزود: در این برهه دشوار که گرفتار تحریم‌ها شده‌ایم، اتاق بازرگانی بین‌المللی، باید نوک پیکان حرکت ما در مجامع بین‌المللی باشد و به ارتقای دیپلماسی اقتصادی بخش خصوصی کشورمان کمک کند.

او تأکید کرد: به‌رغم ظرفیت شایسته و برجسته این ساختار، تاکنون از قابلیت‌های آن به میزان لازم بهره نگرفتیم و همین به‌منظور، توسعه فعالیت‌های اتاق بازرگانی بین‌المللی، به‌ویژه در سطح اتاق‌های بازرگانی استان‌ها و همچنین با رویکرد منطقه‌ای، در دستور کار ما قرار گرفته است.

شافعی یادآور شد: این اتاق در سال‌های اخیر ارتباط گسترده‌ای را با اتاق‌های بازرگانی جهان و با سازمان‌های بین‌المللی نظیر سازمان ملل متحد، سازمان تجارت جهانی (WTO) و سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) برقرار کرده است و در نشست‌های این مجامع مشارکت فعال دارد.

او ادامه داد: این سطح از نقش‌آفرینی، مجالی را نیز برای ما فراهم می‌کند تا نظراتمان را در حوزه‌های اقتصادی و تجاری، منتقل نماییم. اگر به میزان شایسته‌ای در این عرصه فعال بشویم می‌توانیم نظراتمان را به این مجمع که مرکز آن در پاریس است، منتقل کنیم یا از مسیر جلسات مذکور، آنها را بیان نماییم. رییس اتاق ایران گفت: اتاق‌های بازرگانی بین‌المللی، در کشورهای دیگر جهان دارای جایگاه ویژه‌ای در عرصه‌های تصمیم‌سازی بوده و اثرگذاری فراوانی بر رویکردها و سیاست‌گذاری‌های دولت‌ها دارند؛ از این منظر توسعه تعاملات ما با این اتاق‌ها در کشورهای مختلف و توسعه دیپلماسی اقتصادی در این بخش، می‌تواند به جهت‌دهی سیاست‌ها در سطح بین‌المللی نیز بینجامد.

شافعی، پیوستن ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا را ظرفیت مهم دیگری دانست که ماموریت‌های اتاق بازرگانی بین‌المللی، می‌تواند در راستای توسعه آن قرار بگیرد. او توضیح داد: در اتاق ایران، دپارتمانی را با محوریت حوزه اوراسیا ایجاد کرده‌ایم. بخشی از اقدامات این ساختار بر توجه به ظرفیت استان‌های مرزی کشور متمرکز خواهد بود. در این نشست، محمد خزاعی، دبیر کل کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی، نیز به تشریح برنامه‌ها و اقدامات آتی این اتاق پرداخت و گفت: اتاق بازرگانی بین‌المللی را باید ماشین حرکت بین‌المللی بخش خصوصی توصیف کنیم که به کارگیری ابزارها و ظرفیت‌های این ساختار از اهمیت بسزایی برای اقتصاد کشور و بخش خصوصی فعال در آن برخوردار است و برای ما نیز یک پتانسیل خوب، حتی در دوران تحریم به شمار می‌آید که به‌رغم فشارهای اقتصادی و سیاسی، از کارآمدی لازم برخوردار است.

خزاعی ادامه داد: باید اذعان کنیم که یکی از چالش‌های امروز ما در حوزه تعاملات اقتصادی و دیپلماسی حاکم بر آن، ضعف آگاهی و تسلط بر بعضی قواعد و حقوق جهانی در این بخش است. این امر حتی در بدنه کارشناسی دستگاه‌های دولتی متولی نیز قابل مشاهده است و بخش خصوصی هم از این مساله مستثنا نیست. درواقع عدم اشراف و تسلط به مسائل بین‌المللی در حوزه‌های مختلف نظیر سرمایه‌گذاری، تعاملات تجاری و... به بروز چالش‌هایی منجر می‌شود و گاه زمینه ورود دلال‌ها و واسطه‌ها را به این بخش فراهم می‌کند.

وی یادآور شد: امروز در عرصه تجارت جهانی، مقررات و قوانین بین‌المللی حاکم است و عمده کشورها به‌صورت یکپارچه از آنها تبعیت می‌کنند. درواقع مرزها در این بخش برداشته شده و همه بازیگران، از قواعدی جامع تبعیت می‌کنند. به این استناد نیز، تجار و سرمایه‌گذارانی در این عرصه موفق هستند که به مقررات بازی در سطح بین‌المللی آشنا و مسلط باشند.

خزاعی در ادامه به تشریح نقش اتاق بازرگانی بین‌المللی پرداخت و گفت: این ساختار به‌نوعی نماینده بخش خصوصی در جهان است و در راستای تسریع و تسهیل مراودات تجاری در سطح بین‌المللی، از طریق تلاش در استانداردسازی سیاست‌ها و مقررات می‌کوشد. این اتاق در سال‌های اخیر ارتباط گسترده‌ای با اتاق‌های بازرگانی جهان از یک طرف و با سازمان‌های بین‌المللی موثر از سوی دیگر داشته است.

او خاطرنشان کرد: امروز ۴۵ میلیون شرکت و اشخاص حقیقی صاحب‌نام عضو این اتاق هستند و بیش از ۳ هزار کارشناس فنی متبحر نیز در حوزه‌های گمرک، مالیات، سرمایه‌گذاری، تجارت، حقوق و... به این مجموعه سرویس ارایه می‌دهند. علاوه بر آن، «ICC» از طریق تشکیل کمیته‌های ملی، فعالیت خود را در بیش از ۹۰ کشور جهان گسترش داده است.

دبیر کل کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی متذکر شد: سه سال پیش این ساختار به عنوان عضو ناظر مجمع عمومی سازمان ملل انتخاب شد و اگرچه نماینده آن، صاحب رأی نیست اما در کمیسیون‌های داخلی و حتی در جلسات مجمع عمومی حضور می‌یابد و این فرصت را برای انتقال و انعکاس نظرات جامعه تحت پوشش خود، در اختیار دارد.

خزاعی به اقدامات کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی اشاره و عنوان کرد: در حال حاضر ۹ کمیسیون ذیل این ساختار و در عناوین بانکی، تسهیلات گمرکی و تجاری، بیمه، حقوقی و داوری، اقتصاد دیجیتال، تجارت و سرمایه‌گذاری، مقررات و رویه‌های بازرگانی و محیط زیست و انرژی تشکیل شده که ظرفیت طرح و بررسی بسیاری از مشکلات فعالان اقتصادی در آنها وجود دارد. خروجی تصمیمات این کمیسیون‌ها نیز به‌منظور گره‌گشایی از مشکلات اعضای این اتاق، به اشکال مختلف در دستگاه‌های متولی پیگیری خواهد شد. به همین منظور مذاکرات و تعاملاتی نیز با بعضی دستگاه‌های دولتی داشته‌ایم. در این مرحله، تلاش ما، فعال‌سازی کمیسیون‌های مذکور است.

او با انتقاد از حضور کم‌رنگ فعالان اقتصادی در بدنه اتاق بازرگانی بین‌المللی گفت: این ساختار می‌تواند در نقش بازوی ارتباطات خارجی بخش خصوصی ایران ایفای نقش کند، لذا عضویت اتاق‌های بازرگانی در آن از اهمیت والایی برخوردار است. در حال حاضر ۲۰۰ عضو داریم که این رقم در قیاس با تعداد اعضای اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور و جامعه تجار فعال در بخش اقتصادی، بسیار اندک است.

خزاعی، درباره خدمات این اتاق به اعضای خود گفت: ارایه آموزش در حوزه تعاملات تجاری بین‌المللی و قواعد فعالیت اقتصادی در عرصه جهانی، خدمات مشاوره‌ای و زمینه‌سازی برای حضور تجار و فعالان اقتصادی در عرصه‌ها و رویدادهای بین‌المللی از جمله خدمات این اتاق به اعضای خود است و ما در چارچوب مکاتبه با اتاق‌های سراسر کشور، از آنها خواسته‌ایم تا نماینده خود را به کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی، معرفی کنند. به گفته او مقرر است تا از این پس جلسات مستمری با این نمایندگان برگزار شود و توأمان تعامل با کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران نیز افزایش یابد. خزاعی برنامه دیگر خود را ایجاد نمایندگی‌های منطقه‌ای این کمیته عنوان و ابراز امیدواری کرد که با همکاری و همراهی فعالان اقتصادی، بتوانیم از ظرفیت این ساختار در توسعه تعاملات اقتصادی کشور، بهره بگیریم.

چرخش‌های حوزه انرژی و بی‌اعتباری تحلیل‌ها؟

شگفتی‌سازی نفت و گاز در گذر تاریخ

گروه انرژی | فرداداحمدی |

۱۵ سال پیش نگرش‌های کارشناسی به صنعت نفت حاوی مولفه‌هایی بودند که امروز رنگ باخته و اعتبار خود را تاحدودی از دست داده است. تحولات در تکنولوژی و دانش فنی به علاوه ملاحظات سیاسی و اقتصادی در سطح جهانی، دنیای انرژی را به سمتی برد که کمتر کسی پیش‌بینی می‌کرد. تا همین یک دهه قبل، پیش‌فرض‌هایی نظیر «محدود بودن منابع فسیلی جهان»، «اتمام این منابع در آینده نه چندان دور» و «حضور بازیگر نوپا و ضعیفی به نام گاز طبیعی در عرصه صادرات انرژی که رقیب نفت خواهد شد» بدیهی انگاشته می‌شدند و اغلب کارشناسی‌ها بر پایه این پیش‌فرض‌ها استوار می‌شدند. اما گذشت زمان، برای دنیای انرژی شگفتی‌ساز شد و با تحولات تکنولوژیکی سال‌های اخیر در استحصال نفت شیل و ظهور پرقدرت ال‌ان‌جی در عرصه صادرات انرژی فسیلی، بدیهیات غلط از آب درآمدند. روزنامه تعادل در گفت‌وگو با محسن قمصری، مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی نفت که رسانه‌ها او را مسوول فروش نفت ایران نام نهاده‌اند، تک‌تک پیش‌فرض‌های بدیهی انگاشته‌های سال‌های گذشته که اکنون نقض شده‌اند را مورد بحث قرار داد و درصدد پاسخ به این مساله برآمد که با توجه به تحولات شگرف ۱۰ سال اخیر در صنعت و بازار نفت و گاز جهان، تا چه حد می‌توان برای سیاست‌گذاری‌های کلان این حوزه به نظرات کارشناسی اتکا کرد؟ از نظر قمصری، با وجود آنکه تحولات سریع دانشی و فنی حوزه نفت و گاز در جهان، امکان اتخاذ تصمیم‌های کارشناسی را سخت‌تر کرده است، اما بزرگ‌ترین تهدید برای صنعت انرژی‌های فسیلی ایران، نه ضعف در کارشناسی و نه تحولات پیش‌بینی نشده تکنولوژی در این حوزه است، بلکه آنچه در درجه نخست اهمیت دارد، به وجود آمدن یک نظام استوار و یکپارچه در سیاست‌گذاری انرژی ایران است تا با عوض شدن دولت‌ها و وزیران، سیاست‌گذاری‌ها هر چند نادقیق یا دارای نقص، به کل دچار چرخش نشوند.

اگر تاریخ را ورق بزنیم و نگاهی به یکی، دو دهه گذشته بیندازیم، نظرات قدیمی اغلب کارشناسان حوزه نفت و گاز را خواندنی خواهیم یافت، از آن جهت که با واقعیات پیش‌بینی شده برای سال‌های کنونی ناهمخوانی فاحشی دارند. به عنوان مثال، اتفاق نظری که تا ۱۵ سال پیش درباره محدود بودن منابع فسیلی و رو به اتمام بودن آنها در آینده نزدیک وجود داشت، اکنون با رشد فناوری‌ها در اکتشاف و استخراج، ظهور پرقدرت نفت شیل در بازار، افزایش ضریب بازیافت چاه‌های نفت و ظهور رقبای جدیدی مثل گاز ال‌ان‌جی و انرژی‌های نو در عرصه تأمین انرژی، به چالش کشیده شده است. دو نمونه از این کارشناسی‌های منقضی شده، گزارش تحلیلی روزنامه دنیای اقتصاد در تاریخ ۱۰ مهرماه سال ۱۳۸۵ با عنوان «۲۰۰ میلیارد متر مکعب گاز برای احیای مخازن نفت» و همچنین مصاحبه مفصل خبرگزاری ایسنا با علی محمد سعیدی، مسعود درخشان و کمال دانشیار در تاریخ ۳۱ تیرماه سال ۱۳۸۶ با عنوان «۶۰۰۰ پای مکعب گاز=۱» هستند. در این گزارش‌ها پیش‌بینی می‌شد که کاهش منابع نفتی کشورهای صادرکننده نفت باعث کاهش عرضه به نسبت تقاضا از سال ۲۰۱۵ شده و قیمت‌های نفت سر به فلک خواهند کشید. اما اکنون که در آستانه سال ۲۰۲۰ به سر می‌بریم، با گذشت ۵ سال از موعد آن پیش‌بینی‌ها شاهد مازاد عرضه جهانی نفت خام هستیم و اکثر کارشناسان امروز تخمین می‌زنند که این مازاد عرضه حداقل در سرتاسر سال ۲۰۲۰ ادامه خواهد داشت. درست است که قیمت نفت برنت در آن سال‌ها حدود ۳۰ دلار در هر بشکه بود و اکنون بیش از دو برابر، یعنی بیش از ۶۰ دلار در هر بشکه ارزشگذاری می‌شود، اما به گفته محسن قمصری، معاون بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران، اگر ملاک‌های تورم جهانی و تحولات در ارزش نرخ دلار را به محاسبات اضافه کنیم، به این نتیجه

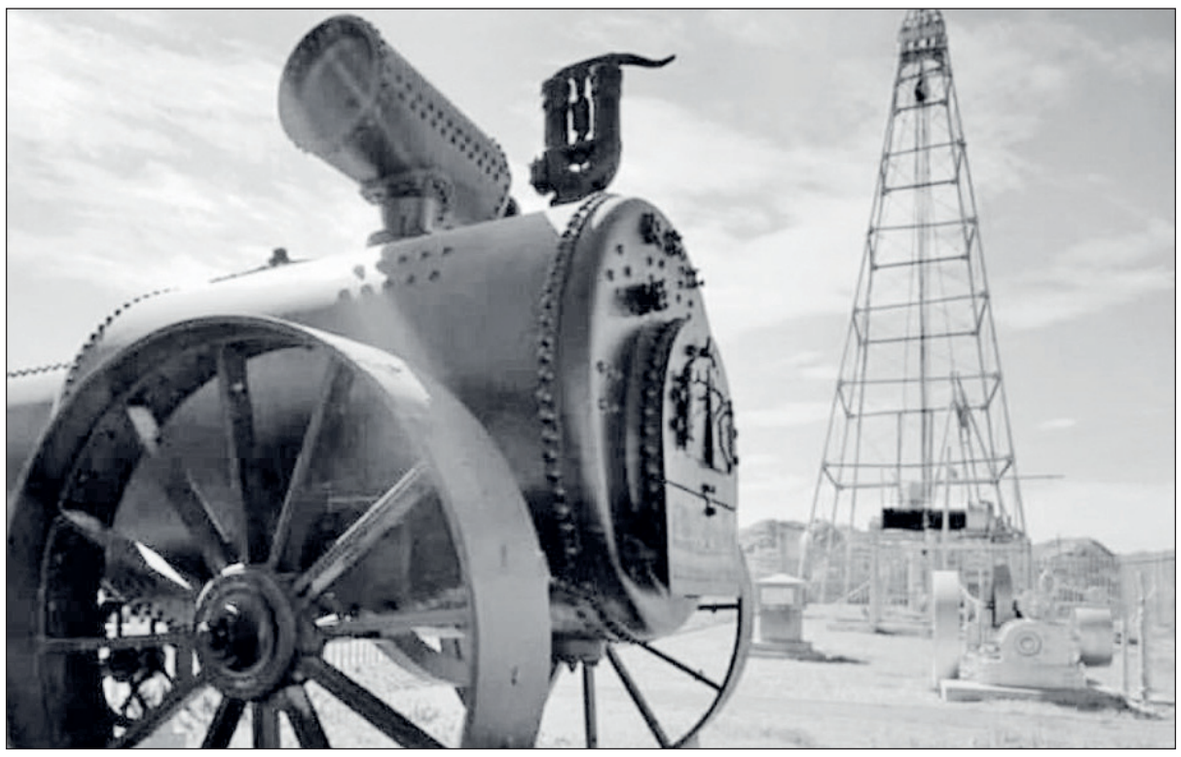

می‌رسیم که نفت هر بشکه ۶۰ دلاری امروز ارزشی کمتر از نفت هر بشکه ۳۰ دلاری ۱۳ سال پیش دارد. نارضایتی صادرکنندگان نفت خام از قیمت‌های کنونی و مواجه شدن بیشتر آنها با مشکلات عدیده مالی نیز شاهدی برای گفته‌های قمصری هستند.

فرض بدیهی انگاشته دیگری که با گذشت سال‌ها دگرگون شد، رابطه خصومت‌آمیز نفت و گاز برای کشورهای صادرکننده نفت و لزوم پرهیز آنان از صادرات این حامل انرژی بود. البته گزاره نخست که بر مبنای محدود بودن بازار و رقابت این دو حامل انرژی برای اشغال آن استوار بوده است، همچنان صحت خود را حفظ کرده و اکنون گاز طبیعی به عنوان رقیبی پرزور برای نفت در بازار عرض اندام کرده است. اما در خصوص گزاره دوم، چندین مولفه در نظرات کارشناسی سال‌های گذشته مربوط به گاز طبیعی در نظر گرفته نشد؛ مولفه‌هایی مثل پاک بودن یا ایجاد وابستگی توسط خط لوله گازی که این حامل انرژی را از یک کالای کم‌ارزش به یک کالای استراتژیک و پراهمیت در مناسبات بین‌المللی امروز تبدیل کرد. به عبارتی، گاز طبیعی نه تنها رقیب نفت شده است، بلکه بازار خود را یافته و جهان با نفت یا بی‌نفت گاز طبیعی را دادوستد خواهد کرد. بنابراین پرهیز از صادرات آن دیگر موضوعیت ندارد.

علی‌محمد سعیدی، کفیل مدیر اکتشاف و تولید نفت در اوایل دهه ۶۰ شمسی و رییس اسبق بخش نظارت بر فعالیت‌های اکتشاف و تولید نفت و گاز کشور که در گزارش ایسنا تحت عنوان صاحب‌نظر بین‌المللی نفت و گاز یاد شده است، در این گزارش گفته بود که «شرکت‌های خارجی به دنبال به دست آوردن انرژی مورد نیاز خود به ارزان‌ترین قیمت هستند، لذا هر اقدامی را انجام می‌دهند تا ما گاز خود را به فروش برسانیم.» او در این گزارش (در سال ۱۳۸۶) ادامه داده بود که «از سوی دیگر هر ۳ میلیارد پای مکعب گاز معادل نیم میلیون بشکه نفت است، ما شاهد هستیم که اوپک برای افزایش قیمت نفت، به‌طور مثال عرضه را ۵۰۰ هزار بشکه کاهش می‌دهد، بنابراین اگر به همین اندازه گاز وارد بازار شود کاهش نیاز بازار انرژی به نفت و در نتیجه کاهش قیمت آن را به دنبال خواهد داشت. اما متاسفانه مسوولان نفت و گاز کشور توجهی نسبت به این موضوع ندارند و صرفا به دنبال رقابت با کشورهای کوچکی مثل قطر هستند و این اقدامات کاهش قیمت نفت را در پی خواهد داشت. ما در گذشته و حال بارها گفته‌ایم که تزریق گاز به مخازن نفتی، منافع بسیار زیاد برای کشور در پی خواهد داشت.»

قمصری در این باره توضیح می‌دهد: «اگر چرخش انرژی اتفاق بیفتد و بازار به سمت منابع جدید قدم بردارد، حفظ و نگهداری منابع فسیلی به چه درد ما خواهد خورد؟ ضمن اینکه به سادگی نمی‌توان گفت که اگر گاز را به چاه‌های نفت تزریق کنیم راندمان چاه‌های‌مان درست به اندازه ارزش گازی که تزریق کرده‌ایم افزایش خواهد یافت. چنین تصمیماتی نیازمند محاسبات ریزفنی است و به سادگی نمی‌شود گفت که سود حاصل از افزایش استخراج نفت بیشتر از گاز تزریق شده خواهد بود. همچنین باید توجه داشت که در دنیای متحول شونده امروز، اگر چرخش تقاضا برای انرژی ایجاد شود؛ امری که نشانه‌های آن اکنون نیز دیده می‌شود؛ حفظ منابع ارزشی نخواهد داشت.»

او ادامه می‌دهد که «مسائل و مشکلات حوزه نفت بیش از آنکه از غلط درآمدن پیش‌بینی‌ها یا حتی تحولات سریع تکنولوژی در این حوزه سرچشمه بگیرد، در درجه نخست ناشی از وجود نگاه سیاسی به نفت و بازار نفت بوده که در یکی دو دهه اخیر شدت گرفته و در درجه دوم ناشی از نبود ثبات در نگاه به حوزه نفت بوده است. با تغییر دولت‌ها و مدیریت‌ها متاسفانه نوع نگاه به منابع انرژی و مسائل استراتژیک متغیر بوده و دچار تحول زیادی شده است. نگاه ثابت از این نظر مهم است که این امکان را فراهم می‌کند که بر اساس آن می‌توان برنامه‌ریزی و مدیریت کرد. بنابراین وضعیت کنونی نفت ایران نه به دلیل ضعف در کارشناسی و نه به دلیل تحولات سریع انرژی در جهان بوده است.»

برمبنای این مباحث، این سوال مطرح است که در حوزه تصمیم‌سازی‌های میان‌مدت یا بلندمدت، تا چه اندازه می‌توان بر برآوردهای تخصصی کارشناسان و متخصصان علوم مربوطه تکیه کرد؟ به ویژه زمانی که این دیدگاه‌های کارشناسی و تخصصی قرار است در حوزه تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری کلان و اجرایی، مسیر پیش روی یک بخش را ترسیم کنند.

بازار جهانی، اوپک را به تغییر مجدد سقف تولید سوق می‌دهد؟

گروه انرژی |

باوجود آنکه قیمت جهانی نفت در بازارهای جهانی پس از نشست اوپک و تصمیم اعضا برای کاهش بیشتر سقف تولید، سیر صعودی به خود گرفت اما باتوجه به پیش‌بینی‌ها مبنی بر افزایش عرضه نفت از سوی سایر تولیدکنندگان غیراوپکی، شاید نیاز به کاهش بیشتر تولید اوپک برای حفظ قیمت‌ها احساس شود.

قیمت نفت روز گذشته در بازارهای جهانی باز هم کمی افزایش یافت و به ۶۵ دلار و ۲۲ سنت رسید. با این حال بلومبرگ با انتشار گزارشی ضمن تاکید بر افزایش میزان ذخیره‌سازی نفت در نیمه نخست سال ۲۰۲۰، معتقد است که حتی اگر توافق کاهش عرضه نفت کشورهای عضو و غیرعضو اوپک اجرا شود، حفظ قیمت نفت در سال آینده دشوار خواهد بود. بلومبرگ با تاکید بر برآوردهای نهادهای بین‌المللی بر کاهش تقاضای جهانی نفت در سال آینده میلادی، عنوان کرده که؛ طبق برآورد اوپک اگر تولید این سازمان کاهش نیابد، ذخیره‌سازی نفت جهان در نیمه نخست سال آینده میلادی روزانه ۵۵۰ هزار بشکه افزایش می‌یابد. این در حالی است که طبق برآورد آژانس بین‌المللی انرژی، این افزایش ذخیره‌سازی یک میلیون و ۲۴۰ هزار بشکه در روز است.

به‌رغم آنکه برخی افزایش اخیر قیمت نفت در بازارهای جهانی را صرفا به تصمیم نشست اخیر اوپک گره می‌زنند اما در مقابل به اعتقاد برخی کارشناسان نزدیک شدن امریکا و چین به مرحله توافق تجاری نیز در این روند افزایشی بی‌تاثیر نبوده است.

تازه‌ترین گزارش ماهانه اوپک در ماه نوامبر، حاکی از آن است که ۱۴ عضو این سازمان ۲۹ میلیون و ۵۵۱ هزار بشکه نفت در این ماه تولید کردند که این رقم نسبت به ۲۹ میلیون و ۷۴۴ هزار بشکه در ماه اکتبر، حدود هزار بشکه در روز کاهش داشته است. براساس این گزارش عربستان با تولید ۹ میلیون و ۸۵۰ هزار بشکه در روز بیشترین میزان تولید اوپک را به خود اختصاص داده است. پس از آن نیز عراق با ۴ میلیون و ۶۳۹ هزار بشکه و امارات با ۳ میلیون و ۱۰۲ هزار بشکه در روز، بیشترین تولید نفت اوپک را در اختیار داشتند.

اما در ماه نوامبر نفت خام خود را کمی گران‌تر از قبل فروخته است. میانگین قیمت هر بشکه نفت خام سنگین ایران در ماه نوامبر حدود ۶۰ دلار و ۹۴ سنت برای هر بشکه بوده است. در عین حال میانگین قیمت هر بشکه نفت خام سنگین ایران از ابتدای سال جاری میلادی تاکنون معادل ۶۱ دلار و ۶۸ سنت بوده، این در حالی است که این رقم در سال ۲۰۱۸ برابر با ۶۸ دلار و ۹۷ سنت بوده است. این در حالی است که ایران هنوز از بابت بخشی از نفت فروخته شده خود طلبکار بوده و پول خود را به‌طور کامل دریافت نکرده که کره جنوبی از جمله این بدهکاران به ایران است. بلومبرگ در این خصوص نوشته است که وزارت امور خارجه ایران ماه گذشته سفیر کره جنوبی را فراخوانده تا طلب ۶ میلیارد دلاری پول نفتی را که به این کشور آسیایی فروخته طلب کند. گرچه ایران جزو کشورهای معاف از سهمیه‌بندی تعیین شده برای تولید نفت اوپک است، اما از نتایج این تصمیم متاثر خواهد شد زیرا هر میزان تغییر در بازار جهانی نفت به واسطه میزان تولید کشورهای اوپک، بر قیمت جهانی این محصول استراتژیک تاثیر داشته و بر این اساس قیمت فروش نفت ایران را نیز متاثر خواهد ساخت.

قاچاق سوخت قبل از جایگاه است

یک کارشناس انرژی با بیان اینکه بخش عمده قاچاق سوخت قبل از جایگاه انجام می‌شود، گفت: درآمد دولت از محل اصلاح قیمت بنزین با احتساب درآمد صادرات این فرآورده، ۵۵ هزار میلیارد تومان است.

جواد نوفرستی در گفت‌وگو با مهر، صنعت گاز را صنعتی استراتژیک دانست و گفت: این صنعت برای ایران یک مزیت و نقطه قوت است. در حال حاضر تولید گاز از میدان پارس جنوبی در وضعیت مطلوبی است اما متاسفانه در حوزه صادرات گاز عملا بازارها را از دست داده‌ایم به نحوی که خط لوله صلح که با هدف صادرات گاز به پاکستان و هند طراحی شده بود بی‌ثمر مانده و آینده‌ای نیز برای آن متصور نیست. از سویی دیگر بخشی از گاز را نیز در نیروگاه‌ها با نرخی اندک می‌سوزانیم.

وی با بیان اینکه به دلیل سیاست‌گذاری‌های غلط دولت در زمینه صنعت سی ان جی سرمایه‌گذارانی که در این زمینه فعالیت می‌کردند ورشکسته شدند، ادامه داد: پیش از افزایش قیمت بنزین که اخیرا انجام شد، این صنعت مهجور مانده بود چرا که توجیهی برای استفاده از گاز به عنوان یک سوخت پاک وجود نداشت و البته سیاست‌های حمایتی از این صنعت به عنوان ابزاری برای مدیریت مصرف سوخت بنزین وجود نداشت.

نوفرستی اظهار داشت: فاصله قیمتی بنزین و سی ان جی در دولت نهم و دهم رقم جذابی بود و همین امر موجب استقبال خودروسازان و کل زنجیره فعال در این زمینه از صنعت سی ان جی بود. رشد تقاضا برای سی ان جی به نحوی بود که جایگاه‌های سوخت‌رسانی سی ان جی توان پاسخگویی به نیاز موجود را نداشتند.

انتظار ۴ ماهه برای گازسوز کردن خودرو

این کارشناس انرژی با اشاره به اینکه در حال حاضر تعداد جایگاه‌های سوخت سی ان جی به حدود ۲۵۰۰ واحد رسیده است، افزود: وزیر نفت در نخستین سال فعالیت خود در دولت یازدهم اعلام کرد که وزارت نفت می‌خواهد سهم سی‌ان‌جی در سبد سوخت مصرفی کشور را ۵۰ درصد نسبت به گذشته افزایش دهد. اما شواهد و قراین نشان می‌دهد که دولت ناآگاهانه یا از سر اشتباه این صنعت را حاشیه‌نشین کرد.

به گفته وی صنعت سی ان جی که با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی شکل گرفته بود به دلیل حمایت نکردن دولت به ورشکستگی افتاد. دولت باید حداقل ۶ ماه پیش از افزایش قیمت بنزین فعالان و سرمایه‌گذاران صنعت سی‌ان‌جی را جمع می‌کرد و درباره رونق، حمایت و پشتیبانی این صنعت از این فعالان کمک می‌گرفت. به این ترتیب ذهن جامعه و تقاضای موجود برای آن به‌طور منظم شکل می‌گرفت و پاسخ داده می‌شد. نوفرستی گفت: در حال حاضر با افزایش قیمت بنزین، تقاضا برای گازسوز کردن خودرو و خرید خودروهای گازسوز رشد داشته است در حالی که گازسوز کردن خودروها حداقل ۴ ماه زمان می‌برد. چرا که میزان تقاضا بالا بوده و اجابت درخواست‌ها به دلیل محدودیت‌های این حوزه زمان‌بر است.

۷۰ درصد قاچاق سوخت محاسبه نشد

وی با بیان اینکه ۷۰ درصد سوخت فروخته شده در کشور در یک‌ماه از بنزین سهمیه و ۱۵۰۰ تومانی است، تصریح کرد: با وجود این سودجویان برای افزایش قیمت کالاها و خدمات مختلف بنزین ۳ هزار تومانی را مد نظر قرار می‌دهند. دولت در حالی دوباره بنزین دو نرخی را احیا کرد که بنزین ۷۰۰ تومانی و ۴۰۰ تومانی در دولت دهم را فسادزا می‌دانست. این کارشناس انرژی گفت: اگر از سال ۹۲ دولت به‌طور میانگین قیمت بنزین را ۳۰۰ تومان افزایش می‌داد، شیب افزایشی قیمت ملایم‌تر بود؛ در چنین شرایطی افزایش قیمت‌های احتمالی نیز با شیب ملایمی انجام می‌شد و از سویی دیگر مصرف مدیریت می‌شد و میزان قاچاق نیز با کاهش همراه بود. نوفرستی درآمد دولت در نتیجه افزایش قیمت بنزین را بیش از ۳۰ تا ۳۲ هزار میلیارد تومان دانست و گفت: دولت میانگین مصرف بنزین را حدود ۹۵ میلیون لیتر در روز و ثابت در نظر گرفته است که از این میزان حدود ۳۰ میلیون لیتر آن در روز به صورت آزاد و حدود ۶۵ میلیون لیتر در روز را بنزین سهمیه‌ای به خود اختصاص می‌دهد. این در حالی است که حدود نرخ صادراتی بنزین در هر لیتر حدود ۸۰ سنت است و در این بین درآمد حاصل از صادرات را مورد محاسبه قرار ندادند که حدودا معادل ۲۳ هزار میلیارد تومان است. البته ما به تفاوت قیمت بنزین و سی ان جی نیز که به صادرات اختصاص داده می‌شود درآمد دولت محسوب می‌شود.

وی تاکید کرد: رقم ۹۵ میلیون لیتر در روزی که از سوی دولت اعلام شده است مربوط به فروش است، در حالی که به این رقم باید مصرف که شامل قاچاق نیز می‌شود، اضافه شود. از سویی دیگر باید توجه داشت که با حذف کارت سوخت که با هدف پایش آنلاین بود، اطلاعات و آمار دقیقی درباره مصرف حقیقی بنزین وجود نداشت. این در حالی است که اصل قاچاق بنزین پیش از جایگاه انجام می‌گیرد. برای مدیریت این چالش باید کارت سوخت جایگاه داران غیرفعال و استفاده از کارت سوخت شخصی الزامی شود.

چرا گاز صنایع سهمیه‌بندی شد؟

افزایش مصرف گاز خانگی با سرد شدن هوا در کشور، باعث شده تا هر ساله شاهد محدودیت یا قطع گاز نیروگاه‌ها و صنایع باشیم. امسال نیز با هدف کنترل مصرف، دیسپچینگ شرکت ملی گاز از محدودیتی سه ماهه برای تحویل گاز کارخانه‌های سیمان خبر داده است.

به گزارش ایرنا، شبکه گازرسانی ایران را شاید بتوان بزرگ‌ترین شبکه گازرسانی جهان دانست که از بزرگ‌ترین شهرها تا دورترین روستاها را تحت پوشش قرار داده است. این امر سبب شده تا گاز به عنوان اصلی‌ترین سوخت در بخش‌های مختلف از مصرف خانگی تا نیروگاه‌های تولید برق شناخته شود.

اما با وجود تولید بیش از ۷۰۰ میلیون مترمکعب گاز در روز، به دلیل شدت بالای مصرف انرژی در ایران، فصل زمستان مصرف گاز صنایع و نیروگاه‌ها محدود می‌شود تا گاز مورد نیاز مصرف خانگی به‌طور کامل تامین باشد. البته با محدودشدن تحویل گاز به صنایع و نیروگاه‌ها، سوخت مایع مورد نیاز مانند گازوئیل یا نفت کوره تامین می‌شود. امسال نیز که سرما زودتر از همیشه مهمان ایرانیان شده، مصرف گاز در بخش خانگی افزایش پیدا کرده و از همین رو شرکت ملی گاز ایران به منظور پایداری شبکه گاز خانگی، محدودیت مصرف را برای کارخانه‌های سیمان در نظر گرفته است. در این میان تولیدکنندگان سیمان معتقدند که این تصمیم به تعطیلی واحدها می‌انجامد چرا که استفاده از سوخت مازوت هزینه زیادی را به واحدها تحمیل می‌کند. این در حالی است که بر اساس مصوبه اردیبهشت ماه دولت، قیمت هر لیتر نفت کوره مصرفی کارخانه‌های سیمان که به شبکه سراسری گاز اتصال ندارند و آن دسته از کارخانه‌های سیمان که به دلیل کمبود گاز در ماه‌های سرد سال مجبور به استفاده از نفت کوره می‌شوند، معادل قیمت گاز مصرفی بخش صنعت و معدن تعیین می‌شود بنابراین کارخانه‌های تولید سیمان نباید نگران افزایش هزینه سوخت خود باشند.

بر این اساس مقرر شده تا کارخانه‌های سیمان از ۱۵ آذرماه تا ۱۵ اسفند سال جاری و به مدت سه ماه، ۹ هزار مترمکعب گاز در شبانه‌روز دریافت خواهند کرد و باید بقیه سوخت خود را از سوخت‌های مایع دریافت کنند. البته استفاده از سوخت مایع اثرات زیست محیطی منفی به دنبال دارد که می‌توان با کنترل مصرف گاز از محدودیت یا قطع گاز صنایع جلوگیری کرد. از سوی دیگر نیروگاه‌ها نیز هر ساله در زمستان با افزایش مصرف بخش خانگی، با کمبود گاز روبه‌رو می‌شوند که علاوه بر زیان اقتصادی به کشور، باعث افزایش آلاینده‌ها در هوا خواهد شد. شدت مصرف انرژی در ایران، سه برابر میانگین جهانی و پنج برابر کشورهای توسعه‌یافته است. واقعی نبودن قیمت‌ها و پرداخت یارانه دولتی به حامل‌های انرژی از سوی دولت سبب شده تا ایرانی‌ها در مصرف سوخت بدمصرف باشند. همچنین پرمصرف بودن تجهیزات مختلف و خودروها نیز در این میان بی‌تاثیر نیست. هدررفت انرژی در نیروگاه‌های کشور بالاست و منازل نیز استانداردهای لازم برای کاهش مصرف را رعایت نمی‌کنند و همین امر زمینه افزایش مصرف انرژی در کشور را فراهم کرده است.

کوتاه از دنیای انرژی

احداث پنج هزار مگاوات نیروگاه کلاس F کلید خورد

ایرنا | مجری طرح‌های نیروگاهی سیکل ترکیبی گفت: برنامه ساخت پنج هزار مگاوات نیروگاه کلاس اف در کشور کلید خورد. علی‌رضا نصراللهی عنوان کرد: قرارداد احداث پنج هزار مگاوات نیروگاه کلاس اف میان گروه مپنا و شرکت زیمنس آلمان و انتقال تکنولوژی ساخت این توربین‌ها به داخل کشور منعقد شده و هشت ساختگاه به منظور راه‌اندازی توربین‌های کلاس اف یادشده در نظر گرفته شده که هم‌اکنون اقدام‌های اجرایی چهار ساختگاه بندرعباس، اندیمشک، سهند و رامین اهواز آغاز شده است. وی ادامه داد: چهار ساختگاه بعدی نیز برای راه‌اندازی نیروگاه‌های کلاس اف مربوط به لرستان، تهران، اصفهان و بوئین‌زهرا خواهد بود که پس از ساخت نیروگاه‌های یادشده و انتقال تکنولوژی این عرصه به داخل کشور، ایران نیز صاحب تکنولوژی ساخت توربین‌های کلاس اف به عنوان یکی از پیشرفته‌ترین توربین‌های جهان خواهد شد. مجری طرح‌های نیروگاهی سیکل ترکیبی افزود: ارزش کل قرارداد راه‌اندازی پنج هزار مگاوات نیروگاه کلاس اف در کشور بیش از ۲.۲ میلیارد یورو است که حدود ۵۰۰ میلیون یورو (۶ هزار میلیارد تومان) از این مبلغ برای راه‌اندازی نیروگاه ۹۰۶ مگاواتی هنگام اختصاص یافته است.

ظرفیت حداکثری تولید نفت برای پالایشگاه‌های کشور

ایسنا | معاون شرکت ملی نفت ایران گفت: در حال حاضر ظرفیت تولید نفت برای پالایشگاه‌های داخلی، حداکثری است و اگر ظرفیت فروش نفت کشور با توجه به شرایط کنونی افزایش پیدا کند، تولید نفت را بیشتر خواهیم کرد. فرخ علیخانی، در خصوص برنامه شرکت ملی نفت ایران برای تولید با توجه به شرایط فروش نفت در دوران تحریم، اظهار کرد: طبیعتا تولید کشور متناسب با مصرف پالایشگاه‌ها و فروش نفت انجام می‌شود و این عدد با توجه به شرایط تغییر می‌کند. وی افزود: اگر میزان فروش نفت کشور تغییر و افزایش پیدا کند، ایران توان افزایش تولید را خواهد داشت و مساله خاصی در این زمینه وجود ندارد. معاون شرکت ملی نفت ایران تصریح کرد: در حال حاضر ظرفیت تولید نفت برای پالایشگاه‌های داخلی، حداکثری است و اگر ظرفیت فروش نفت کشور با توجه به شرایط کنونی افزایش پیدا کند، تولید نفت را بیشتر خواهیم کرد.

افزایش ۱۰ درصدی مشترکین کم‌مصرف

فارس | مدیرعامل توانیر با تاکید بر اینکه تعداد کسانی که در حد الگوی مصرف امسال مصرف کردند نسبت به سال قبل ۱۰ درصد افزایش یافت، گفت: فعلا تعرفه برق پرمصرف‌ها برای تابستان سال ۹۹ همان ۱۶ درصدی است که امسال مصوب شد. محمدحسن متولی‌زاده در خصوص اینکه آیا وزارت نیرو به این نتیجه رسیده است که تعرفه برق پرمصرف‌ها را سال آینده افزایش دهد، گفت: مدل تعرفه‌ای که برای پرمصرف‌ها امسال مصوب شد و ۱۶ درصد افزایش یافت همچنان برای سال آینده و در سه ماه تابستان جاری است و ادامه می‌یابد اما مکانیزم ما مدل تشویق محور است. متولی‌زاده در پاسخ به این سوال که آیا افزایش ۱۶ درصدی مصرف برق در ۳ ماه تابستان توانست پرمصرف‌ها را به خوش مصرف تبدیل کند، گفت: تعداد کسانی که در حد الگوی مصرف امسال مصرف کردند نسبت به سال قبل ۱۰ درصد افزایش یافت و تعداد کسانی که نسبت به سال قبل‌تر مصرف آنها کاهش داشت بالغ بر ۸ میلیون مشترک بود.

شمار دکل‌های حفاری نفت در امریکا افزایش یافت

شانا | یک شرکت خدمات حفاری اعلام کرد که شمار دکل‌های حفاری نفت در امریکا هفته گذشته برای نخستین بار در حدود دو ماه اخیر، افزایش یافته است. شرکت خدمات حفاری بیکر هیوز اعلام کرد که در هفته گذشته شمار دکل‌های حفاری نفت در امریکا با چهار مورد کاهش به ۶۶۷ دکل رسید. این در حالی است که در دوره مشابه پارسال، شمار دکل‌های حفاری نفت در امریکا، به ۸۷۳ دکل می‌رسید.

آغاز نبرد سرنوشت‌ساز برای نفت لیبی

ایسنا | ژنرال خلیفه حفتر نبرد سرنوشت‌ساز و پیشروی به سوی قلب طرابلس را پس از هشت ماه تلاش برای سرنگونی دولت وفاق ملی اعلام کرد. ارتش ملی لیبی ژنرال خلیفه حفتر بهار امسال حمله به دولت وفاق ملی که از سوی سازمان ملل متحد به‌رسمیت شناخته شده است را آغاز کرد. این اقدام باعث تعجب همگان شد زیرا ژنرال حفتر با شرکت ملی نفت لیبی وابسته به دولت وفاق ملی به مدت چند سال پس از اینکه نیروهای وی پایانه‌های صادرات نفت لیبی را از دست «گارد تاسیسات نفت» آزاد کردند، همکاری داشت. طبق گزارش خبرگزاری فرانسه، حفتر مدعی است که دولت وفاق ملی از گروه‌های تروریستی حمایت کرده است. طی هشت ماه گذشته مبارزه بدون اینکه برنده مشخصی داشته باشد، ادامه پیدا کرده اما این مناقشه فعالیت صنعت نفت را متاثر کرده است زیرا میادین نفتی هدف طبیعی گروه‌های مختلفی هستند که از هر کدام از این دو طرف حمایت می‌کنند. به عنوان مثال تنها در ماه گذشته نیروهای وفادار به دولت وفاق ملی کنترل میدان نفتی الفیل را که حدود ۷۳ هزار بشکه در روز نفت تولید می‌کند از ارتش حفتر پس گرفتند. چند روز بعد شرکت ملی نفت لیبی در این میدان وضعیت اضطراری اعلام کرد.

گزارش

نشانه‌های تغییرات عمیق اجتماعی در عربستان

میدل ایست نیوز |

یک مقام عربستانی جوان می گوید: «ولیعهد مثل یک قطار است که باسرعت خیلی زیاد یک مسیر را در دل بیابان پیش می‌رود، شاید خودش می‌داند کجا می‌رود، اما ما نمی‌دانیم، مطمئن هم نیستیم که بخواهیم به آنجا برویم. اما می‌دانیم که دو گزینه داریم: یا از قطار پیاده شویم و در وسط بیابان بمانیم، یا بمانیم و دعا کنیم که به سلامت برسیم». «محمد بن سلمان»، ولیعهد عربستان، در دوره زمامداری خود باسرعت زیاد در حال انجام تغییرات است. محور اقدامات وی اقتصادی است، اما سیاست‌های او به تغییرات اجتماعی عمیق در عربستان که از مدتی پیش آغاز شده بود سرعت بخشیده است. این تغییرات باعث تغییر تعهدهای اجتماعی عربستانی‌ها و تغییر نحوه ارتباط و پیوندهای آنها شده است. با اینکه برای بسیاری از عربستانی‌ها هنوز هویت قبیله‌ای خود را حفظ کرده‌اند، اما این وضعیت دچار تحولات بزرگ شده است. روابط فامیلی در سال‌های اخیر تضعیف شده، چون دولت نقش پررنگ‌تری در زندگی اجتماعی مردم بر عهده گرفته است. تغییرات اقتصادی شبکه‌های وابستگی در عربستان را به هم زده و جهش در قیمت نفت میان سال‌های ۲۰۱۳-۲۰۰۳ باعث شده که حمایت‌های دولتی افزایش یابد و بهبود رفاه باعث کاهش وابستگی عربستانی‌ها به شبکه‌های وابستگی قبیله‌ای و خانوادگی شده است. با اینکه در سال‌های اخیر عربستان شهروندانش را به کاهش مصرف تشویق کرده و یارانه‌ها را کاهش داده، اما باز هم شبکه‌های وابستگی خانوادگی نتوانسته نقش سابق خود را بازیابد. رقابت بر سر شهرنشینی باعث تضعیف شبکه‌های روابط سنتی شده و بسیاری از خانواده‌ها برای زندگی به مجتمع‌های مسکونی بزرگ اطراف شهرها که دولت ساخته رفته‌اند.

در سال ۱۹۵۰، از هر ۵ عربستانی ۴ نفر در مناطق روستایی زندگی می کردند، امروز این آمار به ۱ نفر از هر ۶ نفر رسیده است. با افزایش جمعیت شهری، قیمت مسکن در شهرها افزایش یافته و خرید ساختمان‌هایی که همه افراد خانواده در آن زندگی کنند منحصر به طبقه‌ای بسیار ثروتمند شده است. سیاست‌های جمعیتی دولت باعث افزایش فاصله میان خانواده‌ها و تضعیف هویت‌های محله‌ای و قبیله‌ای شده و همبستگی اجتماعی را تغییر داده است. شاهد این وضعیت افزایش آمار ازدواج با افراد خارج از قبیله است. با اینکه فناوری، ارتباط افراد را تسهیل کرده، اما بسیاری از عربستانی‌ها احساس می کنند که این فناوری باعث دور شدن آنها از همدیگر شده است. از سوی دیگر، همین فناوری باعث شده که افراد بتوانند شبکه‌های روابط تازه‌تری بسازند و با کسانی مرتبط شوند که در چارچوب قبیله ارتباط با آنها آسان نبود. بسیاری از این تغییرات از مدت‌ها پیش آغاز شده بود، اما دولت عربستان با قاطعیت بیشتر در این موضوع وبرای شدت بخشیدن به آن مداخله می کند. دولت البته در پی از میان بردن شبکه‌های قبیله‌ای نیست، اما با همه توان می کوشد که سلطه خود را بر آنها تحمیل کند. مثلا تعیین نمایندگان وزارت کشور در قبایل سیاسی‌تر از قبل شده و معمولا از میان مدعیان رقابت بارهبران قبایل تعیین می‌شود. این کار باعث می‌شود که داخل قبیله مرکز قدرتی ایجاد شود که کاملا تابع دولت است و این قدرت قبیله را به عنوان ناظر مستقل عملکرد دولت تضعیف می کند. یکی از کارکردهای قبیله تأمین برخی هزینه‌های بالا، مانند هزینه ازدواج افراد فقیر یا پرداخت دیه است. موضوعی که باز در زندگی جدید مردم عربستان کم فروغ شده است. عربستانی‌ها متوجه شده‌اند که پس از تضعیف هویت‌هایی محلی، دولت تلاشی گسترده برای ایجاد هویتی ملی را آغاز کرده و در این میان می کوشد که هویت‌های بزرگ‌تر مانند هویت اسلامی یا هویت‌های قومی را هم تضعیف کند. دولت در این راستا دست به تغییراتی در کتاب‌های درسی ابتدایی زده و در آن انتظارات متقابل دولت و شهروندان از یکدیگر پرداخته است. فضای سیاسی استبدادی که در سال‌های اخیر تقویت هم شده باعث تضعیف شبکه‌های حمایتی سنتی شده و وحشت از سرکوب را به جای اعتماد و تعامل با دولت نشانده است. یک فعال عربستانی تأکید می کند که اگر بازداشت شود، انتظار ندارد که خانواده یا قبیله‌اش به یاری او برخیزند، چون آنها هم در معرض خطراتی بزرگ خواهند بود. این یعنی در این فضای سیاسی تازه سرمایه اجتماعی کاسته شده و افراد امیدی به حمایت از جانب همبستگان خود ندارند. با این همه نباید در ارزیابی تغییرات اجتماعی در عربستان مبالغه کرد. هنوز خانواده واحد اجتماعی اصلی در جامعه است و هنوز جوانان احساس مسوولیت سنگینی در قبال والدین و بستگان خود احساس می کنند. ازدواج‌هایی که خانواده درباره آنها تصمیم می گیرد هم هرچند کمتر شده اما همچنان بسیار رایج است. همچنان بسیاری از شهروندان عربستانی پس از پایان تحصیلات خود در خارج به کشورشان برمی گردند. این یعنی که روابط خانوادگی همچنان قدرتمند است و افراد ترجیح می‌دهند در کنار خانواده خود باشند.

با وجود همه تغییرات، عربستانی‌ها بارها نشان داده‌اند که بسیار محافظه‌کار هستند و شبکه‌های وابستگی سنتی همچنان می کوشد که در حل مشکلات کشور سهیم شود. عربستانی‌ها معتقدند که اصلاحات محمد بن سلمان باعث تضعیف این شبکه‌ها شده و می گویند که دولت باید کمک کند که جامعه با این اصلاحات دشوار همراه و همدل شود. چیزی که در تلاش‌های دولت اثری از آن دیده نمی‌شود.

ترکیه و تنش با ناتو

آیا ناتو می‌تواند ترکیه را اخراج کند

سحر تقی‌پور | دانشجوی دکترای روابط بین‌الملل |

مقدمه

در شرایط کنونی ناتو حدود ۲۰ هزار نیروی نظامی فعال در جهان دارد و بر پایه برخی گزارش‌ها، این پیمان نظامی در سال ۲۰۱۸ هزینه‌ای معادل ۹۸۹ میلیارد دلار داشته است. باوجود بازیگری ناتو در مناطق مختلف جهان این تصور وجود دارد که سازمان پیمان نظامی آتلانتیک شمالی همچنان به عنوان قدرتی بلامنازع در عرصه بین‌المللی عمل خواهد کرد در حالی که به باور ناظران، پیمان مذکور با چالش‌های جدی مواجه است؛ چالش‌هایی که حتی ممکن است بقای ناتو را نیز به خطر انداخته و سرنوشتی همچون ورشو را برای آن رقم بزند.

ترکیه با عضویت در سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در سال ۱۹۵۲ با امکانات، توان و پتانسیل خود یکی از اعضای موثر در تقویت فرماندهی و توان نظامی این سازمان به شمار می‌رود. ترکیه که در تمام فعالیت‌های ناتو شرکت داشته و توان خود در زمینه صنایع دفاعی را گسترش داده یکی از کشورهایی است که در بودجه مشترک ناتو سهم بزرگی دارد. ترکیه سال گذشته ۸۹.۹ میلیون یورو به بودجه مشترک ناتو کمک کرد. اجلاس سران کشورهای عضو سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) روزهای سوم و چهارم دسامبر (۱۲ و ۱۳ آذر) در لندن برگزار شد. ناتو همزمان با برگزاری این اجلاس هفتادمین سالروز تاسیس خود را جشن گرفت.

یکی از تنش‌های مهم اخیر در ناتو اختلاف نظر و انتقاد از رویکردهای ترکیه در قبال مساله کردها و خرید سامانه موشکی اس ۴۰۰ از روسیه و حضور ترکیه در شمال سوریه بوده است. همچنین ترکیه مانع انتشار طرح ناتو برای محافظت از کشورهای منطقه بالتیک و لهستان در مقابل تهدید روسیه شده است. بهانه این موضع ترکیه، وتوی طرح ناتو برای مقابله با تهدیدهایی می‌باشد که ترکیه ممکن است از مرزهای جنوبی خود با آن مواجه شود. با توجه به اهمیت ترکیه در ناتو در شرایط کنونی این پرسش مطرح می‌شود که افزایش تنش‌ها می‌تواند منجر به خروج ترکیه از این سازمان شود؟ به رغم برخورداری‌های راهبردی ترکیه در ناتو، برخی اعضای این سازمان ترکیه را یک عضو «مشکل‌ساز» و البته موثر برای این سازمان نظامی می‌دانند و معتقدند ترکیه به ویژه پس از وقوع کودتای نافرجام ۱۵ جولای در سال ۲۰۱۶ مشکلاتی را برای این سازمان فراهم کرده که عملا ممکن است ادامه فعالیت این کشور در ناتو را تحت الشعاع قرار دهد. بنابراین به نظر می‌رسد بازی پیچیده و در عین حال سرنوشت‌سازی که به ظاهر از سوی ترکیه آغاز شده با نزدیک شدن به روسیه ناتو را در شرایط بسیار پرمخاطره و حتی حیاتی قرار داده که می‌تواند موجودیت این سازمان را در شرایط حاد قرار دهد.

روابط ترکیه - ناتو

ترکیه کشوری کلیدی در ناتو محسوب می‌شود زیرا ترکیه در کنار آنکه هدف گروه‌های تروریستی مختلف قرار گرفته است، به لحاظ موقعیت ژئواستراتژیک خود از مشکلات امنیتی منطقه یورو آتلانتیک نیز به‌طور مستقیم متاثر می‌شود. علاوه بر مقابله با تهدیدها از طریق امکانات و توان ملی خود، در داخل ناتو نیز توان دفاعی و امنیتی خود را افزایش می‌دهد و در رویکرد دفاع جمعی آن نیز نقش دارد و از کشورهایی است که نقش بسزایی در ماموریت‌های این سازمان دارد.

ترکیه به همراه امریکا در شرق و جنوب، آلمان در شمال و ایتالیا در غرب در چارچوب ماموریت پشتیبانی ناتو در افغانستان یکی از ۴ کشور فعال در این منطقه است. ترکیه در کابل حضور پررنگ و حفظ امنیت فرودگاه بین‌المللی حامد کرزای این شهر را نیز برعهده دارد. ترکیه به عنوان بخشی از نیروهای حافظ صلح ناتو در کوزوو نیز حضور دارد و از اقدامات این سازمان در عراق نیز حمایت می‌کند. ترکیه با نظارت و ممانعت از عبور غیرقانونی از دریای اژه یکی از عناصر دایمی ناتو در این دریاست. همچنین با حفظ امنیت در سواحل دریای سیاه، ابتکارات و مشارکت کشورهای منطقه در این زمینه را نیز رهبری می‌کند. ترکیه از اقدامات نیروهای دریایی دایمی ناتو در دریای سیاه نیز حمایت می‌کند. ترکیه در تامین سوخت هواپیماهای آواکس ناتو که در قالب ائتلاف بین‌المللی مبارزه با داعش بر فراز کشور پرواز می‌کنند نقش دارد و این هواپیماها از پایگاه قونیه نیز استفاده می‌کنند.

ترکیه با هواپیماهای AWACS خود در قالب تدابیر امنیتی کشورهای عضو ناتو از منطقه اروپای شرقی به هواپیماهای این اتحاد نظامی سوخت رسانی می‌کند. ترکیه سوخت لازم گروه دوم نیروی دریایی ناتو و گروه دوم نیروهای ضدمین را تامین می‌کند.

ترکیه به همراه رومانی، لهستان و اسپانیا یکی از کشورهای کلیدی در سپر دفاع موشکی ناتو است. منطقه کورجیک در مالاتیا میزبان رادار AN/TPY-۲ است. مرکز کنترل آن در آلمان بوده و در صورت بروز تهدید فرمان شلیک موشک‌ها از رومانی را ارسال می‌کند. از سوی دیگر ترکیه از توسعه این برنامه دفاع موشکی برای حفاظت از خاک خود و متحدانش در ناتو حمایت می‌کند. ترکیه از جمله کشورهایی است که نقشی جامع در اتحاد ناتو دارد. فرماندهی نیروی زمینی ناتو در ازمیر است. یکی از ۹ قرارگاه نیروی واکنش سریع ناتو در مرکز فرماندهی استانبول قرار دارد. ترکیه همچنین در سال ۲۰۲۱ فرماندهی نیروهای ویژه (VJTF) ناتو را برعهده خواهد گرفت. ترکیه همچنین در چارچوب سیاست مشارکتی ناتو از مکانیزیم‌های سازمان‌های بین‌المللی پشتیبانی و برخی از این پروژه‌ها را هدایت می‌کند. حمایت مالی و نیروی متخصص از ۱۷ پروژه از مجموع ۲۰ برنامه صندوق مالی ناتو از جمله این حمایت‌هاست. این کمک مالی و تامین نیروی متخصص در ساخت ظرفیت دفاعی ناتو در گرجستان، اردن، مولداوی و عراق در جریان است..

امنیت ملی ترکیه

تحولات عمیق در سطح منطقه‌ای و به‌ویژه عرصه سیاست داخلی، عوامل تعیین کننده‌ای بود که هم امنیت ملی و هم اهداف منطقه‌ای ترکیه را چنان با چالش‌ها و فرصت‌های نوینی مواجه نمودند که این کشور نمی‌توانست سیاست سنتی عدم مداخله در مسائل امنیتی و انزوای سیاسی در خاورمیانه را ادامه دهد. در واقع در دهه اخیر، ثبات سیاسی ناشی از تداوم حاکمیت حزب عدالت و توسعه، دستاوردهای بزرگ اقتصادی دولت و حرکت به سمت دمکراتیزاسیون ساختار سیاسی و امنیتی کردن عرصه سیاست و فرهنگ، بستر مهمی برای سیاست خارجی جدید خاورمیانه‌ای ترکیه در کسب منزلت و قدرت بوده است. البته در چند دهه اخیر بین ثبات سیاسی، تقویت روندهای دمکراتیک و سیاست خارجی فعال و چندجانبه گرایانه ترکیه ارتباط مشخصی وجود دارد.

سیاست دفاع ملی ترکیه بر دفاع پیشگیرانه، مشارکت فعال در امنیت جمعی و حفظ قدرت نظامی که قادر به جلوگیری از تهدیدهای داخلی و خارجی باشد، استوار است. در این شرایط ترکیه برای گسترش روابط نظامی خود با بسیاری از کشورها از جمله آلبانی، مقدونیه، آذربایجان، گرجستان، اسراییل، اردن، ترکمنستان، قزاقستان و... تلاش می‌کند. همچنین، آنکارا سعی دارد با حل مناقشه‌های منطقه‌ای از طریق طرح اختلاف‌ها و مشکلات در برخی سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد و ناتو و افزایش همکاری‌های منطقه‌ای خود، نقش یک کشور قدرتمند که می‌تواند در منطقه ثبات ایجاد نماید، را ایفا کند. ترکیه از اعضای سفور، گروه مینسک است که برای برقراری صلح و حل مناقشه قره باغ تلاش می‌کند و در آیفور، یونوسام، یوانپروفور، یونیکام، یونومیک و ایساف نیرو دارد. در تعیین سیاست‌های امنیتی ترکیه همواره نوعی ترس نهفته است که از آغاز تشکیل حکومت جمهوری ایجاد شده و سبب شده ترک‌ها اعتقاد پیدا کنند که کشورهای خارجی و همکاران داخلی آنها برای تضعیف و تجزیه ترکیه تلاش می‌کنند. ترکیه برای غلبه بر این ترس، راهبرد دفاع از مرزها و بازدارندگی را برگزیده و خود را برای جنگ‌های همزمان در صحنه‌های دریای اژه و مرزهای جنوبی و یک نیمه جنگ داخلی که ممکن است در پی تحریک‌های داخلی به وجود آید، آماده می‌نماید. دولتمردان ترکیه معتقدند حمایت ناتو از ترکیه کاهش یافته و ترکیه باید با اتکا به خویش، خود را برای مقابله با هر تجاوز طولانی مدتی آماده کند. برای این کار لازم است ترکیه هزینه‌های دفاعی خود را افزایش داده و خود را به فناوری پیشرفته نظامی مجهز نماید. آنان چنین نتیجه می‌گیرند که داشتن نیروهای مسلح قوی و بازدارنده برای امنیت ملی ترکیه ضروری است و حتی یک سیاست خارجی مناسب نیز نمی‌تواند از یک قدرت نظامی که متکی به سیاست خارجی است، قوی‌تر باشد..

دلایل تنش با ناتو

سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) طی نزدیک به سه دهه گذشته یعنی از زمان فروپاشی شوروی، همواره به عنوان بازوی نظامی امریکا در مناطق استراتژیک جهان ایفای نقش کرده است. به همین دلیل، می‌توان گفت: اهداف سازمان نظامی ناتو صرفاً با مواضع و منافع امریکا همسو شده است. اعضای این سازمان نظامی به ویژه ترکیه به عنوان عامل و مهره امریکا در ناتو نقش ایفا می‌کنند.

در واقع، اولویت سازمان نظامی ناتو حفظ و تامین منافع امریکاست. به عنوان مثال، در جریان اختلاف‌های ترکیه با امریکا در سوریه، ناتو از امریکا حمایت کرده و ترکیه به رغم عضویت فعال در ناتو، به حاشیه رانده شده است. همچنین به رغم فریادهای اعتراض ترکیه، امریکا و برخی دیگر از دولت‌های غربی همچنان با ارسال کمک‌های تسلیحاتی و مالی به کردهای مخالف دولت آنکارا ادامه می‌دهند. از جمله مقام‌های ترکیه به برخی از کشورهای عضو ناتو به ویژه امریکا و فرانسه درباره آموزش یگان‌های مدافع خلق (YPD) در شمال سوریه و ساخت پایگاه در این کشور هشدار داده و آن را برای دولت آنکارا غیرقابل تحمل خوانده بودند.

روابط ترکیه و ناتو طی سال‌های اخیر به ویژه پس از کودتای نافرجام ماه ژوییه سال ۲۰۱۶ میلادی و موضع گیری‌های ضد و نقیض کشورهای عضو این پیمان علیه منافع حزب حاکم ترکیه، دچار نوسان است. اما حوادثی دیگر تنش‌ها را میان ترکیه و ناتو شدت بخشید؛

در آخرین روز رزمایش سال گذشته ناتو در نروژ موسوم به تریدنت ژاولین، یک تکنسین، تصویری از «مصطفی کمال پاشا» در میان تصاویر دشمن روی سیبل تیراندازی قرار داد.

در اقدامی دیگر، یک افسر ترک تبار ارتش نروژ، با ایجاد یک اکانت جعلی تحت نام رییس جمهوری ترکیه در شبکه اجتماعی داخلی ناتو، اظهاراتی ستیزه‌جویانه علیه این ائتلاف را به «رجب طیب اردوغان» رییس جمهوری ترکیه نسبت داد.

وزارت امور خارجه ترکیه با انتشار بیانیه‌ای، اقدام خصمانه دو تن از کارکنان رزمایش نظامی سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) علیه بنیانگذار ترکیه نوین و شخص رجب طیب اردوغان رییس جمهوری ترکیه را اقدامی «تأسف‌بار» خواند.

در بیانیه وزارت امور خارجه ترکیه تصریح شده است: «این اقدام تأسف‌بار، غیراخلاقی و غیرقابل قبول است و روند کیفری علیه عاملان این دو اقدام را به‌طور جدی پیگیری خواهد کرد.»

باید گفت: تبلیغات علیه ترکیه در سازمان نظامی ناتو بسیار زیاد است. به‌طوری که، به بهانه‌های مختلف، سیاست‌های آنکارا در داخل، منطقه و جهان زیر ذره‌بین غرب قرار می‌گیرد. بدیهی است که در این شرایط، نمی‌توان گفت: ترکیه عضو کلیدی ناتو است.

با شروع تهاجم نظامی ترکیه به شمال سوریه و به‌رغم اینکه نشانه‌ها حاکی از چراغ سبز واشنگتن به ترک‌ها برای آغاز تاخت و تاز در مناطق کردنشین سوریه بود اما این رویداد موجب شد تا بار دیگر زمزمه‌های بازنگری در اتحاد دیرینه نظامی و امنیتی میان ترکیه و غرب بر سر زبان‌ها بیفتد. در این رابطه بیشتر از حدس و گمان این شواهد و اطلاعات و اخبار است که گویای ماجراست. در پرده اول کشورهای اروپایی عضو ناتو با محکومیت حملات ترکیه به شمال سوریه در اقدامی دومینووار یکی پس از دیگری اعمال تحریم تسلیحاتی بر آنکارا را اعلام کردند. همچنین با افزایش تهدیدات منطقه‌ای ترکیه در دریای مدیترانه، فرانسه و قبرس قرار است با برگزاری مانوری مشترک در برابر تهدیدات آنکارا اقدام کنند. امریکا هر چند به صورت محدود و نمایشی اما در اقدامی نمادین وزارت خانه‌های دفاع ترکیه و انرژی و وزرای آنها را در لیست تحریم‌ها قرار داد و ترامپ علاوه بر تهدید به تحریم‌های سخت‌تر علیه آنکارا در اظهار نظری غیرقابل باور برای ترک‌ها به صورت ضمنی از پیشروی دولت سوریه به سمت مناطق کردنشین حمایت کرد. از طرف دیگر در خبری مهم روزنامه نیویورک تایمز به نقل از منابعی در وزارت کشور امریکا مدعی شد که این وزارتخانه با همراهی پنتاگون در حال برنامه‌ریزی برای خارج کردن ۵۰ بمب هسته‌ای تاکتیکی B61 از پایگاه هوایی اینجرلیک هستند. در این میان اگرچه سخن گفتن از روند صعودی شکاف ایجاد شده در ناتو از جانب ترکیه موضوع جدیدی نیست و پیش از این آنکارا با خرید اس ۴۰۰ از روسیه یا انجام دو عملیات در شمال سوریه وجود چنین شکافی را آشکار کرده بود، اما به نظر می‌رسد واگرایی میان ترکیه و ناتو در حال رشد می‌باشد.

خروج از ناتو

در اساسنامه بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی همانند منشور ملل متحد (مواد ۵ و ۶)، اساسنامه شورای اروپا (ماده ۸) و پیمان اتحادیه اروپا (ماده ۷) سازوکاری در مورد نحوه فسخ عضویت یک عضو را لحاظ کرده‌اند اما در مورد ناتو هیچ ماده‌ای در این پیمان تعلیق عضویت را هم پیش‌بینی نمی‌کند، چه رسد به اخراج یک متحد. از این رو سازوکار اصلی در داخل ناتو تاکنون در مورد نگرانی‌های مربوط به رفتار ناسازگار متحدانی چون ترکیه عموما کاربرد دیپلماسی و فشار سیاسی در طولانی مدت برای بازگرداندن متحدان بر مدار ارزش‌ها و اهداف ناتو بوده است.

رادین آچسون وزیر امور خارجه وقت امریکا در دولت ترومن که نقش اساسی در تشکیل ناتو داشت در بیانیه‌ای به کمیته روابط خارجی مجلس سنا در سال ۱۹۴۹ در پاسخ به شبهه اندیشیده نشدن سازوکاری برای اخراج عضوی که مثلا به سمت کمونیسم سوق یابد (بر مبنای نگرانی‌های آن دوران) اظهار داشت؛ با چنین کشوری حتی در صورت عدم تعلیق رسمی، می‌توان قطع همکاری کرد. این موضوع در کنوانسیون وین مربوط به معاهدات بین‌المللی آمده است که بر اساس آن «اگر یک عضو پیوسته اصول مندرج در پیمان را نقض کند، دیگر اعضا موظف به کمک به آن عضو نخواهند بود.»

بیانیه‌های رسمی صادر شده توسط کشورهای عضو ناتو، از جمله در نشست بروکسل در سال ۲۰۱۸ و اخیراً به مناسبت هفتادمین سالگرد ناتو، بارها و بارها بر اصول مشترک ناتو تأیید می‌کنند. اصول مشترکی که در اساسنامه عبارتند از: «دموکراسی، آزادی فردی و حاکمیت قانون». در واقع با اعلام این اصول در اساسنامه ناتو کشورهای غربی می‌توانند ترکیه را به عدم رعایت این اصول متهم و بر مبنای ماده ۶۰ کنوانسیون تعلیق کنند. بنابراین اینکه آیا ترکیه تعهدات خود طبق معاهده آتلانتیک شمالی را نقض کرده یا خیر سوالی است که پاسخ آن توسط اعضای دیگر شورا تعیین می‌شود. لذا احتمال بسیار جدی وجود دارد که عملیات «چشمه صلح» همراه با تهدید اردوغان مبنی بر «باز کردن دروازه» برای مهاجرین سوری روی اروپا، از سوی غربی‌ها به عنوان نقض معاهده تلقی شود.

در همین رابطه مارک اسپر وزیر دفاع امریکا گفته بود: «به دلیل اقدامات غیر مسوولانه ترکیه، خطر برای نیروهای امریکایی در شمال شرقی سوریه به حد خطرناکی رسیده است. من قصد دارم به سایر متحدینمان در ناتو فشار بیاورم تا اقدامات سیاسی و دیپلماتیک و اقتصادی را در پاسخ به اقدامات مخاطره‌آمیز ترکیه انجام دهند.»

نتیجه‌گیری

موضوع بی‌اعتمادی به غرب و سنجش سود و زیان ماندگاری در ناتو نیز برای ترکیه مساله‌ای جدی است. در واقع آنکارا در حالی بار هزینه‌های سیاسی و امنیتی عضویت در ناتو را می‌پردازد که تجربه یک دهه اخیر به این کشور اثبات کرده است که کشورهای غربی عضو ناتو نه تنها نسبت به منافع ترکیه در منطقه نگاه ناهمسو دارند بلکه حتی در مواقع نیاز ترکیه حاضر به همراهی با این کشور نیستند. مساله سوریه نمونه بارز این شکاف می‌باشد. از طرف دیگر تحریم‌های تسلیحاتی و مخالفت غربی‌ها با خرید سامانه‌های پیشرفته روسی اس- ۴۰۰ از سوی ترکیه همزمان با عدم فروش اف-۳۵ و اکنون زمزمه خروج بمب‌های هسته‌ای از خاک ترکیه همگی مولفه‌هایی هستند که اردوغان را نسبت به حرکت در مسیر استقلال دفاعی و کاهش وابستگی‌های نظامی به ناتو مصمم‌تر کرده است به صورتی که وی اخیرا غرب را تهدید کرد که با اقدامات خود «غول خفته» را بیدار کرده‌اند موضوع خروج سلاح‌های هسته‌ای با توجه به فروپاشی پیمان ای ان اف (پیمان عدم اشاعه موشک‌های کوتاه و میانبرد هسته‌ای) میان روسیه و امریکا همچنین وجود تهدید هسته‌ای رقبایی چون اسراییل و بلندپروازی‌های هسته‌ای عربستان سعودی موجب می‌شود تا ترکیه این اقدام را ضربه مهمی به حفاظ امنیتی ناتو برای خود قلمداد کند. لذا در مجموع می‌توان گفت اگرچه هنوز نه ترکیه و نه غرب تمایلی برای جدایی نظامی-امنیتی ندارند اما روند تحولات به صورتی پیش می‌رود که نه تنها نمی‌توان بهبود اوضاع را مشاهده کرد بلکه حتی خروج یا اخراج ترکیه از ناتو به هیچ‌وجه غیرقابل تصور نیست.

منبع: مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری

سوریه و مرحله‌ای به دشواری جنگ

بازسازی ویرانی‌های گسترده ناشی از جنگ سوریه با موانع مهمی چون کمبود منابع مالی، رقابت بازیگران برای افزایش سهم خود در بازسازی‌ها و نیز تحریم‌های امریکا و اتحادیه اروپا روبه‌رو است. به گزارش گروه تحلیل، تفسیر و پژوهش‌های خبری ایرنا، با گذشت بیش از ۸ سال از آغاز بحران سوریه، اکنون با شکست تروریست‌ها و کنترل نظام سوریه بر بسیاری از نواحی این کشور، اهمیت فرآیندهای سیاسی و اقتصادی در این کشور افزایش یافته است. یکی از مهم‌ترین مسائل پیش‌رو، بازسازی ویرانی‌های ناشی از جنگ است. مسائل مربوط به بازسازی سوریه، افزون بر جنبه‌های مالی و فناوری، دارای ابعاد متعدد و پیچیده انسانی، اقتصادی، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای است و ادامه تحریم‌های امریکا و اتحادیه اروپا در فضای پسامنازعاتی این کشور موانع مهمی در مسیر بازسازی سوریه به شمار می‌آید و می‌تواند روند بازسازی این کشور را کند کند.

امنیت؛ اساسی‌ترین پیش‌نیاز بازسازی سوریه

به نوشته نشریه «الایام» سوریه، اکنون نخستین نیاز کشور جنگ زده سوریه برقراری ثبات سیاسی است. ثبات سیاسی پایه اساسی بازسازی سوریه و شکوفایی اقتصادی این کشور را تشکیل می‌دهد. برای حضور شرکت‌ها، سرمایه‌گذاران، بازرگانان و فعالان در عرصه‌های اقتصادی و بازسازی باید شرایط امنی فراهم شود. در صورت فراهم نشدن فضای امن همه تلاش‌ها بر باد خواهد رفت. به نوشته تارنمای خبرگزاری رسمی سوریه «سانا»، ناآرامی‌های لبنان هم در وضعیت اقتصادی سوریه تاثیر گذاشته است. طی جنگ سوریه همه گذرگاه‌های مرزی سوریه با ترکیه و اردن بسته شد و گذرگاه‌های مرزی لبنان به عنوان شریان تنفسی سوریه به شمار می‌رفت. سوریه از این طریق با جهان در ارتباط بود و بیشتر شهروندان سوریه از طریق فرودگاه «رفیق الحریری» به کشورهای دیگر مسافرت می‌کردند و بسیاری از کالاها از این طریق وارد سوریه می‌شد. اما اکنون ناآرامی‌های لبنان روی سوریه آثار ناگواری برجای گذاشته است. در این زمینه «ماهر احسان» کارشناس مسائل اقتصادی سوری می‌گوید اوضاع ناگوار لبنان به‌طور گسترده‌ای بر اوضاع سوریه تاثیر گذاشته است. زیرا بسیاری از بازرگانان و سرمایه‌گذاران سوریه در بانک‌های لبنان دارای حساب‌های بانکی بودند.

موانع پیش‌رو در مسیر بازسازی

روزنامه «الاتحاد» امارات نوشت پوشیده نیست که پس از پایان جنگ سوریه رقابت بعدی میان کنشگران داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی سوریه بر سر میزان سهم آنها در پروسه آبادسازی سوریه خواهد بود. هر یک از کنشگران در جنگ سوریه هزینه‌هایی کرده‌اند و اکنون امیدوارند که از طریق پروژه‌های مختلف به سودهای بلندمدتی دست یابند. نقشه راه آبادسازی سوریه با ماهیت منافع متناقض کنشگران مختلف و انتظارات آنان درباره آینده سوریه برخورد کرده است.

به نوشته روزنامه الاتحاد امارات، یکی از چالش‌ها در مسیر بازسازی سوریه تامین سرمایه‌های کافی در این زمینه است. با وجود زیان‌های ناشی از جنگ در داخل این کشور بخش اندکی از هزینه‌ها تامین می‌شود. همچنین بسیاری از سرمایه‌گذاران نزدیک به نظام سوریه در داخل با تحریم بین‌المللی روبه رو هستند. طبقات تجاری سنتی هم به دلیل نداشتن تصور آشکار از میزان درآمدها نمی‌توانند در پروژه‌های بزرگ ورود پیدا کنند. سرمایه‌گذاری خارجی هم بستگی به توافق روی ثبات و سهم سیاسی و مالی دارد و اوضاع پیچیده بین‌المللی و منطقه‌ای نشان می‌دهد که در این زمینه موانع بسیاری وجود دارد. هنوز اوضاع در منطقه خلیج فارس نامناسب است و جنگ در یمن هم امکانات مالی عربستان را به فرسایش برده است. اتحادیه اروپا هم تمایل بالایی برای سرمایه‌گذاری ندارد. دریافت وام از بانک‌های بین‌المللی هم در گروی شماری از شرایط سیاسی، مالی و حقوقی است که پایبندی به آن سخت است و در درازمدت زیان‌هایی را به دنبال خواهد داشت. یکی دیگر از چالش‌های بازسازی سوریه مربوط به موضوع پناه‌جویان و ساختار جمعیتی و اجتماعی این کشور است. جنگ در این کشور افزون بر تغییر ساختار جمعیتی، شکاف‌های اجتماعی گسترده‌ای را به وجود آورده است. به نوشته روزنامه «العرب» چاپ لندن، تحریم‌های غرب در مسیر تلاش‌ها برای بازسازی سوریه سنگ‌اندازی می‌کند و مانع از حضور شرکت‌ها در روند بازسازی سوریه می‌شود. تحریم‌های غرب ناعادلانه است. با وجود اینکه برخی شرکت‌ها می‌توانند در سوریه فعال باشند اما گسترش دامنه تحریم‌ها و اقدام امریکا در اعمال تحریم‌ها سبب شده که شرکت‌ها با ریسک روبه رو شدن با زیان‌های ناشی از تحریم مواجه شوند. در نتیجه این موضوع، برخی شرکت‌های بزرگ غربی در این زمینه ریسک نمی‌کنند. امریکا نه‌تنها مخالفان تحریم‌ها را هدف قرار می‌دهد بلکه ممکن است این کشور شرکت‌ها و افرادی را که سوریه در دور زدن به تحریم‌ها کمک می‌کنند در فهرست تحریم‌های خود قرار دهد و مانع از فعالیت آنها شود. به نوشته روزنامه العرب، ناظران معتقدند که روسیه و ایران به عنوان همپیمانان سوریه به دلیل تاثیرپذیری از تحریم‌های امریکا نمی‌توانند در پروژه‌های بازسازی سوریه سرمایه‌گذاری کنند. سوریه دارای نیروی کار لازم برای بازسازی نیست و بازگشت پناه‌جویان برای تامین نیروی کار داخلی و ارزان ضروری است.

به نوشته روزنامه «الشعب الیومیه»، «رستم محمود» پژوهشگر جامعه‌شناسی دانشگاه «اسد» در سوریه معتقد است که ثبات تدریجی اوضاع در سوریه موضوع اساسی برای بازسازی است، اما زیان‌های اقتصادی بسیار و مشکلات اجتماعی مختلف هم از بزرگ‌ترین چالش‌ها در مسیر بازسازی سوریه به شمار می‌آید. بزرگ‌ترین مشکل در زمینه بازسازی سوریه بحث سرمایه‌گذاری است. با توجه به آسیب دیدن زیرساخت‌ها، کمبود انواع مواد و کالا و دیگر مشکلات مالی که پیش روی بازسازی سوریه است، ایجاد توسعه پایدار در این کشور به بیش از یک تریلیون دلار نیاز دارد و تامین آن تنها از جانب سوریه امکان‌پذیر نیست. با توجه به تحریم‌های بلندمدت امریکا و اروپا و بی‌اعتمادی‌هایی که در نتیجه جنگ پیش آمده است محافل و منابع خارجی به سرمایه‌گذاری در سوریه با دیده تردید نگاه می‌کنند و اهداف شرکت‌های خارجی از سرمایه‌گذاری در سوریه مبهم است.

بررسی مشکلات تامین مالی بنگاه‌ها در اعتبار تجاری، بانک‌ها و اوراق بازار سرمایه نشان می‌دهد

کاهش زمان اعتبار در بازار مهم‌ترین مشکل تامین مالی

طرح گام برای افزایش اعتبار واحدهای تولیدی تا چه حد موثر است؟

گروه بانک و بیمه | مهدی کرامت‌فر |

اعطا و دریافت اعتبار تجاری (خرید و فروش استقراضی) در یک سال گذشته، میان بنگاه‌ها کاهش یافته و این مساله با افزایش نیاز به وجوه نقد، مشکلاتی را در رابطه با سرمایه در گردش بنگاه‌ها ایجاد کرده است.

اقتصاد ایران در دو سال اخیر شرایط مناسبی نداشته و افت محسوس تولید ناخالص داخلی به عنوان یکی از اصلی‌ترین نماگرهای اقتصادی به خوبی گواه این مدعاست. براساس گزارش مرکز آمار ایران، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۷ معادل با منفی ۴.۹ درصد بوده و تولید بدون نفت نیز نرخ رشد منفی ۲.۴ درصدی داشته است. برای سال ۱۳۹۸ نیز صندوق بین‌المللی پول نرخ رشد منفی ۸.۷ درصدی و بانک جهانی نرخ رشد منفی ۹.۵ درصدی را پیش‌بینی کرده‌اند. چشم‌انداز آتی ارایه شده در این گزارش‌ها نیز به شکلی است که طی سه سال آینده، انتظار عبور نرخ رشد از محدوده مثبت یک درصد محتمل نخواهد بود. مجموع این تغییرات، به خوبی گویای شرایط نامساعد رشد اقتصادی کشور و بخش حقیقی در سال‌های پایانی دهه جاری است.

هرچند که شوک درآمدهای نفتی و دشواری مبادلات تجاری و مالی از مهم‌ترین دلایلی بوده که منجر به انقباض بخش حقیقی اقتصاد ایران شده اما قطعا مشکلات بخش پولی و مالی کشور نیز در شکل‌گیری این شرایط موثر بوده است. براساس آخرین نسخه منتشره از گزارش رقابت‌پذیری جهانی در ماه نوامبر، جایگاه ایران در سال ۲۰۱۹ نسبت به سال قبل با افت ۱۰ پله‌ای مواجه شده و از میان مولفه‌های دوازده‌گانه این شاخص، بیشترین کاهش مربوط به مولفه نظام مالی بوده که نسبت به سال قبل با کاهش ۲۵ پله‌ای مواجه شده است. این مساله به معنای ناتوانی نظام مالی در ایجاد شرایط و زمینه مناسب برای بخش حقیقی اقتصاد جهت داشتن عملکرد مناسب و رقابت‌پذیر است.

تامین مالی بنگاه‌ها می‌تواند از سه مجرای نظام بانکی، بازار سرمایه و اعتبار تجاری صورت گیرد. بررسی عملکرد نظام بانکی در این زمینه نشان می‌دهد که مانده اسمی تسهیلات در پایان مردادماه ۱۳۹۸ (آخرین آمار موجود) نسبت به ابتدای سال ۱۳۹۷ رشدی معادل ۲۷.۸ درصد را نشان می‌دهد. البته جهت تفسیر بهتر این رقم باید به سه نکته توجه کرد؛ نخست اینکه با در نظر گرفتن نرخ تورم، رشد مانده حقیقی تسهیلات در این دوره هفده‌ماهه به رقم منفی ۳۴.۵ درصد کاهش خواهد یافت. دوم آنکه بخشی از این تسهیلات صرفا تمدید و استمهال معوقات بانکی بوده و در واقع تامین مالی جدید توسط نظام بانکی صورت نگرفته است. هرچند که آمار دقیقی در این زمینه در دسترس نیست اما بررسی صورت‌های مالی شش‌ماهه بانک‌هایی که اقدام به انتشار پیوسته گزارشات مالی بر روی سامانه کدال می‌کنند (شامل یازده بانک از جمله ملت، صادرات و تجارت) نشان می‌دهد که در شهریورماه سال جاری مانده مطالبات غیرجاری نسبت به زمان مشابه سال قبل ۱.۳ درصد افزایش یافته است. در نهایت نکته سوم آنکه به نظر می‌رسد طی دو سال اخیر سهم تسهیلات خرید کالا از مجموع تسهیلات افزایش یافته و بخش اصلی این تسهیلات یا جهت تامین نیازهای خانوار یا جهت اقدامات سفته‌بازانه خانوار (نظیر خرید ارز، طلا و سایر کالاها) مورد استفاده قرار گرفته است. به عنوان جمع‌بندی می‌توان گفت که تامین مالی تولید از مجرای نظام بانکی در شرایط پس از تحریم به قدر کافی مطلوب نبوده و احتمالا تسهیلات حقیقی دریافتی توسط بنگاه‌ها با کاهش روبرو بوده است.

در بازار سرمایه نیز اوضاع تامین مالی شرکت‌ها (برخلاف افزایش تامین مالی دولت) چندان مناسب نبوده و سهم اوراق شرکتی در بورس و فرابورس از حدود ۲۰ درصد در ابتدای سال ۱۳۹۷ به کمتر از ۱۵ درصد در پایان آبان‌ماه ۱۳۹۸ رسیده و خالص افزایش ارزش اوراق شرکتی در این دوره (اختلاف انتشار اوراق جدید و سررسید اوراق قبلی) تنها حدود ۷ هزار میلیارد تومان بوده است. به منظور مقایسه توجه داشته باشید که فقط مانده تسهیلات یک شرکت بورسی، یعنی فولاد مبارکه، در پایان شهریورماه معادل ۷.۳ هزار میلیارد تومان بوده است. ترکیب مانده اوراق در پایان آبان‌ماه نیز به شکلی بوده که بیش از نیمی از اوراق مربوط به دو گروه خودرو و مالی بوده و سهم صنایعی نظیر فولاد و سیمان دقیقا معادل صفر بوده است.

سومین مجرای تامین مالی بخش حقیقی، یعنی اعتبار تجاری یا خرید و فروش غیرنقد و مدت‌دار میان بنگاه‌ها نیز شرایط مطلوب و کارکرد مناسبی نداشته است. با توجه به رشد قابل ملاحظه تورم در دو سال اخیر و تغییرات روزانه قیمت‌ها که با تشدید انتظارات تورمی همراه بوده، تمایل بنگاه‌ها به فروش اعتباری کاهش یافته و ترجیح آنها بر فروش کمتر اما نقدی بوده است تا به این ترتیب هزینه فرصت احتمالی ناشی از افزایش قیمت محصولات خود را کاهش دهند. محاسبه نسبت دریافتنی‌های تجاری به فروش (به عنوان شاخصی از فروش اعتباری) برای نمونه منتخبی از شرکت‌های تولیدکننده فولاد حاضر در بازار سرمایه نشان می‌دهد که در شش ماه اول سال ۱۳۹۸ تقریبا برای تمامی شرکت‌ها این نسبت در مقایسه با سال قبل کاهش یافته است. برای نسبت پرداختنی‌های تجاری به فروش نیز شرایط یکسانی وجود دارد و برای بقیه صنایع نیز می‌توان شرایط کمابیش مشابهی را متصور بود. به این ترتیب می‌توان گفت که در یک سال گذشته، اعطا و دریافت اعتبار تجاری (خرید و فروش استقراضی) میان بنگاه‌ها کاهش یافته است و این مساله با افزایش نیاز به وجوه نقد، قطعا مشکلات مربوط به سرمایه در گردش بنگاه‌ها را تشدید کرده است.

در این شرایط که آمار نشان می‌دهد تامین مالی تولید از سه مجرای بانک، اوراق و اعتبار تجاری در دو سال اخیر به‌شدت محدود شده است، به نظر می‌رسد تسهیل و بهبود شرایط تامین مالی بنگاه‌ها یکی از اصلی‌ترین چالش‌های رشد بخش حقیقی خواهد بود. در مورد راهکارهای این مساله به نظر می‌رسد که به دلیل مسائلی نظیر حجم بالای مطالبات معوق، دارایی‌های منجمد و اثرات تورمی فشار بر منابع بانک مرکزی، نمی‌توان انتظار زیادی از نظام بانکی داشت و راهکار پایدار تامین مالی بنگاه‌ها باید بر بازار سرمایه واعتبار تجاری متمرکز شود. گواهی اعتبار مولد (گام) طرح جدید بانک مرکزی است که به تازگی در شورای پول و اعتبار تصویب شده است و هرچند هنوز اطلاعات زیادی از جزییات آن در دسترس نیست اما به نظر می‌رسد که این ابزار، تمامی پیش‌شرط‌های لازم برای بهبود تامین مالی تولید را داراست. به‌طور ساده، گواهی اعتبار مولد یک چک تضمین شده توسط نظام بانکی و دارای نرخ بازده است که بنگاه‌ها می‌توانند با آن از یکدیگر خرید اعتباری کرده و در موعد مشخص بدهی خود را تسویه نمایند. به این ترتیب می‌توان گفت که این ابزار به دلیل ویژگی مهم خود، یعنی اتصال به مفهوم نرخ تنزیل، می‌تواند اعتبار تجاری میان بنگاه‌ها را مجددا احیا کرده و حتی به شکل محسوسی افزایش دهد چرا که با لحاظ کردن قیمت استقراض پول، عملا تفاوت میان فروش نقد و اعتباری برای بنگاه‌ها تا حد زیادی بی‌معنا خواهد شد. ویژگی مهم دیگر این اوراق، امکان خرید و فروش در بازار ثانویه است که سبب خواهد شد اتصال بین بازار سرمایه و حلقه‌های اعتباری میان بنگاه‌ها برقرار شده و به این ترتیب عملا امکان استفاده از منابع موجود در بازار بدهی نیز برای بنگاه‌ها فراهم خواهد شد. با توجه به شرایط تنگنای مالی بنگاه‌ها و وضعیت فعلی تقاضا در بازار بدهی، انتظار می‌رود که استقبال مناسبی نیز از انتشار این نوع اوراق تامین هم از ناحیه بنگاه‌ها و هم از ناحیه فعالان بازار سرمایه صورت گیرد. البته باید توجه داشت که تهیه ساز و کارهای لازم جهت حضور بنگاه‌های کوچک و متوسط در این چرخه و بهره‌مندی آنها از مزایای این ابزار، نکته مهمی است که می‌بایست حتما مورد نظر قرار گیرد چرا که به نظر می‌رسد در شرایط تنگنای نقدینگی غالبا مشکلات مربوط به بنگاه‌های کوچک‌تر بیش از همتایان بزرگ آنها (که دارای انواع روش‌ها و ابزارهای چانه‌زنی و اعمال نفوذ هستند) خواهد بود. فراهم کردن امکان حضور این نوع از بازیگران و تقویت تامین مالی خرد می‌تواند هم‌افزایی تولید در خوشه‌های مختلف صنایع و زنجیره‌های تامین را به دنبال داشته باشد.

به عنوان جمع‌بندی می‌توان گفت که برنامه بانک مرکزی جهت بهبود تامین مالی تولید از طریق انتشار اوراق گواهی اعتبار مولد، با دو ویژگی برخورداری از نرخ تنزیل و امکان معاملات ثانویه در بازار سرمایه، می‌تواند به خوبی امکان استفاده بنگاه‌ها از منابع موجود در بازار سرمایه و منابع حاصل از اعتبار تجاری را فراهم آورد. انتظار می‌رود که طرح مذکور بتواند در کوتاه‌مدت نیز اثرات مثبتی بر بخش حقیقی اقتصاد داشته باشد و در صورت تحقق این موضوع، بانک مرکزی علاوه بر موفقیت در اجرای سیاست‌های ارزی و پولی خود در یک سال اخیر توانسته که سیاست مالی مناسبی را نیز اجرا نماید.

دیدگاه

سه نکته ضروری در باب اوراق ودیعه

وهاب قلیچ |

هدف از طراحی اوراق ودیعه، تلاش بانک مرکزی برای جمع‌آوری و انقباض نقدینگی جامعه به واسطه یک ابزار شرعی است. در حالی که رسانه‌ها به ارایه گزارش‌ها و تحلیل‌هایی در خصوص اوراق جدید گام (گواهی اعتبار مولد) مشغول هستند، خبرهایی مبنی بر طراحی و تصویب سازوکار «اوراق ودیعه» در شورای فقهی بانک مرکزی به عنوان ابزاری برای سیاست‌گذاری پولی به گوش رسیده است. شایسته است در ابتدا مروری بر مفهوم ودیعه و اوراق ودیعه داشته باشیم. ودیعه در لغت به‌معنی «سپردن» و «استقرار یافتن» است. جوهر و ماهیت اصلی ودیعه، نگهداری از مال است؛ در حالی که ماهیت اصلی عقد عاریه «اجازه انتفاع» یا اذن در استفاده و بهره‌برداری از مال از سوی گیرنده آن است که این را می‌توان مهم‌ترین تفاوت ودیعه از عاریه دانست. در خصوص مشروعیت ودیعه باید اذعان داشت این مشروعیت در آیات قرآن کریم، روایات حضرات معصومین علیهم‌السلام و منابع معتبر فقهی مشخص است. همچنین این عقد از قدیم‌الایام تا به امروز نزد عرف جوامع بشری دارای کاربرد بوده است. بنابر نظر بیشتر فقها، گیرنده ودیعه حق استفاده از آن را ندارد و در صورتی که بدون اجازه ودیعه‌گذار از آن استفاده کند، متعدی (متجاوز) شناخته می‌شود و در صورت تلف‌شدن، ضامن آن است.

اوراق ودیعه ابزاری برای اعمال سیاست انقباضی پولی معرفی شده که بر پایه عقد شرعی ودیعه طراحی می‌شود. شیوه کار این اوراق به این شکل است که صاحبان وجوه، منابع خود را جهت حفظ ارزش وجوه، نزد بانک مرکزی به ودیعه می‌گذارند. بانک مرکزی این وجوه را بلوکه کرده (انقباض نقدینگی) و اجازه استفاده از آن را نخواهد داشت. در انتهای دوره، با توجه به میزان تورم، کاهش ارزش وجوه جبران شده و معادل قدرت خرید وجوه ابتدای دوره به صاحبان اوراق پرداخت خواهد شد. به عبارتی بانک مرکزی وجوه را در قالب یک امانت هم از جهت فیزیکی و هم به لحاظ ارزشی (در شرایط تورمی) حفظ می‌کند. این اوراق دارای ابعاد مختلفی است. از جمله اینکه هدف طراحی این اوراق، تلاش بانک مرکزی برای جمع‌آوری و انقباض نقدینگی جامعه به واسطه یک ابزار شرعی است، امری که اقتصادهای متعارف عموما با استفاده از اوراق قرضه همراه با سود ربوی آن را به انجام می‌رسانند. یکی از ابعاد مهم این اوراق، بعد شرعی و فقهی آن است. با توجه به آنکه پرداخت معادل قدرت خرید در قالب پرداخت سود نبوده و به نوعی تنها جبران کاهش ارزش پول بر اثر تورم ملاک است، گفته می‌شود علیرغم برخی اختلاف نظرات فقهی، جنبه شرعی این اوراق مورد پذیرش بوده و شورای فقهی بانک مرکزی موافقت خود را با این مکانیسم اعلام داشته است. اما نکته خطیری که در اینجا وجود دارد آن است که آیا می‌توان با همین استدلال در سطح خرد جامعه به صاحبان وجوه مازاد که منابع خود را به متقاضیان منابع می‌سپارند در زمان تادیه، اجازه دریافت معادل قدرت خرید وجوه بر حسب نرخ تورم، تحت عنوان جبران کاهش ارزش پول را داد؟ یا که این جبران صرفا برای عقد ودیعه‌ای که در آن، ودیعه‌گیرنده حق استفاده از وجوه را ندارد جایز است و در عقد قرض نمی‌توان از این قاعده استفاده کرد؟ آیا این قاعده فقط برای نهاد حاکمیتی همچون بانک مرکزی رواست و در سطح خرد و نهادهای غیرحاکمیتی اجرای این موضوع مجاز نیست؟ به هر حال اجرای یک قاعده در سطح اقتصاد کلان، آن هم با لحاظ تایید شورای فقهی بانک مرکزی، نیازمند پیوست‌های آموزشی و مباحث ترویجی و روشنگرانه برای آحاد جامعه و فعالان اقتصادی است تا جامعه از روی تقلید ناقص و بدون در نظر گرفتن احکام لازم عقود شرعی، در دام شبهات ربا نیفتند. پیوستی که حداقل در مورد مذکور، تاکنون مشاهده نشده است. نکته دیگر از جنبه اقتصاد پولی مطرح می‌شود و آن اینکه ممکن است ایراد شود که با لحاظ نرخ تورم حدود ۳۰ تا ۴۰ درصدی در اقتصاد کشور، جبران ارزش وجوه ودیعه گذاشته شده نزد بانک مرکزی معادل این نرخ، می‌تواند با برپایی یک «جنگ نرخی» بر سود بانک‌ها و موسسات مالی غیربانکی و نیز سود سایر اوراق بهادار اثرگذاری منفی داشته باشد. چرا که عموما نرخ سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار بانکی و اوراق دولتی کمتر از ۲۰ درصد است و ورود اوراق ودیعه با نرخ جبران برابر نرخ تورم مذکور، می‌تواند تعادل بازار پول و سرمایه را برهم بزند و حتی بر بازارهای با سود متغیر همچون اوراق سهام اثر تخریبی داشته باشد. البته پاسخ به این ایراد را می‌توان در صحبت‌های حجت‌الاسلام سیدعباس موسویان عضو و سخنگوی شورای فقهی بانک مرکزی در گفت‌وگو با پورتال بانکداری اسلامی (۸ آبان ۱۳۹۸) با هدف تشریح سازوکار این اوراق جست‌وجو کرد. ایشان در این گفت‌وگو به عنوان یکی از ملاحظات این اوراق بیان می‌دارند: «شورا، انتشار اوراق ودیعه توسط بانک مرکزی با هدف جذب وجوه از عموم در قالب ودیعه و باز پرداخت آن در سررسید با حفظ قدرت خرید، با نرخی حداکثر معادل نرخ تورم سالانه را در اجرای سیاست‌های پولی و کنترل رشد نقدینگی مغایر با موازین شرع تشخیص نداد». همچنین ایشان در بخش دیگر متذکر می‌شوند: «بانک مرکزی برای جبران کاهش ارزش وجوه ودیعه‌گذاری شده، می‌تواند درصد معینی را اعلام کند یا به صورت کلی اعلام کند که در سررسید با لحاظ نرخ تورم، وجوه ودیعه‌گذاری شده را باز پرداخت خواهد کرد. در هر صورت نرخ جبران کاهش ارزش وجوه ودیعه‌گذاری شده، نباید از نرخ تورم سالانه محاسبه شده توسط بانک مرکزی بیشتر باشد.» اشاره به اینکه سقف نرخ جبران کاهش ارزش وجوه ودیعه‌گذاری شده، نرخ تورم سالانه محاسبه شده توسط بانک مرکزی است، گویای این حقیقت است که نرخ جبران می‌تواند کمتر از نرخ تورم و متناسب با نرخ بازارهای موازی همچون سپرده‌های بانکی و سایر اوراق بهادار اسلامی باشد. بدیهی است تعیین نرخ جبران کاهش ارزش وجوه ودیعه‌گذاری شده در محدوده بیان شده به صلاحدید مقام سیاست‌گذار پولی و با توجه به حفظ تعادل و ثبات در بازارهای موازی قانونی خواهد بود. شایان ذکر است سازوکار استفاده از اوراق ودیعه حاوی نکات و تحلیل‌های دیگری هم هست که در فرصت‌های دیگر بدان پرداخته خواهد شد؛ اما جمع‌بندی یادداشت حاضر این سه نکته خواهد بود که اولا این اوراق بنا بر عقد شرعی ودیعه و به عنوان ابزار سیاست‌گذاری پولی طراحی شده است و بانک مرکزی حق استفاده از وجوه جمع‌آوری شده را ندارد و باید منابع تماما بلوکه شوند. ثانیا نیاز است همراه با طراحی و معرفی این ابزار، پیوستی ترویجی و آموزشی برای ممانعت از سوءبرداشت فعالان اقتصادی در مشابهت‌سازی الگوی جبران کاهش ارزش پول، تدارک دیده شود تا از افتادن در دام ربا اجتناب شود. ثالثا ضروری به‌نظر می‌رسد که مقام سیاست‌گذار پولی با لحاظ نرخ‌های بازار رقیب و ممانعت از ورود شوک به اقتصاد به برنامه‌ریزی و استفاده از این اوراق بیندیشد.

نکته

راه‌حل قیمتی و غیرقیمتی مشکلات مالی و پولی

محمد گلشاهی |

نگاه اقتصاددانان کشور به سمت و سویی باید باشد که همه جوانب در آن در نظر گرفته شود چرا که بعضا عوامل غیراقتصادی و غیرقیمتی بیشتر از عوامل قیمتی تاثیرگذار هستند. یکی از مسائلی که ذهن برخی از علاقه‌مندان به رشته اقتصاد را به خود درگیر کرده، بحث علاقه اقتصاددانان کشور به خصوص اقتصاددانان نسل جوان به ارایه راه‌حل‌های قیمتی است، یعنی عنصر قیمت را عامل بسیار تعیین‌کننده دانسته و حل تمام مشکلات را در گرو عملکرد نظام قیمت‌ها می‌دانند. در واقع اقتصاد امروزی هر چه بیشتر دلبسته ریاضیات‌سنجی و نمودارها شده است و در عوض تا آنجا که توانسته از علوم انسانی بودن خود فاصله گرفته است.

یعنی اقتصاددان امروز کشور ما به دلیل اهمیت یافتن ریاضیات و اقتصادسنجی در امتحانات و مقالات خودخواسته یا ناخواسته راه پیشرفت علمی را در فراگیری صرف این دروس قرار داده و تا آنجا که توانسته از رشته‌های انسانی مانند جامعه‌شناسی و روانشناسی فاصله گرفته و هر روز فاصله اقتصاد با دیگر رشته‌های علوم انسانی بیشتر می‌شود. این فراموشی علوم انسانی سبب شده تا اقتصاددانان کشور در ارایه راه‌حل‌های خود، انسان را در معادلات اقتصادی یک انسان اقتصادی عادی و بهینه‌یاب در نظر بگیرند که به سرعت خواسته‌های خود را بر اساس قیمت‌ها تعدیل می‌کند و مطلوبیت خود را بر اساس بودجه خود به حداکثر می‌رساند؛ اما در واقع برخی اوقات فراموش می‌کنند که انسان در یک جامعه ممکن است تفکر اقتصادی نداشته باشد و به جای تعدیل خواسته‌ها فریاد بکشد، اعتراض کند و رفتار غیراقتصادی انجام دهد. انسان‌ها در جامعه امروز کشورمان آنگونه که اقتصاددانان «فرض» می‌کنند رفتار نمی‌کنند شاید فقط مردم سوییس باشند که همانطور رفتار می‌کنند که اقتصاددانان کشور می‌خواهند و حتی مردم کشوری مانند فرانسه هم نسبت به تغییرات قیمت و مالیات و... حساس هستند. شاید بتوان گفت ملموس‌ترین مثال برای ناکارآمدی ارایه راه‌حل‌های قیمتی همین مساله بنزین باشد در حالی که بسیاری از اقتصاددانان کشور تنها راه بهینه شدن مصرف، حذف یارانه ثروتمندان، جلوگیری از قاچاق و... را گران کردن این کالا و نسخه آن را یا شوک درمانی یا افزایش تدریجی قیمت بنزین می‌دانستند. اما شاید برای بسیاری از دوستان تعجب‌آور باشد اگر بگوییم تجربیات قبلی ثابت کرده که این امر اشتباه و غیرواقعی است و گران کردن چه یک‌باره و چه تدریجی چندان تاثیری بر مصرف داخلی نگذاشت و بهبودی حاصل نکرد و اتفاقا عاملی که به یک‌باره جلوی افزایش مصرف بنزین را گرفت تنها و تنها همین کارت سوخت به عنوان یک راه‌حل غیرقیمتی بود که اجرا شد و بیشترین تاثیر را در کاهش مصرف بنزین داشت. البته سه یا چهار برابر کردن قیمت یک کالا بر میزان مصرف آن دخیل است اما اگر فقط ۱۰ درصد از مصرف آن کالا کم شود نشان از ضرورت استفاده از آن کالا در زندگی روزمره است. آخرین آمارنامه شرکت پالایش و پخش که مربوط به سال ۱۳۹۵ است نشان می‌دهد نه افزایش تدریجی در سال‌های قبل از طرح تثبیت توانست روند رو به رشد مصرف را تغییر دهد و نه طرح تثبیت تفاوت معناداری را با گذشته در مصرف ایجاد کرد. حتی ۴ برابر شدن قیمت بنزین در پی طرح هدفمندی یارانه‌ها نیز در کاهش میزان مصرف آن به اندازه سهمیه‌بندی سال ۱۳۸۶ موثر نبوده است. نکته دوم هم آن است که در سال ۱۳۹۴ و با کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی و حذف طرح سهمیه‌ای و یکسان کردن نرخ بنزین به هزار تومان در واقع قیمت به قیمت فوب خلیج فارس رسید. اما نکته اصلی این است که اگر چه قیمت بنزین در این سال‌ها به قیمت فوب افزایش داشت اما عامل اصلی اختلاف قیمت مربوط به افزایش یک‌باره قیمت دلار بود که به واسطه تحریم امریکا صورت گرفت.

آیا چون قیمت دلار بالا رفته و قیمت کالاهای داخلی نسبت به کشورهای همسایه ارزان شده باید قیمت همه کالاها را گران کنیم. منطق اقتصاد قیمتی پاسخ مثبت می‌دهد اما این نکته را در نظر نمی‌گیرد که با این قیمت‌ها بسیاری از خانوارها از خرید مایحتاج خود باز می‌مانند و این فشار اقتصادی به یک‌باره انسان اقتصادی را تبدیل به انسان معترض می‌کند. اگر بگوییم وقتی صادرات نفت در کشور ما به پایین‌ترین حد خود در این سال‌ها رسیده چه اشکالی دارد که این نفت را به جای محاسبه با قیمت فوب خلیج فارس که امکان فروش به آن قیمت را نداریم به قیمت تمام‌شده داخلی محاسبه کنیم و در اختیار مردم قرار دهیم. این همه فریاد در رابطه با یارانه پنهان مطمئنا در زمانی اتفاق می‌افتد که ما بتوانیم این نفت یا بنزین را در بازارهای جهانی بفروشیم. ضمن آنکه این نکته را هم نباید از نظر دور داشت که کیفیت بنزین داخلی شاید خریدار چندانی در بازارهای بین‌المللی نداشته باشد.

و البته برخی اوقات دوستان اقتصادی فراموش می‌کنند که انسان در جامعه ایرانی اگر میزان مصرفش بیشتر از استانداردهای جهانی است نه به خاطر ارزانی بنزین که برخی از آن به خاطر ماشین‌های پُرمصرفی است که در این سال‌ها در داخل کشور تولید شده یا به کشور وارد شده است.

یادداشت

تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها و نقش بانک‌ها

مهدیه زمردی |

در شرایط فعلی که بنگاه‌های اقتصادی از سمت عوامل برون‌زای بسیاری تحت فشار قرار دارند، نباید سیستم بانکی را فراتر از توان خود مقصر اصلی کمبود نقدینگی بنگاه‌ها دانست.

در مباحث مربوط به رونق تولید و خروج از رکود، اصطلاح «کمبود نقدینگی بنگاه‌ها» را بارها از مدیران بخش‌های مختلف اقتصادی شنیده‌ایم و از آنجایی که نظام تامین مالی ایران عمدتا بانک محور است مقصر اصلی این کمبود، بانک‌ها شناخته می‌شوند. به بیان دقیق‌تر منظور از کمبود نقدینگی بنگاه‌ها، در واقع مشکلات بنگاه‌ها در تامین سرمایه در گردش خود است که می‌تواند منشأ داخل بنگاه یا خارج از آن داشته باشد. ناتوانی مدیر مالی بنگاه در مدیریت دارایی‌ها و بدهی‌های جاری آن بنگاه از عوامل داخلی و نوسانات نرخ ارز، افزایش نرخ تورم و تحریم از عوامل خارجی تاثیرگذار بر میزان سرمایه در گردش بنگاه‌هاست.

گرچه نمی‌توان مرز دقیقی بین نحوه تامین مالی کوتاه‌مدت و بلندمدت بنگاه‌ها در اقتصاد قائل شد، اما عمدتا تامین مالی کوتاه‌مدت بر عهده بانک‌ها بوده و بازار سرمایه و بانک‌های سرمایه‌گذاری، عهده‌دار تامین مالی پروژه‌های بلندمدت بنگاه‌ها هستند. طرف عرضه تامین مالی در ایران، اعم از کوتاه‌مدت و بلندمدت، بانک‌ها هستند و بازار سرمایه ابزارهای مناسب تامین مالی سرمایه در گردش بنگاه‌ها را در اختیار آنها قرار نداده است و لذا بنگاه‌ها عمدتا برای تامین مالی سرمایه در گردش خود به بانک‌ها مراجعه می‌کنند. لذا عرضه‌کننده اصلی تامین مالی سرمایه در گردش بنگاه‌ها، بانک‌ها هستند.

از طرفی جهش‌های اخیر نرخ ارز، بازگشت مجدد تحریم‌های بین‌المللی و افزایش غیرقابل اجتناب نرخ تورم در سال گذشته، مدیریت حساب‌های دریافتنی و پرداختنی بنگاه‌ها را با مشکلات جدی مواجه ساخته است. زیرا بنگاه‌ها در تامین مواد اولیه و ماشین آلات خود از خارج از کشور به دلیل تحریم، نمی‌توانند از ابزارهایی مانند اعتبار اسنادی و... استفاده کنند و لاجرم نیازمند وجه نقد بیشتری برای گذران امور جاری خود هستند، همچنین افزایش نرخ ارز و تورم نیز بر خود بنگاه و بر بنگاه‌های بدهکار و در ارتباط با آن تاثیرگذار است. تاثیر شرایط خاص رکودی و تورمی اقتصاد در سال گذشته بر تمامی بنگاه‌های اقتصادی که به صورت حلقه‌های زنجیر به هم متصل هستند، باعث شده که تقاضای بنگاه‌ها برای تامین مالی سرمایه در گردش خود افزایش یابد.

از سمت عرضه نیز آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد که سیاست این بانک بر تمرکز بانک‌ها بر تامین مالی سرمایه در گردش بنگاه‌ها بوده و از مسوولیت بانک‌ها در قبال تامین مالی سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت اندکی کاسته شده است. به‌طوری که بر اساس گزارش بانک مرکزی سهم تسهیلات پرداختی در قالب سرمایه در گردش در تمام بخش‌های اقتصادی طی شش ماهه نخست سال ۹۸ مبلغ ۲۱۱۱.۷ هزار میلیارد ریال بوده که معادل ۵۵.۳ درصد کل تسهیلات پرداختی سیستم بانکی کشور است. این رقم در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۱۳.۵ درصد معادل مبلغ ۲۵۰.۵ هزار میلیارد ریال افزایش داشته است.

همچنین سهم تسهیلات پرداختی بابت تامین سرمایه در گردش بخش صنعت و معدن در شش‌ماهه سال جاری معادل ۸۶۲.۰ هزار میلیارد ریال بوده که ۷۲.۸ درصد از کل تسهیلات پرداختی به این بخش و ۴۰.۸ درصد از منابع تخصیص یافته به سرمایه در گردش کل بخش‌های اقتصادی است که بیانگر توجه و اولویت‌دهی بانک مرکزی به تامین مالی سرمایه در گردش بنگاه‌ها توسط سیستم بانکی در سال جاری است. از سوی دیگر، این آمار حاکی از افزایش سهم تامین مالی سرمایه در گردش بنگاه‌ها در سبد دارایی‌های بانک‌هاست و این در حالی است که بنگاه‌ها همواره از کمبود دسترسی به این منابع نارضایتی دارند. آنچه در این بین معمولا منعکس نمی‌شود، دشواری‌های پیش‌روی بانک‌ها در اعطای اینگونه تسهیلات است. یکی از این دشواری‌ها عدم انعطاف‌پذیری نرخ‌های سود است که مانع از اعمال نرخ سود متناسب با ریسک هر بنگاه توسط بانک می‌شود. از آنجایی که اطلاعات پنهانی در ترازنامه بنگاه‌ها وجود دارد که ممکن است بانک را متضرر کند، از انگیزه بانک‌ها برای ورود به این گونه تسهیلات می‌کاهد. برای حل این مشکل می‌توان رابطه بلندمدتی بین بانک و بنگاه تعریف کرد که بنگاه بر اساس اعتبار کسب کرده برای خود در این مدت بتواند از تسهیلات بانک استفاده کند و دیگر انگیزه‌های برای پنهان کردن اطلاعات خود از بانک نداشته باشد و از طرفی بانک نیز با پایش مداوم و از نزدیک بنگاه، از ریسک سبد دارایی خود کاسته و با توجه به ماهیت کوتاه‌مدت این تسهیلات، انگیزه کافی برای ورود به آن را داشته باشد. البته می‌بایست خاطرنشان کرد که این امر بدون وجود موسسات معتبر اعتبارسنجی و رتبه‌بندی بنگاه‌ها ممکن نخواهد بود. یکی دیگر از موانع بر سر راه بانک‌ها در تامین مالی بنگاه‌ها در دسترس نبودن ابزارهای تامین مالی متنوع و متناسب با بانکداری اسلامی است که بر پایه عقود مشارکتی نبوده تا بتواند تامین مالی مواد اولیه، حقوق و دستمزد و سایر هزینه‌های جاری بنگاه‌ها را با سرعت و سهولت بیشتری نسبت به عقود موجود تامین کند. در نهایت با توجه به کیفیت دارایی‌های سیستم بانکی و حجم بالای مطالبات معوق بانک‌ها که عمدتا با استمهال تسهیلات پوشانده شده‌اند، در شرایط فعلی که بنگاه‌های اقتصادی از سمت عوامل برونزای بسیاری تحت فشار قرار دارند، بدون در نظر گرفتن موارد فوق نمی‌بایست سیستم بانکی را فراتر از توان خود مقصر اصلی کمبود نقدینگی بنگاه‌ها دانست.

دنیای فناوری

اطلاعات هزاران کارمند فیس‌بوک به سرقت رفت

بلومبرگ | اطلاعات ۲۹ هزار کارمند فیس‌بوک که به‌شکل ساده و بدون رمزنگاری روی چند هارددیسک ذخیره شده بود، به سرقت رفت. به گزارش دیجیاتو، این هارد دیسک‌ها از داخل ماشین یکی از کارمندان بخش حقوق و دستمز این شرکت دزدیده شده‌اند. داخل این درایوها اطلاعات هزاران کارمند امریکایی قرار داشته که در سال ۲۰۱۸ به استخدام فیس‌بوک درآمده‌اند. این اطلاعات شامل شماره حساب، نام کامل و چهار رقم آخر شماره بیمه، مقدار حقوق، مزایا، پاداش و دیگر موارد مالی هستند. فیس‌بوک روز جمعه از طریق ارسال ایمیل، کارمندانش را در جریان این واقعه قرار داده است. اگرچه برخلاف همیشه، درایوهای به‌سرقت‌رفته حاوی اطلاعات کاربران نبوده، اما باز هم نقطه ضعفی برای این غول شبکه‌های اجتماعی به شمار می‌رود؛ شرکتی که رسوایی‌های زیادی را در مورد حریم شخصی به بار آورده و حالا حتی نمی‌تواند اطلاعات کارکنان خودش را حفظ کند. شیوه اطلاع‌رسانی فیس‌بوک هم به تنهایی جای بحث دارد. سرقت حدود یک ماه قبل یعنی در تاریخ ۱۷ نوامبر رخ داده اما کارکنان از آن بی‌اطلاع بودند. سه روز بعد فقط سرقت درایوها به اطلاع آنها رسیده و ۱۲ روز بعد مشخص شده که اطلاعات کاربران روی آنها قرار داشته است. فیس‌بوک با همکاری پلیس به دنبال کشف درایوهاست و به کارکنانش هم دو سال اشتراک خدمات حفاظت از جعل هویت ارایه می‌دهد. سخنگوی فیس‌بوک در این رابطه به بلومبرگ گفته است: «ما هیچ نشانه‌ای از سوءاستفاده مشاهده نکردیم و به نظر می‌رسد سرقت درایوها بدون انگیزه خاص صورت گرفته، یعنی سارق برنامه‌ای برای کسب اطلاعات کارکنان فیس‌بوک برنامه‌ریزی نکرده است.» با این حال هنوز مشخص نیست چرا اطلاعات کارکنان فیس‌بوک به شکل رمزنگاری نشده و از طریق درایوهای قابل حمل به بیرون از ساختمان این شرکت منتقل شده و با وجود آمار بالای سرقت خودرو در منطقه خلیج سان فرانسیسکو، چرا این درایوها بدون ملاحظات امنیتی به حال خود رها شده بودند.

کاهش اختلاف سهم سامسونگ و هواوی از بازار موبایل

کوریاهرالد | براساس تحقیقی جدید تخمین زده می‌شود اختلاف میان سهم سامسونگ و هواوی از بازار موبایل در ۲۰۱۹ کمتر شود. به گزارش مهر، بسیاری از کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند سامسونگ به برترین تولیدکننده موبایل جهان در سال جاری تبدیل شود. اما طبق یک گزارش صنعتی به نظر می‌رسد اختلاف فروش موبایل‌های هواوی با سامسونگ کاهش یابد و به کمترین میزان برسد. طبق آمار شرکت تحقیقاتی Strategy Analytics، شرکت کره‌ای سامسونگ با بارگیری ۳۲۳ میلیون دستگاه موبایل در ۲۰۱۹ میلادی ۲۱.۳ درصد از سهم بازار جهانی این کالا را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که سامسونگ سال گذشته ۲۹۱ میلیون موبایل بارگیری کرد و ۲۰.۳ درصد از سهم بازار جهانی موبایل را در اختیار داشت. از سوی دیگر این شرکت تخمین می‌زند در سال جاری میلادی ۲۵۱ میلیون دستگاه موبایل بارگیری کند و ۱۷.۷ درصد از سهم بازار جهانی موبایل را به خود اختصاص دهد. این در حالی است که سهم هواوی از بازار مذکور در سال گذشته میلادی ۱۴.۴ درصد بوده است. با توجه به افزایش خرید موبایل‌های هواوی داخل چین، عملکرد این شرکت ارتقا یافته و به این ترتیب عدم قطعیت خرید در بازارهای امریکای شمالی و اروپا (به‌دلیل تحریم‌های امریکا) جبران شود. با توجه به آنچه گفته شده اختلاف سهم دو شرکت از بازار جهانی موبایل از ۵.۹ درصد در ۲۰۱۸ به ۳.۶ درصد در ۲۰۱۹ میلادی می‌رسد. همچنین این شرکت تخمین می‌زند اپل در سال جاری میلادی نیز ۱۹۳ میلیون دستگاه آیفون بارگیری کند و ۱۳.۶ درصد از سهم بازار جهانی موبایل را به خود اختصاص دهد.

رشد ۶۵ درصدی بازار گجت پوشیدنی در سه ماهه سوم ۲۰۱۹

جی‌اس‌ام آرنا | شرکت IDC هفته گذشته اعلام کرد که اپل در صدر بازار گجت پوشیدنی قرار دارد. از نظر این شرکت، جایگاه نخست این کمپانی مدیون فروش بخش گجت‌های شنیدنی بود. اما شرکت دیگری به نام Canalys فصل سوم سال ۲۰۱۹ را بررسی کرده و اعلام می‌کند که این بار شیائومی در جایگاه نخست ایستاده است. البته این کمپانی تنها گجت پوشیدنی مثل دستبندهای هوشمند، ساعت‌های هوشمند و پایشگرهای سلامتی را بررسی می‌کند. به گزارش دیجیاتو، شیائومی با فروشی ۱۲.۲ میلیون گجت پوشیدنی و رشد سالانه ۷۴.۴ درصد، در جایگاه نخست این بازار قرار گرفته و ۲۷ درصد از سهم بازار را نیز به خود اختصاص داده است. شرکت Canalys موفقیت شیائومی را در فروش قدرتمند محصولات در بازارهای بومی و همچنین رشد برند در سطح جهانی می‌داند. تعقیب‌کننده کمپانی محبوب چینی، اپل است که با ۱۵ درصد از سهم بازار، رتبه دوم عرضه گجت پوشیدنی را به خود اختصاص داده. ۶۰ درصد فروش اپل در این سه ماه، مربوط به اپل واچ سری ۵ است. هواوی به عنوان دیگر کمپانی چینی این لیست، با ۱۳ درصد سهم بازار و فروش ۵.۹ میلیون دستگاه، رتبه سوم را به خود اختصاص داده. این کمپانی، رشد ۲۴۳ درصدی سالانه را تجربه کرده که بیشتر آن را مدیون فروش محصولاتش در چین بوده است. فیت بیت با ۸ درصد، تنها سازنده گجت پوشیدنی بوده که نسبت به دیگر رقبا، رشد چندانی نداشته است. سامسونگ هم با شش درصد از سهم بازار، رتبه پنجم را کسب کرده که بیشتر آن را مدیون فروش گلکسی فیت ارزان‌قیمت در بازارهای آسیایی است.

با وجود سرعت بالای پیشرفت برنامه‌های تحقیق و توسعه در حوزه هوش مصنوعی

هوش انسان هنوز از هوش مصنوعی برتر است

گروه دانش و فن | هوش مصنوعی به سرعت در حال رشد و شکوفایی است، اما هنوز محدودیت‌های بسیاری در این حوزه وجود دارد که قابل انکار نیست. البته در مواردی در مقایسه عملکرد هوش مصنوعی در مقایسه با انسان هوش مصنوعی توانسته به رقابت با هوش انسانی بپردازد یا حتی قدم‌هایی جلوتر از هوش انسانی بردارد، اما بسیاری نیز معتقدند که هوش مصنوعی کماکان بسیار عقب‌تر از هوش انسانی قرار دارد.

برنامه‌های تحقیق و توسعه در زمینه هوش مصنوعی با سرعت به پیش می‌رود، اما این فناوری هنوز به‌صورت جدی و آن‌طور که باید و شاید مورد بهره‌برداری قرار نگرفته است. تاکنون تلاش‌های بسیاری در زمینه هوش مصنوعی انجام شده و کماکان بحث تحقیق و توسعه در این حوزه با قدرت به پیش می‌رود. آخرین گزارش مربوط به تحقیقات هوش مصنوعی نشان می‌دهد محققان پیشرفت‌های خوبی در این زمینه داشته‌اند و توانسته‌اند به دستاوردهای قابل توجهی دست پیدا کنند. سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی شامل طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های مختلف اعم از تحقیقات، آموزش و دستاوردهای فنی می‌شوند و شاخص‌های مربوط به هوش مصنوعی یا AI Index زمینه‌های مختلفی را پوشش می‌دهد و AI Index به‌قدری متنوع است که دانشگاه‌هایی همچون هاروارد، استنفورد و مراکزی همچون OpenAI، دو ابزار جدید را برای بررسی داده‌هایی که از طرق هوش مصنوعی دریافت می‌کنند، معرفی کرده‌اند. یکی از این ابزارها برای جست‌وجوی مقالات تحقیقاتی هوش مصنوعی و دیگری برای تحقیق در مورد داده‌ها به‌منظور تحقیق و سرمایه‌گذاری کاربرد دارد. گزارش مربوط به AI Index سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد روند تحقیق و توسعهی در زمینه هوش مصنوعی کماکان ادامه داشته و متوقف نشده است. همچنین این گزارش تأیید می‌کند که رویکردهای تحقیقاتی در زمینه هوش مصنوعی نسبت به سال‌های قبل به‌صورت جدی‌تری دنبال می‌شود. این گزارش ۲۹۰ صفحه‌ای وضعیت روشنی از تحقیقات و طرح‌های توسعه‌ای در زمینه هوش مصنوعی ارایه می‌دهد که در مقاله زومیت، بخش‌های مهم آن استخراج شده است

تحقیقات هوش مصنوعی به سرعت به پیش می‌رود؛ از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۸، تعداد مقاله‌های منتشرشده در زمینه هوش مصنوعی رشد ۳۰۰ درصدی داشته و با گذشت زمان، تعداد افراد بیشتری در کنفرانس‌های مرتبط با هوش مصنوعی شرکت می‌کنند. در کنفرانس Neurips امسال در حدود ۱۳۵۰۰ نفر حضور داشتند که نسبت به کنفرانس ۲۰۱۲ رشد ۸۰ درصدی را به ثبت رسانده است.

آموزش‌های مرتبط با هوش مصنوعی محبوبیت دارند؛ از دوره‌های آموزشی یادگیری ماشین هم در دانشگاه‌ها و هم به‌صورت آنلاین بسیار استقبال می‌شود. به‌نظر می‌رسد هوش مصنوعی یکی از موضوعات مورد توجه و علاقه فارغ‌التحصیلان رشته‌های مرتبط با علوم کامپیوتر در امریکای شمالی است. بیش از ۲۱ درصد از فارغ‌التحصیلان مقطع دکترا به دریافت تخصص در زمینه هوش مصنوعی علاقه‌مند هستند که این رقم در حدود دو برابر علاقه‌مندان به زمین‌هایی امنیت و امنیت اطلاعات است که از محبوبیت بالایی برخوردار است.

ایالات متحده، در بسیاری از حوزه‌های مرتبط با هوش مصنوعی، جلوتر از بقیه کشورها حرکت می‌کند؛ باوجودی که چینی‌ها بیشتر مقاله‌های مرتبط با هوش مصنوعی را منتشر می‌کنند، اما از نظر تأثیرگذار بودن مقاله‌های تحقیقاتی، امریکایی‌ها حرف‌هایی برای گفتن دارند. بیش از ۴۰ درصد مقاله‌های تحقیقاتی امریکایی‌ها مرتبط با هوش مصنوعی در سطح جهانی مطرح می‌شوند. ایالات متحده، بیشترین سرمایه‌گذاری مالی را در بین کشورهای جهان به هوش مصنوعی اختصاص داده است. امریکایی‌ها سرمایه‌ای حدود ۱۲ میلیارد دلار برای تحقیقات مرتبط با هوش مصنوعی اختصاص داده‌اند. در حالی که چینی‌ها تنها ۶.۸ میلیارد دلار برای تحقیق و توسعه در این زمینه تخصیص داده‌اند و به عنوان دومین کشوری که در این حوزه بیشترین سرمایه‌گذاری را اختصاص داده شناخته می‌شوند. از سوی دیگر امریکایی‌ها بیشترین ثبت پتنت (اختراع) را در زمینه هوش مصنوعی نسبت به سایر کشورها به ثبت رسانده‌اند. تعداد پتنت‌های ثبت‌شده امریکایی‌ها در زمینه هوش مصنوعی سه برابر بیشتر از تعداد پتنت‌های ژاپنی‌ها در همین حوزه است.

آموزش الگوریتم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی به‌مرور سریع‌تر و ارزان‌تر می‌شوند؛ تا زمانی که نتیجه تحقیقاتی نتواند در دسترس و مورد استفاده قرار گیرد، کاربرد خاصی هم نخواهد داشت. تیم تخصصی AI Index در گزارش خود خاطرنشان کرده‌اند که زمان لازم برای آموزش الگوریتم بینایی ماشین روی مجموعه داده محبوب (ImageNet) از حدود سه ساعت در اکتبر ۲۰۱۷ به حدود ۸۸ ثانیه در جولای ۲۰۱۹ کاهش یافته است. علاوه بر مدت زمان آموزش، شاهد کاهش هزینه‌های آموزش نیز هستیم.

بیشترین سرمایه‌گذاری در حوزه هوش مصنوعی به تحقیق و توسعه خودروهای خودران مربوط می‌شود؛ در حدود ۱۰ درصد سرمایه‌گذاری‌های جهانی به خودروهای خودران مربوط می‌شود که رقمی در حدود ۷.۷ میلیارد دلار است. در بخش تحقیقات پزشکی و حوزه تشخیص چهره در حدود ۷/۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری می‌شود. در سال ۲۰۱۸ بخش اتوماسیون فرآیندهای روباتیکی در حدود یک میلیارد دلار و برای زنجیره تأمین بیش از ۵۰۰ میلیون دلار جذب سرمایه داشته‌اند. آمار و ارقام و همچنین اطلاعات منتشرشده در این گزارش واقعا قابل توجه است. اما می‌توان اینطور نتیجه‌گیری کرد که سرعت تحقیق و توسعه در بخش هوش مصنوعی شاید آنقدرها اهمیت نداشته باشد، بلکه آن چیزی که اهمیت دارد آن است که ببینیم چنین تحقیقاتی، چه دستاوردها و نتایجی را به‌همراه داشته‌اند.

باوجودی که هوش مصنوعی به سرعت در حال رشد و شکوفایی است، اما هنوز محدودیت‌های بسیاری در این حوزه وجود دارد که قابل انکار نیست. یکی از بخش‌های گزارش تهیه‌شده به‌موضوع مقایسه عملکرد هوش مصنوعی در مقایسه با انسان اختصاص داده شده است و به مواردی اشاره کرده که هوش مصنوعی توانسته به رقابت با هوش انسانی رفته یا حتی قدم‌هایی جلوتر از هوش انسانی بردارد. موضوع به دهه ۱۹۹۰ برمی‌گردد که برای نخستین‌بار برنامه‌های مبتنی بر هوش مصنوعی توانستند در بازی شطرنج یا برخی بازی‌های دیگر از هوش انسانی پیشی گرفته و پیروز میدان شوند. با رونق یادگیری ماشین، این وضعیت شتاب بیشتری به خود گرفت و شاهد معرفی بازی‌های ویدیویی و بازی‌های بیشتری مبتنی بر هوش مصنوعی به بازار بودیم. حتی در سال ۲۰۱۷ گزارشی مبنی بر استفاده از هوش مصنوعی برای بررسی تصاویر مربوط به سرطان پوست منتشر شد که نشان می‌داد هوش مصنوعی در بررسی تصاویر مربوط به سرطان پوست عملکرد دقیق‌تری نسبت به هوش انسان دارد. البته بسیاری نیز معتقدند که هوش مصنوعی کماکان بسیار عقب‌تر از هوش انسانی قرار دارد. هرچند پیش‌تر گفته شده بود که هوش مصنوعی دیپ مایند در بازی‌های چندنفره هم انسان را شکست می‌دهد. باوجودی که هوش مصنوعی توانسته کارهایی را به انجام برساند ولی هنوز بر هوش انسانی به‌صورت کامل برتری ندارد. برای مثال، وقتی هوش مصنوعی می‌تواند در برخی بازی‌های رایانه‌ای انسان را شکست بدهد، به قوانین روشن و شفاف شبیه‌سازی و آموزش هوش مصنوعی ارتباط دارد. گاهی لازم است برای آموزش الگوریتم‌های هوش مصنوعی به سیستمی، صدها سال بر مبنای روز خورشیدی زمان صرف شود. در حالی که هوش انسانی به سرعت همان موضوع را فرا می‌گیرد.

از طرفی، دامنه کاربردهای هوش مصنوعی بسیار محدود است. مثلا وقتی سیستمی مبتنی بر هوش مصنوعی آموزش داده می‌شود، نمی‌تواند از آنچه آموخته برای حوزه‌های دیگری استفاده کند و برای انجام کارهای دیگر مجددا باید آموزش ببیند. آبان‌ماه امسال در خبری گفته شد که هوش مصنوعی دیپ مایند بالاتر از ۹۹.۹۸ درصد از بازیکنان استارکرافت ۲ قرار گرفته است. ممکن است هوش مصنوعی بتواند سرطان سینه را با دقتی مشابه یک متخصص تشخیص بدهد، اما نمی‌تواند همین کار را برای سرطان ریه هم انجام دهد و حتی نمی‌تواند برای بیمار نسخه‌ای بنویسد. به‌عبارت دیگر، در حال حاضر سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی ابزارهایی یک‌بار مصرف هستند که از انعطاف‌پذیری لازم همانند هوش انسانی نیز برخوردار نبوده و نمی‌توانند در مقایسه با هوش انسانی ایفای نقش کنند. البته آنچه گفته شد بدین معنی نیست که هوش مصنوعی بی‌فایده بوده و کاربردی ندارد. با وجود محدودیت‌های سیستم‌های مبتنی بر یادگیری ماشین، تحقیق و توسعه در این زمینه با صرف بودجه‌های کلان با سرعت به پیش می‌رود. وقتی موضوع محدودیت‌های هوش مصنوعی مطرح می‌شود، به یاد صحبت Andrew Ng از پیش گامان یادگیری ماشین می‌افتیم که می‌گفت: «وقتی فردی معمولی می‌تواند کار ذهنی را در زمانی کمتر از یک ثانیه با فکر خودش انجام دهد، احتمالا در آینده نزدیک هوش مصنوعی باید بتواند همان کار را به‌صورت خودکار در لحظه به انجام برساند.»

برش

باوجودی که هوش مصنوعی به سرعت در حال رشد و شکوفایی است، اما هنوز محدودیت‌های بسیاری در این حوزه وجود دارد که قابل انکار نیست. یکی از بخش‌های گزارش تهیه‌شده به موضوع مقایسه عملکرد هوش مصنوعی در مقایسه با انسان اختصاص داده شده است و به مواردی اشاره کرده که هوش مصنوعی توانسته به رقابت با هوش انسانی رفته یا حتی قدم‌هایی جلوتر از هوش انسانی بردارد. موضوع به دهه ۱۹۹۰ برمی‌گردد که برای نخستین‌بار برنامه‌های مبتنی بر هوش مصنوعی توانستند در بازی شطرنج یا برخی بازی‌های دیگر از هوش انسانی پیشی گرفته و پیروز میدان شوند. با رونق یادگیری ماشین، این وضعیت شتاب بیشتری به خود گرفت و شاهد معرفی بازی‌های ویدیویی و بازی‌های بیشتری مبتنی بر هوش مصنوعی به بازار بودیم. حتی در سال ۲۰۱۷ گزارشی مبنی بر استفاده از هوش مصنوعی برای بررسی تصاویر مربوط به سرطان پوست منتشر شد که نشان می‌داد هوش مصنوعی در بررسی تصاویر مربوط به سرطان پوست عملکرد دقیق‌تری نسبت به هوش انسان دارد. البته بسیاری نیز معتقدند که هوش مصنوعی کماکان بسیار عقب‌تر از هوش انسانی قرار دارد.

برنامه برای صنعتی شدن ماهواره‌ها در مدار لئو

رییس سازمان فضایی ایران از افزایش حدود دو برابری بودجه بخش فضایی کشور خبر داد و گفت: «سال آینده موضوع صنعتی‌سازی حضور ماهواره‌های ایرانی در مدار پایین زمین (لئو) در دستور کار قرار دارد.» مرتضی براری در گفت‌وگو با مهر، درباره جزییات لایحه پیشنهادی بودجه سال ۹۹ در بخش فضا گفت: «برای تحقق اعتبار سال ۹۹ در حوزه فضا، سه تکلیف در راستای تکالیف برنامه ششم توسعه مدنظر قرار گرفته که شامل توسعه فناوری بومی، تامین ماهواره عملیاتی و توسعه خدمات نوین فضایی می‌شود. اعتبارات سال ۹۹ در لایحه بودجه با توجه به تحقق این سه هدف، پیش‌بینی شده است. این برنامه‌ریزی براساس برنامه‌ها و پروژه‌هایی است که از قبل شروع شده و نیز برای تکمیل آنها در سال ۹۹ صورت گرفته است.»

رییس سازمان فضایی ایران در مورد آخرین وضعیت این اهداف گفت: علاوه بر تامین ماهواره عملیاتی، صنعتی کردن ماهواره‌ها در مدار لئو نیز در دستور کار قرار دارد که این موضوع در راستای توسعه فناوری بومی صورت می‌گیرد. ما در بخش توسعه ماهواره‌های در مدار پایین زمین (لئو) از مرحله تحقیق و توسعه در حال گذر هستیم و بخش عمده‌ای از فعالیت‌های تحقیق و توسعه‌مان انجام شده است. براین اساس برنامه پیش‌بینی‌شده برای سال ۹۹ و ۱۴۰۰ نیز این است که فناوری بومی ماهواره، در مدار لئو تثبیت و صنعتی شود و از وادی تحقیقات گذر کنیم. بودجه پیش‌فرض سال ۱۴۰۰ نیز در جداول لایحه بودجه آمده است اما تنها اعتبارات بودجه سال ۹۹ مصوب می‌شود.»

رییس سازمان فضایی ایران، کل بودجه بخش فضایی کشور را ۶۰۱ میلیارد تومان عنوان کرد که از محل درآمدهای وزارت ارتباطات و چند ردیف دیگر مربوط به پژوهشگاه فضایی و ردیف متفرقه سازمان فضایی ایران در سال ۹۹ تخصیص می‌یابد و گفت: «با توجه به ردیف‌های بودجه که برای سازمان فضایی ایران در نظر گرفته شده است، پیشنهاد بودجه سال ۹۹ نسبت به مصوب سال ۹۸ رشدی حدود ۲ برابر (۱.۹) را نشان می‌دهد. اعتباری که برای سال ۹۹ و ۱۴۰۰ پیش‌بینی شده، جوابگوی اهداف کلان سازمان فضایی است و ما امیدواریم این بودجه در صورت تصویب، تثبیت فناوری فضایی و صنعتی‌سازی ماهواره‌های در مدار لئو را پوشش دهد.»

براری توضیح داد: «ما اگر بخواهیم برای محصول ماهواره، چرخه عمر درنظر بگیریم، این چرخه از مراحل اولیه که توسعه فناوری، تحقیقات، تست و ساخت نمونه است، شروع می‌شود و در نهایت این فناوری در مراحل پایین خود تثبیت شده و به یک محصول قابل اعتماد، اتکا و عملیاتی تبدیل می‌شود و اگر نیاز باشد می‌توان به تعداد و تیراژ از آن تولید کرد. در دنیا نیز این روال وجود دارد. به نحوی که طی چندین سال برای یک محصول تحقیقات انجام می‌دهند و زمانی که این فناوری تثبیت و صحه‌گذاری شد، به عنوان یک محصول عملیاتی درنظر گرفته می‌شود و می‌توان با آن به عنوان یک محصول صنعتی برخورد کرد؛ ما نیز در ایران در بحث ماهواره‌های سنجشی و مخابراتی که در مدار پایین قرار دارند، به آن نقطه از صنعتی‌سازی می‌رسیم و پرونده تحقیقات و توسعه فناوری را کامل می‌کنیم. در بخش تامین ماهواره‌های عملیاتی نیز در سال ۹۹، طبق تکالیف برنامه ششم توسعه و با استفاده از ظرفیت‌های خارج از کشور، تامین یکی از دو ماهواره عملیاتی در دست تکلیف را در سال آینده محقق می‌کنیم.»

معاون وزیر ارتباطات وفناوری اطلاعات با بیان اینکه بودجه‌ای که برای بخش فضایی در سال ۹۹ پیش‌بینی شده است، این دو حوزه را کامل پوشش می‌دهد، افزود: «در بحث توسعه خدمات فضایی نیز پیش‌بینی شده که طبق برنامه ششم، ۱۵ سامانه ارایه خدمات نوین فضایی راه‌اندازی و در اختیار دستگاه‌های بهره‌بردار داده‌های فضایی قرار گیرد. در این زمینه با توجه به محدودیت‌های اعتباری سال‌های اول برنامه، از اهدافمان عقب‌تر هستیم و با این وجود پیش‌بینی می‌کنیم که در سال ۹۹ حدود سه تا چهار سامانه را محقق کنیم و تحویل دستگاه‌های بهره‌بردار دهیم. از جمله این سامانه‌ها می‌توان به سامانه پایش محصولات کشاورزی با استفاده از داده‌های فضایی اشاره کرد.»

رییس سازمان فضایی ایران در مورد وضعیت پرتاب ماهواره‌ها در سال ۹۹ نیز گفت: «در سرفصل توسعه فناوری بومی برای سال آینده، یکی از ارکان اصلی بحث پرتاب ماهواره است و برنامه ما نیز در این خصوص مشخص است و بسته به میزان پیشرفت پروژه‌ها و توافقاتی که انجام می‌شود، آن برنامه را اعلام می‌کنیم. ما اتمام ساخت سه ماهواره بومی را در برنامه سال ۹۸ داشتیم که با توجه به روند پیشرفت کار، اتمام آنها نیز محقق و آماده پرتاب خواهند بود. اما زمان‌بندی پرتاب آنها، تابع برنامه‌ریزی کلان کشور انجام می‌شود. برای سال ۹۹ نیز پیشنهادمان را برای ساخت ماهواره ارایه داده‌ایم و در صورتی که نهایی شود، آن را اعلام می‌کنیم.»

به گزارش مهر، در لایحه پیشنهادی بودجه سال ۹۹ در جدول شماره یک مصارف دستگاه‌های اجرایی، برای سازمان فضایی ایران، ۲۶۱ هزار و ۹۸۸ میلیون ریال اعتبار هزینه‌ای در نظر گرفته شده است که این سازمان باید آن را در تامین و توسعه زیرساخت‌ها، خدمات، کاربردهای و مدیریت بخش فضایی با ارایه ۱۵ خدمت نوین فضایی مصرف کند. در همین حال این سازمان برای تهیه و ارایه اسناد و گزارش‌های مدیریتی و توسعه فعالیت‌های فضایی کشور مبلغ ۱۰۴ هزار میلیون ریال، برای راهبری و نظارت بر پروژه‌ها و توسعه کاربردها و خدمات فضایی کشور مبلغ ۸۴ هزار میلیون ریال، برای انجام مطالعات فنی، اقتصادی در جهت توسعه و ترویج کسب‌وکارهای فضایی مبلغ ۳۶ هزار میلیون ریال و برای ارایه خدمات فضایی ۳۶ هزار میلیون ریال بودجه دریافت می‌کند. در جدول شماره ۲ برآورد اعتبارات هزینه و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات، برای موضوع تامین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی مبلغ ۳ میلیون و ۲۹ هزار و ۳۳۶ میلیون ریال بودجه پیش‌بینی شده است که این رقم در سال ۹۷ حدود یک میلیون و ۳۵۷ هزار و ۴۵۹ میلیون ریال بوده و مصوب سال ۹۸ نیز یک میلیون و ۵۴۴ هزار و ۷۳۹ میلیون ریال در نظر گرفته شده است. در همین حال برآورد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از این ردیف بودجه، مبلغ ۴ میلیون و ۱۰۰ هزار و ۲۰۰ میلیون ریال است که در سال ۹۷ حدود ۷۳۰ هزار میلیون ریال و مصوب سال ۹۸ نیز مبلغ ۴ میلیون و ۸۷۶ هزار میلیون ریال بوده است. از سوی دیگر، در جدول شماره ۷ مربوط به اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های مجری نیز به پژوهشگاه فضایی ایران در ذیل سازمان فضایی ایران برای سال ۹۹ مبلغ ۵۱۶ هزار و ۲۴۰ میلیون ریال بودجه پیشنهاد شده است. عملکرد هزینه‌ای این پژوهشگاه در سال ۹۷ مبلغ ۱۵۰ هزار و ۹۷۸ میلیون ریال و بودجه مصوب در سال ۹۸ آن مبلغ ۱۹۰ هزار میلیون ریال بوده است. این درحالی است که از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز بودجه این پژوهشگاه در سال ۹۹ مبلغ ۸۸ هزار میلیون ریال برآورد شده که این رقم در سال ۹۷ حدود ۳۰ هزار میلیون ریال و مصوب سال ۹۸ آن ۶۲ هزار میلیون ریال بوده است.

یک میلیون و ۶۰۰ هزار نفر شاکی خدمات ارزش افزوده هستند

مدیرکل نظارت بر سرویس‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات سازمان تنظیم مقررات رادیویی گفت: «پرونده برخی شرکت‌های خدمات ارزش افزوده که از ناآگاهی شهروندان درآمد کسب می‌کردند در قوه قضاییه تشکیل شده و یک میلیون و ۶۰۰ هزار شاکی در کشور دارد.» به گزارش ایرنا، سیدمحمد امامی روز شنبه در نشست شورای برنامه‌ریزی کرمانشاه درباره فعالیت شرکت‌های خدمات ارزش افزوده اظهار کرد: «این شرکت‌ها از بستر ارتباطی اپراتورها استفاده کرده و برای ارایه این خدمات برخی افراد را بدون اطلاع عضو کرده و از این محل درآمد کسب می‌کردند.» وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود در رابطه با پوشش کامل اپراتورهای تلفن همراه در کشور گفت: «با توجه به مشکلاتی همچون عوارض زمین پوشش ۱۰۰ درصد رادیویی در کشور امکان پذیر نیست اما در تلاشیم که این میزان به حداکثر برسانیم.» مدیرکل نظارت بر سرویس‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات سازمان تنظیم مقررات رادیویی کشور، با اشاره به وجود ۱۰۰ هزار کیلومتر جاده بین شهری در کشور، گفت: «پوشش ۸۰ درصدی این محورها در تعهد اپراتورهاست و ۲۰ درصد بقیه باید از محل اعتبارات دولتی تامین شود.» امامی با بیان اینکه در سه سال اخیر اقدام‌های بسیاری در حوزه بهبود پوشش ارتباطی در کرمانشاه انجام شده است، افزود: «اکنون در حال انجام برآوردهای لازم هستیم و تا ۴۵ روز آینده گزارش کاملی از مشکلات ارتباطی کرمانشاه را ارایه می‌دهیم.» هوشنگ بازوند، استاندار کرمانشاه نیز در این نشست نسبت به پول ارزش افزوده‌ای که از مردم کسر شده است، گلایه کرد و گفت: «این کار که بدون رضایت مردم بوده را می‌توانیم دزدی آشکار بدانیم. به بهانه ارزش افزوده از یک جوان جوانرودی ۱۲ میلیون تومان برداشت کرده‌اند، مخابرات باید این پول‌های برداشت‌شده از افراد مختلف را به حساب آنها برگرداند.»

«تعادل» سهم استان‌ها در مهم‌ترین سند مالی کشور را بررسی می‌کند

دورنمای توسعه استانی

گروه بنگاه‌ها | بعد از ارایه بودجه سال ۹۹ توسط دولت به مجلس و آغاز فرآیند بررسی بودجه در بهارستان، بازار ارزیابی‌های تحلیلی در خصوص ابعاد و زوایای کلی بودجه در رسانه‌های گروهی و محافل کارشناسی حسابی گرم شده و افراد و جریانات مختلف تلاش می‌کنند تا مهم‌ترین سند اقتصادی کشور را در بخش‌های مختلف تحلیل و ارزیابی کنند. در این میان سهم استان‌های مختلف از بودجه سنواتی کل کشور و دورنمایی که از بودجه ۹۹ در فرآیند توسعه استان‌های مختلف منعکس می‌شود یکی از مهم‌ترین داده‌های اطلاعاتی است که با پیگیری آن می‌توان تصویری از پیشرفت به دست آورد. نکته جالب توجه اما افزایش سهم بودجه استان‌ها در سال ۹۹ به نسبت سال ۹۸ است؛ موضوعی که نشانگر این واقعیت مشخص است که دولت تلاش می‌کند تا فرآیند توسعه در استان‌ها را بر اساس یک نگاه بومی و منطقه‌ای دنبال کند و از تمرکز بودجه در مرکز پرهیز کرده است.

بر اساس آمار ارایه شده بودجه‌ای که برای مصارف هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها در نظر گرفته شده بیش از ۲۸ هزار میلیارد تومان بوده که سهم استان خورستان همانند امسال بیش از دیگر استان‌های کشور است. بودجه استان خوزستان بیش از ۲/۳ هزار میلیارد تومان بوده که پنج برابر بودجه استان سمنان است. بعد از استان خوزستان، بیشترین میزان بودجه به استان‌های تهران و فارس تعلق گرفته است. بر اساس آمارها، بودجه استان تهران در سال آینده ۱۹۱۵ میلیارد تومان است. همچنین کمترین بودجه در نظر گرفته در سال آینده متعلق به استان سمنان است. بودجه استان سمنان در لایحه بودجه ۹۹ معادل ۴۵۴ میلیارد تومان است. بعد از استان سمنان، کمترین میزان بودجه به استان‌های قم و قزوین تعلق گرفته است. با عبور از روزهای ابتدایی ارایه بودجه آرام آرام چهره‌های اقتصادی استان‌های مختلف در خصوص بودجه‌های استانی به اظهار نظر می‌پردازند که بد نیست از منظر تحلیلی نگاهی به این اظهار نظرها انداخته شود.

تصویر مطالبات فارس در بودجه

در شرایطی که استان فارس بعد از خوزستان و تهران توانسته بیشترین سهم بودجه‌ای را به دست آورد؛ رییس سازمان برنامه و بودجه فارس می‌گوید: بودجه استان فارس در ردیف بودجه سال ۹۸ از دوهزار و ۹۹۴ میلیارد تومان به سه هزار و ۴۶۲ میلیارد تومان می‌رسد. حسن نوروزی دیروز در نشستی خبری با بیان اینکه پروژه‌های ملی در استان فارس رشد ۳۴ درصدی اعتبارات را تجربه می‌کنند بیان کرد: در سال ۹۸ اعتبارات پروژه‌های ملی در فارس یک هزار و ۳۵۶ میلیارد تومان بود که این اعتبارات در سال آینده به هزار و ۸۱۸ میلیارد تومان افزایش خواهد یافت.

نوروزی در خصوص پروژه‌های استانی نیز خاطرنشان کرد: در سال ۹۸ بالغ بر یک هزار و ۶۳۸ میلیارد تومان پروژه مصوب استانی در بودجه وجود داشت که این میزان در بودجه سال ۹۹ به یک هزار و ۶۴۴ میلیارد تومان افزایش یافته است.

وی در خصوص پروژه‌های اولویت‌دار استان فارس در ردیف بودجه سال ۹۹ تاکید کرد: آزاد راه شیراز- أصفهان در بودجه سال ۹۹ بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار به آن تخصیص خواهد یافت و در سال ۱۴۰۰ نیز مقرر شده تا ۲۰۰ میلیارد تومان دیگر به این پروژه اختصاص یابد لازم به ذکر است که در. سال ۹۸ بیش از ۷۸ میلیارد تومان اعتبار به این پروژه عمرانی تخصیص یافته است.

نوروزی ادامه داد: پروژه راه آهن اقلید -یزد نیز یکی از پروژه‌های اولویت‌دار استان است که پیش بینی اختصاص ۳۰۰ میلیاردی این طرح نیز در لایحه بودجه سال ۹۹ تقدیم مجلس شده است.

رییس سازمان برنامه و بودجه فارس در خصوص پروژه‌های فعال فارس طی دو سال اخیر تاکید کرد: در سال ۹۸ بیش از ۱۶۲ پروژه در فارس در بودجه در نظر گرفته شده بود اما با احتساب تجمع پروژه‌ها و تغییر پروژه‌ها از ملی به استانی در بودجه سال ۹۹ می‌توان گفت که ۱۵۲ پروژه در استان فارس مطرح شده است.

نوروزی در خصوص بودجه عمرانی گفت: بودجه عمرانی فارس در سال ۹۸ بیش از ۲۲۹ میلیارد تومان بود که از این میزان ۲۶۲ میلیارد تومان تخصیص یافت اما در بودجه سال ۹۹ بودجه عمرانی فارس افزایش داشته و به ۳۸۸ میلیارد تومان رسیده است.

وی همچنین در خصوص اختصاص بودجه نفت و گاز و توازن نیز عنوان کرد: در بودجه ۳ درصد نفت و گاز در سال ۹۸ مصوب شده بود که به استان ۲۹۱ میلیارد تومان تخصیص یابد که این میزان نیز در سال ۹۹ به ۱۷۰ میلیارد تومان تقلیل می‌یابد و در حوزه بودجه توازن نیز تغییر چشمگیری رخ نداده و از ۹۵۶ میلیارد تومان در سال ۹۸ به ۹۵۴ میلیارد تومان در سال ۹۹ رسیده‌ایم.

افزایش سهم کردستان در لایحه بودجه

استان کردستان هم یکی از استان‌هایی است که معمولا اعداد و ارقام بودجه‌ای آن بازتاب‌های وسیعی در رسانه‌های گروهی پیدا می‌کند؛ در همین خصوص رییس سازمان برنامه و بودجه کردستان می‌گوید: اعتبارات این استان از سه ردیف تملک دارایی‌های استانی، ملی استانی شده و ملی در لایحه بودجه سال آینده در مقایسه با امسال بیش از ۲۹ درصد افزایش دارد. بهرام نصراللهی‌زاده اظهار داشت: در چند سال اخیر دولت پایبند به تقدیم لایحه بودجه در مهلت مقرر به مجلس بود که باعث شد طرح‌های اجرایی چند ماه اول سال در انتظار تخصیص بودجه نباشد و به موقع آغاز شوند. وی با اشاره به افزایش ۵.۲ درصدی بودجه عمرانی کشور در لایحه ۹۹ نسبت به امسال یادآور شد: بودجه سال ۹۸ نسبت به ۹۷ نیز حدود ۱۱ درصد رشد داشت ولی بودجه کردستان همان سال افزایش ۳۸ درصدی داشت. نصراللهی‌زاده افزود: اعتبار کردستان از تملک دارایی‌هایی سرمایه‌ای ۹۱۹ میلیارد تومان بود که امسال به ۹۲۲ میلیارد تومان افزایش یافته است.

وی افزایش سهم اعتبارات عمرانی کردستان از لایحه بودجه ۹۹ را ۶ برابر افزایش بودجه کشور اعلام کرد و گفت: در طرح‌های پیوست شماره یک قانون بودجه که طرح‌های مشخصی را شامل می‌شود، سهم کردستان در سه بخش اعتبارات تملک دارایی، ملی استانی شده و ملی ۲۹ درصد افزایش دارد و از یک هزار و ۳۹۶ میلیارد تومان در سال گذشته به یک هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان در لایحه بودجه ۹۹ رسیده است.

رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کردستان به طرح‌های مهم و کلیدی استان از جمله راه‌آهن اشاره کرد و اظهار داشت: اعتبار راه آهن در سال ۹۷ حدود ۴۸ میلیارد تومان بود که این میزان در سال ۹۸ به ۱۵۰ میلیارد تومان افزایش یافت و امسال در لایحه بودجه ۳۵۰ میلیارد تومان به این طرح اختصاص یافته است.

وی اضافه کرد: برای سدهای گاران امیرآباد و رمشت و شبکه‌های انتقال آنها ۱۳۵ میلیارد تومان اعتبار در لایحه قانون بودجه سال آینده پیش بینی شده است.

وی افزود: ۱۰ طرح ملی مشترک در استان وجود دارد که از جمله مهم‌ترین آنها کریدور شمال به جنوب است که در لایحه بودجه ۲۰۵ میلیارد تومان اعتبار دارد.

نصراللهی‌زاده با بیان اینکه سال گذشته ۲۳ طرح ملی استانی شده داشتیم، یادآور شد: بخشی از این طرح‌ها به اتمام رسیده و بخشی دیگر نیز به پروژه‌های ملی تبدیل شدند و امسال ۱۵ طرح در لایحه بودجه ۹۹ اعتبار دارند.

رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان مساله اول کشور را رونق تولید و بهبود اقتصاد دانست و افزود: همان گونه که رهبر معظم انقلاب فرمودند جنگ از وزارت جنگ امریکا به وزارت خزانه‌داری این کشور منتقل شده است.

نصراللهی‌زاده همچنین از تلاش سرادر رجبی فرمانده سابق سپاه بیت‌المقدس در اجرای طرح‌های محرومیت زدایی تقدیر کرد و گفت: امنیت نقش مهمی در ایجاد ظرفیت‌های لازم برای توسعه نقش اساسی دارد.

گیلان نیازمند نگاه جامع دولت در بودجه

در شرایطی که هنوز اعداد و ارقام بودجه‌ای گیلان از سوی مسوولان استخراج نشده اما بهبود وضعیت بهداشت و درمان، ساماندهی پسماند، آلودگی رودخانه‌ها مهم‌ترین معضلات و چالش‌های گیلان هستند که نیازمند برنامه‌ریزی، اعتبارات و منابع مالی از سوی دولت است. محمدحسن قربانی نماینده مردم آستانه در مجلس دهم در همین زمینه می‌گوید: پیگیری نیازهای گیلان و تخصیص اعتبارات کافی به استان در خلال بررسی و تصویب لایحه بودجه ۹۹ ضروری است که پس از فرصت کمیسیون تلفیق، رایزنی در صحن علنی مجلس برای افزایش سهم اعتبارات گیلان از بودجه ۹۹ در دستور کار قرار می‌گیرد. گیلان از حیث موقعیت جغرافیایی و تولید بسیاری از محصولات کشاورزی موقعیتی استراتژیک در کشور دارد بنابراین انتظار داریم دولت نگاه جامع‌تری نسبت به این استان داشته باشد.

قربانی تخصیص اعتبارات لازم به گیلان در خلال تصویب لایحه بودجه سال آینده را هدف مشترک تمام نمایندگان استان در مجلس عنوان کرد و افزود: نمایندگانی که از استان گیلان در مجلس حضور دارند برای افزایش سطح اعتبارات و منابع مالی تخصیص یافته به استان تلاش زیادی را انجام می‌دهند و قطعاً در این راه همکاری بسیار خوب و سازنده‌ای بین آنان شکل می‌گیرد.

رییس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور خبر داد

تعیین تکلیف لایحه درآمد پایدار شهرداری‌ها پس از ۳۷ سال

رییس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور گفت: لایحه درآمد پایدار شهرداری‌ها بعد از ۳۷ سال هفته آینده در مجلس نهایی و تمام می‌شود. مهدی جمالی‌نژاد رییس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در نشست با شهرداران کهگیلویه و بویراحمد گفت: سال ۶۲ شهرداری‌ها را خودکفا اعلام کردند و قرار بود طی ۶ ماه لایحه تنظیم و در واقع جایگزین درآمدهای دولتی شود، که این آرزوی شهرداری‌ها ۳۷ سال به طول انجامید.

او با اشاره به اینکه این لایحه تصویب شده و هفته آینده در مجلس تمام می‌شود، عنوان کرد: بدون شک شاهد انقلابی در شهرداری‌های خواهیم بود به گونه‌ای که در بسیاری از بخش‌ها از جمله عوارض نوسازی و درآمد مستمر شهرداری‌ها شاهد تغییرات جدی هستیم.

جمالی‌نژاد ابراز کرد: سال گذشته تبصره دو ماده ۳۹ به عنوان اصل درآمد سازمان شهرداری را به هدفمندی یارانه‌ها اختصاص دادند که به همین دلیل مشکلات مالی فراوانی داشتیم، ولی در بودجه ۹۸ مجدد به سازمان همیاری شهرداری‌ها برگشت خورد. معاون عمرانی وزیر کشور با بیان اینکه برای اولین بار کمک به سامانه پسماندهای عادی با مشارکت بخش خصوصی تصویب شد، ادامه داد: پایگاه استخدامی شهرداری‌ها در کمیسیون اجتماعی مجلس تصویب شده و به زودی در صحن علنی مجلس مطرح می‌شود. جمالی‌نژاد بیان کرد: شهرداری‌ها یک نهاد مستقل عمومی غیردولتی هستند که دولتی شدن آنها در واقع انعطاف و سرعت را از آنها می‌گیرد که امسال از طریق تبصره دوماده ۳۹ و ۵۸ می‌توانیم به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها کمک کنیم. او تاکید کرد: شهرداری‌هایی که پروژه خوب درآمدزا، کم هزینه و زودبازده تعریف کنند، تسهیلات لازم تا ۵ میلیارد تومان به آنها پرداخت می‌شود و در این زمینه نهایت همکاری را داریم.

جمالی‌نژاد با بیان اینکه ۱۳۰۰ شهرداری و ۳۷ هزار دهیاری در کشور داریم، افزود: در بحث کمک‌های متعدد از جمله ماشین آلات امکان دیده شدن این همه شهرداری و دهیاری وجود ندارد، اما قول می‌دهیم شهرهای کمتر برخوردار در اولویت باشند. او اظهار داشت: برخی شهرهای کشور از جمله استان کهگیلویه و بویراحمد زیرساخت‌های فرهنگی و هنری ندارند که طبق تفاهم نامه منعقد شده با وزارت فرهنگ و ارشاد، برای شهرهای فاقد سالن سینما و تئاتر یک سالن چندمنظوره پیش بینی کرده که هزینه مورد نظر توسط سازمان همیاری شهرداری‌ها، وزارت فرهنگ و ارشاد و شهرداری مورد نظر تامین می‌شود.

جمالی‌نژاد با اشاره به اینکه قیر برای توزیع بین شهرداری‌ها دیگر نداریم، اما پول معادل را پرداخت می‌کنیم، افزود: ۳۴۰ میلیارد به جای قیر به زودی بین شهرداری‌ها در روزهای آینده توزیع می‌شود.

معاون عمرانی وزیر کشور تلفات جاده‌ای را در کشور وحشتناک دانست و گفت: ۱۷۵۰۰ نفر تلفات جاده‌ای داشتیم که همچون این بوده که ۳۰۰ هواپیما سقوط کند، ولی با این حال صدای کسی در نیامده است.

جمالی‌نژاد با بیان اینکه خیلی از جاده‌های کشور شرایط خاص دارند و باید همه کمک کنیم، ابراز کرد: طبق تفاهم منعقد شده با سازمان راهداری نقاط حادثه خیز با اولویت خطرسازها ساماندهی و اصلاح می‌شوند و انتظار می‌رود ایمنی جاده‌ها در دستور کار مسوولان استانی باشد و به نوعی شورای ترافیک را با حساسیت پیگیری کنند.

چهره‌های استانی

اطلاعات ۹۰۰ هزار مشترک گاز گیلانی ثبت شد

گیلان | مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان می‌گوید: در جهت اجرای پروژه حذف صورتحساب کاغذی گاز، در مدت کمتر از چهار ماه، اطلاعات بالغ بر ۹۰۰ هزار مشترک ثبت شده است. حسین اکبر با بیان اینکه شرکت گاز در نیمه اول سال کلیه ایستگاه‌ها و تاسیسات گاز را مورد سرویس و تعمیر قرار می‌دهد تا در فصل سرما هیچگونه خللی در روند گازرسانی به مشترکین استان به وجود نیاید، اظهار کرد: از ابتدای سال جاری تاکنون متاسفانه ۱۰ نفر از مشترکین گاز در استان گیلان بر اثر حوادث مرتبط با گاز طبیعی جان خود را از دست داده‌اند، از این رو از کلیه مصرف کنندگان گاز خواستاریم تا با رعایت هر چه بیشتر نکات ایمنی، زمستانی امن و آرام را در کنار خانواده سپری کنند. مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان گفت: در راستای اشاعه فرهنگ مصرف بهینه و ایمن گاز طبیعی، طرح‌های فرهنگی متنوعی مانند سفیران انرژی را در سطح جامعه به ویژه مدارس به اجرا کردیم و امسال نیز با هدف نهادینه کردن فرهنگ مصرف تفاهم نامه اجرایی با اداره کل آموزش و پرورش استان به امضا رسیده است.

به‌کارگیری اتباع خارجی غیرمجاز وبدون مجوز ممنوع است

البرز | مدیرکل اتباع خارجی وزارت کشور گفت: اجاره دادن منزل و به کارگیری اتباع خارجی غیرمجاز و بدون مجوز کار ممنوع است. مهدی محمودی در گفت‌وگو با تسنیم در مورد اتباع خارجی و غیرمجاز ساکن در استان البرز، اظهار داشت: استان البرز از جمله استان‌هایی است که اتباع خارجی غیرمجاز زیادی در آن سکونت دارند. وی افزود: اتباع مجاز این استان به واسطه مشاغل موجود در شغل‌های مختلف مشغول به کار هستند و براساس نیاز کار می‌کنند. مدیرکل اتباع خارجی وزارت کشور با بیان اینکه اجاره دادن منزل و به کارگیری اتباع خارجی غیرمجاز و بدون مجوز کار ممنوع است، بیان کرد: در به کارگیری افراد باید داشتن مجوز فعالیت مورد نظر قرار گیرد و کسانی غیرمجاز زند نباید در مشاغل مختلف به کارگیری شوند. وی با بیان اینکه باید از افرادی در مشاغل استفاده شود که دارای مدرک و صلاحیت باشند، عنوان کرد: در حال حاضر آمار دقیقی از اتباع خارجی غیرمجاز استان البرز در دست نیست، اما آمار افراد و اتباع خارجی مجاز در استان موجود است.

نهال کاری مشارکتی در عرصه تنگه لته ساری

مازندران | سید محسن موسوی تاکامی مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران- ساری، گفت: نهال کاری مشارکتی در عرصه تنگه لته ساری انجام شد. موسوی تاکامی اضافه کرد: اجرای بسیج نهال کاری مشارکتی با شعار (نهال کاری همگانی برای ایرانی سرسبز) که با حضور معاون محترم دادستان، مدیران استانی و شهرستانی اعم از محیط زیست، هلال احمر، نیروی انتظامی و... حضور داشتند در عرصه ۸ هکتاری «تنگه لته» ساری انجام شد. مقرر شد در راستای ترویج و اشاعه فرهنگ و سنت پسندیده نهال کاری و توجه بیشتر به موضوع درخت و درخت کاری و حفظ طبیعت، ۱۴ آذر ۱۴ میلیون اصله نهال در کشور به‌طور همزمان غرس شود، که اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران- ساری، نیز در ۱۱ شهرستان برنامه‌ریزی‌های مربوطه صورت گرفت که با حضور مردم و مسوولان، در مناطق و عرصه‌های مشخص شده، نهال‌های مختلفی غرس گردد و در مرکز استان به‌طور ویژه این مراسم در عرصه تنگه لته انجام شد.

قطعه دوم آزادراه حرم تا حرم نیازمند ۷۲۰ میلیارد تومان اعتبار

سمنان | مدیرکل راه و شهرسازی استان سمنان با بیان اینکه اتمام قطعه دوم آزادراه حرم تا حرم نیازمند ۷۲۰ میلیارد تومان اعتبار است، گفت: هدف از بهسازی کریدورهای عبوری، توسعه استان است. به گزارش مهر، حسین دهقان دیروز با بیان اینکه راه‌های ارتباطی امروز یکی از مولفه‌های اصلی توسعه‌یافتگی به شمار می‌رود، ابراز داشت: تکمیل کریدورهای عبوری یکی از هشت راهبرد محوری توسعه استان سمنان را شامل می‌شود. وی با بیان اینکه سه هزار و ۸۳۸ کیلومتر طول راه‌های ارتباطی استان سمنان است، افزود: کریدور شرق به غرب از تهران شروع و به مشهد ختم می‌شود که بالغ بر ۵۰ درصد طول این مسیر در استان سمنان قرار گرفته است. دهقان با بیان اینکه کنارگذر شمالی سمنان حدفاصل پل مومن آباد تا پل شهید ترحمی شرق شهر سمنان به طول ۱۴ کیلومتر با احداث سه تقاطع غیر همسطح انجام شده است، ابراز داشت: با توجه به اینکه هدف این طرح ساماندهی ورودی‌ها و خروجی‌های شمالی، شرقی و غربی است برای تکمیل اعتباری بالغ بر ۲۵۰ میلیارد ریال نیاز دارد.

جمع‌آوری تمامی چادرهای اسکان موقت زلزله‌زدگان میانه

آذربایجان شرقی | مدیرکل مدیریت بحران استانداری آذربایجان شرقی از جمع‌آوری تمامی چادرهای اسکان موقت در مناطق زلزله‌زده میانه خبر داد. به گزارش باشگاه خبرنگاران، هنربر گفت: از مراحل اسکان اضطراری و موقت زلزله‌زدگان رد شده‌ایم و بنیاد مسکن در حال ایجاد اماکن اسکان دایمی است. او افزود: اسکان موقت ۲ هزار و ۲۷۱ نفر انجام و کمک بلاعوض به آنها پرداخت شده است، همچنین ۳۰۰ دستگاه کانکس و ۲۴۹ اتاقک ۲ در ۳ متر در اختیار زلزله‌زدگان قرار گرفته است. مدیرکل مدیریت بحران استانداری آذربایجان شرقی افزود: ۲ هزار و ۵۰۰ نفری که واحدهای مسکونی آنها تخریب شده، تعیین تکلیف شدند، هزار و ۴۹۵ جایگاه دایمی تشکیل پرونده شده و برخی به بانک‌ها معرفی شده‌اند. هنربر گفت: مالکان هزار و ۸۰۰ واحد مسکونی که ۵ تا ۵۰ درصد تخریب شده به بانک‌ها معرفی شده‌اند و پرونده ۳ هزار نفر نیز تکمیل و ۱۵ میلیون تومان وام کم بازده و ۵ میلیون کمک بلاعوض به آنها پرداخت شده است.

اخبار شهرستان‌ها

ثبت «دوتار» خراسان در کمیته میراث بشری کلمبیا

بجنورد | ساز سنتی دوتار خراسان در اجلاس کمیته میراث بشری در کلمبیا، ثبت جهانی شد و پرونده مهارت‌های سنتی ساختن و نواختن دوتار در فهرست میراث جهانی قرار گرفت.

در اجلاس کمیته میراث بشری ناملموس یونسکو که با حضور محمدحسن طالبیان معاون میراث فرهنگی کشور در بوگوتا پایتخت کلمبیا در حال برگزاری است، پرونده مهارت‌های سنتی ساختن و نواختن دوتار که از سوی ایران ارایه شده بود، با نظر موافق اعضای کمیته، در فهرست یونسکو ثبت جهانی شد. این چهاردهمین پرونده میراث ناملموس ایران است که به ثبت جهانی می‌رسد. دوتار یکی از سازهای سنتی اهالی شمال خراسان است.

فولاد خوزستان موفق به کسب گواهینامه معیار مصرف انرژی شد

اهواز | فولاد خوزستان موفق به کسب گواهینامه معیار مصرف انرژی بر اساس استاندارد ۹۶۵۳ شد. سیدمسعود معصوم نتاج مدیر دفتر فنی انرژی و سیالات با اعلام این خبر افزود: با توجه به جایگاه و اهمیت انرژی در ایران و جهان، به تدریج رویکرد استراتژیک کشور به سوی حفظ و صیانت از منابع انرژی سوق یافت. ردپای این مسائل و مباحث مدیریت انرژی را در قانون پنج ساله سوم توسعه و پس از آن به صورت توسعه یافته و دقیق در قانون اصلاح الگوی مصرف در سال ۱۳۸۹ می‌توان یافت. بر اساس ماده ۱۱ قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی، سازمان ملی استاندارد اقدام به مشخص نمودن استانداردهای انرژی جهت تجهیزات و ماشین‌آلات انرژی بر و فرآیندهای صنعتی، معدنی و کشاورزی، تولیدکنندگان و واردکنندگان سوخت‌های مصرفی و برق کرده و رعایت این قوانین و استانداردها از سوی صنایع و سایر مشمولان، الزامی است.

کلاهبرداری در پوشش طرح ملی مسکن

ایلام | رییس اداره تشخیص و پیشگیری از جرایم سایبری پلیس فتا ایلام در خصوص کلاهبرداری مالی در فضای مجازی در پوشش طرح ملی مسکن هشدار داد. سرگرد «علیرضا یعقوبی» اظهار کرد: در چند روز گذشته پیامکی حاوی یک لینک با موضوع «طرح ملی مسکن» به تعدادی از شهروندان ارسال شده است و از آنها خواسته شده تا جهت ثبت‌نام در طرح مذکور بر روی لینک معرفی شده کلیک کنند. پس از این اقدام، کاربر به یک صفحه بانکی جعلی هدایت شده و بایستی مشخصات کارت بانکی از جمله رمز دوم آن را وارد و جهت ثبت‌نام مبالغی را واریز نماید.

این کارشناس انتظامی تصریح کرد: پس از وارد کردن اطلاعات بانکی مشاهده می‌شود که حساب بانکی شهروندان خالی شده و در واقع از آنان کلاهبرداری شده است.

مشارکت ۶۸ درصدی در طرح حذف قبض کاغذی

اصفهان | مدیرعامل شرکت گازاستان اصفهان، گفت: ۶۸ درصد مشترکین گاز شهری و روستایی استان برای تکمیل اطلاعات و دریافت پیامکی قبض گاز با ارایه شماره اشتراک از طریق وب سایت شرکت، سامانه پیامکی و تکمیل فرم پیوست قبوض تلفن همراه در اجرای این طرح همکاری کرده‌اند. سید مصطفی علوی با اعلام این خبر، اظهار کرد: از مجموع یک میلیون و ۸۷۰ هزار مشترک گاز در استان، تاکنون یک میلیون و ۲۷۱ هزار مشترک معادل ۶۸ درصد، در طرح حذف کاغذی قبوض گاز مشارکت کردند. وی با قدردانی از تعامل خوب شهروندان در اجرای این طرح ملی، افزود: بیشترین آمار ارسال اطلاعات مربوط به شهرهای اژیه، حسن‌آباد، خور، محمدآباد، نیک‌آباد و نصرآباد است که ۱۰۰ درصد مشترکین مشارکت کرده‌اند. وی با بیان اینکه تلاش می‌کنیم تا اجرای طرح حذف قبوض کاغذی گاز بدون دغدغه برای شهروندان انجام شود، گفت: مشترکین می‌توانند برای ثبت و تکمیل اطلاعات به صورت غیرحضوری، شماره اشتراک خود را به سامانه پیام کوتاه ۱۰۰۰۱۹۴ با الگوی (شماره اشتراک×۱) ارسال کنند.

رکورد روزانه تولید فولادسازی در فولاد خوزستان شکسته شد

اهواز | غلامرضا طالبی مدیر برنامه‌ریزی و کنترل تولید فولاد خوزستان با اعلام این خبر به خبرنگار روابط عمومی افزود: با تلاش فولادمردان در دهم آذر ماه ۹۸، تولید روزانه شکسته شد و به میزان ۱۲۶۸۹ تُن رسید. طالبی رکورد قبلی تولید روزانه فولادسازی را ۱۴ آذر ماه سال گذشته و به میزان ۱۲۶۵۴ تُن اعلام کرد. مدیر برنامه‌ریزی و کنترل تولید ضمن قدردانی از تلاش فولادمردان در دستیابی به رکوردهای تولید افزود: برنامه‌ریزی، انگیزه و همت جهادی از عوامل تاثیرگذار در دستیابی به رکوردهای تولید در واحدهای مختلف شرکت فولاد خوزستان است؛ در شرایط تحریم، حفظ روند تولید و دستیابی به رکورد روزانه، تنها یک معنی دارد، ایستادگی و عزم راسخ کارکنان فولاد خوزستان.

اخبار

تغییر رویکرد موادفروشان از فضای حقیقی به مجازی

با رشد استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های ارایه‌دهنده خدمات حمل و نقل مسافر و کالا، احتمال سوءاستفاده از این فضا از سوی قاچاقچیان موادمخدر نیز وجود دارد، موضوعی که رییس پلیس مبارزه با مواد مخدر تهران بزرگ از رصد و برخورد با موارد مجرمانه در آن خبر داده است. محمد بخشنده درباره احتمال قاچاق موادمخدر از سوی رانندگان برخی از تاکسی‌ها یا پیک‌های موتوری اینترنتی گفت: در بحث توزیع موادمخدر رویکرد جدید قاچاقچیان بیشتر در حوزه فضای مجازی است تا حوزه شرکت‌های حمل و نقل اینترنتی مسافر و کالا. در حوزه فضای مجازی نیز با تشکیل دایره ویژه فضای مجازی در پلیس مبارزه با موادمخدر تهران بزرگ توفیقات خوبی در این زمینه داشتیم و چندین باند فعال در فضای مجازی را هم شناسایی و منهدم کردیم. او در مورد نظارت بر استارت‌آپ‌ها و تاکسی‌های اینترنتی نیز به ایسنا گفت: در این مورد نیز چنین مواردی بسیار اندک است و عمدتا در موارد انگشت شمار هم رانندگان از آن بی‌خبر بوده‌اند، اما در این مورد پیگیر هستیم و ما رصد لازم را انجام داده و با موارد مجرمانه برخورد خواهیم کرد. بخشنده ادامه داد: به‌طور کلی استارت‌آپ‌ها و شرکت‌ها هنگام دریافت مجوز باید به پلیس مراجعه کنند که در آنجا نیز مسوولان و مدیران این شرکت‌ها و استارت‌آپ‌ها از سوی کارشناسان پلیس مبارزه با موادمخدر توجیه و موارد و توصیه‌های لازم به آنان ارایه می‌شود تا در دام افراد سودجو نیفتند. در مجموع به دلیل همین اقدامات است که در این فضا چنین جرایمی نداریم.

اگر کنکور بگذارد پژوهش در کشور رشد می‌کند

رییس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی با بیان اینکه گاهی دانش‌آموزان در حیطه فعالیت‌های پژوهشی گرفتار رقابت‌زدگی می‌شوند و هدف این رقابت‌ها دیگر آموزش و تعلیم و تربیت نیست گفت: اگر کنکور بگذارد پژوهش در کشور رشد خواهد کرد. علی ذوعلم در جشنواره ملی تجلیل از پژوهشگران و فناوران برتر دانش‌آموزی که در دبیرستان پسرانه فرهنگ منطقه ۲ آموزش و پرورش برگزار شد با بیان اینکه تاوقتی به خلاءها توجه نکنیم پیشرفت نمی‌کنیم، گفت: در برخی پژوهش‌های دانش‌آموزی شاهد فعالیت والدین هستیم، یعنی والدین هستند که کارهای پژوهشی دانش‌آموز را انجام می‌دهند و دانش‌آموزان نقشی ندارند. او افزود: از والدین می‌خواهیم این کار را نکنند و اجازه دهند دانش‌آموزان خودشان را وارد کار پژوهشی کنند. رییس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی با بیان اینکه علاوه بر این دبیران و معلمان بیش از آنچه که باید، به دانش‌آموزان کمک می‌کنند و مانع خلاقیت دانش‌آموزان می‌شوند اظهار کرد: خلاقیت، یک اصل در پژوهش است و کمک‌های زیاد از حد، مانع ظهور خلاقیت در دانش‌آموزان می‌شود. ذوعلم ادامه داد: گاهی ما فراتر از برنامه درسی از دانش‌آموزان مطالبه کارهای پژوهشی داریم و گاهی موضوعاتی مطرح می‌شود که موضوعات فانتزی هستند و برخی از این کارها فراتر از دغدغه‌های ذهنی دانش‌آموزان هستند. او افزود: همچنین در این حیطه گاهی دانش‌آموزان گرفتار رقابت زدگی می‌شوند و هدف این رقابت‌ها دیگر آموزش و تعلیم و تربیت نیست از این رو چنین اقداماتی حتی می‌تواند آسیب زننده باشد، اما در انتها باید تاکید کنم که اگر کنکور بگذارد پژوهش در کشور رشد خواهد کرد.

دیابت، سرطان و آلزایمر بیمه‌ها را ورشکست می‌کنند

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: ۱۰ درصد مردم دیابت دارند، ۳۵ درصد به کبد چرب مبتلا هستند، سرطان‌ها، بیماری‌های قلبی و آلزایمر در کنار پیرشدن جامعه هزینه‌های بیمه‌های سلامت را به‌شدت بالا می‌برند و در سال‌های آینده چالش اصلی بیمه‌ها خواهند بود و آنها را ورشکست می‌کنند. رضا ملک‌زاده افزود: ایرانی‌ها ۱۰ سال زودتر از مردم دنیا به بیماری‌های قلبی مبتلا می‌شوند، گرچه استعداد ژنتیکی در این بیماری نقش دارد اما عامل اصلی سبک زندگی، کم‌تحرکی، مصرف دخانیات و تغذیه نامناسب است. ۱۰ درصد مردم ایران اکنون دیابت دارند و تا ۲۰ سال آینده ۲۵ درصد ایرانیان به این بیماری مبتلا خواهند بود و همین الان در برخی استان‌ها شیوع این بیماری بسیار بیش از میانگین کشوری است. شیوع کبد چرب اکنون در کشور ۳۵ درصد است و تا ۲۰ سال آینده به ۵۰ درصد جمعیت کشور می‌رسد. معاون وزیر بهداشت گفت: روند پیر شدن جمعیت کشور و افزایش ناتوانی‌ها، سرطان‌ها و آلزایمر چالش بسیار جدی بیمه‌ها و نظام سلامت در آینده است که هزینه‌های بسیار سرسام‌آوری را تحمیل می‌کند؛ در حالی که با پیشگیری از هم‌اکنون می‌توانیم با هزینه‌های بسیار کمتری در آینده مواجه شویم. وی افزود: سازمان‌های بیمه‌گر باید برای بهبود کیفیت زندگی مردم، افزایش ورزش همگانی، افزایش امکانات ورزشی برای آحاد مردم و کاهش مصرف قند و شکر هزینه کنند زیرا یکی از مهم‌ترین عوامل بروز این بیماری‌ها مصرف بالای قند و شکر در ایران است، قنادی‌ها در ایران همیشه با صف‌های مشتریان مواجه است. بیشترین میزان مصرف نوشابه‌های قندی دنیا را ایرانیان دارند در حالی که در دنیا بیمه‌ها با جایگزین کردن قندهای گیاهی مانند استیویا یا برنامه‌های ملی کاهش فشار خون و اضافه وزن برای کاهش هزینه‌های سلامت و ارتقای سطح سلامت مردم هزینه می‌کنند.

گزارش «تعادل» از وضعیت بودجه سازمان حفاظت محیط زیست در سال ۹۹

افزایش سهم طبیعت از بودجه کشور

ریحانه جاویدی |

سازمان حفاظت محیط زیست کشور همواره در رده دستگاه‌های دولتی قرار دارد که با مشکل بودجه و اعتبار دست و پنجه نرم کرده است، اما بررسی لایحه بودجه سال ۹۹ نشان می‌دهد که فهرست بلندبالای معضلات محیط زیستی سرانجام سبب شده تا در تدوین بودجه، محیط زیست قدری جدی گرفته شده و سهم آن از بودجه کشور وضعیت بهتری نسبت به سال‌های قبل پیدا کند. بر اساس لایحه بودجه سال ۹۹، رقم کل بودجه‌ای که دولت برای این سازمان در نظر گرفته معادل ۸۷۴ میلیارد و ۱۹۸ میلیون و چهارصد هزار تومان است که از این مقدار ۶۳۸ میلیارد و ۵۷۲ میلیون و پانصد هزار تومان مربوط به بودجه هزینه‌ای این سازمان بوده و ۲۷۷ میلیارد و ۲۸۴ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان هم در بخش سرمایه‌ای به این سازمان تعلق گرفته است تا در حوزه‌هایی مانند پالایش و مدیریت آلاینده‌ها، حفاظت و بهره‌برداری پایدار زیست‌بوم‌های آبی، حفاظت، احیا و بهسازی زیست‌بوم‌های خشکی، حفاظت از مناطق تحت مدیریت و حمایت از محیط بانان، فرهنگسازی و ارتقای مشارکت‌های مردمی در بهسازی محیط زیست و... صرف شود.

با این وجود اگرچه بودجه سال ۹۹ سازمان حفاظت محیط زیست کشور نسبت به سال ۹۸، بیش از ۳۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد اما رقم اختصاص یافته به برخی برنامه‌های این سازمان نسبت به سال قبل کم شده یا تغییری نکرده است. به‌عنوان مثال در حالی که سال گذشته رقمی معادل سه میلیارد و پانصد هزار تومان به موضوع حمایت از محیط بانان اختصاص داده شده بود، امسال رقم در نظر گرفته شده برای آن عدد دو میلیارد و ۹۹۰ میلیون تومان را نشان می‌دهد. از سوی دیگر در راستای نظر مثبت مقام معظم رهبری برای استفاده از صندوق توسعه ملی با هدف مقابله با گرد و غبار، سال گذشته مبلغ ۱۰۰ میلیون یورو برای این موضوع تصویب شده بود که البته ۵۰ درصد آن تخصیص یافت و برای سال ۹۹ هم این رقم تغییر نداشته و همچنان سهم سازمان برای مقابله با گرد و غبار از صندوق توسعه ملی همان عدد سال گذشته است که مسوولان سازمان حفاظت محیط زیست امیدوارند سال آینده به سرنوشت امسال دچار نشده و تمام رقم در نظر گرفته شده تخصیص یابد. اما بررسی لایحه بودجه سال آینده دو اتفاق مثبت در حوزه محیط زیست را هم نشان می‌دهد، قرار است از کالاهایی که پسماند مخرب تولید می‌کنند، عوارضی به نفع حفاظت از محیط زیست دریافت شده و از سوی دیگر دولت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ پیشنهاد برداشت مبلغ ۱۵۰ میلیون یورو از منابع صندوق توسعه ملی به‌صورت تسهیلات ارزی را به مجلس شورای اسلامی ارایه کرده است تا از این محل برای رفع مشکلات حاد در زمینه پسماندها هزینه نشود.

اعتبار مقابله با گرد و غبار تغییر نکرد

در لایحه بودجه ۹۹ در قالب ردیف ۳ تبصره ۴ بند ه در بحث گرد و غبار مبلغ ۱۰۰ میلیون یورو از محل صندوق توسعه ملی برای مقابله با گرد و غبار پیش‌بینی شده است که مقایسه آن با رقم مربوط به سال گذشته نشان می‌دهد تغییر چندانی در این زمینه ایجاد نشده است. علی محمد طهماسبی بیرگانی دبیر ستاد ملی مقابله با گرد و غبار درباره این موضوع بیان کرد: از اعتبار ۱۰۰ میلیون یورویی که سال گذشته از محل صندوق توسعه ملی قرار بود به موضوع گرد و غبار داده شود تاکنون فقط ۵۰ میلیون یورو تخصیص داده شده و برای سال آینده هم رقم در نظر گرفته شده برای آن افزایشی از نظر ارزی نداشته است. سال گذشته پیشنهاد ما ۱۵۰ میلیون یورو بود که با ۱۰۰ میلیون یورو موافقت شد. امسال همان ۱۰۰ میلیون یورو را پیشنهاد دادیم. اظهارات دبیر ستاد ملی مقابله با گرد و غبار درباره این موضوع در حالی است که از رقم ۱۰۰ میلیون یورو برای مقابله با گرد و غبار از محل صندوق توسعه ملی، مبلغ ۲۶.۵ میلیون یورو برای سال آینده در اختیار سازمان جنگل‌ها قرار گرفت تا کار بیابان‌زدایی را با این اعتبارات انجام دهد و همچنین بر اساس بند «هـ» تبصره چهار لایحه بودجه بخشی از این بودجه علاوه بر سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان جنگل‌ها به وزارت نیرو هم برای اجرای طرح‌های مقابله با ریزگردها اختصاص دارد و در واقع تمام این رقم ۱۰۰ میلیون یورویی از محل صندوق توسعه ملی برای سازمان حفاظت محیط زیست کشور نیست.

جدول مقایسه بودجه برنامه‌های سازمان حفاظت محیط زیست (اعداد به میلیون ریال است)

برنامه‌های سازمان حفاظت محیط زیست کشور	سال ۹۸	سال ۹۹
برنامه حفاظت از زیست‌بوم‌های آبی	۱،۷۴۹،۴۹۸	۱،۸۱۴،۳۰۴
برنامه پایش و مدیریت آلاینده‌ها	۲،۰۰۵،۴۶۲	۲،۰۲۴،۱۱۴
برنامه حفاظت از زیست‌بوم‌های خشکی	۳،۳۵۲،۳۳۲	۳،۹۱۰،۴۲۷
برنامه حمایت از محیط‌بانان	۳۵۰،۰۰۰	۲۹۹،۲۶۴
برنامه فرهنگ‌سازی و ارتقای مشارکت مردمی	۸۰۵،۹۶۰	۱،۱۰۰،۴۶۵
برنامه پژوهش‌های کاربردی در محیط زیست و توسعه پایدار	۴۹،۵۷۰	۹۷،۲۵۰
برنامه آموزش‌های مهارتی در حوزه محیط زیست	۲۹،۷۷۱	۱۸،۱۶۶

عوارض و برداشت از صندوق توسعه برای معضل پسماند

دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۹، سازمان امور مالیاتی را مکلف کرده از فروش کالاهایی که مصرف آنها منجر به تولید پسماند مخرب محیط زیست می‌شود، عوارض دریافت کند و تا سقف ۱۰ هزار میلیارد ریال از این مبلغ را در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست قرار دهد تا برای بازیافت پسماندهای مذکور مصرف شود. همچنین آن‌طور که مسوولان سازمان حفاظت محیط زیست می‌گویند، در لایحه بودجه ۹۹ مبلغی برای مدیریت پسماندها از محل صندوق توسعه ملی هم در نظر گرفته شده است. مدیر کل دفتر مدیریت پسماند سازمان حفاظت محیط زیست درباره این موضوع بیان کرد: طی سال‌های گذشته اقداماتی برای بهبود شرایط مدیریت پسماند در کشور انجام شده است اما متاسفانه به دلیل تامین نشدن منابع مورد نیاز و فقدان زیر ساخت‌های مناسب همچنان با شرایط مطلوب فاصله داریم به همین دلیل دولت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ پیشنهاد برداشت مبلغ ۱۵۰ میلیون یورو از منابع صندوق توسعه ملی به‌صورت تسهیلات ارزی را به مجلس شورای اسلامی ارایه کرده است تا از این محل برای رفع مشکلات حاد در زمینه پسماندها هزینه شود. این برای نخستین بار است که اعتباری برای مدیریت پسماندها در بودجه کشور در نظر گرفته شده است، متاسفانه طی سال‌های گذشته این منابع تخصیص نمی‌یافت. حسین پسندیده افزود: طبق بند ط تبصره ۶ لایحه بودجه سال ۹۹ از محل عوارض فروش کالاهایی که مصرف آنها منجر به تولید پسماند مخرب محیط زیست می‌شود تا سقف ۱۰ هزار میلیارد ریال برای بازیافت پسماندهای این کالاها و فعالیت‌هایی نظیر ایجاد تاسیسات منطقه‌ای تبدیل پسماند به مواد و انرژی با اولویت مشارکت بخش خصوصی پیش‌بینی شده است. این منابع مالی پیش‌بینی شده می‌تواند برای ایجاد زیر ساخت‌های مناسب مدیریت پسماندهای عادی، صنعتی و ویژه در تمام نقاط کشور هزینه شود. اظهارات پسندیده در حالی است که در لایحه بودجه سال ۹۶ هم دولت یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار برای پسماند در بودجه ۹۶ پیش‌بینی کرد که قرار بود منبع مالی لایحه مدیریت پسماند از صندوق توسعه ملی تامین شود اما نمایندگان مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه این موضوع خلاف اصل ۱۱۰ قانون اساسی بوده و دولت دولت نباید قبل از آنکه اذن رهبری را می‌گرفت در لایحه پیش‌بینی می‌کرد، آن را تصویب نکردند. اما اخذ عوارض از محل کالاهای مخرب محیط زیست که در لایحه بودجه امسال به آن اشاره شده موضوع جدیدی نیست چرا که بر اساس بند «ی» تبصره ۶ لایحه بودجه ۹۸ کل کشور، سازمان امور مالیاتی کشور موظف به دریافت عوارض از فروش کالاهایی بود که مصرف آنها منجر به تولید پسماند مخرب محیط زیست می‌شود و به این سازمان اجازه داده شده بود تا سقف ۱۰ هزار میلیارد ریال از این درآمدها را پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور برای بازیافت پسماندهای حاصل از این کالاها (ایجاد تاسیسات منطقه‌ای تبدیل پسماند به مواد و انرژی) با اولویت مشارکت بخش خصوصی مصرف کند که سقف در نظر گرفته شده برای برداشت از این محل در سال آینده نسبت به سال ۹۸ هم تغییری نکرده است.

بحران «سرما» در مناطق زلزله‌زده

نماینده مردم میانه در مجلس شورای اسلامی با گلایه از روند کند بازسازی در مناطق زلزله‌زده در استان آذربایجان شرقی گفت: در این سرما چادر برای زندگی مردم مناسب نیست و باید سریع‌تر خانه‌های پیش‌ساخته برای آنها آماده کنند. فردین فرمند درباره آخرین وضعیت مناطق زلزله‌زده در استان آذربایجان شرقی گفت: مسوولان گفتند طی چند ماه این منطقه را بازسازی می‌کنند، من همان موقع هم به آقای جهانگیری گفتم این منطقه مانند کرمانشاه و بم نیست، ما در این مناطق با چله زمستان مواجه هستیم، در حال حاضر در برخی از روستاها نزدیک به یک متر برف باریده است و ماشین‌ها امکان تردد ندارند.

او با بیان اینکه چادر در این منطقه پاسخگوی سرما نیست و مردم یخ می‌زنند، ادامه داد: باید سریعا برای مردم خانه‌های پیش‌ساخته تهیه کنیم. بخاری برقی در این منطقه به هیچ‌وجه پاسخگو نیست، چرا که سیستم برق روستا برای این حجم از بخاری برقی در نظر گرفته نشده است، اما می‌بینیم که بین مردم بخاری برقی توزیع می‌شود. از سوی دیگر اگرچه اکثر روستاها در این منطقه از نعمت گاز برخوردار هستند، اما نمی‌توانیم برای خانه‌های موقت گازرسانی داشته باشیم. این نماینده مردم در مجلس با بیان اینکه مسوولان می‌گویند، در این منطقه همه‌چیز امن و امان است و کسی در چادر هم زندگی نمی‌کند، گفت: صحبت‌های مسوولان، باعث شده کمک‌های مردمی کاهش پیدا کند، در حالی که در حال حاضر مردم به‌شدت رنج می‌برند. در روستای ورنکش، اکثر مردم در تهران ساکن هستند و این افراد خانه‌های مقاومی در روستا داشتند که می‌توانند مابقی مردم روستا را تا زمانی که دوره سرما برطرف شود، در خانه‌هایشان نگهداری کرده و به آنها پناه دهند، اما در روستای صومعه علیا که از روستای ورنکش نیز وسعت بیشتری دارد، ۳۵۰ منزل تخریبی ارزیابی شده و بزرگ‌ترین مشکل روستا این است که دولت برای افرادی که مستاجر هستند، چیزی نمی‌دهد. او ادامه داد: مستاجران که خانه‌هایشان ویران شده، جایی برای اجاره خانه ندارند. این خانواده‌ها کجا باید منزل اجاره کنند؟ افرادی هم که مالک خانه بوده و خانه‌هایشان را اجاره داده بودند، از این مناطق کوچ کرده‌اند و با این وضعیت دیگر انگیزه‌ای برای بازگشت به این منطقه و بازسازی و نوسازی خانه‌هایشان را ندارند، حالا این مستاجران کجا باید ساکن شوند؟ آیا باید به حاشیه شهرها پناه آورده و حاشیه‌نشین شهرها شوند؟ فرمند با تاکید بر اینکه هوا در این مناطق بسیار سرد است، خاطرنشان کرد: لازم است یک گروه ویژه برای بازرسی به منطقه بروند تا بررسی کنند ببینند با سرعت چه کارهایی را می‌توان برای مردم انجام داد. در همین روستای صومعه‌علیا ما به ۳۰ الی ۴۰ کانکس نیاز داریم و باید سریعا با چادرهایی که نصب کرده‌اند، جابه‌جا شود. متاسفانه در مناطقی هم که چادر نصب کرده بودند، یک حمام در نظر گرفته نشده است. الان بیش از یک ماه است که زلزله می‌گذرد یعنی مردم به یک حمام نیاز ندارند؟! او ادامه داد: روز شنبه هفته گذشته در خصوص وضعیت مناطق زلزله‌زده با مسوولان بنیاد مسکن صحبت کردم و گزارش مفصلی از مناطق برای‌شان ارایه کردیم و آقای مهدیان که مسوول بازسازی در این مناطق هستند قول داده‌اند که خودشان به این مناطق بروند. متاسفانه سرعت بازسازی در این مناطق بسیار کم است. کارهای اداری در این جا مسوولان را گرفتار کرده است، از همین رو ماموریت به ماموران در شهرستان محول می‌شود. در شهرستان میانه متاسفانه باندبازی‌هایی سال‌هاست وجود دارد که این باندبازی‌ها باعث شده کار با سرعت پیش نرود. متاسفانه ما هم هر حرفی می‌زنیم به موضوع انتخابات متصل می‌کنند و می‌گویند می‌خواهیم از این موقعیت بهره ببریم و این موضوعات علیه مردم این منطقه تمام می‌شود. این نماینده مردم در مجلس به ایلنا گفت: من نه به دنبال شعار هستم و نه حرکت پوپولیستی، وضعیت در این مناطق هم به گونه‌ای است که اگر خودتان به منطقه بیایید، قطعا نیازی نیست که حرف‌های من را بشنوید همه‌چیز کاملا مشخص است. فرمند گفت: پیمانکاری که قرار بود اتاقک‌های پیش‌ساخته را آماده کرده و به مردم تحویل دهد، متاسفانه بسیار بدعمل کرده است. مسوولان هم مدعی هستند که پیمانکار را تحت فشار قرار داده‌اند تا سریع‌تر اقدامات لازم را انجام دهد، در حالی که معتقدم این کار مشکلی را برطرف نمی‌کند و الان کار باید تمام می‌شد و حالا که تمام نشده باید پیمانکار را دادگاهی کنند. در حالی که کار تمام نشده، حرف‌های مسوولان برای مردمی که شب در سرما هستند، چه دردی دوا می‌کند؟ متاسفانه در برخی از خانه‌های پیش‌ساخته از درز دیوارهایش آب چکه می‌کند و سوراخ دارند. آیا پیمانکار وضعیت منطقه را نمی‌داند، اطراف این خانه‌های پیش‌ساخته را برف فرا گرفته و اینها به یخچال تبدیل شده‌اند. او با بیان اینکه متاسفانه در یکی از روستاها روستاییان مجبور شدند، دام‌هایشان را به قیمت بسیار ارزان بفروشند، گفت: در روستای هلنسی روستاییان از آنجا که دیگر مکان و علوفه‌ای برای دام‌هایشان نداشتند، آنها را به قیمت ارزان فروختند و الان خودشان هم جایی برای زندگی ندارند. یک نفر از بخش خصوصی یک پیشنهاد عالی برای روستاییان داشت، اما متاسفانه مسوولان بسیار دیر عمل می‌کنند. این فرد پیشنهاد داده بود که همه دام‌ها را خریداری می‌کند و به دشت مغان می‌برد، روستاییان هم فاکتورها را نگه دارند و تابستان که طویله‌ها درست شد، می‌توانند با همان فاکتور بیایند و دام‌هایشان را با همان قیمت از من تحویل بگیرند، اما مسوولان ما نتوانستند این را به مردم اطلاع‌رسانی کنند و مردم در این روستا به دلیل نبود جای مناسب برای دام‌هایشان دام‌ها را به قیمت بسیار اندک به دلالان فروختند.

ادامه بررسی‌ها درباره کیک‌های مشکوک

معاون کل وزارت بهداشت از تشکیل جلسه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی برای بررسی بیشتر ابعاد توزیع کیک‌های مشکوک خبر داد و گفت: این جلسه ۲۳ آذر با حضور دستگاه‌های ذی‌ربط برگزار و نتایج آن متعاقبا اعلام می‌شود. ایرج حریرچی در جمع خبرنگاران گفت: کیک‌هایی در برخی استان‌ها دیده شده که مربوط به کارخانه یا پخش کننده آن نبوده است زیرا امکان ندارد که قرص و کپسول در حرارت بالا یا فرآیند ساخت کیک سالم باقی بماند. او در ادامه اظهار کرد: موارد گزارش شده در حال بررسی است و فعلا هیچ اثری از قرص برنج درون کیک‌های مشکوک مشاهده نشده است. قرار است جلسه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی با حضور دستگاه‌های ذی‌ربط تشکیل شود و نتایج آن اعلام خواهد شد. معاون کل وزارت بهداشت تأکید کرد: در آینده‌ای نزدیک منشأ این نوع کیک‌های مشکوک شناسایی می‌شود و اطلاعات کامل در اختیار مردم قرار می‌گیرد. مراقبت‌های لازم در زمینه سلامت مواد غذایی و کارخانجات صنایع غذایی به خوبی انجام گرفته و نظارت‌ها با دقت بالایی بوده است. حریرچی افزود: توزیع این نوع کیک‌های مشکوک از زنجیره‌های رسمی مشاهده نشده و بررسی ابعاد این موضوع نشان می‌دهد که نظیر این اتفاق در کشورهای همسایه هم رخ داده است.

او سپس در خصوص منابع پایدار در حوزه سلامت اظهار کرد: یکی از این منابع، مالیات بر سیگار است که درآمد زیادی را برای کشور به همراه دارد البته هزینه‌های ناشی از استعمال دخانیات به‌طور مستقیم ۳۰ هزار میلیارد تومان و به‌طور غیرمستقیم ۱۰۰ هزار میلیارد تومان است که افزایش مالیات در خرده‌فروشی یکی از راه‌های مقابله با مصرف دخانیات است و می‌تواند میزان دسترسی نوجوانان و جوانان را به انواع محصولات دخانی کم کند. حریرچی گفت: منابع پایدار یکی از بخش‌های مهم و موضوعات اولویت‌دار در دولت است که از سطح مطلوب ما هنوز فاصله داریم.

وزیر آموزش و پرورش درباره وجود کیک‌های مشکوک و آلوده به قرص در مدارس توضیحاتی ارایه کرد. محسن حاجی‌میرزایی در حاشیه مراسم تجلیل از پژوهشگران و فناوران برتر دانش‌آموزی که در دبیرستان نمونه دولتی منطقه ۲ آموزش و پرورش برگزار شد در این باره اظهار کرد: این کیک‌ها لزوما در مدرسه یافت نشده و در برخی استان‌ها داخل بعضی از کیک‌ها قرص‌هایی قرار داده شده که بررسی‌ها نشان می‌دهد این کار در فرآیند تولید اتفاق نیفتاده بود. وی افزود: این قرص‌ها تغییر شکل و رنگ نداشته‌اند، بنابراین در فرآیند تولید وارد کیک‌ها نشده بود و با توجه به این شرایط توصیه ما به همه مدارس این است که بوفه‌های مدارس منحصرا از مراکز رسمی توزیع، اقلام مورد نیاز دانش‌آموزان را خریداری کنند. حاجی میرزایی ادامه داد: همچنین باید اولیاء هم این اقلام را کنترل کنند، زیرا خوراکی‌هایی که چنین تغییراتی در آن ایجاد شده قابل مشاهده بوده و به سرعت کاملا قابل دسترسی است. به گفته وزیر آموزش و پرورش، مسوولان امنیتی درصدد پیدا کردن عوامل این کار هستند. وزیر آموزش و پرورش درباره وضعیت پرداخت حق‌التدریس‌ها نیز بیان کرد که هدف ما این است که هیچ پرداختی در آموزش و پرورش به تعویق نیفتد. خوشبختانه برای سال گذشته تمهیدات لازم انجام شد و برای امسال نیز هماهنگی‌هایی انجام شده است تا در ماه‌های آینده بتوانیم به سرعت کاستی‌های قبلی را جبران کنیم. وزیر آموزش و پرورش در ادامه با بیان اینکه می‌پذیرم بسیاری از مدارس به دلیل محدودیت‌های اعتباری به لحاظ امکانات در سطح خوبی قرار ندارند اظهار کرد: اما باید توجه داشت همواره در شرایط سختی است که نیروی انسانی می‌تواند جانشین نداشته‌ها باشد. حاجی میرزایی افزود: انگیزه و تلاش خانواده‌ها و مدرسه به گسترش پژوهش کمک می‌کند. از خیرین درخواست دارم به حیطه پژوهش یاری نیز ورود کنند. حاجی میرزایی همچنین با اشاره به وجود پژوهش‌سرا در ۶۵۰ منطقه و تجهیز تدریجی آنها در همه مناطق اظهار کرد: وجود پژوهش‌سراها کمک می‌کند تا همه دانش‌آموزان مجال پژوهش داشته باشند.

یارانه ۴ میلیونی برای ارتودنسی ۲ بیماری خاص

کارشناس هموفیلی و تالاسمی اداره بیماران خاص وزارت بهداشت، خدمات جدیدی را که قرار است به هموفیلی‌ها و تالاسمی‌ها ارایه شود، تشریح کرد. راضیه حنطوش‌زاده با اشاره به آخرین اقدامات وزارت بهداشت برای بیماران تالاسمی و هموفیلی، گفت: در سال گذشته ۸۳ مرکز جامع بیماران خاص راه‌اندازی و مقرر شد که این مراکز خدماتی را برای بیماران خاص انجام دهند. بر این اساس در سال جاری ۶۰ درصد تجهیزات مورد نیاز این مراکز تامین و تحویل آنها شد و احتمالا تا پایان سال گزارشی از وضعیت این مراکز ارایه خواهیم کرد، اما تاکنون پیشرفت‌شان خوب بوده است.

او با اشاره به خدمات مراکز جامع بیماران خاص، افزود: این مراکز خدمات مختلفی را در حوزه دندان‌پزشکی، فیزیوتراپی و... ارایه می‌دهند و خدمات‌شان در حال توسعه نیز هست. به عنوان مثال اعلام کرده‌ایم که خدمات توان‌بخشی نیز باید در این مراکز برای بیماران خاص انجام شود. همچنین در حوزه دندان‌پزشکی طبق روال، سالانه ۸۰۰ هزار تومان کمک هزینه درمانی به بیماران خاص می‌پردازیم و برای ارتودنسی این بیماران نیز بابت هر بیمار، چهار میلیون تومان یارانه می‌دهیم. در عین حال اگر بیماری به بستری نیاز داشت، تا سقف یک میلیون تومان به عنوان کمک هزینه فرانشیز بستری از سوی وزارت بهداشت پرداخت می‌شود. حنطوش‌زاده با بیان اینکه بر این اساس تیم‌های مراقبت جامع از بیماران خاص در اکثر دانشگاه‌های علوم پزشکی تشکیل شده است، به ایسنا گفت: همچنین کلینیک‌های مراقبت مفصلی برای بیماران تالاسمی و هموفیلی در ۱۸ دانشگاه راه‌اندازی شده و تیم ارتوپد، فیزیوتراپ و هماتولوژیست در این مراکز فعالیت می‌کنند. باید توجه کرد که این بیماران با افزایش سن، مقداری مشکلات مفصلی پیدا می‌کنند که این مراکز برای رسیدگی به آنها دایر شده است؛ این خدمات برای بیماران هموفیلی به صورت رایگان ارایه می‌شود.

در حوزه بیماران تالاسمی هم بخشی از هزینه را بیمه‌ها می‌پردازند و بخشی از آن را هم وزارت بهداشت از محل بسته‌های حمایتی این بیماران خواهد پرداخت. بنابراین ارایه خدمات مراقبت مفصلی برای بیمار رایگان خواهد بود. حنطوش‌زاده با بیان اینکه در حوزه دریافت خون بیماران تالاسمی سازوکار جدیدی را با سازمان انتقال خون برنامه‌ریزی کرده‌ایم، ادامه داد: بر این اساس قرار است سبد درخواست خون بیماران تالاسمی از سایر بیماران جدا شود؛ به‌طوری که خونی که برای بیماران تالاسمی ارسال می‌شود، خونی باشد که گلبول‌های سفیدش کمتر از ۱۰ روز گرفته شده و از نظر گروه‌های فرعی هم آزمایش شده باشد. یعنی خون ایده‌آلی که از نظر بین‌المللی هم بسیار خوب ارزیابی می‌شود.

«تعادل» وضعیت بازار مسکن یکی از پرمخاطب‌ترین مناطق پایتخت را بررسی می‌کند

۲ جاذبه منطقه ۱۴ تهران برای متقاضیان مصرفی آپارتمان

زهره علامی |

منطقه ۱۴ پایتخت طی سال‌های گذشته همواره در زمره مناطق پرفروش قرار داشته است. این منطقه در شرق تهران قرار دارد و دارای شش ناحیه و ۲۶ محله است که بیشترین محلات را در بین مناطق تهران به خود اختصاص داده است، یکی از دلایل استقبال خریداران مسکن از منطقه ۱۴، قیمت مناسب هر مترمربع واحد مسکونی در این منطقه است. براساس تازه‌ترین آمار منتشر شده از وضعیت بازار مسکن، قیمت متوسط هر مترمربع واحد مسکونی در این منطقه ۹ میلیون و ۷۲۰ هزار تومان است، درحالی که متوسط قیمت هر مترمربع در شهر تهران، ۱۲ میلیون و ۴۶۰ هزار تومان است، یکی دیگر از دلایل پرطرفدار بودن منطقه ۱۴، دسترسی خوب محلات این مناطق به ایستگاه‌های بی.آر.تی و مترو پایتخت است که موجب شده بسیاری از خریداران مسکن، این منطقه را برای سکونت انتخاب کنند. منطقه ۱۴ تهران طی ماه‌های گذشته در زمره ۵ منطقه پرفروش پایتخت بوده و در گزارش بانک مرکزی از تحولات بازار مسکن در آبان ماه سال جاری، این منطقه در جایگاه پنجم و پس از منطقه، ۵، ۲، ۱۰ و ۴ قرار داشته است. بررسی‌های میدانی روزنامه تعادل نشان می‌دهد که در منطقه ۱۴ پایتخت، به راحتی می‌توان خانه‌هایی با متراژ متوسط و نوساز با قیمتی ارزانتر از خانه‌هایی مشابه در سایر مناطق پرفروش پایتخت پیدا کرد.

خانه‌هایی ارزان‌تر از متوسط قیمت

طبق گزارش بانک مرکزی قیمت متوسط هر مترمربع واحد مسکونی در منطقه ۱۴ پایتخت حدود ۹ میلیون و ۷۲۰ هزار تومان و کمتر از متوسط قیمت هر متر مربع در تهران بوده است، ضمن اینکه این منطقه دربین خریداران مصرفی و همچنین سرمایه‌ای هم پرطرفدار است و همین ویژگی‌ها موجب شد که روزنامه «تعادل» به بررسی قیمت واحدهای مسکونی پیشنهادی مشاوران املاک و صاحبان ملک در منطقه ۱۴ تهران بپردازد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد، اغلب واحدهای پیشنهادی قیمت‌هایی نزدیک به قیمت اعلام شده توسط بانک مرکزی در آبان ماه دارند. (به گفته مشاوران املاک قیمت‌ها در آبان و آذر تفاوت محسوس چندانی ندارند) درحالی که قیمت واحدهای مسکونی پیشنهادی صاحبان املاک مناطق ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ از قیمت اعلام شده از سوی بانک مرکزی بالاتر بود، اما در منطقه ۱۴ پایتخت چنین قانونی حکمفرما نیست.

در منطقه ۲۲ پایتخت هم براساس گزارش میدانی روزنامه تعادل که در هفته گذشته به چاپ رسید، قیمت‌های اعلامی از سوی صاحبان املاک به قیمت ارایه شده توسط منابع رسمی نزدیک بود، اگرچه در بررسی‌ها مواردی هم مشاهده شد که قیمت هر مترمربع واحد مسکونی حدود ۲۲ میلیون تومان بود که حدود ۱۳ میلیون نسبت به متوسط قیمت در منطقه ۱۴ بالاتر بوده است یا اینکه برخی واحدها در این منطقه با وجود نوساز بودن کمتر از ۹ میلیون تومان برای فروش گذاشته شده بودند که در این گزارش بااستثناها کاری نداریم.

در منطقه ۱۴ اغلب واحدهای متوسط و کمتر از ۱۰۰ مترمربع کمتر از یک میلیارد قیمت‌گذاری شده‌اند و فقط واحدهای بالای ۱۰۰ متر، قیمت‌هایی بالاتر از یک میلیارد تومان دارند.

پیشینه معاملاتی و قیمتی در سال‌های ۸۹ تا ۹۷

بررسی حجم معاملات بین سال‌های ۸۹ تا ۹۷ در منطقه ۱۴ حکایت از آن دارد که کمترین تعداد قراردادهای خرید و فروش، مربوط به سال ۸۹ با ثبت ۶ هزار و ۸۴ فقره معامله و بیشترین تعداد قراردادهای خرید و فروش مسکن مربوط به سال ۹۰ با ۱۵ هزار و ۴۱۶ فقره معامله بوده است.

البته پس از سال ۹۰ و ثبت بالاترین حجم قرارداد طی ۹ سال مورد بررسی، شاهد افت و خیز تعداد معاملات بودیم اما در هیچ کدام از سال‌ها، حجم معاملات به بالای ۱۵ هزار فقره نرسید.

بررسی روند قیمت هر مترمربع واحد مسکونی در منطقه ۱۴ پایتخت طی ۹ سال مورد نیز نشان می‌دهد که کمترین قیمت مربوط به سال ۸۹ و بیشترین آن مربوط به سال ۹۷ با ثبت هر متر مربع ۶ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان بوده است. در واقع قیمت‌ها طی سال ۸۹ تا ۹۷ سیر صعودی داشته است و از ۱،۳ میلیون تومان در اولین سال به ۶،۲ میلیون تومان در سال ۹۷ رسیده است و طی این ۹ سال، ۷۹ درصد رشد کرده است. نخستین جهش قیمتی در این منطقه مانند سایر مناطق پایتخت مربوط به سال ۹۲-۹۱ با افزایش ۳۴ درصد و دومین جهش به سال ۹۷-۹۶ با رشد ۳۸ درصد اختصاص دارد که جهش قیمتی رخ داده در سال ۹۶ به ۹۷ چشمگیرتر از سال ۹۱ به ۹۲ بوده است.

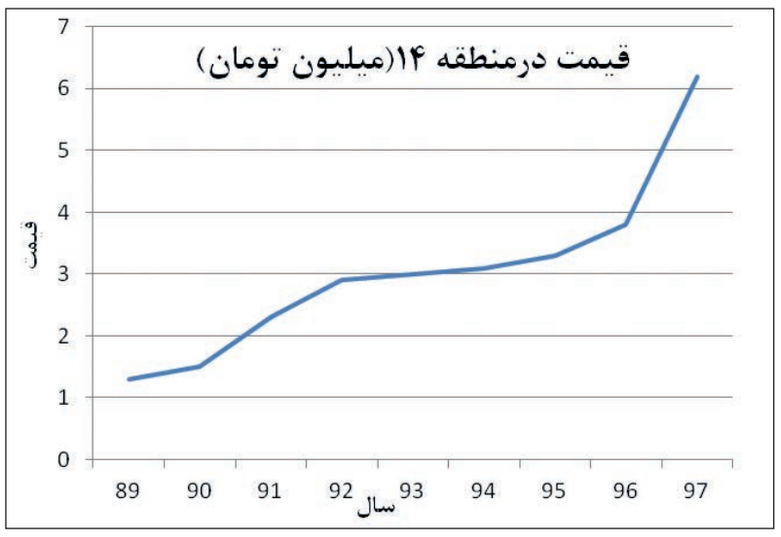

محله	متراژ	قیمت(میلیون تومان)
بزرگراه محلاتی	۶۶	۷۲۶
بلوارابوذر	۶۰	۶۶۰
نبردجنوبی	۱۱۳	۱۲۰۰
بلوارشاهد	۸۹	۱۰۰۰
شاه‌آبادی	۱۰۲	۱۰۷۱
زمزم	۱۱۰	۱۵۰۰
گلشنلس	۴۳	۳۹۵
گیلکی	۴۷	۴۹۳
سعیدی	۴۷	۳۱۰
بلوار شاهد	۸۳	۸۵۰

رییس شورای شهر تهران خبر داد

اعتبار ۲۰۰ میلیارد تومانی برای پژوهش‌های شهرداری

گروه راه و شهرسازی |

محسن هاشمی، رییس شورای اسلامی شهر تهران در یازدهمین جشنواره پژوهش و نوآوری در مدیریت شهری با اشاره به این مطلب که در شهرداری تهران ۲۰۰ میلیارد تومان صرف انجام پژوهش‌ها می‌شود، گفت: شهردار تهران باید فکری برای متمرکز کردن پژوهش‌ها کند تا نتایج بهتری بگیرد.

هاشمی با بیان این که تحقیقات دو نوع است، تصریح کرد: یکی بنیادی (تجربی و مبانی) که بیشتر برای کشف پدیده‌ها و افزودن مرز توسعه و دانش است و با این نوع از پژوهش و تحقیق قوانین اولیه کشف می‌شود. در شهرداری تهران و در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران عمدتا این نوع تحقیقات را مد نظر قرار نمی‌دهیم، زیرا این نوع تحقیق توسط دانشگاه‌ها انجام می‌شود.

او تصریح کرد: نوع دوم، تحقیقات کاربردی است که برای رفع مشکل، رفع نیازهای انسانی و برای بهبود اوضاع و حتی بهبود ابزارها انجام می‌شود. این نوع تحقیق منجر به بهبود کیفیت زندگی بشری می‌شود و ما در شهرداری تهران از این نوع تحقیقات بیشتر داریم که هم درآمدزا بوده و هم زودتر به نتیجه می‌رسد. این نوع تحقیقات در بین پژوهشگران هم طرفداران بیشتری دارد. او افزود: در کل شهرداری تهران حدود ۲۰۰ میلیارد تومان بودجه برای تحقیقات صرف می‌شود، اما تنها ۱۰ درصد آن در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران مصرف شده است. یکی از مشکلات ما این است که ۹۰ درصد بودجه مربوط به پژوهش به صورت پراکنده در سایر بخش‌ها و معاونت‌های شهرداری تهران مصرف می‌شود. بهتر است که شهردار تهران فکری کنند و به جای انجام تحقیقات و پژوهش به صورت پراکنده همه این پژوهش‌ها را در مرکز مطالعات متمرکز کنند.

وی ادامه داد: در طول برگزاری این ۱۱ دوره جشنواره ۴۰ هزار پژوهش به مرکز مطالعات رسیده است اما باید دید که چرا این تعداد پژوهش تا به حال منجر به افزایش و بهبود کیفیت عملکردمان در شهرداری تهران نشده است. ما نباید تحقیق کنیم برای تحقیق. نباید پژوهش کنیم برای پژوهش. بلکه باید پژوهش کنیم برای آنکه از نتیجه آن پژوهش در بهبود عملکرد و وظیفه‌مان استفاده کنیم. رییس شورای شهر تهران ادامه داد: در شهرداری ۶۷ هزار نفر نیرو داریم که حدود ۹ هزار نفر آنها تحصیلات کارشناسی ارشد و بیش از ۴۰۰ نفر هم مدرک دکترا دارند، در حالی که اثر بخشی خاصی از این نیروی انسانی دانشمند نمی بینیم. اگر پژوهش ها درست انجام نشود و تحقیقات ما اثر بخش نباشد کشور پیشرفتی نخواهد داشت و راه پیشرفت ما یا کند می شود یا به طور کلی بسته می شود. وقتی به تعداد تحقیقات انجام شده نگاه می کنیم، متوجه می شویم در یک موضوع خاص تعداد تحقیقات زیاد است اما خروجی درستی از آن نگرفته ایم در نتیجه باید یک تصمیم جدی در این حوزه بگیریم. باید از پژوهش ها و نتایج آن قبل از تصمیم گیری ها استفاده کنیم و اینگونه نباشد که تازه پژوهش ها بعد از انجام کارها انجام شود.

برنامه‌ریزی بدون تحقیق محکوم به شکست است

مرتضی الویری، رییس شورای عالی استان‌ها نیز در این مراسم با بیان این که بر اساس آمار یونسکو هزینه تحقیق و توسعه در ایران حدود ۰.۳۲ درصد از تولید ناخالص داخلی است، تصریح کرد: در حالی که این میزان در ژاپن ۱۰ برابر است و این بیانگر لزوم توجه جدی به پژوهش و تحقیق در کشور است. پژوهش و نوآوری به عنوان یک حلقه اتصال بین حکمروایی شهری و کارآفرینی عمل می کند و این مهم از طریق سیاستگذاری مدیریت شهری با هدف حل مسائل پیچیده شهری و بهبود خدمات شهری صورت می گیرد. او با بیان اینکه شهرها به عنوان پیچیده‌ترین ساخته‌های بشر نیاز به پژوهش و بهره گیری از علوم و دانش دارند بر ضرورت و اهمیت تحقیق و پژوهش تاکید کرد و گفت: هر گونه برنامه‌ریزی بدون پژوهش و تحقیق محکوم به شکست است. نباید این موضوع مهم را فراموش کنیم که استفاده از خدمات دانشگاهی به هم‌افزایی و کاهش معضلات شهری منجر می‌شود.

لزوم بومی‌سازی دانش در کشور

مهدی جمالی‌نژاد، معاون عمرانی وزیر کشور نیز در یازدهمین جشنواره پژوهش و نوآوری در مدیریت گفت: در حال حاضر ۲۴ دانشگاه ایران در میان ۵۰۰ دانشگاه برتر جهان قرار گرفته است به شکلی که ما ۲۶۰۰ مرکز دانشگاهی داریم که همه اینها می‌توانند در مسیر پیشرفت و توسعه کشور کمک بسزایی داشته باشند، اما چرا با وجود این ظرفیت‌های بی‌بدیل هنوز آسیب‌های اجتماعی در شهرها و روستاهای ما حل نشده و گسل میان مدیران شهری و شهروندان وجود دارد. او تاکید کرد: تنها جایی که محدودیت زمانی و مکانی نداریم در حوزه دانش است نباید وارد کننده صرف باشیم و در این زمینه کاملا وابسته باشیم. همانند آنچه که در حوزه بودجه و وابستگی به نفت اتفاق افتاده است. باید دانش بومی و محلی خود را ارتقاء دهیم. زمانی در دنیا ما به عنوان مرجع و صادر کننده در حوزه دانش محسوب می‌شدیم، لذا باید با نگاهی به گذشته در مسیر بومی سازی و محلی سازی دانش گام برداریم.

سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران:

منابع حاصل از صرفه‌جویی سوخت به مترو پرداخت می‌شود

علی اعطا، سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران گفت: دستور پرداخت منابع حاصل از صرفه‌جویی سوخت به مترو تهران از سوی شرکت بهینه سازی مصرف سوخت وابسته به شرکت ملی نفت ایران صادر شد.

اعطا با انتشار مطلبی در صفحه تلگرام خود با اعلام این خبر اظهار کرد: شورای اقتصاد در خرداد ماه ۱۳۹۶ بر اساس ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، طرح توسعه حمل و نقل مسافر با قطار شهری در تهران و ۸ کلانشهر را تصویب کرده است.

او با بیان اینکه براساس مصوبه شورای اقتصاد به ازای هر افزایش سفر ناشی از افزایش واگن های جدید به مترو تهران، مبلغ ۹.۸ سنت (حدود ۱۲۰۰ تومان) از محل منابع حاصل از صرفه جویی سوخت به مترو پرداخت خواهد شد، اضافه کرد: از خرداد ماه سال ۱۳۹۶ تاکنون، ۱۰۵ واگن به ناوگان شرکت بهره برداری مترو تهران اضافه شده است که پس از ارسال صورت وضعیت صرفه جویی تأیید شده توسط شهرداری تهران، دستور پرداخت بخش اول سهم دولت از منابع حاصل از صرفه جویی سوخت صادر شده است.

سخنگوی شورای شهر تهران با بیان اینکه پیش‌بینی می شود این رقم برای پاییز سال جاری حدود ۳ میلیون دلار باشد، ادامه داد: مهندس زنگنه، وزیر نفت با نگاه مثبتی که به مترو دارند، پرداخت صورت وضعیت بازه زمانی شروع طرح در خرداد ۱۳۹۶ تا زمان ابلاغ قرارداد (تیرماه سال ۱۳۹۸) که حدود ۱۰ میلیون دلار می شود را در هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران تصویب کرده اند که امید داریم به زودی پرداخت شود. این منابع صرف خرید واگن جدید و توسعه حمل و نقل مسافر با قطار شهری خواهد شد.

اعطا با بیان اینکه پس از افزایش قیمت بنزین در اواخر آبان ماه سال جاری، میزان سفرهای درون شهری با مترو به طرز محسوسی افزایش یافته است، عنوان کرد: براساس گزارش های ارائه شده؛ روز ۲۵ آبان ماه یک میلیون و ۸۸۱ هزار و ۵۷۱ نفر مترو را برای سفرهای درون شهری خود انتخاب کردند که رتبه دوم شلوغ ترین روز در تاریخ مترو را به خود اختصاص داده است. روز شنبه ۲ آذرماه نیز با جذب یک میلیون و ۸۷۲ هزار و ۷۸۸ مسافر رتبه سوم شلوغ‌ترین روز تاریخ در مترو ثبت شده است.

آلودگی هوا در شهرهای بزرگ

بارش برف و باران از سه‌شنبه در کشور

مدیر پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی با اشاره به آلودگی هوا در شهرهای بزرگ، گفت: آسمان تهران روز یکشنبه کمی ابری و غبارآلود پیش‌بینی می‌شود، روز دوشنبه آسمان پایتخت صاف است و روز سه‌شنبه آسمان تهران ابری و بارانی است.

صادق ضیائیان در گفت‌وگو با فارس، در تشریح آخرین وضعیت جوی کشور اظهار کرد: امروز جوی آرام و پایدار در اغلب مناطق کشور همراه با افزایش غلظت آلاینده‌های جوی در شهرهای صنعتی و پرجمعیت پیش‌بینی می‌شود. وی افزود: از اواخر وقت یکشنبه با نفوذ سامانه بارشی، بارش باران گاهی رگبار و رعدوبرق در جنوب و جنوب غرب کشور آغاز می‌شود.

وی ادامه داد: با تقویت سامانه بارشی روز دوشنبه در جنوب غرب، جنوب و جنوب شرق کشور رگبار و رعدوبرق و در برخی نقاط با تگرگ و در استان‌های واقع در امتداد رشته کوه زاگرس، مرکز و شمال غرب کشور بارش برف و باران پیش‌بینی می‌شود.

مدیر پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی افزود: روز دوشنبه در سواحل مرکزی و غربی خزر بارش باران داریم. ضیائیان اظهار کرد: روز سه‌شنبه در اغلب مناطق کشور بارندگی وجود دارد و در مناطق جنوبی به شکل باران و رعدوبرق و در مناطق سردسیر و کوهستانی به شکل برف است.

روز چهارشنبه در نیمه شرقی کشور بارش برف و باران و در شمال غرب و مرکز کشور بارش پراکنده برف و باران پیش‌بینی می‌شود. مدیر پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی افزود: روز دوشنبه خلیج فارس و روز سه شنبه خلیج فارس و دریای خزر مواج است.

ایرانشهر

وزیر راه: نذر نداریم زمین بدهیم تا برخی سود کنند

وزیر راه و شهرسازی با دعوت از قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) برای ورود به طرح ملی مسکن، گفت: نذر نداریم که زمین دولتی بدهیم تا عده‌ای کسب و کار کنند.

به گزارش خبرگزاری مهر، محمد اسلامی در همایش مدیران قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) با اشاره به ضعف کشور در حوزه ایجاد زیرساخت‌ها و ساخت‌وساز افزود: ما در دورانی به سر می بریم که از حدود یک‌ونیم دهه پیش، سهم بودجه‌های عمرانی از بودجه کل که همواره بیش از ۴۰ درصد سبد بودجه کشور بود، به شدت به دلایل گوناگون تحلیل رفته است. تا جایی که سهم قابل تخصیص بودجه عمرانی کشور به حدود ۱۰ درصد یا کمتر رسید. یعنی کشور به سمتی رفت که عملیات جاری و تامین حداقل‌ها تبدیل به اقدامات غالب دولت شد.

این عضو کابینه دوازدهم با اشاره به تحریم‌های ظالمانه علیه ایران که در طول تاریخ شبیه آن علیه هیچ کشوری اعمال نشده است، ادامه داد: همزمان شدن افزایش هزینه‌ها و تعهدات جاری برای دولت با کاهش درآمدها به علت تحریم، نشان داد که اگر کشور بخواهد وابستگی خود را به مولفه هایی مانند نفت خام ادامه دهد، با شرایط سختی روبرو خواهد بود.

او با دعوت از هلدینگ ساختمانی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا برای شرکت در طرح اقدام ملی مسکن افزود: ما نذر نداریم که زمین بدهیم تا عده‌ای کسب و کار کنند. زمین دولتی را واگذار می کنیم تا برای جامعه هدف ما، یعنی اقشار متوسط و ضعیف کشور مسکن ایجاد شود. ما نیاز به خانه سازی انبوه داریم.

پورسید آقایی استعفا کرد

شهردار تهران با استعفای معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری موافقت کرد.

به گزارش مهر، پیروز حناچی روز گذشته با استعفای محسن پورسیدآقایی معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران موافقت کرد. به گزارش مهر، محسن پور سیدآقایی به وسیله نامه‌ای با کارکنان معاونت حمل و نقل خداحافظی کرد؛ متن این نامه به شرح ذیل است: با توجه به شرایط فعلی شهرداری و شورا و عدم امکان اجرای برنامه‌هایی که مد نظر داشتم هفته قبل استعفای خود را تقدیم جناب آقای دکتر حناچی کردم و دلایل آن را توضیح دادم و بحمدالله مورد موافقت ایشان قرار گرفت و قرار است سرپرست را تعیین نمایند. به جهت رسم ادب قبل از انتشار رسمی موضوع خواستم شما در جریان قرار بگیرید. امیدوارم قصور و کوتاهی بنده را به بزرگواری خود ببخشید و از این پس به عنوان دوستانی نزدیک با هم ارتباط داشته باشیم. واقعا از تیم معاونت حمل و نقل راضی بودم و کارهای بزرگی به دست شما انجام شد که نتایج خیر آن انشاءالله نصیب مردم خواهد شد.» پورسیدآقایی که پیش از این مدیرعامل راه‌آهن بود، شهریور ماه سال ۹۶ با حکم محمدعلی نجفی شهردار اسبق تهران به عنوان معاون حمل و نقل ترافیک منصوب شد؛ در دوره مدیریت وی مرحله دوم طرح LEZ، تغییر در اجرای طرح ترافیک و طرح کاهش آلودگی هوا اجرایی شد.

تکمیل پروژه‌های زیرساختی نیازمند ۱۸۰ هزار میلیارد تومان

امیر محمود غفاری، معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: این وزارتخانه برای تکمیل پروژه‌های زیرساختی حمل و نقلی خود نیازمند بیش از ۱۸۰ هزار میلیارد تومان منابع مالی است.

معاون برنامه‌ریزی و مدیریت منابع وزارت راه و شهرسازی در پاسخ به سوالی مبنی بر هدف این وزارتخانه از ایجاد صندوق توسعه حمل و نقل و اینکه میزان منابع درآمدی، حجم مصارف و مخارج در آن چه مقدار است، اظهار کرد: با عنایت به ماده ۴۸ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۰ بهمن ۱۳۹۵ و با توجه به حجم عظیم منابع مالی مورد نیاز، وزارت راه و شهرسازی براساس قانون بودجه سال جاری برای تکمیل پروژه‌های زیرساختی حمل و نقلی خود نیازمند بیش از ۱۸۰ هزار میلیارد تومان منابع مالی است. وی در گفت و گو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی افزود: در همین زمینه و در جهت تکالیف توسعه‌ای این وزارتخانه در زیرساخت‌ها و نوسازی ناوگان حمل و نقل، صندوق توسعه حمل و نقل به عنوان تنها نهاد تخصصی و مالی این حوزه تاسیس شده است. هدف اصلی صندوق توسعه حمل و نقل ایجاد ساز و کار تجهیز و تامین منابع درآمدی پایدار برای توسعه زیرساخت و ناوگان حمل و نقل کشور، ارتقای ایمنی و افزایش سطح خدمات حمل و نقل کالا و مسافر، تشویق، حمایت و مشارکت در سرمایه گذاری زیر ساخت‌ها، بیمه سرمایه گذاری‌ها در حوزه حمل و نقل و مشارکت در ساخت، توسعه و نگهداری شبکه‌ها و زیر ساخت‌های حمل و نقل کشور است. غفاری ادامه داد: منابع این صندوق شامل سرمایه اولیه دولت از طریق بودجه‌های سنواتی، اختصاص تمام یا بخشی از عوارض خودرو، جاده و سوخت که در قوانین بودجه سنواتی هر ساله تعیین می‌شود و همچنین، درآمدهای حاصل از طرح‌های دولتی است که بهره‌برداری و نگهداری آن به بخش غیردولتی واگذار می‌شود. استفاده از درآمدهای حاصل از پروژه‌های مشارکتی که استهلاک اصل و فرع سرمایه گذاری آن اتمام یافته و به دولت منتقل شده و درآمد حاصل از واگذاری املاک و اراضی مازاد وزارت راه و شهرسازی نیز از دیگر موارد تامین منابع این صندوق به شمار می‌آید. معاون وزیر راه و شهرسازی تصریح کرد: سرمایه اولیه صندوق به میزان ۱۹ هزار میلیارد تومان از طریق ساز و کار بودجه سنواتی از محل دارایی‌های دولت که در اختیار وزارت راه و شهرسازی و یا سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه است، تامین می‌شود.

اخبار

جزییات جلسه خودرویی مجلس با وزیر صنعت

عضو کمیسیون صنایع مجلس با تشریح جزییات جلسه با وزیر صنعت و مدیران خودروساز، از طرح موضوع اعطای تسهیلات به خودروسازان در این جلسه خبر داد و گفت: جمع‌بندی این مساله در کمیته‌ای ویژه انجام خواهد شد. حمیدرضا فولادگر در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس در مورد جلسه اخیر کمیسیون صنایع با وزیر صنعت و مدیران خودروساز، اظهار داشت: در این جلسه بحث‌هایی در ارتباط با بسته حمایتی از صنعت خودرو و قطعه‌سازی مطرح و مقرر شد این موضوع به منظور حل مشکل نقدینگی صنعت خودرو و قطعه‌سازی در یک کارگروه ویژه مورد بررسی قرار گیرد و نتیجه آن در کمیسیون صنایع مطرح شود تا به جمع‌بندی نهایی برسیم. وی توضیح داد: سال گذشته پرداخت تسهیلات به صنعت خودرو مصوب شد که به دو شکل ریالی و ارزی مطرح شد اما فقط بخشی از آن مصوبه عملی شد که در پرداخت بدهی قطعه‌سازان به خودروسازان و بهبود وضع تولید موثر بود. فولادگر ادامه داد: در حال حاضر نیز این بحث مطرح است که مصوبه قبلی دوباره برای صنعت خودرو و قطعه‌سازی اجرا شود. وی با اشاره به اینکه مصوبه قبلی مربوط به پرداخت تسهیلات اواخر سال گذشته اجرایی شد، گفت: بحث‌های فعلی نیز به ادامه اجرای همان مصوبه مربوط می‌شود که البته باید در مورد تاریخ اجرای آن بررسی شود، زیرا مصوبه قبلی منقضی شده است. عضو کمیسیون صنایع مجلس در ادامه با بیان اینکه حمایت از صنعت خودروسازی باید طوری باشد که باعث رونق در این صنعت شود، افزود: البته در این زمینه موضوع کیفیت و اصلاح ساختار خودروسازی‌ها را نیز باید مورد بررسی قرار دهیم، نه اینکه این دو موضوع را به صورت جداگانه از هم ببینیم. وی با بیان اینکه برخی معتقدند موضوع حمایت از خودروسازی و ارتقای کیفیت این صنعت ارتباطی به یکدیگر ندارد، گفت: طبق یک دیدگاه نباید به صنعت خودروسازی کمک کنیم تا خودش جلو رود، حتی اگر تعطیل شود بهتر است تا از آن صنعت حمایت شود. یک دیدگاه دیگر نیز این است که باید از صنعت خودروسازی حمایت شود که از نظر من هیچ یک از این دو دیدگاه درست نیست بلکه علاوه بر افزایش کیفیت و رقابت‌پذیری صنعت خودرو باید در زمینه اصلاح قیمت و ساختار خودروسازان نیز اقدام شود. در عین حال باید تا حدی که امکان دارد از این صنعت حمایت شود تا تعطیل نشود. وی همچنین در مورد طرح موضوع افزایش قیمت خودرو در جلسه کمیسیون صنایع با وزیر صنعت نیز گفت: این موضوع در حاشیه جلسه مطرح شد که وزیر صنعت معتقد بود قیمت کارخانه‌ای خودروها افزایش نداشته اما قیمت خودرو در بازار به دلیل شرایط اقتصادی جامعه و رشد نرخ ارز، افزایش داشته است.

چشم‌انداز ۲۰ میلیارد دلاری تجارت ایران و عراق

ایسنا | رییس اتاق بازرگانی ایران و عراق معتقد است با توجه به زمینه‌های گسترده‌ای که برای همکاری اقتصادی میان دو کشور وجود دارد، رسیدن به چشم‌انداز تجارت مشترک ۲۰ میلیارد دلاری دور از انتظار نیست.

یحیی آل‌اسحاق اظهار کرد: براساس برآوردهایی که از تجارت ایران و عراق در ماه‌های ابتدایی سال جاری وجود دارد، توانسته‌ایم امسال حدود هفت میلیارد دلار به عراق صادرات داشته باشیم و این روند در ماه‌های پیش‌رو نیز ادامه خواهد داشت.

به گفته وی، رسیدن به آمارهای صادراتی ایران به عراق در سال‌های گذشته دور از انتظار نیست و حتی در صورت فراهم بودن مقدمات لازم می‌توان به هدف‌گذاری تجارت مشترک ۲۰ میلیارد دلار در سال دسترسی پیدا کرد. رییس اتاق بازرگانی ایران و عراق با بیان اینکه میزان صادرات ایران به عراق در آبان‌ماه امسال کاهشی نسبی را تجربه کرد، در این باره توضیح داد: این کاهش همزمان با کاهش نسبی آمار صادرات ما به تمامی کشورها بود. البته با توجه به مبحث صادرات برق و انرژی به عراق این کاهش نیز جبران خواهد شد.

واردات و صادرات کالایی ایران و اتحادیه اروپا در فصل سوم سال ۲۰۱۹ تحلیل شد

کسری تراز تجاری با اروپا

گروه تجارت | تجارت ایران با کشورهای اروپایی تا پایان فصل سوم سال ۲۰۱۹ چگونه رقم خورده است؟ صادرکنندگان و واردکنندگان ایرانی چه کالاهایی را صادر یا وارد کرده‌اند و اینکه مهم‌ترین مبادی صادراتی و وارداتی ایران کدام کشورها بوده اند؟ تحلیل داده‌های آماری بیانگر این است که تراز تجاری کالایی ایران با اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست ۲۰۱۹ با کسری ۲،۸ میلیارد یورویی همراه بوده است، که علت افزایش ۴،۵ میلیارد یورویی کسری تجاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۸ را می‌توان کاهش ۹۴ درصدی ارزش صادرات ایران به این کشورها، با وجود افت ۵۱ درصدی ارزش واردات ایران از اتحادیه اروپا نسبت داد. موثرترین عامل در کاهش صادرات ایران به اتحادیه اروپا، کاهش صادرات به کشورهای ایتالیا، اسپانیا، فرانسه یونان بوده است. مشاهده سبد صادراتی ایران نشان می‌دهد، «سوخت‌های معدنی، روان کننده‌ها و محصولات مرتبط» در ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۸ و «کالاهای صنعتی (ساخت) - طبقه‌بندی شده بر حسب مواد» در سال ۲۰۱۹ عمده‌ترین کالای صادراتی به اتحادیه اروپا در این بازه زمانی بوده است. در مقابل، «ماشین آلات و تجهیزات حمل و نقل» عمده‌ترین کالایی بوده که ایران در مدت اقدام به واردات آن از اتحادیه اروپا کرده است. از سوی دیگر، چهار مبدا عمده وارداتی ایران از اتحادیه اروپا از نظر ارزشی در زمان یاد شده، «آلمان، ایتالیا، هلند و فرانسه» بوده است. در مقابل چهار مقصد عمده صادراتی ایران، «آلمان، ایتالیا، اسپانیا و رومانی» گزارش شده‌اند.

روند تجارت ایران با اتحادیه اروپا

ارزش تجارت کالایی ایران و اتحادیه اروپا طی ۹ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ برابر با ۱۵،۴ میلیارد یورو بوده است که این مقدار نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته حدود ۱۴۵ درصد توامان کاهش یافته که علت آن، کاهش توام صادرات و واردات ایران از اتحادیه اروپا، بوده است. همچنین مطابق آمارها، تراز تجاری ایران با اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست ۲۰۱۹ با کسری ۲،۸ میلیارد یورویی همراه بوده؛ این در حالی است که تراز تجاری ایران در نه ماهه نخست ۲۰۱۸ مثبت و برابر با ۱،۷ میلیارد یورو بوده است. علت منفی شدن تراز تجاری ایران با اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست ۲۰۱۹، کاهش ۹۴ درصدی صادرات و کاهش حدود ۵۱ درصدی واردات نسبت به نه ماهه نخست ۲۰۱۸ بوده است.

براساس داده‌های منتشر شده، ایران در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ حدود ۵۰۰ میلیون یورو کالا به اتحادیه اروپا صادر کرده که این رقم با کاهش حدود ۹۴ درصدی نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته همراه بوده است. از آن‌سو، ارزش صادرات کالایی ایران در کلیه ماه‌های ۲۰۱۹ (از ژانویه تا سپتامبر) از مدت زمان مشابه سال گذشته به‌طور قابل ملاحظه‌ای پایین‌تر بوده و از ژوئن تا سپتامبر ۲۰۱۹ نیز روند نزولی را طی کرده است. علاوه بر کاهش شدید ارزش صادرات ایران به اتحادیه اروپا، مقدار وزنی صادرات ایران به این اتحادیه نیز با کاهش چشمگیری همراه بوده به‌طوری که مقدار صادرات ایران به اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ حدود ۵،۳ هزارتن بوده که با افت حدود ۹۵ درصدی نسبت به مدت زمان مشابه سال ۲۰۱۸ همراه بوده است.

روند صادرات کالایی

از سوی دیگر، مقایسه گروه کالاهای صادراتی ایران به اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ و مدت مشابه سال قبل حاکی از تغییر قابل توجه در گروه کالاهای صادراتی ایران به اتحادیه اروپا در سال جاری است. به‌طوری که سهم صادرات سوخت‌های معدنی، روان کننده‌ها و محصولات مرتبط از کل صادرات، از حدود ۸۹ درصد در نه ماهه سال ۲۰۱۸ به حدود ۰،۵ درصد در نه ماهه سال ۲۰۱۹ کاهش یافته، که این امر موجب افزایش سهم صادرات در سایر گروه‌ها طی نه ماهه سال ۲۰۱۹ شده است.

جزییات صدور کالاهای ایرانی به تفکیک گروه‌های کالایی به اتحادیه اروپا در ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۸ بیانگر این است که «مواد ومحصولات غذایی و حیوانات زنده (۱ درصد) سوخت‌های معدنی، روان کننده‌ها و محصولات مرتبط (۸۹ درصد)، مواد شیمیایی و سایر محصولات مرتبط (۳ درصد)، کالاهای صنعتی (ساخت) طبقه‌بندی شده برحسب مواد (۴ درصد) و در نهایت ماشین آلات و تجهیزات حمل ونقل (۳ درصد)» عمده‌ترین کالاهای صادراتی ایران در سبد صادراتی کشور به شمار می‌رود. اما مقایسه صدور این کالاها به اتحادیه اروپا در ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۹ نشان از این دارد که ترکیب گروه‌های کالایی و درصد آنها در سبد صادراتی ایران دستخوش تغییرات زیادی شده است؛ به‌طوری که مطابق آمارها، مواد ومحصولات غذایی و حیوانات در این بازه زمانی ۲۸ درصد از سهم صادرات به اروپا را به خود اختصاص داده‌اند. گروه کالایی دیگری که سهم بیشتری در سبد صادراتی ایران به اروپا در ۹ ماه نخست ۲۰۱۹ داشته، کالاهای صنعتی (ساخت) طبقه‌بندی شده بر حسب مواد گزارش شده که سهم ۳۰ درصدی را نشان می‌دهد. مواد شیمیایی و سایر محصولات مرتبط ۱۸ درصد و ماشین آلات و تجهیزات حمل ونقل نیز سهم ۲۸ درصدی را از آن خود کرده‌اند.

مقاصد صادراتی

از سوی دیگر، تحلیل داده‌های آمار تجارت خارجی کشور با اروپا بیانگر این است که چهار مقصد عمده صادراتی ایران در نه ماهه نخست ۲۰۱۹ به ترتیب ارزش صادرات، کشورهای «آلمان، ایتالیا، اسپانیا و رومانی» هستند. مطابق آمارها، در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ صادرات ایران به کشورهای عضو اتحادیه اروپا (به جز ۴ کشور) کاهش یافته است. بیشترین کاهش صادرات ایران طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ نسبت به نه ماهه سال ۲۰۱۸، متعلق به کشورهای فرانسه، یونان، اسپانیا و اتریش بوده است. موثرترین عامل در کاهش صادرات ایران به اتحادیه اروپا، کاهش صادرات به کشورهای ایتالیا (با سهم حدود منفی ۲۹ واحد درصد)، اسپانیا (با سهم حدود منفی ۲۱،۳ واحد درصد)، فرانسه (با سهم حدود منفی ۱۷،۵ واحد درصد) و یونان (با سهم حدود منفی ۱۲،۷ واحد درصد) بوده است. در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸، صادرات ایران به کشورهای «دانمارک، استونی، لتونی وبلغارستان» افزایش یافته است.

روند واردات کالایی

از سوی دیگر، روند ورود کالا از اتحادیه اروپا به کشور نشان می‌دهد، واردکنندگان ایرانی در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ حدود ۳،۴ میلیارد یورو کالا از اتحادیه اروپا وارد کرده‌اند که این رقم با کاهش حدود ۵۱ درصدی نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته همراه بوده است. براساس داده‌های منتشر شده، ارزش واردات کالایی ایران در کلیه ماه‌های ۲۰۱۹ (از ژانویه تا سپتامبر) در مقایسه با مقادیر مشابه سال ۲۰۱۸، به‌طور قابل توجهی پایین‌تر بوده و از جولای تا سپتامبر ۲۰۱۹ نیز روندی نزولی را طی کرده است.

روند مقداری واردات ایران از اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ با نوسان همراه بوده به گونه‌ای که در ماه‌های «فوریه، مارس، ژوئن، جولای و آگوست» این سال با افزایش نسبت به ماه مشابه سال قبل روبه‌رو بوده و در سایر ماه‌ها با کاهش نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل همراه بوده است.

مقایسه گروه کالاهای واردات ایران از اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ و مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد، سهم واردات گروه کالایی ماشین آلات و تجهیزات حمل ونقل و کالاهای گروه ساخته شده طبقه‌بندی شده توسط مواد، در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ کاهش یافته و سهم سایر گروه‌های کالایی در مدت مذکور افزایش یافته است. براساس آمارها، «مواد ومحصولات غذایی و حیوانات زنده، مواد خام، غیرقابل خوردن، به جز سوخت، مواد شیمیایی و سایر محصولات مرتبط، کالاهای صنعتی (ساخت) طبقه‌بندی شده بر حسب مواد، ماشین‌آلات و تجهیزات حمل ونقل» جزو عمده‌ترین کالاهایی بودند که ایران در ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۸ از اتحادیه اروپا وارد کشور کرده‌اند.

مبادی وارداتی

چهار مبدا عمده وارداتی ایران از اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ به ترتیب ارزش واردات شامل «آلمان، ایتالیا، هلند و فرانسه» بوده است. ذکر این نکته ضروری است که در همین بازه زمانی، واردات ایران از اکثر کشورهای عضو اتحادیه اروپا، به جز ۵ کشور «بلغارستان، یونان، کرواسی، قبرس و مالت» کاهش یافته است. بیشترین کاهش واردات ایران در نه ماهه ابتدایی سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ به ترتیب از کشورهای «لوکزامبورگ، لتونی، سوئد، فنلاند، اسلواکی و رومانی» بوده است.

همچنین موثرین عامل در کاهش واردات ایران از اتحادیه اروپا، کاهش واردات از کشورهای آلمان با سهم حدود منفی ۱۴ واحد، ایتالیا با سهم حدود منفی ۸،۵ واحد درصد، فرانسه با سهم حدود منفی ۶،۵ واحد درصد و اسپانیا با سهم حدود منفی ۵ واحد درصد بوده است.

دبیر ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی:

در مبارزه با فساد باید یک‌صدا باشیم

بخش خصوصی در کشورمان نیازمند یک بستر سالم اقتصادی برای فعالیت است و خوشبختانه فعالان سالم در حوزه بخش خصوصی به این نتیجه رسیده‌اند که باید شرایط کشور را به سمتی حرکت دهیم که اقتصاد سالمی داشته باشیم. دبیر ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی می گوید برای مقابله با فساد حاکمیت، بخش خصوصی و مردم باید یک‌صدا و هماهنگ عمل کنند. کاظم پالیزدار، دبیر ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی با اشاره به اینکه ما شاهد شکل گیری حرکت‌هایی در مبارزه با فساد هستیم که از آن جمله می‌توان به برگزاری همایش مبارزه با فساد از سوی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران اشاره کرد، گفت: «البته قطعا خود همایش به تنهایی راه مبارزه یا کاهنده فساد در جامعه نیست اما آن چیزی که همایش‌هایی مانند مبارزه با فساد که از سوی اتاق تهران چند سال است به خوبی برگزار می‌شود در افکار عمومی و بین فعالان بخش خصوصی تبین می کند اهتمام و اهمیت موضوع مبارزه با مفاسد اقتصادی و ایجاد انگیزه در حوزه فعالان اقتصادی برای حفظ سلامت بنگاه‌های خود از هر گونه کژروی است.» به گزارش پایگاه خبری اتاق تهران، او با اشاره به اینکه رییس اتاق تهران هفته گذشته در جریان همایش مبارزه با فساد اعلام کرد که اولین قربانی حوزه فساد اقتصادی بخش خصوصی است، گفت: «زمانی که فساد شکل می گیرد بیشترین آسیب را بخش خصوصی می‌بیند. بخش خصوصی در کشورمان نیازمند یک بستر سالم اقتصادی برای فعالیت است و خوشبختانه فعالان سالم در حوزه بخش خصوصی به این نتیجه رسیده‌اند که باید شرایط کشور را به سمتی حرکت دهیم که اقتصاد سالمی داشته باشیم و اتفاقا با برگزاری جلسات و همایش‌ها و ایجاد کمیسیون‌هایی مانند «حمایت قضایی و مبارزه با فساد» که در اتاق تهران شکل گرفته است می‌خواهند صحبت‌ها و نظرات خودشان را بیان کنند و اراده خود را نسبت به مبارزه با فساد نشان دهند و مطالبه گر فضای سالم اقتصادی از مسوولان باشند.»

پالیزدار در ادامه به نقش دولت هم اشاره کرد و گفت: «ما به عنوان دولت و دستگاه حاکمیتی حرکت‌های اتاق تهران به نمایندگی از فعالان بخش خصوصی برای مبارزه با فساد را ارج می‌نهیم و تمام تلاش‌مان این است که با همکاری‌های مشترک و برگزاری جلسات و نشست‌های تخصصی به راهکارهای عملیاتی، اقدامات علمی و ریشه‌ای برسیم تا بتوانیم یک اراده ملی را در کشور برای مبارزه با فساد رقم بزنیم.» او همچنین در پاسخ به این سوال که چه همکاری‌های مشترکی بین دولت و بخش خصوصی در مبارزه با فساد می‌تواند شکل بگیرد؟ ادامه داد: « ما به عنوان ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی تکلیفی که از سوی رهبری برای ما تعیین شده است ایجاد هماهنگی در مبارزه با فساد بین سه قوه بوده است و در این مسیر هم حرکت کرده‌ایم ولی حالا بعد از چند سال کار به این نتیجه رسیده‌ایم که مبارزه با مفاسد اقتصادی به تنها از سوی سه قوه و حاکمیت میسر نیست و نیازمند همراهی و همگامی بخش خصوصی یا به نوعی مردم هستیم. از این رو ما تلاش کرده‌ایم تشکل‌هایی که در امر مبارزه با مفاسد اقتصادی در حال شکل گرفتن هستند یا اعلام موجودی کرده‌اند را تقویت کنیم و هماهنگی بین آنها ایجاد کرده‌ایم. همچنین با کمیسیون حمایت قضایی و مبارزه با فساد که در اتاق تهران شکل گرفته همکاری‌های خوبی داریم، جلسات مشترکی با این عزیزان برگزار کرده‌ایم و بسترهای مناسبی شکل گرفته است تا در مبارزه با مفاسد اقتصادی یک صدا باشیم.»

دلیل قاچاق شمش طلا در معادن کشور چیست

بنابر اظهارات یک مقام مسوول در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، برخی از معدنکاران ترجیح می‌دهند شمش طلای استحصال شده را قاچاق کنند و به تولیدکنندگان طلا نفروشند.

امیرمحمد پرهام فر مدیرکل مبارزه با قاچاق طلا، ارز و پولشویی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز درباره قاچاق طلا اعلام کرد که برخی از معدنکاران ترجیح می‌دهند شمش استحصال شده را قاچاق کنند و به تولیدکنندگان طلا نفروشند. به اعتقاد ما از وقتی ۹ درصد ارزش افزوده برای شمش استحصال شده درنظر گرفته شد، قاچاق طلای خام افزایش پیدا کرد.

مدیرکل مبارزه با قاچاق طلا، ارز و پولشویی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز می گوید: اگر ارزش افزوده از روی طلای استحصال شده در معادن برداشته شود، قاچاق طلا اتفاق نخواهد افتاد. در حال حاضر شمش استحصال شده، بدون هیچ ارزش افزوده‌ای (بدون اینکه روی آن فراوری صورت گیرد با قیمت پایین) از کشور خارج می‌شود و این گویای آن است که دولت باید سازوکار دریافت مالیات ارزش افزوده را از معدنکاران تغییر دهد.

به گفته پرهام فر، شکل دیگری که طلا از کشور خارج می‌شود، مربوط به طلاهای آب شده است، برخی از افراد برای اینکه سرمایه خود را از کشور خارج کنند، سراغ طلای آب شده می‌روند و سرمایه خود را خارج می‌کنند. البته برخی دیگر هم طلای آب شده را با هدف کسب سود قاچاق می‌کنند. البته خروج طلای آب شده به جهت آنکه اجرت ندارد، برای فرد سودآور است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، مدیرکل مبارزه با قاچاق طلا، ارز و پولشویی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز با اشاره به اینکه خروج طلای آب شده از کشور برای ما حکم قاچاق دارد، گفت: طبق قانون طلاهای ساخته شده و آن هم به‌صورت محدود امکان خروج از کشور را دارد.

در همین زمینه برای اینکه قاچاق طلا کاهش پیدا کند، مهم‌ترین کاری که باید صورت گیرد، این است که قیمت جهانی طلا و داخلی به هم نزدیک شود، در این صورت تا حد زیادی قاچاق طلا به خصوص طلای آب شده صرفه اقتصادی ندارد.

محمدرضا بهرامن رییس خانه معدن ایران در همین ارتباط به تسنیم می گوید: ۹ درصد ارزش افزوده برای شمش استحصال شده توسط تولیدکنندگان رقم بسیار بالایی است و اصلا توجیه اقتصادی ندارد. وی با بیان اینکه نامه‌نگاری متعددی با بانک مرکزی برای لغو یا کاهش این میزان ارزش افزوده انجام داده‌ایم، افزود: متاسفانه هنوز برای جلب موافقت بانک مرکزی و وزارت اقتصاد برای تغییر میزان دریافت ارزش افزوده از تولیدکنندگان طلا موفقیتی نداشته‌ایم.

بهرامن با اعلام اینکه در صورت عدم پرداخت ارزش افزوده تولیدکننده جریمه خواهد شد، گفت: واردات شمش توسط بانک مرکزی مشمول ارزش افزوده نیست اما تولیدکننده داخلی باید این ارزش افزوده را پرداخت کند که این عادلانه نیست. وی با اعلام اینکه تولیدکننده در این شرایط یا باید متمرکز بر صادرات باشد یا محصول خود را با پرداخت ارزش افزوده بالا به‌فروش برساند، تصریح کرد: در این بین افرادی هستند که به صورت غیر رسمی با شگردهای خاص خود اقدام به فروش طلا بدون پرداخت ارزش افزوده می‌کنند. به گفته بهرامن، حل این مشکل نیازمند تصمیم مناسبی است تا با اعمال شفافیت در امر تولید، موانع پیش روی تولیدکنندگان برطرف شود، چراکه امروز تولیدکننده نیازمند نقدینگی است تا بتواند فعالیت خود را انجام و حتی توسعه دهد.

نوبت اول
شناسه آگهی: ۶۹۶۶۱۷

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای

به استناد ماده ۶۳ آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاه های علوم پزشکی

نام سازمان: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز - مرکز آموزشی درمانی شهید مدنی
موضوع: واگذاری امور ایاب و ذهاب (مینی بوس و خودرو سواری)
محل دریافت اوراق: دبیرخانه مرکزی دانشگاه (طبقه همکف) با ارائه معرفی نامه از طرف شرکت با مهر امضاء و اخذ رسید مدارک مربوطه را تحویل گیرند
مهلت دریافت اوراق: به مدت ۷ روز از تاریخ ۹۸/۰۹/۲۶ لغایت ۹۸/۱۰/۰۲
مهلت قبول پیشنهادات (تحویل پاکات): به مدت ۱۳ روز از تاریخ ۹۸/۱۰/۰۳ لغایت ۹۸/۱۰/۱۵
محل تحویل پاکات مناقصه دبیرخانه حراست دانشگاه (طبقه اول) می‌باشد.
میزان سپرده تضمین شرکت در مناقصه: ۳۵۴/۹۲۰/۰۰۰ ریال به صورت فیش واریزی به حساب جاری ۴۴۲۴۵۷۸۰/۶۹ نزد بانک ملت شعبه مهستان کرج کد ۸۸۳۷/۷ یا ارایه ضمانت‌نامه بانکی بنام دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز که مدت ضمانت‌نامه نباید کمتر از ۳ ماه باشد.
تذکر ۱: جهت دریافت اوراق مناقصه، ارائه فیش واریزی به مبلغ ۳۰۰/۰۰۰ ریال به حساب جاری ۲۱۸۱۲۶۴۲۶ نزد بانک رفاه شعبه بهار کرج کد ۹۷۲ به نام دانشگاه علوم پزشکی البرز و معرفی نامه شرکت الزامی می باشد.
تذکر ۲: در صورت دریافت اخطار کتبی بابت طرف قرارداد بودن با دانشگاه و واحدهای تابعه آن، متقاضی حق شرکت در مناقصه را نخواهد داشت.
پرداخت هزینه چاپ آگهی ها به عهده برنده مناقصه می باشد.
کارفرما در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مجاز و مختار می باشد.
نشانی سازمان: بلوار طالقانی شمالی - بالاتر از میدان طالقانی - شهرک اداری - ساختمان مرکزی
ساعت کاری دانشگاه از روز شنبه تا چهارشنبه، ساعت ۸ لغایت ۱۶ می باشد.
شماره تماس: ۳۲۵۶۳۳۶۹-۰۲۶

استقبال صندوق بین‌المللی پول از توافق چین و امریکا

توقف جنگ تجاری؛ میلیاردها دلار تعرفه حذف شد

گروه جهان |
چین و ایالات متحده امریکا سرانجام بر سر آنچه «فاز اول یک معامله» نامیده می‌شد، به توافق رسیدند تا به این ترتیب اولین گام موثـر را برای پایان دادن به جنگ تجاری که یک سال و نیم طول کشید، بردارند. با این توافق اولیه، میلیاردها دلار از تعرفه‌هایی که هر طرف بر کالاهای طرف مقابل اعمال کرده حذف شد یا اعمال آنها به تاخیر افتاد.

به گزارش رویترز، انتشار این خبر باعث شده که ارزش سهام ایالات متحده در بازارهای مالی افزایش یابد؛ با این امید که ادامه مذاکرات پکن و واشنگتن منجر به کاهش تنش‌های تجاری میان دو اقتصاد بزرگ جهان شود. به این ترتیب موج جدیدی از تعرفه‌های ایالات متحده که قرار بود از یک‌شـنبه (امروز) بر کالاهای چینی اعمال شود نیز لغو شدند.

بر اساس توافق دو کشور، امریکا برخی از تعرفه‌ها بر کالاهای چینی را کاهـش می‌دهد و در مقابل چین محصولات بیشتری را از امریکا می‌خرد. مذاکره‌کننده ارشد تجاری ایالات متحده در این باره گفته: «پکن موافقت کرده اسـت که علاوه بر میزان خرید سـال ۲۰۱۷، حداقل ۲۰۰ میلیـارد دلار کالاها و خدمات بیشتر طی دو سـال آینده از ایالات متحده بخرد.» مقام‌های چینی هم در پکن گفته‌اند دو طرف بر سر متن حل اختـلاف توافق کرده‌اند اما توضیحی در خصوص میـزان خرید کالا و محصـولات امریکایی ارایه نکردند.

رویترز نوشـته، در صورت اجرایی شـدن این توافق افزایش چشمگیری در صادرات امریکا به چین روی خواهـد داد، چرا که در سـال ۲۰۱۷ میزان صادرات کالای امریـکا به چین ۱۳۰ میلیـارد دلار بوده و ۵۶ میلیارد دلار هم سرویس و خدمات به چین ارایه شده است. ناظران معتقدند که این توافق بیشتر از همه به نفع اپل است.

رویترز نوشـته: «اگر توافق فاز یـک جنگ تجاری امضا شـود، تسـکینی برای اپل خواهد بود. اپل بین تمام شـرکت‌های امریکایی بیشـترین آسیب را از جنگ تجاری دیده است، چرا که اغلب تراشکارهایی که قطعات دسـتگاه‌های اپل را می‌سازند، در چین هستند.»

دان ایوز تحلیلگر شـرکت سـرمایه‌گذاری ویدباش با تاکیـد بر تمرکز این توافـق روی ۱۵ درصد تعرفه جدید می‌گوید: «بـاور داریم که توافق فاز یک چراغ سبزی برای بازار سهام شـرکت‌های فناوری است. این بازار دیگر نگران تعرفه‌های ۱۶۰ میلیارد دلاری نخواهد بود. اگر این تعرفه‌ها در روز یک‌شنبه اعمال می‌شـدند، درآمد اپل در سال ۲۰۲۰ به ازای هر یک سـهم ۴ درصد کاهش می‌یافت.» گفته شده، سند توافق ۸۶ صفحه‌ای بین دو کشور قرار است در هفته اول ماه ژانویه توسط مذاکره‌کنندگان اصلی دو کشور امضا شود. علاوه بر این دونالد ترامپ رییس جمهوری ایالات متحده امریـکا، در پیامی توییتری اعلام کرد که گفت‌وگوهای مربوط بـه فاز دوم این توافق را نیز فورا آغاز خواهد کرد. او در دو پیام توییتری نوشـته: «با ما چین بر سـر فاز یک این معامله، توافق کردیم. آنها بسـیاری از تغییرات ساختاری همچنین خرید گسـترده محصولات کشـاورزی، انرژی، تولیدات کارخانه‌ها و بسیاری چیزهای دیگر را پذیرفتند.»

رییس جمهوری امریکا ضمن تاکید بر اینکه افزایش ۲۵ درصدی تعرفه‌هـا همچنان باقی می‌ماند، گفته: «تعرفه‌های جریمـه‌ای که قرار بود از ۱۵ دسـامبر اعمال آنها آغاز شود، با این معامله اجرا نخواهند شد. ما بـه جای اینکه تا پایان انتخابـات ۲۰۲۰ میلادی منتظر بمانیم، مذاکرات مربوط به فاز دوم را نیز فورا آغـاز می‌کنیم. این معاملـه‌ای فوق‌العاده برای همه اسـت.» دونالد ترامپ همچنین به خبرنگاران گفته «فکر می‌کند که چیـن ۵۰ میلیارد دلار محصولات کشاورزی خواهد خرید.» در توافقنامه اخیر دو کشور همچنین قید شده اسـت که چنانچه چین بخشی از آن را نقض کند، امریـکا می‌تواند همه تعرفه‌های لغو شـده را دوباره بر کالاهـای چینی تحمیل کند. توافق امریکا و چین همزمـان با رای کمیته قضایی مجلس نمایندگان امریکا بـه متهم کردن ترامپ به سوءاسـتفاده از اختیارات خود و مانع تراشی سر راه تحقیقات اسـتیضاح اعلام شده است. همچنین این خبر بـه فاصله کوتاهی پس از توافـق با کنگره برای فراهم‌سازی زمینه تایید توافق تجاری جدید امریکای شمالی اعلام شده است.

استقبال صندوق بین‌المللی پول

رییـس صندوق بین‌المللی پـول در واکنش به خبر توقف جنگ تجـاری دو اقتصاد اول و دوم دنیا گفته: «توافقی که چین و امریکا در فاز نخسـت مذاکرات تجاری دو جانبه امضا کرده‌اند به کاهش تنش تجاری در جهان منجر خواهد شـد.» کریستالینا جورجیوا تاکید کرده: «مـا از بیانیه امروز چین و امریکا درباره به نتیجه رسیدن فاز نخست مذاکرات تجاری بین دو کشور استقبال می‌کنیم. زمانی که این توافق اجرایی شـود می‌تواند به کاهش تنش تجاری بین دو کشور منجر شده و روند اعمال تعرفه بر واردات کالا بین دو کشور را که از سـال ۲۰۱۸ میلادی در جریان است، معکوس کند.»

جورجیوا در توییتر نوشـته: «امیدواریم این مساله همچنین یک قدم مهم به سمت توافق جامع باشد، توافقی که بتواند ریشه‌های اختلافات تجاری را حل کرده و از یک نظام تجاری بین‌المللی شفاف، پایدار و باز حمایت کند.»

صندوق بین‌المللی پول دو هفته پیش بار دیگر درباره هزینه ۷۰۰ میلیارد دلاری جنگ تجاری امریکا و چین برای اقتصاد جهانی هشدار داده بود. جورجیوا گفته بود: «باید با دیدی روشـن بـه هزینه جنگ تجاری توجه داشـت. این وضع سـبب خواهد شد کل کره زمین به علت این جنگ تجـاری، ۷۰۰ میلیارد دلار زیان متحمل شود. این رقم معادل هشت دهم تولید ناخالص جهانی است. در این شـرایط، همه متضرر می‌شوند.»

درنگی بر یافته‌ها و اسناد محرمانه یک بحران ۱۸ ساله

جنگ افغانستان؛ عینیت گمشده

گروه جهان |
واشنگتن‌پست هفته گذشته اسنادی را منتشر کرد که نشان می‌داد در ۱۸ سال گذشته چطور دولت‌های مختلف در کاخ‌سـفید عوام‌فریبی کرده و برای موفق نشان دادن طولانی‌ترین جنگ در تاریخ امریکا، حقایق را از مردم پنهان کرده‌اند. در این اسناد صدها مسوول دولتی و نظامی امریکایی در مصاحبه با بازرسان از دلایل ناکامی جنگ افغانستان گفته‌اند و در مجموع این جنگ را «غیرقابل فتح» توصیف کرده‌اند.

آنچه از لابه‌لای اکثر مصاحبه‌ها و موضوعات مختلفی که واشنگتن‌پست منتشـر کرده، می‌توان دریافت، شانه خالی کردن از زیر بار مسـوولیت است. در اکثر این مصاحبه‌ها بار مسوولیت این همه بدبختی بر دوش دولت و مردم افغانستان انداخته شده است. حقیقت آشـکار این اسـت که دولتمردان امریکایی به‌خاطر ادامه حاکمیت‌شان و فرار از فشار مالیات‌دهندگان، در چند سال گذشته همواره تلاش کرده‌اند عوام‌فریبی و واقعیت‌های جنگ افغانسـتان را دستکاری تا ادامه طولانی‌ترین حضورشان را در یک جنگ خارج از خانه توجیه کنند. نشـریه نیویورک تایمز نوشته: آنچه در این اسناد دیده می‌شود، این است که پیشرفت نکردن بازسازی افغانستان و فسـاد گسترده متوجه دولت و مردم افغانستان شده، در حالی که ۸۰ درصد کمک‌های اختصاص داده شـده برای افغانسـتان، توسط خود نهادهای خارجی به مصرف رسیده است. قدرت‌های بزرگ هیچ استراتژی درست و کارا برای پایان جنگ و برقراری صلح دایمی در افغانستان نداشتند و از سوی دیگر نیـت جدی‌ای هم برای بازسـازی، خودکفایی افغانستان وجود نداشت.

جنگ افغانستان بیش از یک تریلیون دلار هزینه روی دست مالیات‌دهندگان امریکایی گذاشته، اما نتیجه آن در بهتریـن حالت یک دموکراسـی متزلزل و در فجیع‌ترین حالت کشته‌شدن نزدیک به ۱۱۵ هزار نفر از جمله غیرنظامیان، نظامیان، امدادرسانان و خبرنگاران بوده است؛ آن هم در شرایطی که ایالات متحده هنوز بر ادامه این جنگ اصرار دارد.

اسـنادی که هفته گذشته منتشر شـده، از جزییات تکان‌دهنـده هشـدارها مبنـی بر شکسـت جنگ ۱۸ ساله افغانستان پرده برداشت. آنچه پس از حملات ۱۱ سپتامبر با حمله نظامی به افغانستان برای دور کردن طالبـان از قـدرت و نابود کردن القاعده آغاز شـد، به ماموریت بزرگ‌تری تبدیل شد که سرانجام در دستیابی به اهدافش شکست خورده است.

با گذشت چند سـال اولویت این ماموریت از جنگ با شـبه‌نظامیان به کمک به برقراری ثبات در حکومت افغانسـتان تغییر یافت. در مواقعی، برخی از مقامات امریکایی خواستند بر برقراری دموکراسی در فرهنگ و جامعه قبیله‌ای افغانسـتان تمرکز کنند و دیگران خواهان تثبیت حقوق زنان قبل از خروج امریکا از این کشور بودند. همچنین تعدادی از مقامات امریکایی، نقش ایالات متحده در افغانستان را به عنوان فرصتی برای تغییرشکل اسـتراتژی کلان‌تر واشنگتن برای امنیت این منطقه می‌دانستند.

داگلاس لوت ژنرال ارتش و مشـاور جورج دبلیو بوش و باراک اوبامـا، ۲۰۱۵ در خصوص تلاش‌های جنگی امریـکا در افغانسـتان گفته: «خوب راسـتش اصلا نمی‌دانستیم که آنجا چه کار می‌کنیم؟»

در ادامه گـزارش نیویورک تایمز آمـده: درک مبهم امریکا از رابطه طالبان با القاعده این پرسش را به میان آورد که کدام گروه یا چه کسـی دشـمن شماره یک امریکا است. ایالات متحده با فهرست گیج‌کننده‌ای از مخالفان بالقوه در افغانستان روبه رو بود و طبق اسناد تازه‌منتشرشده، واشنگتن نتوانست تعیین کند که در بین این مخالفان، کدام‌شان دشمن است. کمک رهبران پاکستان در این خصوص لازم بود، اما مقامات امریکایی اعتمادی به آنها نداشتند. پول‌های هنگفت امریکا به جیب جنگ‌سالارانی ریخته شد که در غیر این صورت، مخالفان واشنگتن به‌شمار می‌رفتند.

دیری نگذشت که شبه‌نظامیان خارجی، از جمله داعش برای ثابت کردن خودشان به میدان نبرد در افغانستان، هجوم آوردند. سردرگمی به وجود آمده در افغانستان از اول آشکار بود. طبق اسناد، دونالد رامسفلد وزیر دفاع وقت امریکا، در ۸ سپتامبر ۲۰۰۳ در یادداشتی نوشته «نمی‌دانم که آدم‌بدها چه کسانی هستند.»

برای سال‌ها، طرح استراتژی که تعیین کند چه زمانی نیروهای امریکایی افغانستان را ترک کنند، بیشتر به بحث مرغ و تخم مرغ تبدیل شـد. در این میان برخی برآوردها هزینه مجموعی ایالات متحده را در افغانستان از سال ۲۰۰۱ به این سو حدود ۲ تریلیون دلار تخمین می‌زنند. این هزینه هنگفت نتیجه چیزی اسـت که یک مقام اداره توسعه بین‌المللی امریکا آن را «عینیت گمشده» توصیف کرده است. این مقام ناشناس ۲۰۱۶ در مصاحبه‌ای با بازرسان سیگار گفته: «به ما پول داده شد، گفتند که آن را مصرف کنیم، ما هم مصرف کردیم اما بدون دلیل.» با توجه به آن همه پولی که به افغانستان سرازیر شده بود، این امر که امکان دارد مقداری از آن به جیب رهبران محلی برود، اجتناب‌ناپذیر بود. اسناد تازه‌منتشرشده نشـان می‌دهد که مقامات امریکایی فساد گسترده حکومت افغانستان را نادیده گرفته‌اند و این سهل‌انگاری در نهایت به تضعیف استراتژی جنگ منجر شده است.

چشم‌انداز امریکا برای آینده افغانستان عمدتا تقویت دموکراسـی با الگوبرداری از ایالات متحـده بود. اما این چشـم‌انداز در یک فرهنـگ قبیله‌محور نه‌تنها غیرواقع‌بینانه بود، بلکه دستیابی به آن طی مدت زمانی که مقامات امریکایی پیش‌بینی کرده بودند، غیرممکن بود. یک مقام پیشین وزارت خارجه امریکا ۲۰۱۵ به بازرسـان گفته که «چارچوب زمانی برای ایجاد یک دولت مرکزی قدرتمند ۱۰۰ سـال است که ما آنقدر زمان نداشتیم.»

عمر البشیر به مرکز اصلاح اجتماعی می‌رود

گروه جهان | دادگاه عمر البشیر رییس جمهور برکنار شده سـودان، را به اتهام فساد به ۲ سال حبس در یک مرکز اصلاح اجتماعی محکوم کرد. به گزارش البیان، دادگاه محاکمه عمر البشـیر در میان تدابیر امنیتی گسـترده برای مقابله با راهپیمایی‌هـای مردمی در خارطوم برگزار شده است. دادگاه سودان حکم نهایی را علیه رییس جمهوری برکنار شده این کشور به اتهام پولشویی، فساد و کسب مال از راه غیرقانونی صادر کرد و در این پرونده او به دو سـال حبـس در مرکز اصلاح اجتماعی محکوم شد. دادگاه پیش‌تر رییس جمهوری سابق سودان را به ۱۰ سال حبس محکوم کرده بود اما نظر خود را تغییر داد. گفته شده، دادگاه با توجه به اینکه سن البشیر بیش از ۷۰ سال است و طبق قوانین سودان نمی‌تواند به زندان منتقل شود، ۱۰ سال زندان را به ۲ سـال حبس در یک کانون اصلاح اجتماعی و مصادره اموالش تبدیل کرد. هیات وکلای مدافع بشـیر نیز در واکنش به این حکم‌ها، ضمن ابراز تردید در شـرایط محاکمه، این دادگاه را سیاسی خوانده است. گفته شده، عبدالفتاح البرهان رییس شورای حاکمیتی سودان، با توجه به احتمال آغـاز راهپیمایی‌هایی در خارطوم همزمان با آغاز جلسـه محاکمه عمر البشیر، نشست نظامی-امنیتی با حضور فرماندهان دستگاه‌های امنیتی برگزار کرده بود. بشیر برای مدتی فرمانده نظامی در نیمه جنوبی کشور و مسوول عملیات نظامی علیه جنبش آزادیبخش خلق سودان بود. او با درجه ژنرالی در ۱۹۸۹ با حمایت جبهه قومی اسلامی به رهبری دکتر حسن الترابی کودتایـی نظامی تدارک دید و نخسـت‌وزیر منتخب وقت، صادق المهدی را سرنگون کرد.

مرکل باز هم در صدر فهرست زنان قدرتمند فوربس

گروه جهان | صدراعظم آلمان برای نهمین بار متوالی در صدر فهرست سـالانه مجله فوربس برای معرفی قدرتمندترین زنان جهان قرار گرفت. مرکل چند ماه پیش در واکنش به نگرانی‌ها درباره سـلامتش گفت که حالش خوب است و می‌تواند وظایفش را به عنوان صدراعظم آلمان انجام دهد. نگرانی درباره سـلامت صدراعظم آلمان پس از آن شـدت گرفت که مرکل در چند مراسم رسمی دچار لرزش‌های ناگهانی شد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، این مجله امریکایی هر ساله فهرستی را برای معرفی ۱۰۰ زن قدرتمند جهان منتشر می‌کند. در فهرست امسال این مجله، کریستین لاگارد رییس بانک مرکزی اروپا، نانسی پلوسی رییس مجلس نمایندگان امریکا، و اورزولا فون در لاین رییس جدید کمیسیون اروپا، از نزدیک مرکل را تعقیب کرده و هر یک به ترتیب در رده‌های دوم تا چهارم این فهرست قرار گرفته‌اند. گولر سابانجی زن کارآفرین و بازرگان ترکیه‌ای و رییس هیات‌مدیره شـرکت «سـابانجی هلدینگ» در این فهرست در رده ۷۳ قرار گرفته است. او اولین زن در ترکیه است که تجارت خانوادگی خود را اداره می‌کند. در این فهرست همچنین الیزابت دوم، ملکه انگلستان نیز در رده چهلم قرار گرفته در حالی که نام ایوانـکا ترامپ، دختر و مشـاور دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا نیز در رده ۴۲ این فهرست دیده می‌شـود. نکته جالب دیگر این فهرست مشاهده نام گرتا تونبرگ، فعال نوجوان جنبش مقابله با تغییرات آب‌وهوایی در جهان در رده صدم قدرتمندترین زنان جهان است. او چند روز پیش نیز از سوی مجله تایم به عنوان شخصیت سال ۲۰۱۹ انتخاب شد.

ماهاتیر محمد بعد از ۲۰۲۰ هم نخست‌وزیر می‌ماند

گروه جهان | نخست‌وزیر مالزی گفته احتمالا پس از ۲۰۲۰ میلادی هم در این پست باقی می‌ماند. به گزارش رویترز، ماهاتیر محمد، نخست‌وزیر مالزی، در گردهمایی دوحه در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آیا در ۲۰۲۰ از مقامش کناره‌گیری می‌کند، گفته می‌خواهد مشکلاتی که دولت‌های قبلی ایجاد کرده‌اند پیش از استعفا حل و فصل کند. ماهاتیر محمد ۱۰ دسامبر وعده داد تا قدرت را به انور ابراهیم واگذار کند و او ممکن است بعد از نشست کشـورهای عضو همکاری اقتصادی آسیا-پاسیفیک (اپک) کـه در نوامبر ۲۰۲۰ به میزبانـی مالزی برگزار می‌شود، از نخسـت‌وزیری کناره‌گیری کند. ماهاتیر در سـال ۲۰۱۸ به عنوان رییس یک دولت ائتلافی که بزرگ‌ترین حزبش به رهبری انور ابراهیم ۷۲ ساله است، انتخاب شد. نتایج یک بررسی بین‌المللی نشان می‌دهد ۶۲ درصد از مردم مالزی برنامه چشم‌انداز ۲۰۲۰ ماهاتیر محمد را موفق ارزیابی می‌کنند. ماهاتیر محمد از فوریه سال ۱۹۹۱، برنامه چشم‌انداز توسعه ۲۰۲۰ این کشور جنوب شرق آسیا را ارایه داد. مطالعات ایپسوس نشان می‌دهد مالزیایی‌ها دیـدگاه کاملا مثبتی به آینده جامعه خود دارند و در مجموع ۹۰ درصد مالزیایی‌ها معتقدند که مالـزی باید برای رسـیدن به اهداف جهانی تلاش کند، حتی اگر این کشور همیشه آنچه می‌خواهد به دست نیاورد. براساس این برنامه مالزی در سال ۲۰۲۰ می‌تواند ملتی متحد و دارای جامعه‌ای مطمئن و آکنده از ارزش‌های والای اخلاقی و اصول رفتاری مطلوب، در جامعه‌ای دموکراتیک، آزاد، برابر از بعد اقتصادی، موفق و در حال پیشرفت و با اقتصادی رقابتی، پویا، قوی و در حال رشد باشد.

انتقاد روسیه از آزمایش جدید موشکی ایالات متحده

گروه جهان | روسیه از این آزمایش جدید موشکی انتقـاد کرده اسـت. این آزمایش موشـکی، دومین آزمایـش امریکا پس از خـروج از پیمان موشـکی آی‌اف‌ان به شـمار می‌آید. به گزارش تاگس‌شاو، در پیمان موشکی آی‌اف‌ان، در سال ۱۹۸۷ که از سوی دو کشور امریکا و اتحاد جماهیر شوروی امضا شده بود، انجام هرگونه آزمایش موشک‌های میان‌برد از سوی دو کشور ممنوع اعلام شده بود. ولادیمیر ارماکوف رییس بخش تسلیحات وزارت خارجه روسیه، ضمن انتقاد از آزمایش موشکی جدید امریکا، این اقدام دولت ترامپ را نگران‌کننده ارزیابی کرده است. روسیه اعلام کرده است که در تعیین سیاست‌های نظامی خود نسبت به این آزمایش موشکی امریکا واکنش نشان خواهد داد. امریکا ۱۲ دسامبر اقدام به آزمایش یک موشک بالستیک میان‌برد کرده بود. این موشک از پایگاه نیروی هوایی واندنبرگ، واقع در ایالت کالیفرنیا پرتاب شده بود. موشک یاد شده پس از طی مسافتی حدود ۵۰۰ کیلومتر در آب‌های اقیانوس آرام فرود آمده است. خبر این آزمایش موشکی رسما از سوی وزارت دفاع امریکا اعلام شده است. این دومین بار ظرف چهار ماه گذشته اسـت که امریکا اقدام به آزمایش موشـکی می‌کند. انجام چنین آزمایش‌های موشکی در چارچوب پیمان آی‌اف‌ان ممکـن نبود. اکنون هر دو کشـور امریکا و روسیه از این پیمان خارج شده‌اند. امریکا در ماه اوت سال جاری رسما از پیمان یادشده خارج شد. روسیه نیز در واکنش به این اقدام امریکا به پایبندی خود به این پیمان خاتمه داد. امریکا پیش از آن، بارها روسیه را متهم به نقض این پیمان کرده بود.

زیمبابوه: به استفاده از دلار امریکا برنمی‌گردیم

گروه جهان | رییس جمهوری زیمبابـوه قول داده که کشـورش دیگر به استفاده از دلار امریکا بازنگردد. به گزارش رویترز، از آغاز سال جاری میلادی وجه رایج محلی جدید در زیمبابوه معرفی شد؛ اقدامی که کشور را به بحران اقتصادی و تورم فرو برده است. دولت امرسون منانگاگوا، رییس جمهوری این کشور در ژوئن استفاده از دلار امریکا را در کشور پایان داد که تا حدودی درخواست زیاد برای کمبود ارز را از میان بردارد؛ تصمیمی که به گفته اقتصاددان‌ها تورم را به ۴۴۰ درصد افزایش می‌دهد و دستمزدها و پس‌اندازها را از بین می‌برد. اقتصاددان‌ها، تاجران و اپوزیسیون دولت را به تعجیل در ارایه مجدد دلار زیمبابوه بدون پشـتوانه منابع ارز خارجی متهم کرده و می‌گویند، دولت باید برای مهار قیمت‌های بالا از سایر ارزها و دلار امریکا استفاده کند. رییس جمهوری زیمبابوه گفته: «هیچ کشـور مترقی نمی‌تواند بدون وجه رایج مملکتی پیشرفت کند. افراد زیادی هستند که با این مساله مخالفت می‌کنند. ما هرگز بار دیگر به سمت استفاده از ارزها برنمی‌گردیم.» سرمایه‌گذاری خارجی در زیمبابوه بسیار کم است؛ کشوری که یک دهه است با بحران اقتصادی روبه‌روست. نتیجه کاهش استفاده از دلار امریکا برای پرداخت هزینه‌های واردات باعث کمبود برق و سـوخت می‌شود و بر تجارت‌های مربوط به بخـش معدن اثر می‌گـذارد. همچنین در حال حاضر استفاده از ارز خارجی برای خرید کالاهای محلی غیرقانونی است. همچنین امید به احیای اقتصاد زیمبابـوه با روی کار آمدن منانگاگـوا پس از کودتای دو سـال پیش علیه رابرت موگابـه، رییس جمهوری درگذشته این کشور رنگ باخته است.

دریچه

تشدید جدایی‌طلبی در اسکاتلند و ایرلند شمالی

گروه جهـان | بوریس جانسـون نخسـت‌وزیر محافظه‌کار بریتانیا، مصمم است تا خروج کشورش از اتحادیـه اروپا را در تاریخ از پیش تعیین شـده به مرحلـه اجرا درآورد و این موضوع شـکاف عمیقی بین مردم ایجاد کرده اسـت. لوموند نوشته، نتایج انتخابات پارلمانی بریتانیا جدایی‌طلبی اسکاتلند و ایرلند شمالی را که مخالف برگزیت هستند شدت بخشیده است. اسکاتلند و ایرلند رای‌دهندگان حزب کارگر به رهبری جرمی کوربین هسـتند و پس از پیروزی بوریس جانسون، چالشـی برای او و حتی سلطنت بریتانیا محسوب می‌شـوند. پس از اعلام نتایج انتخابات سراسری در بریتانیا، نیکولا استورجن وزیر اول اسکاتلند و رهبر حزب ملی با ابراز تاسف از پیروزی محافظه‌کاران گفت: «رای‌دهندگان انگلیسی به جانسون ماموریت دادند تا انگلیس را از اتحادیه اروپا خارج کند. رای‌دهندگان اسکاتلندی نشان دادند که جانسون را نمی‌خواهند. پس باید به مردم اسکاتلند حق انتخاب داده شود.» با این حال جانسون یک روز پس از پیروزی‌اش در انتخابات با درخواست اسکاتلند برای برگزاری همه‌پرسی اسـتقلال دوم مخالفت کرده است. رویترز نوشـته، جانسون به درخواست استورجن برای برگزاری همه‌پرسی مجدد استقلال از بریتانیا جواب رد داده است. گفته شده، جانسون در گفت‌وگوی خود با وزیر اول اسکاتلند گفته با برگزاری همه‌پرسی استقلال آن هم بعد از اینکه یک بار مردم اسـکاتلند در سال ۲۰۱۴ خواسـتار باقی ماندن در پادشـاهی متحد بریتانیا شدند، موافقت نمی‌کند. دفتر جانسـون هم با صدور بیانیـه‌ای اعلام کرده: «نخست‌وزیر تصریح کرده همچنان با همه‌پرسی دوم اسـتقلال مخالفت است و از رأی اکثریت مردم اسکاتلند که گفتند نمی‌خواهند به گسستگی و عدم قطعیت بازگردند، حمایت می‌کند.» در ادامه این بیانیه آمده از نظر نخست‌وزیر انگلیس نتیجه همه‌پرسی ۲۰۱۴ قاطـع بود و باید به آن احترام گذاشـت. در انتخابات سراسری پنجشنبه حزب محافظه‌کار به رهبری جانسون موفق شد از ۶۵۰ کرسی پارلمان، ۳۶۵ کرسی را از آن خود کند و به اکثریت قاطع برسد. این رقم که بهترین نتیجه برای حزب محافظه‌کار از زمان پیروزی مارگارت تاچر در سال ۱۹۸۷ است، در حالی رقم خواهد خورد کـه این حزب در انتخابات ۲۰۱۷ توانسـته بود ۳۱۷ کرسـی به دسـت آورد. جانسون پیشتر در مراسـم رونمایی از برنامه حزب محافظه‌کار برای دولت بعدی، وعده داده بود در صورت پیروزی در انتخابات، انگلیس ۳۱ ژانویه اتحادیه اروپا را ترک خواهد کرد.

کوتاه از منطقه

ضرب‌الاجل کنگره برای اعلام قاتلان خاشقجی

کنگره امریکا به سازمان سـیا یک ماه مهلت داده تا مشخص کند که ولیعهد عربستان مسوول قتل جمال خاشقجی است یا خیر. به گزارش روسیاالیوم، سازمان سیا باید ظرف مدت ۳۰ روز قاتلان جمال خاشقجی روزنامه‌نگار منتقد عربستانی را مشخص و معرفی کند. همچنین باید تعیین کند که آیا محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی، مسوول قتل خاشقجی، بوده است یا خیر. مساله‌ای که در صورت تایید در سطح بین‌المللی برای عربستان پیامدهایی خواهد داشت. به نوشته رسـانه‌های امریکا، جرد کوشنر داماد و مشاور ترامپ، مذاکراتی را با اعضای کنگره به نیابت از کاخ‌سفید برای حذف بندهایی که عربسـتان را در قتل جمال خاشقجی و جنگ یمن متهم می‌کند انجام داد اما این بندها در نسخه اخیر پیش‌نویس بودجه دفاعی سالانه به نام «قانون اختیارات دفاع ملی» باقی مانده است.

درخواست اصلاحات جامع داوود اوغلو در ترکیه

نخسـت‌وزیر سـابق ترکیه متحد سـابق و رقیب امروز اردوغان، ضمن تاسیس حزب جدید، اجرای اصلاحات جامع در ساختار سیاسی را خواستار شده و از انحصار قدرت در دست رییس جمهوری فعلی ترکیه انتقاد کرده است. به گزارش المیادین، احمد داوود اوغلو در مراسـم آغاز به کار «حزب آینده» از اردوغان انتقاد کرده و گفتـه: «اردوغان با انحصار قدرت، ایجاد بحران اقتصادی و شرایط هراس، کشور را به اسارت گرفته است.» داوود اوغلو با اشاره به اینکه ساختار قضایی ترکیه به مکانیسمی ترسناک تبدیل شده و اقتصاد نیز دچار بحرانی عمیق است، گفته: «کسانی که ترکیه را مدیریت می‌کنند، برنامه‌ای فراتر از حفظ خود در قدرت ندارند.»

تعطیلی نهادها و موسسات وابسته به جریان صدر

دفتر رهبر جریان صدر عراق در واکنش به حوادث اخیر از بسته شـدن نهادها و موسسات وابسته به این جریان به مدت یک سـال خبر داد. به گزارش سومریه‌نیوز، دفتر مقتدی صدر اعلام کرده، همه نهادهای وابسـته به ایـن جریان جـز دفتر ویژه صدر، اداره مرقد شـهید سید محمد صادق صدر و تشکیلات سرایا السلام بسته می‌شوند.

ایوانکا ترامپ به قطر رفت

دختر رییس جمهور امریکا به منظور مشـارکت در همایش دوحه به قطر رفته اسـت. به گزارش ایسنا، ایوانکا ترامپ به همراه استیون منوچین وزیر خزانه‌داری امریکا با مسـوولان قطری دیدار کرده است. ایوانکا همچنین در کنفرانس بین‌المللی که در هفته جاری در قطر برگزار می‌شود، شـرکت می‌کند. همایش دیپلماتیک دوحه شنبه و یک‌شنبه برگزار می‌شود.

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | یک‌شنبه ۲۴ آذر ۱۳۹۸ | ۱۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۵۴۸ | Sun. Dec 15. 2019

تعادل

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۳ (روزتاب) - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۵۹ | اذان مغرب: ۱۷:۱۲ | اذان صبح فردا: ۵:۳۶

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

تمرین ارکستر ملی ایران

عکس: ایرنا

چهره روز

نقش‌هایی را که اذیتم کرده‌اند، کشته‌ام!

تهیه‌کننده سریال‌های طنز درباره دشواری برخی نقش‌ها در سریال‌ها اظهار کرد: خیلی از نقش‌هایی را که اذیتم کرده‌اند، کشته‌ام! در واقع به فیلمنامه‌نویس گفته‌ام او را بکش! مهران مهام درباره ارتباط با بازیگران گفت: شما وقتی فیلمنامه را می‌خوانی بازیگر آن جلوی چشمت می‌آید و معمولا دو، سه گزینه انتخاب می‌کنیم که در نهایت یکی به نتیجه برسد. نویسنده و کارگردان هم پیشنهاداتی دارند و کسی که به نقش نزدیک‌تر است، انتخاب می‌شود. خیلی از نقش‌هایی را که اذیتم کرده‌اند کشته‌ام! مثلا یک سریال گرفته و فردا انتظارات دیگری از آن داشته و اذیت کرده، اینگونه به فیلمنامه‌نویس گفته‌ام او را بکش! او ادامه داد: حتی پیش آمده که کار به ضرغامی و حراست سازمان کشیده است. مردم ممکن است آقای پورمخبر را روی آنتن ببینند، یا آقای ارجمند را ببینید اما دغدغه مردم جوان‌هاست و اینکه شخصیت‌های جوان به کجا می‌رسند.

مدال طلای دختر سنگنورد ایرانی در مسابقات جوانان آسیا

ورزشی

در ادامه مسابقات سنگنوردی نوجوانان و جوانان قهرمانی آسیا، راحیل رمضانی موفق به کسب مدال طلا شد. صبح دیروز و در ادامه رقابت‌های سنگ‌نوردی نوجوانان و جوانان آسیا راحیل رمضانی دختر سنگ‌نورد تیم ملی ایران موفق به کسب مدال طلا در ماده بولدرینگ رده سنی جوانان شد. همچنین در ادامه این رقابت‌ها که در بنگلور هند جریان دارد، محیا دارابیان موفق به کسب مدال نقره در ماده لید نوجوانان گروه A شد. در این ماده ورزشکاران ژاپن و کره‌جنوبی در رتبه‌های اول و سوم قرار گرفتند. وی پیش از این و در جریان همین رقابت‌ها موفق به کسب مدال طلا در ماده بولدرینگ و در رده سنی نوجوانان A شده بود.

جهان از موفقیت‌های کاراته ایران تعجب می‌کند

دارنده مدال‌های طلا و نقره جهان و بهترین کاراته‌کای سنگین‌وزن جهان، با بیان اینکه امکانات کاراته در حد نرمال است، گفت: ما توقع زیادی از مسوولان ورزش نداریم اما کاراته نیازمند توجه و حمایت بیشتری است. سجاد گنج‌زاده درباره آخرین وضعیت خود پس از کسب مدال طلای رقابت‌های گرندپری اسپانیا، اظهار کرد: خدا را شکر در مسابقات اسپانیا اتفاقات خوبی در وزن من رقم خورد و توانستم با کسب مدال طلا امتیازات خوبی را در راه کسب سهمیه المپیک به دست بیاورم. هنوز ۵ رویداد دیگر برای کسب سهمیه در پیش داریم و امیدوارم با نتایج خوب بتوانیم در نهایت المپیکی شویم. کاراته‌کای سنگین وزن ایران افزود: بهترین‌های دنیا در این مسابقات حاضر می‌شوند و مسابقات به‌صورت فشرده و سنگین برگزار می‌شود، هر کس بتواند در این ماراتن آمادگی خود را حفظ کند قطعا به موفقیت می‌رسد. اینکه در طول این رقابت‌ها توانسته‌ایم تا حد زیادی خود را در یک سطح حفظ کنیم و نتایج خوبی بگیریم، کار بزرگی است که با تلاش‌های کادر فنی و فدراسیون و بچه‌ها صورت گرفته است. دارنده مدال‌های طلا و نقره جهان، درباره وضعیت خود در راه کسب سهمیه المپیک،

گفت: اختلاف امتیاز من و پورشیب زیاد نیست و رقابت خوبی با یکدیگر داریم. ان‌شاءالله هر کس که لایق‌تر است به المپیک برسد و بتواند پرچم ایران را به اهتزاز درآورد. گنج‌زاده در ادامه درباره وضعیت امکانات ملی‌پوشان کاراته به عنوان یک رشته المپیکی، خاطرنشان کرد: همه‌چیز ما نرمال است و این نیست که در حد جهانی باشد، اما ما راضی هستیم و توقع زیادی از مسوولان ورزش نداریم. با اینکه کاراته المپیکی است اما باز هم تفاوت زیادی با برخی رشته‌های دیگر دارد و آنچنان که باید مورد توجه قرار نمی‌گیرد. ملی‌پوشان کاراته واقعا بی‌توقع هستند و همیشه سعی کرده‌اند بدون حاشیه برای کشور افتخارآفرینی کنند. بهترین سنگین وزن کاراته جهان در سال ۲۰۱۹ با اشاره به موفقیت‌های تیم ملی در رویدادهای مختلف، گفت: چند سالی است کاراته ایران با هدایت استاد هروی در جایگاه سرمربی تیم ملی توانسته به موفقیت‌های زیادی برسد و قطعا کاراته ایران باز هم می‌تواند موفقیت‌های بیشتری را از آن ورزش ایران کند. همه‌چیز تمرین کردن و عرق ریختن نیست و مهم‌ترین موضوع در کنار آمادگی بدنی، این است که ذهن ورزشکار آماده باشد تا بتواند با روحیه و انگیزه بالا به موفقیت برسد. او با تاکید بر نقش شهرام هروی در راس تیم ملی کاراته خاطرنشان کرد: هروی در این چند سال تیم را عالی مدیریت کرده کما اینکه کاراته ایران همیشه در مسابقات مختلف با کسب عناوین اول تا سوم عملکرد فوق‌العاده‌ای داشته است. همه جهان هم از اینکه تیم ایران تا این حد آماده است و همیشه در مسابقات مختلف مدال می‌گیرد، تعجب می‌کنند. قطعا در این موفقیت نقش سرمربی تیم ملی و سایر اعضای کادر فنی بسیار پررنگ است. نفر نخست رنکینگ برترین‌های جهان، در پایان با بیان اینکه آرزوی هر ورزشکاری کسب مدال المپیک است، گفت: امیدوارم بتوانیم در نهایت سربلند باشیم و در ادامه راه نیز موفقیت‌هایمان را تکرار کنیم و در نهایت باعث سرافرازی کاراته و ورزش ایران شویم.

ایستگاه

تجلیل از ادی مورفی در جشنواره کاپری

از بازی ادی مورفی در فیلم «دولمایت اسم من است» در جشنواره فیلم کاپری، هالیوود تجلیل می‌شود. به گزارش هالیوود ریپورتر، در جشنواره بین‌المللی فیلم کاپری، هالیوود، از ادی مورفی برای بازی در فیلم «دولمایت اسم من است» به عنوان بهترین کمدین سال تجلیل می‌شود. در بیست و چهارمین دوره برگزاری این جشنواره، پل فیگ کارگردان نیز نخستین جایزه سالانه شاه کمدی این جشنواره را می‌گیرد. «دولمایت اسم من است» محصولی از نتفلیکس است که در آن ادی مورفی در نقش اسطوره و پیشتاز کمدی و رپ یعنی رودی ری مور ظاهر شده است. این فیلم را کریگ برو بر مبنای فیلمنامه‌ای از اسکات الکساندر و لاری کارازوسکی ساخته و فیلم درباره این است که چگونه این موسیقیدان به قهرمان سینمای آفریقایی- امریکایی دهه ۱۹۷۰ بدل شد. این فیلم در جوایز گلدن گلوب در دو بخش نامزد شده است که یکی نامزدی بهترین بازیگر مرد برای ادی مورفی و دیگری بهترین فیلم کمدی یا موزیکال است. مایک اپس، کریگ رابینسون، تایتس برگس، کودی اسمیت-مک‌فی، اسنوپ داگ، ران سفاس جونز و کیگان مایکل-کی دیگر بازیگران فیلم هستند. پل فیگ ۵۷ ساله نیز بازیگر و کارگردانی است که فیلم‌های کمدی مطرحی چون «ساقدوش‌ها»، «مخمصه» و «جاسوس» را ساخته است. جدیدترین فیلم وی «کریسمس پیش» با بازی امیلیا کلارک، میشله یو، هنری گلدینگ و اما تامپسون اکنون روی پرده سینماهاست.

خالقان «بازی تاج و تخت» به دنیای وحشت می‌روند

بعد از خروج از دنیای «جنگ ستارگان»، حالا خالقان سریال «بازی تاج و تخت» یعنی دی‌بی‌وایس و دیوید بنیوف، پروژه جدید خود را پیدا کرده‌اند و قصد دارند فیلمی بر پایه رمان «لاوکرافت» بسازند. به گزارش ورایتی، خالقان سریال «بازی تاج و تخت» اعلام کرده‌اند فیلمی بر پایه رمان لاوکرافت پروژه بعدی آنها خواهد بود. مشخص نیست که خود دی‌بی وایس و دیوید بنیوف روی صندلی کارگردانی هم می‌نشینند یا خیر، اما آنها از همین حالا فیل هی و مت مانفردی را برای نوشتن فیلمنامه انتخاب کرده‌اند. رمانی که بر پایه آن، این فیلم ساخته می‌شود داستان زندگی اچ‌پی لاوکرافت نویسنده و استاد ژانر وحشت و گروتسک را به تصویر می‌کشد که با نگاشتن رمان‌هایی چون «ندای کثولهو»، «موش‌ها در دیوارها»، «در کوهستان‌های جنون» و «سایه خارج از زمان» توانست ژانری جداگانه خلق کند که به عنوان ژانر وحشت لاوکرافتی شناخته می‌شود. با وجود اینکه هنوز جزییات داستان مشخص نیست، منابع آگاه می‌گویند بنیوف و وایس می‌خواهند دنیایی را به تصویر بکشند که در آن تمام مخلوقات لاواکرفت واقعی باشند. سال‌هاست هالیوود نسبت به ساختن اقتباس‌هایی از آثار لاوکرافت علاقه نشان داده و جدیدترین مثال آن گی یرمو دل تورو اسپانیایی بود که می‌خواهد اقتباسی سینمایی از «در کوهستان‌های جنون» بسازد. بعد از اینکه «بازی و تاج و تخت» به پایان رسید و آخرین فصل آن در ماه مه روی آنتن رفت و برنده جایزه امی بهترین درام شد، بنیوف و وایس یک قرارداد عظیم با نت فلیکس امضا کردند.

بازار هنر

«کوچه‌لر» ایستگاه اول «در خانه-بی‌مرز»

گروه موسیقی «رستاک» در نخستین گام از مراحل انتشار جدیدترین اثر خود اولین قطعه از پروژه «در خانه-بی‌مرز» را به‌زودی روانه بازار موسیقی می‌کند. گروه موسیقی «رستاک» در نخستین گام از مراحل انتشار جدیدترین اثر خود، اولین قطعه از پروژه «در خانه-بی‌مرز» را به زودی روانه بازار موسیقی می‌کند. گروه «رستاک» که برای اولین بار اثری را به صورت تک‌آهنگ منتشر خواهد کرد، این بار در قالب پروژه «در خانه -بی‌مرز» به موسیقی کشورهای همسایه ایران پرداخته است. قطعه «کوچه لر» برگرفته از یک ترانه قدیمی و محبوب آذربایجانی است که گروه «رستاک» با تنظیمی متفاوت، ضبط و آماده انتشار کرده است. پروژه «در خانه -بی‌مرز» حاصل چندین سال مطالعه و تحقیق گروه «رستاک» در زمینه شناخت موسیقی کشورهای همسایه ایران است و به پیشنهاد مخاطبان پرشمار خود در این کشورها، اقدام به طراحی و تولید این آثار کرده است. «کوچه لر» اولین قطعه از این پروژه بین‌المللی است و انتشار سایر قطعات این مجموعه نیز به صورت تک‌آهنگ و در بازه‌های زمانی مشخص ادامه خواهد یافت تا در اختیار علاقه‌مندان داخل و خارج کشور قرار گیرد. هواداران گروه «رستاک» در داخل کشور برای شنیدن این اثر می‌توانند از روز سه‌شنبه ۲۶ آذر به سایت ttps://beeptunes.com مراجعه و این قطعه را خریداری کنند و با دانلود مجاز این اثر، گروه «رستاک» را برای تولید آثار بعدی حمایت کنند.

«جایی برای فرشته‌ها نیست» پروفروش‌ترینِ سینما حقیقت

فیلم‌های مستند «جایی برای فرشته‌ها نیست» رتبه اول، «جمیله»، «آبشار»، «بافندگان خیال» و «رویای آب» به‌طور مشترک رتبه دوم و «سرزمین عسل» رتبه سوم پرفروش‌ترین فیلم‌های روز پنجم جشنواره سینماحقیقت را کسب کردند. باکس نمایش مستند «جایی برای فرشته‌ها نیست»، باکس نمایش جمیله، آبشار، باکس نمایش بافندگان خیال، رویای آب و باکس نمایش سرزمین عسل به عنوان پرفروش‌ترین باکس‌های نمایش داده شده روز جمعه ۲۲ آذرماه سیزدهمین جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت معرفی شدند. مستندهای جایی برای فرشته‌ها نیست ساخته سام کلانتری، جمیله ساخته محمدباقر شاهین و آبشار اثری از علی شهابی نژاد، بافندگان خیال به کارگردانی سید محمدصادق جعفری و «رویای آب» اثر محمد واعظی و سرزمین عسل اثری به کارگردانی لوبومیر استفانوو و تامارا کوتفسکا هستند. همچنین فیلم ناگفته‌های شهر شلوغ نیز با اختلاف یک بلیت فروخته شده نسبت به فیلم رتبه سوم، از جمله پرفروش‌های این روز از جشنواره بود. این آمار صرفا مربوط به فیلم‌هایی است که بلیت آنها در سامانه سینما تیکت فروخته شده است. سیزدهمین و جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت در بخش مسابقه ملی شامل ۶۲ فیلم است. از این تعداد ۲۷ فیلم به گونه مستند کوتاه، ۱۵ فیلم به گونه مستند نیمه‌بلند و ۲۰ فیلم به گونه مستند بلند اختصاص دارند که کامران شیردل، یونس شکرخواه، سیف‌الله صمدیان، پیروز کلانتری، حبیب احمدزاده، محمدحسین مهدویان و مونا زندی داوری برای انتخاب برترین مستندها را در این بخش به عهده دارند. همچنین در بخش مسابقه بین‌الملل امسال که حدود ۶ هزار فیلم از بیش از ۱۰۰ کشور جهان متقاضی شرکت در آن بوده‌اند، ۵۴ فیلم در ۷ بخش مسابقه و غیررقابتی پذیرفته شده‌اند. در بخش مسابقه بین‌الملل به تفکیک ۸ مستند کوتاه، ۸ مستند نیمه‌بلند و ۸ مستند بلند نمایش دارند. روسوا به همراه کارول پیشاروک Karol Piekarczyk و مهرداد اسکویی داوری این بخش را برعهده دارند. نمایش‌های ویژه ۸ فیلم و پرتره شامل ۸ فیلم می‌شود. جایزه شهید آوینی ویژه نمایش و تقدیر از فیلم‌های مستند منتخب حوزه انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و مقاومت در منطقه نیز برای ششمین سال متوالی، به عنوان بخش ویژه جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت برگزار می‌شود و امسال ۲۹ فیلم در آن شرکت دارند و داوری این بخش به عهده محمدمهدی طباطبایی نژاد، مسعود فراستی و مهدی قربان‌پور است.

«کیف پول» ایرانی چگونه جهانی شد

کارگردان فیلم کوتاه «کیف پول» که چندی پیش موفق به کسب جایزه ۲۰ هزار یورویی بهترین فیلم موبایلی از جشنواره فرانسه شد، درباره تجربه ساخت این فیلم توضیحاتی ارایه کرد. فیلم کوتاه «کیف پول» ساخته فاطیما نوفلی چندی پیش توانست در پانزدهمین دوره جشنواره فیلم‌های موبایلی فرانسه، جایزه بهترین فیلم خارجی زبان را از آن خود کند؛ یک فیلم کوتاه از ایران با موضوع بحران آب که تبدیل به یک اثر تحسین‌شده در یک رویداد جهانی شد. فاطیما نوفلی کارگردان این فیلم کوتاه در گفت‌وگو با خبرنگار مهر ضمن اشاره به این موفقیت درباره جزییات حضور فیلم «کیف پول» در این جشنواره گفت: این دومین دوره‌ای بود که در جشنواره فیلم‌های موبایلی فرانسه حضور داشتم و از طریق سایت جشنواره اثر خود را بارگذاری کردم. این پانزدهمین دوره جشنواره فیلم‌های موبایلی فرانسه است و پیش از این و در دوره چهاردهم این جشنواره با فیلم «جعل هویت» شرکت کردم که متاسفانه موفق به حضور در رویداد نشدم. او با اشاره به اینکه جشنواره فیلم‌های موبایلی فرانسه از جمله جشنواره‌های معتبر جهانی است که سازمان ملل از آن حمایت می‌کند، بیان کرد: در این دوره ۲ اثر دیگر از ایران نیز حضور داشت و فکر می‌کنم به بخش نامزدها هم راه یافتند. این کارگردان جوان با بیان اینکه در این مسابقه نزدیک به ۹۱ کشور با ۸۰۰ اثر در جشنواره حضور داشتند، تاکید کرد: مبلغ جایزه اول این جشنواره ۲۰ هزار یورو است که به دلیل آنکه نتوانستم به فرانسه بروم و در اختتامیه این جشنواره شرکت کنم، هنوز مبلغ جایزه را دریافت نکرده‌ام. البته از طریق مکاتباتی که با همدیگر داریم شرایط دریافت مبلغ جایزه را بررسی می‌کنیم و البته این امکان وجود دارد برای دریافت جایزه به فرانسه سفر کنم. وی درباره اینکه به چه دلیل نتوانسته در اختتامیه جشنواره شرکت کند، توضیح داد: به دلیل اختلال در اینترنت در مقطع برگزاری این رویداد نتوانستم برای دریافت ویزا به موقع اقدام کنم و همین مساله سبب شد تا نتوانم در اختتامیه جشنواره حضور داشته باشم. شبی که جوایز اعلام شد، همزمان حس شادی و غم را تجربه کردم، چرا که دوست داشتم در این مراسم شرکت کنم اما نتوانسته بودم در جشنواره‌ای که مقام اول را در آن کسب کرده بودم، حضور داشته باشم.

میراث‌نامه

نقش برجسته سرباز هخامنشی نمایش داده می‌شود

مراسم رونمایی از نقش برجسته سرباز هخامنشی تخت جمشید استردادی از امریکا ۲۶ آذرماه در موزه مشاهیر برج میلاد برگزار می‌شود و مردم می‌توانند به مدت یک ماه از این اثر تاریخی بازدید کنند. این نقش برجسته به مدت یک ماه در موزه مشاهیر برج میلاد به عنوان نماد ملی کشور از تاریخ ۲۷ آذر تا ۲۷ دی ماه نمایش داده می‌شود و عموم مردم و شهروندان می‌توانند از اثر تاریخی و فرهنگی در موزه مشاهیر برج میلاد در ارتفاع ۲۷۱ متری از ساعت ۹ الی ۲۳ بازدید کنند. نقش برجسته سرباز هخامنشی در فاصله سال‌های ۱۳۱۲-۱۳۱۱ در کاوش‌های موسسه شرق‌شناسی دانشگاه شیکاگو در تخت جمشید توسط ارنست هرتسفلد کشف شد اما متأسفانه در سال ۱۳۱۶ به سرقت رفت. این قطعه نقش برجسته ۱۵ سال بعد، در سال ۱۳۳۰ توسط یک مجموعه‌دار خصوصی خریداری و به موزه هنرهای زیبای مونترال کانادا اهدا شد. نقش برجسته سرباز هخامنشی نزدیک به ۶۰ سال در این موزه به نمایش گذاشته شده بود تا اینکه در سال ۱۳۹۰ مجددا به سرقت رفت. این اثر طبق حکم دفتر دادستانی منطقه منهتن نیویورک در سال ۱۳۹۶ از یک موسسه حراج آثار هنری نیویورک مصادره شد و سازمان میراث فرهنگی بلافاصله پس از اطلاع از این موضوع اقدامات حقوقی خود را آغاز کرد و جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۶ با ارایه مدارک مالکیت، استرداد این اثر تاریخی را از دادگاه نیویورک درخواست کرد. با هماهنگی مرکز خدمات حقوقی ریاست جمهوری، مرکز دیوان لاهه، وزارت امور خارجه و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ثابت شد این شیء تاریخی متعلق به ایران است و دادستانی امریکا در همان سال رأی نهایی خود را مبنی بر استرداد این اثر تاریخی به ایران صادر کرد و در نهایت این اثر در ۱۳ شهریور ماه ۱۳۹۷ تحویل نماینده دایم ایران در سازمان ملل شد و دکتر حسن روحانی، رییس جمهوری اسلامی ایران در بازگشت خود از سفر نیویورک این اثر را به ایران بازگرداند.

تاریخ‌نگاری

روزهای سخت پس از به توپ بسته شدن مجلس برای رییس‌الوزرا

بیست و چهارم آذر ۱۲۸۶، ناصرالملک رییس‌الوزرا با میانجیگری سفارت انگلیس از زندان آزاد شد و به لندن رفت. ناصرالملک در آذر ۱۲۸۶ از رییس الوزرایی خلع شد. یحیی دولت‌آبادی می‌نویسد: «چون شاه از رییس‌الوزرایی ناصرالملک دلتنگ است و با وجود او اجرای مقاصد خود را مشکل می‌داند، این است که نهایت اصرار را به برهم زدن کابینه و خلع ناصرالملک دارد. ناصرالملک به ملاحظه ملیون با اینکه بی‌نهایت ترسناک است از استعفا دادن هم می‌ترسد. با وجود این یک روز پیش از واقعه، زبانی استعفا داده به دربار نمی‌رود. وزرای دیگر هم از رفتن به حضور شاه خودداری می‌کنند. روز شنبه بعدازظهر شاه آنها را احضار می‌کند. مردد هستند بروند یا نروند، بالاخره طرف عصر مصمم می‌شوند بروند، سببش این است که می‌شنوند حکم شده اگر نیایند جبرا آنها را ببرند؛ ناچار ناصرالملک و مشیرالدوله و موتمن‌الملک با هم به دربار می‌روند.... مقابل اتاق حاجب‌الدوله که می‌رسند به ناصرالملک می‌گویند شما در این اتاق بنشینید. ناصرالملک می‌گوید مرا شاه احضار فرموده‌اند. می‌گویند، بلی ولی، حالا حکم این است که شما در این اتاق بمانید.» مهدی ملک‌زاده ضمن شرح وقایع میدان توپخانه، می‌نویسد: «در همان روز (روز واقعه میدان توپخانه) ناصرالملک رییس‌الوزرا از طرف محمدعلی شاه دستگیر و زندانی شد، وزرا از کار برکنار شدند.» کسروی نیز ضمن اشاره به بحران روابط میان شاه و مشروطه‌خواهان می‌نویسد: «حال به این سان پیش می‌رفت، تا روز شنبه بیست‌ودوم آذر ماه (۸ ذیقعده) کابینه ناصرالملک که آشوب را نزدیک دیده از آن دوری می‌خواست، از کار کناره گرفت و چگونگی آن را به شاه آگاهی داد.» او در جای دیگری می‌نویسد که در روز نخست واقعه میدان توپخانه، شاه اعضای هیات دولت را احضار کرد، «ناصرالملک به بهانه ناخوشی از رفتن باز می‌ایستاد، ولی سرانجام ناگزیر گردید و رفت. محمدعلی میرزا به او دشنام‌ها داده و دستور چوب زدن داد. سپس گفت او را در اتاق حاجب‌الدوله باز دارند.» سرانجام او با وساطت سفارت انگلیس آزاد شد و به لندن رفت. او یکی از دشمنان سرسخت محمدعلی شاه محسوب می‌شد و در تمام طول دوران حضور در لندن درصدد براندازی حکومت او بود. هر چه بعدها محمدعلی شاه از او خواست که به ایران بیاید، اما او که از مقاصد شاه اطلاع داشت، به ایران نیامد. پس از خلع محمدعلی شاه و جانشینی احمد شاه ۱۲ ساله، عضدالملک نایب‌السلطنه شد و در این زمان ناصرالملک بعد از سال‌ها به ایران آمد. مدت نیابت سلطنت عضدالملک طولانی نشد و او در شهریور ۱۲۸۹ شمسی در سنین بالاتر از ۹۰ سالگی درگذشت. بعد از مرگ عضدالملک، برای جانشینی از طرف قاجاریه نام سه نفر برده می‌شد که عبارت بودند از عبدالصمد میرزا عزالدوله پسر محمدشاه و برادر ناصرالدین شاه، مهدیقلی خان مجدالدوله پسردایی و داماد ناصرالدین شاه و بالاخره میرزا احمدخان علاءالدوله داماد عضدالملک. پیشنهاد گروهی دیگر، میرزا حسن‌خان مستوفی‌الممالک بود و البته سردار اسعد بختیاری هم برای قبول چنین پستی بی‌میل نبود. اما در این میان گروهی با محوریت ذکاءالملک فروغی که آن زمان رییس مجلس بود، به تلاش افتادند و زمینه را در مجلس برای انتخاب ناصرالملک فراهم کردند و سرانجام ناصرالملک با اکثریت ضعیفی (۴۰ رأی) در اول مهرماه ۱۲۸۹ به نیابت سلطنت تعیین شد. وقتی این خبر را تلگرافی به وی اطلاع دادند، ناصرالملک برای قبول چنین پستی شرایطی سنگین قائل شد که از جمله ماهیانه یکصد هزار ریال حقوق بود که مورد پذیرش واقع شد. بدین ترتیب ناصرالملک به مدت حدود ۴ سال نایب‌السلطنه ایران ماند و گاهی در لندن و زمانی در تهران به امور رسیدگی می‌کرد.